

A Q U I   H I   H A   G A N A !

=====

OPERACIO ALIMENT SOLIDARI

A LA CIUTAT VELLA

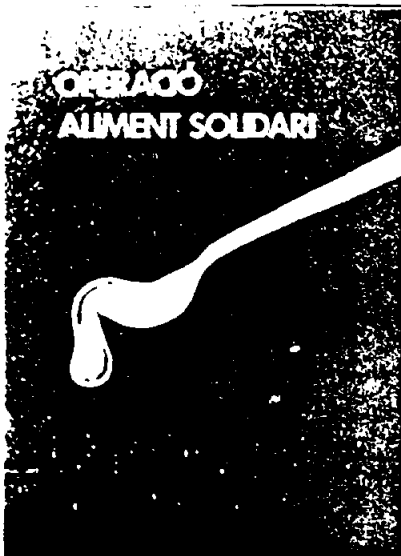

Retalls de premsa : Diaris i revistes

La Vanguardia
Avui
El Periódico
El Diari Barcelona
El País

Interviu
El Món
Avant
i Butlletins

BARCELONA - 1987

AQUÍ HI HA GANA!

RECOLLIDA D'ALIMENTS BÀSICS DEL 2 AL 8 DE FEBRER
c/ Rec Comtal - junt a l'Arc de Triomf

RECOLLIDA DE DINERS:

Caixa de Barcelona: 01-293-560-08

Caixa de Catalunya: 02-026093-33

Caixa de Pensions: 825-2227-20

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DEL CASC ANTIC

telèfon 315 26 23

AVUI

AQUÍ HI HA GANA!

RECOLLIDA D'ALIMENTS BÀSICS DEL 2 AL 8 DE FEBRER
C/ Rec Comtal - tocant a l'Arc del Triomf

RECOLLIDA DE DINERS:

Caixa de Barcelona: 01-293-560-08

Caixa de Catalunya: 02-026093-33

Caixa de Pensions: 825-2227-20

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DEL BARRI ANTIC

telèfon 315 26 23

EL PAIS

AQUÍ HI HA GANA!

OPERACIÓ
ALIMENT SOLDARI

RECOLLIDA D'ALIMENTS BÀSICS
del 2 al 8 de febrer
al c/ Rec Comtal - junt l'Arc de Triomf

RECOLLIDA DE DINERS

Caixa de Barcelona : 01-293-560-08
Caixa de Catalunya : 02-026093-33
Caixa de Pensions : 825-2227-20

Associació de Veïns
del Casc Antic

telèfon 315 26 23

Campaña de solidaridad en Ciutat Vella para denunciar el hambre en el barrio

DANIEL CAPELLA, Barcelona

La Asociación de Vecinos del Casc Antic realizará una campaña denominada "Operació Aliment Solidari", mediante la que pretende denunciar el hambre que padecen numerosos colectivos marginados del barrio de Ciutat Vella de Barcelona.

Además de una campaña pública, en colaboración con otras entidades ciudadanas, para divulgar esta realidad, los promotores de la campaña recogerán alimentos para repartirlos. Esta acción tendrá, según sus organizadores, carácter simbólico, porque consideran que la solución del problema del hambre es una responsabilidad de los poderes públicos.

Del 14 al 18 de febrero se recogerán, en un lugar aún no determinado, todo tipo de alimentos que serán entregados a los colectivos necesitados por las entidades que habitualmente atienden a los marginados.

La campaña cuenta con el apoyo del consejo municipal del Distrito I, que ha cedido un local y teléfonos para su realización. Sin embargo, la concejal responsable de Servicios Sociales del Ayuntamiento de Barcelona, Francesca Masgoret, se negó a apoyar la campaña por considerar que acciones de este tipo no tienen cabida en la actual política municipal.

Los promotores de la campaña se han dirigido ya a entidades vecinales y comerciales para solicitarles, a través de un manifiesto,

su cooperación en este proyecto, que "quiere romper la ocultación de la existencia de hambre, como consecuencia extrema de la marginación en nuestra ciudad, e iniciar un real movimiento de solidaridad, sin caer en la pura acción de beneficencia".

Durante la campaña también se recogerán fondos para constituir un comité permanente que pueda canalizar más adelante la posible creación de un comedor popular, cursos de dietética y otras actividades, que serían autogestionadas por los colectivos marginados de Barcelona.

Recogida de juguetes

Por otra parte, el comité intercomarcal de la Unió de Joves de Unió Democràtica de Catalunya (UDC) ha organizado, por tercer año consecutivo, una campaña de recogida de juguetes para distribuirlos entre los niños internados en centros asistenciales y de protección de menores.

La organización juvenil ha hecho un llamamiento a los militantes de aquel partido y a diversas entidades para que colaboren en la campaña. Los jóvenes democristianos coordinan la campaña desde el teléfono 215 55 66, al que los donantes de juguetes pueden llamar para ofrecer sus aportaciones. Los promotores de la campaña se encargan de recoger los juguetes en el domicilio del donante y distribuirlos posteriormente a los niños.

EDITORIAL

Nuestra hambre de cada día

Las estadísticas, que dan visiones de conjunto e impresionan cuando se refieren a grandes magnitudes, señalan que actualmente hay en el mundo 800 millones de hombres mal nutridos y que desde ahora al año 2000 morirán de hambre 500 millones de ellos. Tales cifras son espeluznantes, pero por su misma dimensión nos hacen olvidar los problemas individuales que ayudan a formarlas. Es lo que no quisiéramos que ocurriera respecto al hambre y a la miseria que existe en la misma Barcelona. La solidaridad con todos los seres humanos que mueren diariamente por desnutrición, sobreviven en condiciones precarias y tienen menos de lo que mínimamente es exigible para todo hombre, no nos libera de tender la mano a quienes están en otro grado de necesidad, sino que debe estimularnos a ejercer la natural solidaridad con el prójimo más cercano.

Con el lema "*Aquí hi ha gana*", la asociación de vecinos del Casc Antic de Barcelona, pondrá en marcha una campaña para despertar conciencias. Los que viven en el barrio en el que nació la ciudad saben que el manto histórico oculta mucha miseria actual. Con el índice de tuberculosis infantil más alto de Europa, una brutal tasa de paro del 40 por ciento, un desahucio por día y más de 100 ancianos hallados muertos de hambre en un año, las glorias de ser la cuna de la ciudad no las rechazan, pero las consideran como aval suplementario para que se tomen las medidas correctoras que la más elemental capacidad de convivencia exige. Y tienen razón, ya que la Barcelona que despierta a nuevos horizontes y recupera la ambición de progreso que la hizo importante, no puede olvidarse de sus ciudadanos necesitados.

En el Casc Antic saben de antemano que su campaña no resolverá todos los casos concretos que hay planteados. Tampoco lo pretenden, aunque no se limitan en sus aspiraciones. Su objetivo principal es servir de estímulo con una recogida de alimentos y de aportaciones económicas para que las autoridades se muevan y elaboren los planes necesarios para romper con el cerco de pobreza que destroza, tanto de alma como de cuerpo, a un sector de barceloneses de derecho y residencia. Si un número significativo de convecinos, pertenecientes a todos los barrios, se mueve en favor de los más pobres, la voluntad popular estará expresada. Y la ayuda material que les presten, canalizada a través de organismos especializados y protegida de toda la picaresca que a veces acompaña las acciones generosas, será la base para una actividad municipal mucho más amplia y profunda. Que es la realmente necesaria para que se solucione el problema. El grito de "*Aquí hi ha gana*" ha de ser una llamada de atención que, lanzada desde el Casc Antic, debe servir para todos los barrios de Barcelona. Porque, aunque sea en

El Casc Antic arroja su bolsa de miseria a la cara de la ciudad

JAVIER BELMONTE

■ Barcelona. - En el Casc Antic se ha alcanzado de acuerdo para llamarle "Aqui hay hambre". A 100 metros del famoso Mol de la Fusta, al no haberse podido ir a la playa, se ha organizado un grupo de voluntarios para ir a recoger los alimentos que se donan a los necesitados. Se estima que en el barrio se comen unos 75.000 platos de desahucio. Se considera una de las zonas más importantes de la ciudad de Barcelona.

La campaña "Aqui hay hambre" para llamar la atención de la asociación de vecinos del Casc Antic, se produce durante los meses de invierno por tener un alto índice de paro para las familias que residen en este barrio. Las actividades de recogida de alimentos se realizan en los días de los mercados en los alrededores de la calle de la Justicia social.

Justicia social

"La recogida de alimentos es solo una excusa para sensibilizar a la gente sobre el problema. No pretendemos hacer caridad, sino reclamar justicia social", explica uno de los promotores de la campaña.

Según estudios que maneja la asociación de vecinos en el Casc Antic, hay un índice de paro superior al 40 por ciento. Las estadísticas de la ciudad para el conjunto de Barcelona durante 1986 se proyectan en el barrio un desahucio cada día. La Guardia Urbana encontró el cadáver de una persona anciana fallecida en su domicilio donde generalmente vivía sola.

Tuberculosis infantil

Casc Antic posee otro triste record. Según Prudencio Sánchez, presidente de la asociación de vecinos, el barrio tiene el índice de casos de tuberculosis infantil más alto de Europa. En no pocas ocasiones estos niños enfermos pertenecen a familias en las que el paro es crónico, por tanto no tienen acceso a la asistencia de la Seguridad Social.

Muchos ancianos son las víctimas principales de la marginalidad. Una asistente social del barrio trabaja con un grupo de ellos que, una vez al día, sorprenden más de una vez robando a los comercios de la zona.

En el colectivo de los marginados del barrio destacan también los hijos de africanos, árabes y latinoamericanos que en el barrio de las cascadas viven en las más precarias condiciones. El Casc Antic tiene la capacidad de aceptar un número de inmigrantes que rebasaría la capacidad.

Espanoles y extranjeros tienen otro problema añadido, no votan y por tanto ni el gobierno ni la oposición municipal tienen un motivo urgente para preocuparse por ellos. Se les excluyen de la asociación de vecinos.

Más de 200 personas asiste a la noche de martes a la

Campaña 'Aqui hi ha gana' para denunciar que los casos de pobreza son más cada día

Los vecinos recogerán alimentos y dinero para sensibilizar a Barcelona

Paro, hambre desahucios y enfermedades, muy por encima del resto de Barcelona

Derechos constitucionales como el de una vivienda digna son conculcados en el barrio

asamblea convocada por la asociación de vecinos para poner en marcha la campaña en el barrio. De entre los asistentes se erigen los voluntarios que se encargaran de recoger las donaciones de alimentos en los locales del antiguo cine Triunfo, ahora del Patronato Municipal de la Vivienda, que ha decidido el conseller de distrito en principio favorable a la campaña.

No todos estuvieron de acuerdo en que Caritas se encargara de repartir los alimentos que se recojan. Una mujer de la asociación recuerda que hace cinco años la institución diocesana se negó a prestarle ayuda porque no estaba casada por la iglesia.

Derechos conculcados

Los vecinos estudian crear un comedor popular en el barrio, si el dinero que recauden da para ello. "En cualquier caso, debe quedar claro que lo que hacemos no es beneficencia, sino un acto simbólico para denunciar que derechos constitucionales como el de tener una vivienda digna, enseñanza o asistencia sanitaria son conculcados mas que nunca en esta ciudad", aseguran.

La recogida de alimentos comenzará la primera semana de febrero en el local cercano al Arco de Triunfo y desde hoy los interesados en colaborar en la campaña "Aqui hi ha gana" pueden llamar al teléfono 315 26 23.

Una espiral fatídica que empieza con el paro

■ Por la mañana se les puede encontrar en los bancos del paseo de Picasso, por la tarde en los del Born, de noche duermen en las escaleras de la estación de Francia o en los accesos a las estaciones de metro del barrio. A veces, piden dinero o tabaco a quienes entran o salen de los bares nocturnos del Casc Antic.

Quiénes no tienen casa son a parte más visible de la espiral de pobreza del Casc Antic. Pero hay más casos. Se empieza por perder el trabajo o en el caso de los jóvenes, por no conseguirlo nunca. Luego viene el corte de agua o la luz por falta de pago y, más tarde, el desahucio, pero para entonces ya ha aparecido el hambre.

A la puerta de las iglesias del barrio pueden verse decenas de personas avergonzadas por tener que pedir. Algunos recurren a la delincuencia, casi siempre de poca monta. La mayoría piden ayuda a vecinos, en general con economías poco boyantes. De cuando en cuando, se acercan a los comercios de Santa Catalina, pero no siempre pueden ayudarles.

La Ciutat Vella vol que s'elimini la misèria del barri

Barcelona / L.G. «Aqui hi ha ganats» és el crit que l'Associació de Veïns i Comerciants del districte de la Ciutat Vella ha llançat a tota la població de Barcelona esperant una resposta solidària, una mobilització de denúncia i consciència que impliqui tots els barcelonins en la misèria existent a la ciutat i els faci exigir a les institucions públiques, aparentment inoperants o impotents, la consecució d'uns drets bàsics de subsistència i l'eliminació de les desigualtats socials més importants.

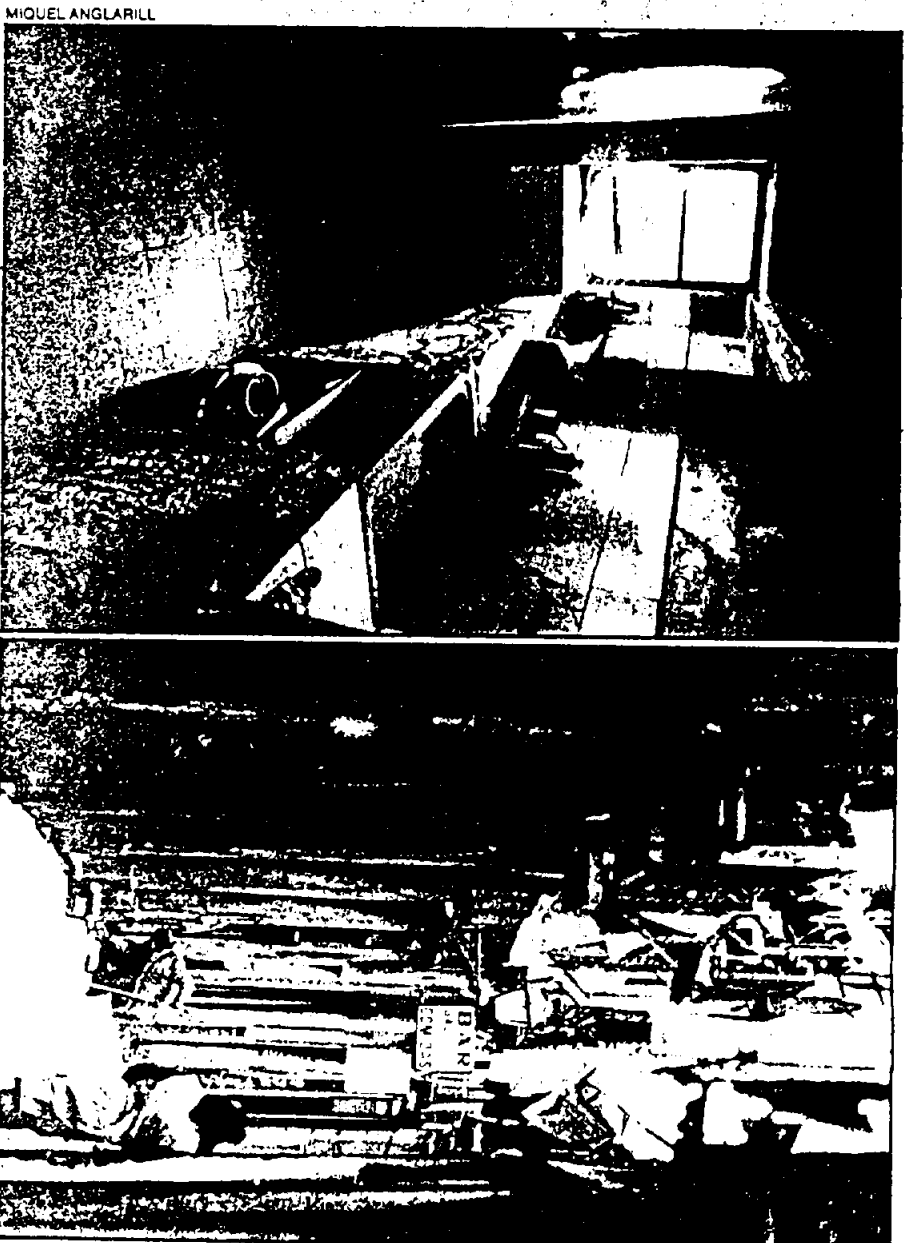
La campanya està ben organitzada i és ambiciosa. Es tracta de recollir durant una setmana, del 2 al 8 de febrer, tots els aliments i els diners possibles per a reparar-los posteriorment entre la gent que els necessita. «Sabem que la caritat perpetua el problema, no l'arregla, i que cal «ensenyar a pescar», però mentre s'apren a pescar hom pot morir de gana, per això comencem per donar peix i també estem disposats a ensenyar a pescar» — diuen els portaveus de la campanya, a la qual ja s'han adherit una trentena d'entitats, entre elles Acció Solidària contra l'Aïtur, Amics de les Nacions Unides, el CIEMEN, el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, l'Associació de Mestres Rosa Sensat, Creu Roja de la Joventut, Justícia i Pau, l'Organització de Consumidors i Usuaris de Catalunya i el Centre Escursionista de Catalu-

nal, entre d'altres, Raimon, Lluís Llach, Quico Pi de la Serra, Paco Candel i Teresa Pàmies.

Els aliments, recollits al carrer del Rec Comtal, al costat de l'Arc de Triomf (antic cinema Tromf), i els diners — que poden ingressar-se als comptes corrents 01-293560-08 de la Caixa de Barcelona: 825-02-2227-20, de la Caixa de Pensions: i 02-026093-33, de la Caixa de Catalunya — seran reparats primer al barri vell i després a altres barris de Barcelona on també hi ha bosses de misèria.

El barri vell, però, és el que ofereix les dades més esgarrifoses. «En aquest barri ja estem cansats de l'amor per les nostres pedres i la indiferència per la seva gent. En aquest barri, on els veïns fa quinze anys que lluiten per revifar-lo, en deu anys s'han aconseguit cent vint-i-set pisos nous o rehabilitats, però en el mateix temps nou mil veïns han marxat, cansats, i altres amb més problemes els han reemplaçats».

Els veïns del barri vell han comprovat que el primer pas que condueix a la misèria és l'atur. Més del 40 per cent dels habitants de la Ciutat Vella (districte I) no tenen feina. El segon és la interrupció dels subministraments domèstics (aigua, gas, llum...) per falta de pagament. El tercer és quedar-se sense habitatge pel mateix motiu. A la Ciutat Vella es pro-

MIQUEL ANGLARILL
Els pisos de la Ciutat Vella són petits, ombriwols i mancats de les més elementals condicions higièniques

mes en el cas dels ancians que viuen sols (el barri en té l'índex més alt de Barcelona).

Segons aquestes dades, proporcionades per l'Associació de Veïns i Comerciants de la Ciutat Vella, cada tres o quatre dies es recollint un ancià que ha mort sol a casa seva. La mortalitat infantil també és gran i l'esperança de vida és prop de deu anys inferior a la de la resta de la ciutat.

També els índexs de tuberculosi són significatius: entre cent mil persones de la Ciutat Vella es van detectar cent vint-i-cinc casos de tu-

nes se'n van detectar vint-i-sis.

Segons els iniciadors de la campanya, «les administracions públiques semblen més aviat interessades a ocultar el problema. Aquí tot va bé, ja som europeus, ja som olímpics, ja París-Dakar passa per Barcelona. La marginació és, diuen, un mal inevitable en període de crisi. Deu ser per això que assistim cada any al vergonyós espectacle de la reducció progressiva dels pressupostos destinats a serveis socials, amb el pretext de la manca de competències o de la pretesa inoperància de les ajudes

terents socials per a tot el districte i és de dos milions. «El motiu de fons d'aquesta política institucional no és altre que la baixa rendibilitat política de les atencions socials a uns sectors de la població sense representació i amb escassa capacitat de reivindicació col·lectiva i, per tant, de presència pública».

Es per això que els veïns i els comerciants de la Ciutat Vella fan una crida a tots els veïns de la ciutat perquè la seva aportació solidària la seva consciència tingui una veritable presència pública, perquè

Borrell pide que el 5% del presupuesto del Ayuntamiento sea para servicios sociales

Unió exige una actuación eficaz para atender las bolsas de pobreza de la Barcelona olímpica

Unió Democràtica exige al consistorio una eficaz actuación sobre las bolsas de pobreza existentes en la Barcelona olímpica. Francesc Borrell, presidente del comité de gobierno de UDC, insiste en que se destine el 5% del presupuesto municipal a servicios sociales.

Francesc Borrell, presidente del comité de gobierno de Unió Democràtica de Catalunya, pide que "el Ayuntamiento atienda la petición de Convergència i Unió de que se destine el 5 por ciento del presupuesto municipal a servicios sociales para atender las bolsas de pobreza y la marginación existentes en la Barcelona olímpica".

Como dirigente de Unió y como consejero de Convergència i Unió desde 1979, Borrell afirma que se sorprendió e indignó por unas declaraciones que el actual alcalde, Pasqual Maragall, formuló recientemente a "La Vanguardia".

"Yo no podría cara de la ciudad de Barcelona está apareciendo en estos últimos tiempos la pobreza y la miseria. Ya el consistorio de Unió —partido coaligado con Convergència— celebró los días 8 y 9 del pasado noviembre un taller en palabras de Francesc Borrell "la situación de pobreza y de marginación existente en nuestra sociedad, situación que es la más agudizada en la ciudad de Barcelona".

Uno de los objetivos congruentes de Unió "para evitar el problema de la hacinamiento social" es que exista el llamamiento efectivo a las instituciones y a los propios partidos. Francesc Borrell explica: "Nuestra ideología cristiana nos lleva a pensar que las instituciones de nuestro país ayuden a paliar la pobreza de los elementos sociales más necesitados. Es necesario que el Ayuntamiento de Barcelona asuma su responsabilidad social porque no hace falta que puede para erradicar la miseria en la ciudad".

Pronunciamientos sobre la marginación

A lo largo de los últimos meses han ido registrando diversos pronunciamientos sobre la Barcelona olímpica y sobre la pobreza de la ciudad. Unio cabeza de la candidatura barcelonesa de PSC para las municipales. En sus primeras declaraciones como candidato dijo a "La Vanguardia" el 15 de diciembre que los Juegos Olímpicos no han de hacer olvidar las necesidades de la ciudad. La Barcelona no la tiene ante sí, también existe. Existe a Barcelona menos visiblemente la marginación, la situación de las personas sociales de parte del fracaso escolar de una tercera edad mal atendida,

Francesc Borrell, del grupo municipal de CIU y dirigente de UDC

de unas minorías étnicas en situación difícil".

Otro de los pronunciamientos recientes es el de la asociación de vecinos del Casp Antic, barrio donde se concentra una de las más importantes bolsas de pobreza de la ciudad y a no demasiada distancia de la zona donde se construirá la Villa Olímpica, que ha iniciado una campaña para llamar la atención a las administraciones con competencias y de sensibilización ciudadana que lleva como lema genérico: "aquí hi ha gana".

Borrell replica a Maragall

En este contexto se producen unas manifestaciones de Maragall. "Maragall —dice Borrell—, en sus declaraciones a doble página en este diario, también habla de 'bolsas de pobreza' pero pasa a denominarlas 'bolsas de miseria' y entiende por miseria la pobreza irreversible, la de la gente sin esperanza de salir de la misma. Ante este hecho social cuya gravedad nadie cuestiona, Maragall dice que el poder político no sabe mucho lo que tiene que hacer".

Añade que "pese a ello, Maragall afirma que los ayuntamientos podrían solucionar el problema si tuviesen más recursos económicos. Dice que el Ayuntamiento de Barcelona hace lo que puede, pero que son muchos los que piden pan y el alcalde asegura que de pan no hay para todos. Maragall agrega que nos tenemos que olvidar de ellos, a pesar de que hay mucha gente que lo pasa muy mal".

Francesc Borrell comenta que hay otros políticos que piensan igual que Pasqual Maragall y que por ello Unió intenta convencerlos de que están cometiendo un error. "Hay cosas que por su gravedad, son prioritarias, y Barcelona no hace todo lo que debería para solucionarlas. El

Ayuntamiento tendría que atender la reiterada petición que a lo largo de este mandato viene formulando el grupo municipal de Convergència i Unió para destinar el 5 por ciento del presupuesto municipal a paliar esta miseria, porque la cantidad que ahora destina el consistorio barcelonés es totalmente insuficiente, y la poca que dedica a estas cuestiones tampoco está repartida con eficacia".

"Otras instituciones —afirma—, como Caritas Diocesana, hacen proporcionalmente mucho más con menos dinero. La preparación de los Juegos Olímpicos debe ser una magnífica ocasión para afrontar con generosidad la erradicación de las bolsas de pobreza de nuestra ciudad".

Los Juegos Olímpicos

Sobre los JJOO y teniendo en cuenta la urgencia de la labor a realizar para su organización, Borrell señala que el comité de gobierno de Unió pide al Ayuntamiento y al Comité Olímpico Español que, con la participación de las instituciones y las fuerzas políticas del país, constituyan inmediatamente el comité organizador de los Juegos Olímpicos. Comenta que esta constitución va ya muy retrasada según cálculos anunciados en su día por Maragall, mientras que Alberville, la ciudad sede de los Juegos Olímpicos de invierno, ya dispone de su comité organizador desde hace varias semanas.

Unió pide que, un pronto se constituya dicho comité, se de a conocer el proyecto definitivo de los Juegos, cuyo contenido tendría que recoger información detallada sobre la infraestructura a realizar en cada una de las áreas olímpicas en Barcelona y en Cataluña en general, sobre el conjunto de las instalaciones de-

portivas olímpicas y sobre la estructura organizativa de los Juegos.

El dirigente de Unió señala que también debería darse a conocer el presupuesto de cada uno de los tres apartados anteriores, que puede ascender a 400 mil millones de pesetas, la manera como se piensa financiarlos y las etapas de la realización con el "timing" correspondiente".

No al aumento de los precios de metro y bus

En otro orden de cosas, Borrell, que es el único representante de la oposición municipal en el consejo de administración de las compañías de metro y de autobuses, apoya al conseller de Economía de la Generalitat y candidato de CIU a la alcaldía de Barcelona, Josep M. Cullerí, quien se opone al aumento de precios solicitados por ambas compañías.

Ofrece estas razones para justificar la postura de Cullerí: "El transporte público en toda Europa es cubierto aproximadamente en un 50 por ciento por el Estado y en un 50 por ciento por el usuario. En Barcelona, sin embargo, si se atendiera la demanda de las compañías, lo pagado por el usuario tendería a pasar del 60 al 70 por ciento".

Francesc Borrell considera que "para superar la crisis hay actualmente una fuerte contención salarial por debajo del índice del coste de la vida, y por ello no tiene sentido que el incremento propuesto por las dos compañías este muy por encima del citado índice. Finalmente, el contrato-programa para el período 1986-1988, que regula la compensación del déficit de las compañías de transportes, aun no ha sido firmado y, por tanto, no obliga a las partes".

ORIOL DOMÍNGO

La misèria no és demagògia

Teresa Pàmies

i a Europa no haguéssim tingut les baixes temperatures encara patim, els dirigents de Comunitat Econòmica Europea haurien decidit lliurar excedents a organitzacions com la Creu Roja i Càritas perquè n distribuïssin entre les víctimes les gelades o sigui: els més pobres i desvalguts de la societat opulència. L'onada de fred no crea aquests pobres. Ja hi eren, ara hi són i el seu nombre augmenta, amb neu o sense.

Quantitats considerables de mansucres, llet, cereals, oli i vi excedents, o sigui, *sobranis*, són emmagatzemats no pas perquè qui gent per a consumir-los per tal de mantenir els preus baixos en el mercat. Una baixada dels preus permetria a les capes humils comprar i consumir i aleshores no caldria que la Comunitat emmagatzemés els excedents. Així de senzill i tanmateix no és aquesta la lògica del capitalisme sinó una de les seves addicions més escandaloses. Recordar-ho avui no fem demagògia, i tampoc no és demagògia que l'aparell burocràtic administratiu del Mercat Comú és l'èlite de funcionaris més ben pagats, inclosos els senyors i senyores que han decidit la distribu-

ció dels excedents entre els europeus que passen gana, doblement mortificats quan la fam va acompanyada del fred en cases i barris amb prou feines suportables a l'estiu, quan «tota cuca viu».

No fan demagògia els homes i les dones de l'Associació de Veïns del Barri Antic de Barcelona en promoure l'operació «Aliment solidari», a la qual ja ha fet referència l'AVUI 18-1-87. Tampoc no pot titllar-se de demagògica la tasca de Càritas entre els més desvalguts de la nostra, oficialment cofoia, Barcelona. Amb tenacitat i discreció, Càritas resol problemes urgents, indefugibles i inajornables a famílies en atur, vells en la indigència i l'abandonament, joves marginats que resisteixen la temptació de la delinqüència, mares solteres rebuïjades pel *pater familias* presoner de prejudicis i també de la misèria..., un món que és el nostre, anomenat, per alguns, «bosses de misèria» com si es tractés d'un fardell d'escombraries per a llençar al contenidor de la cantonada.

La decisió de repartir excedents alimentaris de la CEE a les víctimes del fred que aquest any ha envaït Europa posa en evidència, per Teresa Pàmies, d'una banda, l'esforç comunitari per mantenir uns preus elevats de productes de primera necessitat —i per això hi ha excedents—; i, de l'altra, l'existència de bosses de pobresa, que normalment, no tenen, accés a aquests excedents.

Des d'una esquerra maximalista podria al·legar-se que la solució no és la caritat ni una operació «Aliment solidari», però això sí que fora demagògia. Els partits d'esquerra es proposen canviar una societat generadora de misèria i d'injustícies per una de més humana, igualitària i honesta. Si, perfecte, però mentrestant hi ha gent que passa gana, la passa ara, aquí, i quan diem gana volem dir humilitat i desesperació. L'esquerra organitzada no és pot limitar a anunciar *lendemains qui chanteront* (un futur exultant) i elaborar programes meravellosos, primfilar sobre fórmules o persones en temps electorals. Tota iniciativa, vingui d'on vingui, capaç de promoure i assolir solucions a problemes humans concrets, ha de tenir el suport dels partits d'esquerra i dels sindicats de classe.

Hi ha gent que passa gana, que viu al ras (si gela, l'Ajuntament els obre la porta reixada del metro perquè s'hi aixoplugin), famílies desnonades, joves sense possibilitat de fer-se una persona autònoma en

el treball manual o intel·lectual; desequilibrats físics o anímics per efectes de la gana, la vergonya, la frustració i la ràbia que genera el contrast. El luxe, l'ostentació dels triomfadors, el lèxic optimista dels governants, els honoraris desorbitats dels «divos» de la cançó, de l'esport, de la medicina, de la televisió o del cinema: els sous i privilegis dels diputats europeus, la funció dels quals és un misteri; les successos comissions d'advocats assistents de multinacionals i amb baixades, d'aparells militars o civils vinculats al govern, fortunes que abans eren fruit del geni comercial, de l'audàcia o de l'ambició dels qui muntaren la indústria i el comerç d'un capitalisme encara creatiu i robust.

Les grans fortunes canvien de butxaca però no van a parar a la dels pobres. De pobres, n'hi ha cada dia més encara que no siguin com els d'abans. La pobresa, com tot, és relativa. No s'hi val a dir que a la barraca on els infants moren de fred o són rosegats per

les rates, hi ha un aparell de televisió. No s'hi val. La gana és gana amb televisió o sense i la societat de consum té més interès a vendre televisors que en la nutrició i habitatge. Aquesta és una de les altres contradiccions del capitalisme però, què voleu!, la majoria dels ciutadans d'aquest país no sembla disposada a fer la revolució. I els problemes més urgents no poden esperar la revolució.

En la crida de l'Associació de Veïns del Barri Antic hi ha una voluntat explícita d'emplaçar els ciutadans davant la seva responsabilitat, car no tot és culpa d'una administració pública deficient. Tots hi tenim la nostra part de complicidades. Després de denunciar, amb un cert alegria: «Volem, també, contribuir a trencar el procés insolidari i defensiu dels sectors ciutadans que es creuen aliens, vacuïats contra els perills de la marginació, estimulant la promoció d'iniciatives de caire solidari i de suport mutu».

Mentre no siguin creades les condicions per a un canvi de sistema polític, mentre no siguem capaços de guanyar la majoria amb opcions revolucionàries, cal actuar, denunciar, ajudar en el sentit d'aquesta operació, encara que alguns, e: i de sempre, la tritllin de demagògica.

A LA VORA DE...

Aquí hi ha gana

Josep M. Espinàs

«A l darrera de les grandiloquents notícies d'inauguracions del moll de la fusta, de les obres de la Casa de Caritat, o els problemes d'aparcament del Liceu o del Palau de la Música, es consoliden els «ghettos» de la Ciutat Vella, poblats per gent amb greus problemes, que van des del deteriorament del comerç tradicional fins a la gent que acut cada dia a les botigues de menjar o a l'Associació de Veïns perquè té gana».

Això diu l'Associació de Veïns del Barri Antic. I diu també que en deu anys s'han aconseguit 127 pisos nous o rehabilitats, però que en el mateix temps 9.000 veïns han marxat, cansats, i —ho subratllo; perquè és molt important— *altres més problemes els han reemplaçat.*

I la declaració definitiva: «en aquest barri ja estem cansats d'amor per les nostres pedres i d'indiferència hipòcrita per la seva gent».

L'Associació de Veïns del Barri Antic s'ha decidit a fer una denúncia clara amb la campanya «Aquí hi ha gana» i organitzant una «operació aliment solidari», una recollida de menjar la primera setmana de febrer a l'antic cinema Triunfo, al carrer del Rec Comtal. Si l'operació obté un resultat suficient es posaran en marxa iniciatives concretes —com un centre d'assessorament i menjador— indiscutiblement útils, però per damunt de tot es tracta de divulgar, a través d'aquests actes simbòlics, una situació real.

És terrible haver de reconèixer que en aquesta ciutat que s'il·lusiona globalment amb el seu futur hi ha «bosses de misèria» que van empitjorant; sempre hi ha hagut desvalguts en la nostra societat —i en totes les societats—, però costa

d'admetre que avui dia es puguin anar consolidant nuclis de pobresa total, que marginen tants habitants de les atencions culturals, higièniques, educatives, etc., que té dret a rebre tot ciutadà. A la Ciutat Vella és on hi ha més barcelonins sense feina, sense serveis elementals —aigua, electricitat— perquè no els poden pagar, sense diners per a menjar. I aquesta situació desastrosa no és conseqüència, temporal, d'un fet singular i catastròfic, sinó que ja és arrelada per la incapacitat de l'Administració pública de resoldre-la.

A vegades, alguns exponents d'aquesta població desassistida «pugen» a la ciutat «normal», i nosaltres ens anguniegem. Ens anguniegem perquè pertorben la imatge o la convivència, més còmoda, dels nostres barris, però no ens anguniegem per tot allò que hi ha al darrera d'aquests «intrusos» i que no veiem: els nuclis de la Barcelona miserable. Els «intrusos» poden ser recollits «paternalment» o ésser duts a comissaria, però els barris deprimits, les «fàbriques de malestar» continuen sense rehabilitació.

La «inseguretat ciutadana» no és, en el fons, que et puguin robar al carer de Muntaner. L'autèntica inseguretat ciutadana és l'existència d'extensos sectors de població sense els drets mínims.

Es fan alguns esforços, d'acord. Salvem sempre la bona voluntat dels qui la tenen. Però no n'hi ha prou. Això és el que proclama l'Associació de Veïns del Barri Antic, i segur que hi estan d'acord d'altres barris urbans. «Aquí hi ha gana»... Sí, però no tan sols hi falten aliments materials; hi falta el ressò eficaç i permanent d'una presa de consciència col·lectiva.

Escaso interés institucional por la recogida de alimentos para Ciutat Vella

D. C. Barcelona

La asociación de vecinos del Casc Antic de Barcelona denunció ayer la falta de colaboración de la Generalitat y del Ayuntamiento de Barcelona en la realización de la campaña *Alimento solidario*. La iniciativa intenta concienciar de la existencia de hambre física en el distrito de Ciutat Vella, y prevé la recogida de alimentos del 2 al 8 de febrero, y la recepción de fondos para crear un *comedor popular*.

Según Prudenci Sánchez, presidente de la asociación de vecinos del Casc Antic, la concejal de Servicios Sociales del Ayuntamiento de Barcelona, Francesca Masgoret, se negó a apoyar la campaña por estimar que sus fines no entraban en la actual política municipal. Por su parte, Margarita López de los Servicios Sociales de la Generalitat, se ha limitado a ofrecer algunos excedentes de azúcar, aceite, harina y sémola, según la misma fuente.

La campaña *Alimento solidario*, que cuenta ya con la colaboración de una 30 entidades y empresas, recogerá alimentos básicos y no perecederos como medida simbólica de denuncia. Además, se han abierto tres cuentas de ahorro con la intención de recoger los fondos para crear un *comedor popular* que a la vez sea centro de formación y asistencia para personas necesitadas.

La primera parte de la campaña finalizará con un debate público en el que intervendrán Francisco Candel, Joan Gomis, Teresa Pàmies, José Martí Gómez y Juan García Nieto, así como los cantantes Lluís Llach, Raimon, Pi de la Serra y Ovidi Montllor, que aún no han decidido si actuarán.

Recogen comida para paliar el hambre en Ciutat Vella

La Asociación de Vecinos del Casc Antic de Barcelona recogerá alimentos en toda la ciudad entre los días 2 y 8 de febrero para paliar el hambre que han detectado en un importante colectivo del barrio. La campaña, que llevará el lema "Aquí hi ha gana", está dirigida principalmente a personas que no acuden a los canales habituales de ayuda benéfica.

Los vecinos recaudarán además fondos destinados a la construcción de un comedor popular donde se facilitará leche gratuita a las madres con niños de corta edad. Según una miembro de la Asociación, algunos maestros han detectado que muchos niños del barrio acuden a clase sin haber comido. En el Casc Antic, que pertenece al distrito de Ciutat Vella, hay censadas 36.000 personas. Según datos judiciales, en el barrio se registra un desahucio diario.

"Queremos romper la cortina de humo que hay en torno a la población marginada", dijo ayer Prudenci Sánchez, presidente de la Asociación, quien añadió que las diferentes Administraciones dirigen sus presupuestos a la "población normalizada, que son aquellos que tienen problemas de aparcamiento pero no de hambre". El portavoz de los vecinos afirmó ayer que el Ayuntamiento les ha negado la ayuda a esta campaña por estar en contra del enfoque de la misma. Por su parte, la Generalitat se ha comprometido a tramitar unas partidas excedentarias de azúcar, aceite y harina procedentes de la Comunidad Europea.

El Casc Antic recoge comida como protesta

■ Barcelona – La asociacion de vecinos del Casc Antic empieza el lunes su campaña de recogida de comida. Los alimentos, que no deben ser perecederos, pueden entregarse hasta el dia 8 en los locales del antiguo cine Triunfo de la calle Rec Comtal. La campaña *Aquí hi ha gana* quiere denunciar los numerosos casos de hambre y miseria que existen en el barrio y exigir soluciones al ayuntamiento y la Generalitat. La asociacion considera que la politica de servicios sociales de ambas instituciones es un fracaso.

Els veïns denuncien el silenci de les administracions

Es recullen aliments per als qui passen gana a la Ciutat Vella

Els vuit centres que cada dia donen a menjar gratuïtament no són prou per a satisfer la demanda

Barcelona / J. P. M.

Mentre l'arquitecte nord-americà Richard Meier afirmava a Barcelona que el projectat Museu d'Art Contemporani pot esdevenir un centre d'atracció i capaç de revitalitzar el barri del Raval, l'Associació de Veïns de la Ciutat Vella donava a conèixer la campanya "Aquí hi ha gana: operació aliment solidari". Dos projectes, probablement dues ideologies ben junyanes: una de l'altra.

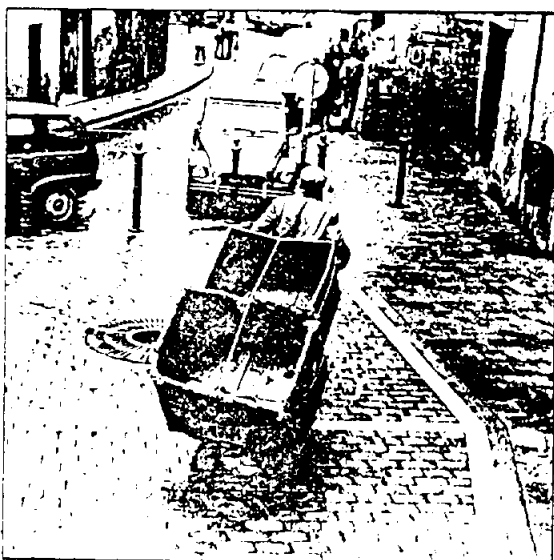
Vuit centres de la Ciutat Vella, regats a parròquies, centres socials i entitats privades, donen a menjar de franc cada dia a persones que ho demanen per manca de diners per a comprar-ne. Els mestres del barri denuncien que molts nens arriben a l'escola sense haver dinat.

Es vol iniciar una campanya per a obtenir gratuïtament llet als nadons i evitar així algunes malalties endèmiques que s'han detectat entre els nens. Cada dia hi ha més gent que s'adreça a botigues, esglésies i dependències públiques a la recerca d'aliments.

Són aquestes dades les que han forçat l'Associació de Veïns de la Ciutat Vella a posar en marxa una campanya més simbòlica que efectiva per a sensibilitzar al país sobre les conseqüències de la crisi en un barri com el seu i demanar a les administracions públiques que no vulguin amagar el problema.

La campanya

Del 2 al 8 de febrer tindrà lloc l'operació "aliment solidari" amb la recollida d'aliments bàsics al local del carrer del Rec Comtal i la recaptació de diners i ara com ara, es compta ja amb una llarga llista d'entitats disposades a donar-hi suport. El 2 de març culminarà aquesta campanya amb un acte en un local públic, al qual han promès assistir nombroses personalitats del món cultural i polític.

La mendicitat és habitual als carrers estrets i sense llum de la Ciutat Vella

tic, com Raimon, Pi de la Serra, Lluís Llach, Teresa Pàmies, Francesc Candel i Joaquim Gomis. Un dels projectes dels organitzadors es recollir fons per a un centre-menjador que servís tant per a donar a menjar als qui ho necessiten, com per a organitzar uns cursos d'alimentació i dietètica i oferir contractes a joves sense feina per a aprendre precisament a fer de cuiners.

La marginació

Prudenci Sánchez, president de la Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona, i Pilar Mercader, farmacèutica del barri i impulsora de la campanya, van denunciar ahir en una conferència de premsa la negativa de l'Ajuntament de Barcelona i de la Generalitat a col·laborar en aquesta iniciativa i, més concretament, les recents declaracions dels seus màxims responsables, que han donat per inevitable la marginació en alguns barris.

Un barri de 35.000 persones i un 40 per cent de parats

Barcelona / J. P. M.

La Ciutat Vella ha passat, en deu anys, de tenir quaranta-cinc mil habitants a tenir-ne trenta-cinc mil, però a mateix temps ha augmentat considerablement el nombre de persones no censades, especialment nord-africanes que poden augmentar aquesta xifra d'un 15 per cent més. La situació social d'aquest barri és la més deteriorada de la Ciutat de Barcelona i probablement la més castigada per la crisi.

Malgrat la manca d'estudis concrets sobre aquesta qüestió, se sap que més del 40 per cent de la població activa de la Ciutat Vella està sense feina. L'habitatge és un dels problemes més greus perquè hi ha

pisos en molt mal estat i nombrosos veïns tenen problemes a l'hora de pagar els lloguers. Aquesta situació provoca que hi hagi un desnonament judicial gairebé diàriament. Altres veïns han optat per ocupar il·legalment pisos de propietat municipal que estaven abandonats. És molt freqüent també que es produeixin tallis en el subministrament d'aigua, gas i llum per retards en el pagament de les quotes i es fa habitual la imatge de famílies que van a les fonts públiques a buscar aigua. Les deficiències en l'atenció sanitària i en l'ensenyament públic esdevenen més greus en el cas dels ancians que viuen sols, que són molt nombrosos i de les minories racials.

Ha començat amb èxit la campanya «Aquí hi ha gana»

Resposta en massa dels ciutadans a la recollida de menjar per a la Ciutat Vella

Barcelona / AVUI

La campanya «Aquí hi ha gana» posada en marxa a la Ciutat Vella per recollir aliments que durarà fins el pròxim dia vuit i de la qual l'AVUI va donar notícia la setmana passada ha començat amb una resposta multitudinària de ciutadans interessats a col·laborar-hi, segons que afirmava un portaveu de l'associació de veïns del barri a l'agència Efe.

Des de primera hora i durant tot el matí i la tarda d'aquí, les telefonades de persones que volien saber com podien aportar aliments o diners a la campanya van ser constants. Després de la primera jornada, segons que explicava el portaveu, s'havien recollit prop de cent quilograms d'arròs, vuitanta litres d'oli i un nombre indeterminat de llaunes de conserva, pastilles de xocolata i paquets de pasta. Els donatius en metàl·lic no havien estat encara comptabilitzats perquè s'havien fet als comptes corrents que la campanya té oberta. Els donatius havien estat fets per persones residents en diversos barris de la ciutat.

Simbòlica

La campanya, duta a terme per l'associació de veïns en col·laboració amb caixes d'estalvis i organitzacions benèfiques i de consumidors, té segons els seus promotors un caràcter simbòlic, ja que la seva intenció, segons que expliquen, no és substituir les institucions ni fer caritat i sí «denunciar una situació que la mateixa administració reconeix».

En un barri com la Ciutat Vella, on hi ha un 40 per cent dels seus habitants en atur i es produeix segons l'associació de veïns un desnonament diari, la vida es complica encara més pels nombrosos casos de tuberculosi i per l'elevat índex de mortalitat infantil, que és un dels més alts de Barcelona.

Es amb la intenció de «conscienciar» els habitants de la resta de barris barcelonins que l'associació ha promogut la campanya, encara que tot això que es reculli «evidentment servirà per a solucionar de moment la situació de moltes famílies». Així, els membres de l'associació al mateix temps que es mostren especialment crítics amb la presentació «optimista» de la Barcelona del 1992 recorden que al magatzem instal·lat al carrer Rec Comtal —al costat de l'Arc de Triomf— s'accepta tota mena d'aliments que puguin conservar-se en bon estat per mirar de paliar la situació de depauperació dels qui viuen a la Ciutat Vella.

Es responsables de la campanya en la seva presentació a la premsa

*Cent quilos d'arròs,
vuitanta litres d'oli,
paquets de pasta i
llaunes, fruit del
primer dia*

ció dels qui viuen a la Ciutat Vella.

El portaveu de l'associació de veïns qualificava l'estat de les coses al barri com de «situació extrema» per un important sector de la població d'aquesta zona de Barcelona, alhora que recordava que és precisament a la Ciutat Vella on hi ha l'índex més alt d'ancians que viuen sols. És també en aquest barri on conviuen, sovint de manera complicada per la il·legalitat de la seva presència en territori espanyol, un elevat nombre de ciutadans immigrants de minories racials àrabs i africanes.

Per totes aquestes raons, els responsables de la campanya «Aquí hi ha gana» insisteixen en el caràcter de denúncia de les seves accions, tot i que no renuncien a una certa labor social quan expliquen que amb els diners que s'obtinguin dels donatius en metàl·lic està previst construir un menjador popular i un centre d'assessorament per als més necessitats del barri.

En la presentació de la campanya als mitjans de comunicació, paradoxalment i malgrat la proximitat de les eleccions municipals, els seus promotors asseguraven que els ha estat negat tota mena d'ajut.

La Ciutat Vella, un barri que cada dia es degrada més

Tiempo de debates y rasgamientos de vestiduras

■ Constatas por muchos sitios cierta tendencia a confundir diversos cambios sociológicos perfectamente normales, que pueden suponer un avance para todos, con dramas insondables. El rasgamiento de vestiduras por cualquier cosa esta a la orden del día especialmente en Madrid donde tantos se lamentan de todo.

¿Nostalgia del inmovilismo? ¿Rebote del franquismo sociológico aquí y allí? ¿Resistencia a los cambios más que al cambio? "Habrá que acostumbrarse a convivir con la incertidumbre a pesar de los sueños de modernidad y de la Barcelona olímpica", dice alguien. En eso, desde luego, estamos; no hay más remedio.

● Tranquilos, pues. Por más que el grupo Mixto del Congreso (el último incorporado ha sido el diputado popular José Ramón Lasuen, ¿empieza otra vez el goteo?) se haya convertido en una especie de manifestación del individualismo salvaje y la incapacidad de pacto de los de siempre.

“Todos quieren hablar en el debate del estado de la nación —te cuentan— rodear al Gobierno.” Ninguna tontería. “Se trata de que la opinión pública perciba las múltiples voces que se alzan contra una sola, la del Gobierno”, ha dicho al otro lado del teléfono un estratega de la derecha.

“Se trata de que la mayoría parezca una minoría más? A eso parece estar jugando la derecha desde que sentenció a Fraga y no encontró recambio. “La ampliación de un clima de caos y desastre social es una cara más de esa estrategia —analizan los socialistas— se trata de llegar a ese debate con el máximo de crispación posible, con la calle en contra.” A largo plazo la derecha espera “que el PSOE se detenga gracias a sus propios errores. Esperar y ver.” Ya ven el plan por allí.

● Por aquí sigue el debate en el Parlament. Con interesantes incursiones dramático-políticas en el asunto FECSA. “Hay una constante destrucción de los centros de decisión importantes de Catalunya. Heribert Barrera tiene toda la razón: siempre la paga el empresario catalán y no lo hacemos

Josep Maria Cullerri quiere debatir en televisión con Maragall lo que Pujol no quiere debatir

peor que los otros. insisto en que Catalunya es un país que conviene (¿a Madrid?) que no tenga elementos con auténtica fuerza”, acaba de decir Jordi Pujol desde la tribuna parlamentaria.

● De todas esas cosas tomaba nota (mental) en las sesiones del Parlament el escritor Eduardo Mendoza, que pasó prácticamente inadvertido para los medios de comunicación (a pesar de que mientras estaba sentado en la tribuna del público se le concedía el premio Ciudad de Barcelona). Mendoza, que ha novelado los arquetipos básicos del mosaico social catalán, ha encontrado en el Parlament elementos suficientes estos días para algún episodio novelesco, aunque prefiere no hablar de ello. Si se ha mostrado sorprendido el escritor “por el nivel de los oradores y del debate; no lo esperaba”.

● Y por debates que no quede. El conseller-candidato Josep Maria Cullerri está enfadado porque el alcalde Maragall no acepta tener un debate con él por la televisión

sobre la ordenación territorial de Catalunya. (“Pronto empezamos con los dramas de los debates televisivos electorales”, dice un colega. Antes que nunca.) Maragall quiere debatir con el impulsor de las leyes de ordenación territorial, “que es Pujol y no Cullerri, que se ocupe de las finanzas” subraya en el ayuntamiento.

● Y así se encadenan los terribles dramas que siempre rodean a ese foro público que es la televisión. ¿Aceptará Pujol el debate con Maragall? ¿Conseguirá Cullerri que Maragall acepte debatir con él? ¿O acabarán quizá debatiendo Pujol y Cullerri entre ellos mismos? De momento, quién más ganas tiene de debatir por televisión parece ser Cullerri, de quien se dice que no sólo está enfadado con su antiguo amigo Maragall por esas cosas, sino también por el protagonismo asumido por Jordi Pujol en las últimas semanas y, previsiblemente, también en las próximas gracias a las consecuencias del debate del Estatut y a la polémica territorial. Vaya por Dios, ¿se va a quemar Cullerri antes de tiempo?

● Y es que el horizonte de la batalla electoral de Barcelona (y de Catalunya, por lo que se ve) se acerca cada vez más. Así, últimamente (con el debate de la ordenación territorial en puertas), puede volver a darse en círculos intelectuales la vieja tesis de que “si se suprime la Corporación Metropolitana de Barcelona habrá que pedir que los municipios del área metropolitana se conviertan en Barcelona”.

Y se recuerda (“fue una manera de mutilar el poder barcelonés y catalán”) buscando en el pasado franquista: la negativa de Franco a que se incorporaran a la ciudad (como se hizo con Madrid) las poblaciones contiguas. La CMB fue una especie de argucia para burlar esa negativa franquista: se recuerda, “puestos a quejarse, Barcelona podía hacerlo mucho más que casi nadie: su vitalidad siempre ha sido incomoda a cualquier clase de centralismo”.

● Una vitalidad, la de esta Barcelona fronteriza y de mestizaje, llena de contradicciones. La campaña *Aquí hi ha gana*, emprendida por la asociación de vecinos del Casc Antic, pone el dedo en la llaga: la incongruencia de la miseria real, junto a nosotros, se agiganta ante los grandes proyectos de futuro entendidos como privilegio de unos pocos. Hay ahí todavía un debate a medio hacer.

Lo que muy pocos saben es que el ayuntamiento ha contribuido (dejando el icall) en la promoción de esa campaña y que se gasta cada año 17 millones de pesetas en dar de comer a gente de ese barrio de Ciutat Vella. Del presupuesto global de este distrito (180 millones), 106 millones van destinados a gastos sociales y 44 millones, a la enseñanza.

● En esa guerra de cifras municipales (que se incrementará en los próximos meses hasta formar un lío de consideración) cabe aportar un nuevo dato, explicado por el teniente de alcalde de finanzas, Joaquim Nadal, hace tres meses en un debate público. “Los impuestos que se recaudan a los ciudadanos en barrios como Pedralbes vienen a ser de unas 50.000 pesetas por año, mientras que en otros como Ciutat Vella suman unas 17.000 pesetas por año. Por el contrario, el ayuntamiento reinvierte prácticamente al revés, procurando un equilibrio en el desarrollo de los distritos.”

EL PERIODICO

3 de Febrer de 1.987

Gran respuesta a la campaña ‘Aquí hi ha gana’

■ Barcelona. — La asociación de vecinos del Casc Antic considera un éxito el desarrollo del primer día de la campaña de recogida de alimentos *Aquí hi ha gana*, organizada para denunciar las situaciones de miseria en el barrio. Ayer se recogieron gran cantidad de alimentos, que pueden entregarse hasta el próximo día 8 en los locales del antiguo cine Triunfo, en la calle Rec Comtal.

Sociedad

Los vecinos del Casc Antic no dan abasto para recoger alimentos

La ciudadanía se vuelcan en la campaña 'Aquí hi ha gana'

JAVIER BELMONTE

Barcelona. — La señora de Santi Ceioni se ha acercado hasta el Casc Antic con su paquete de comida. Ella vive en el barrio y sabe de qué va eso de la miseria. "¿Y ya han avanzado a los de los días?", pregunta la señora de Santi Ceioni.

La actividad en el local que se levanta donde estuvo el cine Triunfo es frenética. "No paramos" sentencia un miembro de la asociación de vecinos. En tres días más de 500 particulares han entregado alrededor de 1.000 kilos de alimentos, sobre todo arroz y leche, y 900.000 pesetas en metálico. Tras a la señora de Santi Ceioni hace cola una mujer que vuelve del mercado. Cuando le toca el turno, saca de la cesta varias latas de conserva.

Una semana más

El teléfono hecha humo. Particulares, máquinas más o menos grandes y marcas de alimentos ofrecen sus productos. Di-

La recogida de alimentos para denunciar la miseria se prorrogará 7 días

versas entidades, sobre todo profesionales, preguntan los números de las cuentas en las que se puede aportar dinero. El saldo se acerca ya al millón de pesetas. En vista del éxito, la campaña 'Aquí hi ha gana' se prolongará una semana más de lo previsto, hasta el domingo día 15.

Los promotores de la campaña explican que la gente viene de todos los barrios de la ciudad y que son mayoría las personas de edad avanzada. En algunos barrios se han organizado grupos para recoger la comida en la propia zona y llevarla luego al Casc Antic. No todos saben que solo interesan los alimentos no perece-

El Casc Antic recibe 1.000 kilos de comida y un millón en tres días

deros. Hay quien trae ropa usada o pañales. También se han recogido una estufa y dos pollos, vivo uno y muerto el otro.

Unas señoras que llegaron al número 20 de la calle Rec Comtal con comida han acabado por ponerse al otro lado del mostrador para colaborar en la recogida. Las espontáneas lo hacen muy bien y explican a todos los donantes eso de que "no se trata de hacer caridad, sino de denunciar la situación de miseria y las injusticias sociales en el barrio, contra las que hacen muy poco el ayuntamiento y la Generalitat".

Y si alguien pide datos, se los dan: 40 por ciento de paro en el

Casc Antic, un desahucio diario, viviendas con el agua y la luz cortadas, población envejecida y desatendida, numerosos casos de tuberculosis infantil, minorías étnicas en situación desesperada y con dramáticos éxitos más.

También piden

Al local donde se recogen los alimentos también se acerca gente a pedir. "Casi siempre son personas que pasan apuros, pero que por vergüenza no se abren a acudir a las iglesias del barrio o a otros centros de beneficencia. La campaña les ha animado a asumir su situación", explica uno de los encargados de la recogida. "También hemos notado que viene gente del Raval, al otro lado del distrito, quizás por miedo a que les vean pidiendo en su barrio", añade.

La asociación de vecinos no quiere repartir directamente los alimentos que recoge y los entregará a entidades ya especializadas en esa labor, a donde remiten a quienes se acercan a pedir.

¡Que desaparezcan los pobres!

DIAS atrás leí una reseña sobre el periodista alemán Gunter Wallraff, quien a lo largo de dos años se hizo pasar por emigrante turco para contar, desde dentro, una realidad tan amarga como es la explotación del ser humano.

Ignoro cuánto de real existe en el libro "Cabeza de turco", que así se llama la obra, y cuánto de montaje o exageración. En cualquier caso, ahí están los 2,5 millones de libros vendidos, la emigración -a Holanda- y un matrimonio roto -el suyo-, en la contabilidad del autor.

En el libro aparecen hechos curiosos, como el de nombres, que entre nosotros, y en especial en nuestro Ayuntamiento, poseen resonancias menos lúgubres, más artísticas y lúdicas, como el de Thyssen o bien narra en otro capítulo situaciones extremas como la del tratante de nombres, militante socialdemócrata, dispuesto a contratar turcos para realizar tareas en centrales nucleares que comportan dosis mortales de radiación.

Y leyendo todo aquello uno no podía por menos que preguntarse sobre cuántas cabezas de turco podrían escribirse ahora y aquí. ¿Qué podría escribirse sobre pobreza, explotación, en definitiva, insolidaridad? Escuchando a los expertos en comunicación, más bien poco, porque dicen que hoy en este país lo único que se vende social, cultural y políticamente es el tanto, la fiesta a la creatividad, venga o no a cuento y a la recurrente panacea de las nuevas tecnologías, lo cual no estaría nada mal como complemento, como simple medio para servir al sujeto esencial de toda política: la propia persona. No ha sido así y aquí, en pocos años, a nueva cultura dominante ha suprimido la caridad -que era una virtud personal- sin alcanzar la justicia -que exige una práctica colectiva-, con lo cual el perdedor ha sido el mismo de siempre, el pobre, el más débil.

Con el fin de la dictadura se ha producido una desgraciada liquidación de las utopías sociales y nacionales. La llegada del PSOE al control del aparato del Estado ha acelerado aquel proceso y ha establecido un proyecto político y, lo que es muchísimo más grave, una cultura y una moral de raíz laica y de naturaleza hedonista, que defiende una propuesta reaccionaria

tan vieja como el mundo de los hombres que está basada en tres ejes: la exaltación de lo lúdico, del goce, de la moral de circunstancia, el culto a la imagen y el mantenimiento del poder como fin en sí mismo.

El resultado es la idolatría a las apariencias, a lo que "parece ser" y no a lo que se "es". Es el reino de la venta cotidiana de "futuros" para evitar el desafío del presente. Primero fue la entrada en la CEE, ahora existe un nuevo y gran sustituto: 1992, los Juegos Olímpicos, sabiamente mezclados con la Exposición de Sevilla y la españolidad que se remonta a los Reyes Católicos, como bien se encargaba de recordarnos el presidente del Gobierno, Felipe González.

A ese proyecto, como le estorba lo real, le sobran los pobres, los marginados, los más débiles. Le sobra, en definitiva, la permanente política de reparar la cohabitación que acompaña a lo humano, lo feo de nuestra sociedad, que como una desgracia permanente sigue ahí, para señalar nuestra impotencia, nuestra insolidaridad... Y como que un gobernante que se precie no puede ser impotente o insolidario, establece que el pobre desaparezca y el parado deje de serlo... a efectos estadísticos.

Por eso cuando la Associació de Veïns del Casc Antic de Barcelona lanza una campaña denominada Operació Aliment Solidari que "quiere romper la ocultación de la existencia del hombre, como consecuencia extrema de la marginación en nuestra ciudad, la concejala responsable del área de Servicios Sociales del Ayuntamiento de Barcelona niega el apoyo a la campaña, por considerar que acciones de este tipo no tienen cabida en la actual política municipal.

¿No suena extraño que una campaña dirigida a atraer la atención sobre un hecho tan grave quede fuera de la actual política del Ayuntamiento de Barcelona? No, no lo es, porque precisamente la capital de Cataluña, mejor dicho, su alcalde, es de la línea más avanzada, resultona y eficaz de aquella política hedonista, de la política de los "futuros" para ocultar las miserias e incapacidades del presente. El alcalde, Pasqual Maragall, confiado en la fuerza de una venta

de imagen abrumadora, que atemoriza a toda crítica de perfil político, puede exponer con toda tranquilidad y en una larga entrevista en este mismo periódico su respuesta a los pobres y a los débiles.

Por eso el alcalde puede contestar al periodista, al hablar de los pobres: "Muy bien, id y darles pan. Pero prohibiros ver a todos lo que no comen, porque no tendréis pan para todos. Olvidarlos, tratar de olvidar lo que está pasando realmente".

ESA es la consigna que existe en el Ayuntamiento de la capital de Cataluña para con los necesitados: olvidarlos.

Para Maragall debemos olvidar que en Barcelona sobreviven más de 5.000 ancianos, que perciben sólo dos mil pesetas al mes, que están solos, enfermos o impedidos. Debemos olvidar que la miseria del paro real ha generado el retorno del hambre física y de enfermedades típicas de los estados carenciales, de la pobreza, en definitiva.

El alcalde nos invita a olvidar que, debajo del incienso olímpico, existen intocados problemas escandalosos de pobreza e insolidaridad.

Nos invita a olvidarnos del ahora y a mecernos en el sueño de la farándula y del mañana permanente. En definitiva, esa nueva y a la vez viejísima derecha se diferencia de la derecha habitual por haber substituido la coartada del cristianismo -que al menos tenía un punto de exigencia- por otra concepción laicista, radicalmente injusta en términos económicos y sociales y que intenta vender el burrito del progreso a través de contradictorias medidas de permisividad social. Esa nueva derecha que lleva el inapropiado nombre de socialista, de la misma manera que el "establishment" mexicano milita en el Partido Revolucionario, ha convertido, por lo visto, la insolidaridad en una dimensión política ante el silencio adormecido de un excesivo número de conciencias.

Quienes gobiernan hoy el Ayuntamiento de Barcelona son los adalides de esa política.

JOSEP MIRO I ARDEVOL
Conseller nacional de CDC

Barrios

PERE MONÉS

■ TONELADAS DE FRUTA Y VERDURA PARA EL CASC ANTIC. – Los mayoristas de Mercabarna entregaron ayer cinco toneladas de frutas y verduras a los promotores de la campaña *Aquí hi ha gana*, organizada para ayudar a muchas familias necesitadas del Casc Antic de Barcelona. Los alimentos se repartieron ayer a todas las parro-

quias y entidades benéficas del barrio para que éstas, a su vez, los entregasen a la gente que pasa más apuros. Desde que se inició la campaña se han recogido más de 3.000 kilos de alimentos y dos millones de pesetas. La colaboración de los comerciantes con esta entrega ha sido la *guinda* de la respuesta ciudadana a esta iniciativa.

Insolidaris

He llegit al número de l'AVUI de di-vendres, dia 30 de gener, el títol: «Es recullen aliments per als qui passen gana a la Ciutat Vella», i més avall, sota el subtítol «La marginació» es diu «Prudenci Sánchez (...) i Pilar Mercader (...) van denunciar (...) la negativa de l'Ajuntament de Barcelona i de la Generalitat de Catalunya a col·laborar en aquesta iniciativa i, més concretament, les recents declaracions dels seus màxims responsables, que han donat per inevitable la marginació en alguns barris».

Si és certa aquesta informació vull expressar la meva vergonya i el meu enèrgic retret per aquesta conducta tan insolidària.

Les despeses fetes al moll de la Fusta, a les festes majors, l'exposició «Cap al 2000» i l'eslògan «Catalunya endavant» són un insult a aquests conciutadans nostres als quals els poders públics neguen l'ajut necessari per a superar una situació de greu emergència.

a. F. Dorca (Baix Llobregat).

Hi ha gana

M'ha impressionat fortament la lectura de l'habitual «A la vora de...» de Josep M. Espinàs, corresponent al dia 22 de gener, en aquestes mateixes pàgines. Per començar, ja s'ibla el títol: «Hi ha gana». Aquesta és la frase que encén l'ànima, remou la sensibilitat i posa la pell de gallina. Saber que som a la Barcelona 92, la dels grans projectes, la de les despeses multimilionàries perquè vol celebrar l'Olimpiada esportiva i avui ens recorda qui pot fer-ho que al mig del cor de la ciutat hi ha «nuclis de misèria», «bosses de pobresa», «barce-

lonins sense feina», «sense serveis elementals —aigua, electricitat—, perquè no els poden pagar» i «sense diners per a menjar».

Curiosament i mentrestant, els prohoms de la política local, en aquest moment tan tètric, es mouen neguitosos i discuteixen qüestions de poder o contrapoder i alhora es preparen per a començar una batalla feroç al *summum per a evitar el desmantellament* d'un organisme que no sabem pas si serveix per a resoldre aquells vergonyosos dèficits ciutadans que desdiuen d'una metròpoli guiada per socialistes, el credo dels quals obliga primer de tot a tenir-ho a primera línia d'actuació.

Però, una vegada més, el bosc no deixa veure l'arbre, o més ben dit: l'afer polític col·locat davant dels interessos vitals, i per tant, fa posar més nerviós la possible desaparició de la CMB que la depauperació d'un o més sectors de població pertanyents a aquesta.

Ja és hora que els termes no s'inverteixin i que a primera línia del combat quotidià s'hi col·loqui l'eradicació d'aquelles mancances que anul·len el bon nom d'una ciutat com Barcelona. **P. Soler i Miró** (*Sabadell, Vallès Occidental*).

Margaritas

EL abuelo de nuestro alcalde nació en una calle negra y en un poema recuerda que el muro era húmedo. Luego se fue a Sant Gervasi, y allí las plantas modernistas respiraban de otra manera. El abuelo de nuestro alcalde no olvidó de dónde había salido, los buenos poetas suelen tener memoria. El nació en lo que llamamos la parte baja de Barcelona, la más vieja, más húmeda y hoy la más pobre de nuestra ciudad. En la parte alta, ahora viven los descendientes de los contemporáneos de Joan Maragall, que también acostumbra a ser personas altas. Cuanto más rico, más cerca de la montaña. Cuanto más pobre, más viejo, más árabe o más negro, más cerca del mar está. Los vecinos de todo este casco antiguo dicen que allí se pasa hambre, aunque las piedras hablen y nuestros paseos estén cargados de nostalgia.

También dicen que aunque Barcelona este de paso entre París y Dakar, aunque ahora digan que la ciudad se nos está poniendo fina, en el casco antiguo los niños padecen de tuberculosis porque apenas ven el sol. En la ronda de San Pedro se detiene el bacio de la tisis, porque en esto la ciudad es muy, señora. También advierten que en la parte baja de la ciudad, o en la parte vieja, o en la parte húmeda, hay el 40 por ciento de parados y al menos un desahucio diario.

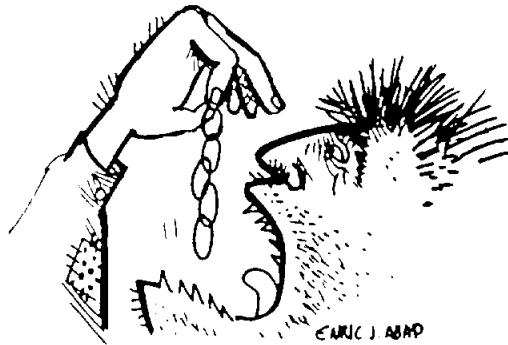
Pero el alcalde recordó que todas las grandes ciudades tienen sus bolsas de pobreza, qué se le va a hacer. Y está en lo cierto: parece que siempre habrá ricos y pobres y, como me dijo Maité, la florista de las Rambas que ahora está en la campaña contra el hambre en el Casc Antic, parece que ahora ni los pobres creen en la revolución. Le compro a Maité un ramo de margaritas blancas para el alcalde. Son las flores de la inocencia.

CUL DE LLÀNTIA

FRANCESC BURGUET I ARDIACA

BARCELONA BARRI ANTIC

AQUÍ HI HA GANA!

cal anar gaire lluny per descobrir la sòrdida i inhumana misèria: pel centre de Barcelona trobareu una bona estesa de desemparats, que es van podrint al fons de la nostra inferència. L'Associació de veïns del Casc antic, que a mitjan gener va llançar l'Operació Aliment Solidari, ho denuncia sense dubts: «Sí, aquí hi ha gana. En aquest barri, aquesta ciutat, de sobte tan pròspera, tan olímpica, tan olímpica... hi ha gana, i no és conseqüència de cap desastre natural. En aquesta ciutat, i especialment en barris com el barri antic, la gana d'alguns és la punta d'un iceberg que amaga el progressiu procés de marginació d'àmplies capes de la població. En aquest barri ja estem cansats de tant d'amor als nostres pares i d'indiferència hipocrita a la seca gent».

—De fa deu anys ençà —ens explica Pilar Mercadé, de l'Associació de Veïns del barri antic—, cada vegada més, s'accentua un procés de marginació al nostre barri, de pobresa i de gana que desemboca en la gana, per això el nostre eslogan és «Aquí hi ha gana!», una acció terminal d'un procés de marginació que comença amb l'atur, a la Ciutat Vella hi ha més del 40% de gent sense feina, i si no troben feina, no pots pagar, i et tallen la llum, i et tallen l'aigua... al cap de mig any, et fan fora del barri... en aquest barri hi ha un desnonament... Hi ha gent que ens ha preguntat si es tracta d'una campanya d'ajuda als indigents que viuen pels carrers... I no és això, la nostra campanya és a favor de gent ben noia, que abans vivien bé, però que a causa de l'atur han anat perdent tot el que tenien fins a arribar a la gana física...

—I creieu que amb una campanya com la vostra, de recollida i distribució d'aliments, es resol el problema?

—No, ja en som conscients que no solucionarà res. Però, l'objectiu essencial d'aquesta campanya no es tant la recollida d'aliments per si mateixa, sinó el fet de conscienciar l'opinió pública del problema que hi ha...

—És molt insolidària, la gent?

—Al barri, com que la gent viu i pateix les conseqüències d'aquesta marginació... doncs,

el qui hi pateix, cada vegada es torna més insolidari, i procura no perdre el que té... de totes maneres, em sembla molt més solidària la gent del barri que els de fora.

—És una trista paradoxa, oi, que al costat de totes aquestes històries de la Barcelona de moda i més que mai i olímpica, hi hagi tantíssima gent abocada a la indigència més bèstia...? Que n'ha dit, l'Ajuntament, d'aquesta campanya?

—L'Ajuntament diu que ens ha ajudat molt, i ens sorprèn que ho digui, perquè si ajudar-nos vol dir que ens ha deixat un local, un telèfon i una parella de municipals a la nit... això és tot el que ens ha donat l'Ajuntament! Ells diuen que donen un gran suport a la campanya... però si tota l'ajuda és la que ens han donat... Nosaltres pretenem arribar al fons de la qüestió, denunciar aquesta marginació social, posar en evidència la inoperància de les Administracions Públiques, i la seva complicitat en aquest procés de marginació... volem que les Administracions afrontin de debò aquest problema, que reconeixin la gravetat de la situació... sí, ja som europeus i olímpics, però hi ha barris, sobretot el nostre, que pateixen molt!

L'Associació denuncia les Administracions

Públiques que semblen més aviat interessades a ocultar el problema. (...) Assistim cada any al vergonyós espectacle de la reducció progressiva dels pressupostos que l'Administració dedica a les atencions socials i serveis personals, amb el pretext de la manca de competències, o la pretesa inoperància de les ajudes individualitzades». Per als responsables d'aquesta Operació Aliment Solidari, «la raó de fons d'aquesta política institucional no és altra que la baixa rendibilitat política de les atencions socials a uns sectors de la població sense representació i amb escassa capacitat de reivindicació col·lectiva».

—Aquest procés de marginació social —afegeix Pilar Mercadé— és la font de les anomenades condutes antisocials, actives com la delinqüència o passives com la mendicitat, però no sols això, perquè a la Ciutat Vella hi ha un altíssim índex de tuberculosi i de mort llatent infantil, és el barri de Barcelona on viuen més ancians sols, cada any es recullen més de cent ancians morts que vivien sols... en aquest barri, les vivendes estan molt deteriorades, i això fa que sigui més barat venir a viure-hi, és a dir, que la gent que s'hi trasllada, rebotada d'altres barris, és perquè ja ha començat la davallada cap a la misèria... tot això també propicia que hi vinguin a parar col·lectius marginals, persones indocumentades, com ara els àrabs i els africans que estan en una situació d'il·legalitat.

—Quina valoració faries de la campanya?

—Certament, s'han recollit tones d'aliments, i hi ha gent que la valora molt aquesta recollida... i cosa curiosa, la majoria d'aportacions són d'ordre particular... ens hem adreçat a moltíssimes empreses, i tan sols n'ha col·laborat una desena, i gairebé d'una manera simbòlica... aportacions que fan riure... Però al marge d'aquest aspecte material, el resultat més important és un altre, el ressò públic que ha tingut gràcies a la col·laboració dels mitjans de comunicació... això em sembla la cosa més important de la campanya, que ha arribat a molta gent, que se'n parla, de la situació que volem denunciar amb l'eslogan «Aquí hi ha gana!».

La falta de trabajo y el hambre subyacen en la Barcelona de las libertades y de los mejores proyectos para el futuro. La autora hace una llamada a la conciencia a través de un personaje que no por nacer de la imaginación deja de ser real

Pauolista y escritora. Ha dirigido Preséncia y Vindicación Feminista. Autora de 'Palabras en rojo y negro', biografía de Federica Montseny

Carmen Alcalde

El hambre de los transeúntes

Hoy le apetecía afeitarse a Sebastián. "Viejo reflejo de tiempos mejores", pensó. Las puertas del metro se abrían y la gente entraba en tropel para ir al trabajo. TRA-BA-JO. La palabra ya carecía de sentido para él, a no ser por aquella punzada de hambre que le irritaba el estómago y la desesperanza cada mañana. Sebastián sacudió el viejo gabán, estiró por debajo del jersey los puños de su camisa y se alisó el pelo con un poco de saliva en la palma de la mano. La palabra sólo significaba la añorada media barra de pan con un poco de mortadela. Y la jarra de cerveza. Y el carajillo.

Había dormido mal sobre el viejo banco del metro, temeroso de las frecuentes irrupciones y redadas de los tíos de uniforme. Arriba, más en la legalidad, se ensañaría de nuevo ajeno, extraño e indiferente al ajeteo ciudadano. Se sentía flojo y ausente. A su lado, un jubilado leía el periódico. De refilón vio los insistentes titulares de los últimos días: "La nominación de la candidatura olímpica habrá tenido un coste global de 1.300 millones". "La Casa Gran quiere gastar en 1987 más de 100.000 millones". "Los proyectos olímpicos en Poblenou y Montjuic suben 1.007 millones". "El volumen del negocio será de 40.000 millones de pesetas..." Sebastián había sido contable en una gran empresa y sin embargo su mente no conseguía entender el alcalde de aquellas cifras. ¿Existía realmente en billetes tal cantidad de dinero?

No era ningún tonto Sebastián, y nunca había sido un desarraigado, ni un auténtico mendigo, o transeúnte como se decía ahora. Sebastián había sido siempre un reciclado, un hombre normal, con familia, con TRA-BA-JO. Incluso había ido a votar. Por el cambio, por la libertad, cosas ambas que, maldita sea, había conseguido.

Y, en efecto, de qué forma cambió su vida en los diez últimos años, y a qué exceso de libertad había llegado. Libre de la familia, de los amigos, de

las obligaciones, de los horarios. ¿Era ése el cambio y la libertad que le prometieron aquellos rostros sonrientes en las paredes de la ciudad, algunos incluso viejos conocidos, y a los que ahora odiaba profundamente?

SENTADO en su banco de la plaza Urquinaona esperaba paciente verlos pasar. Siempre llevaba algún objeto contundente en el bolsillo de la vieja americana. Aquel, sería el último acto de dignidad que le quedaba. En realidad, sí, en realidad, éste era el repetido sueño de cada noche. "Cuando vea pasar ante mí al poster voy y le pego el mayor susto de su vida." Sebastián nunca creyó que a raíz de la muerte del dictador los rostros sonrientes y seductores pegados a las paredes de su ciudad, transformarían una sociedad amordazada en otra burguesa y burocrática, ajena por completo a los problemas de los seres humanos concretos, de los barrios concretos.

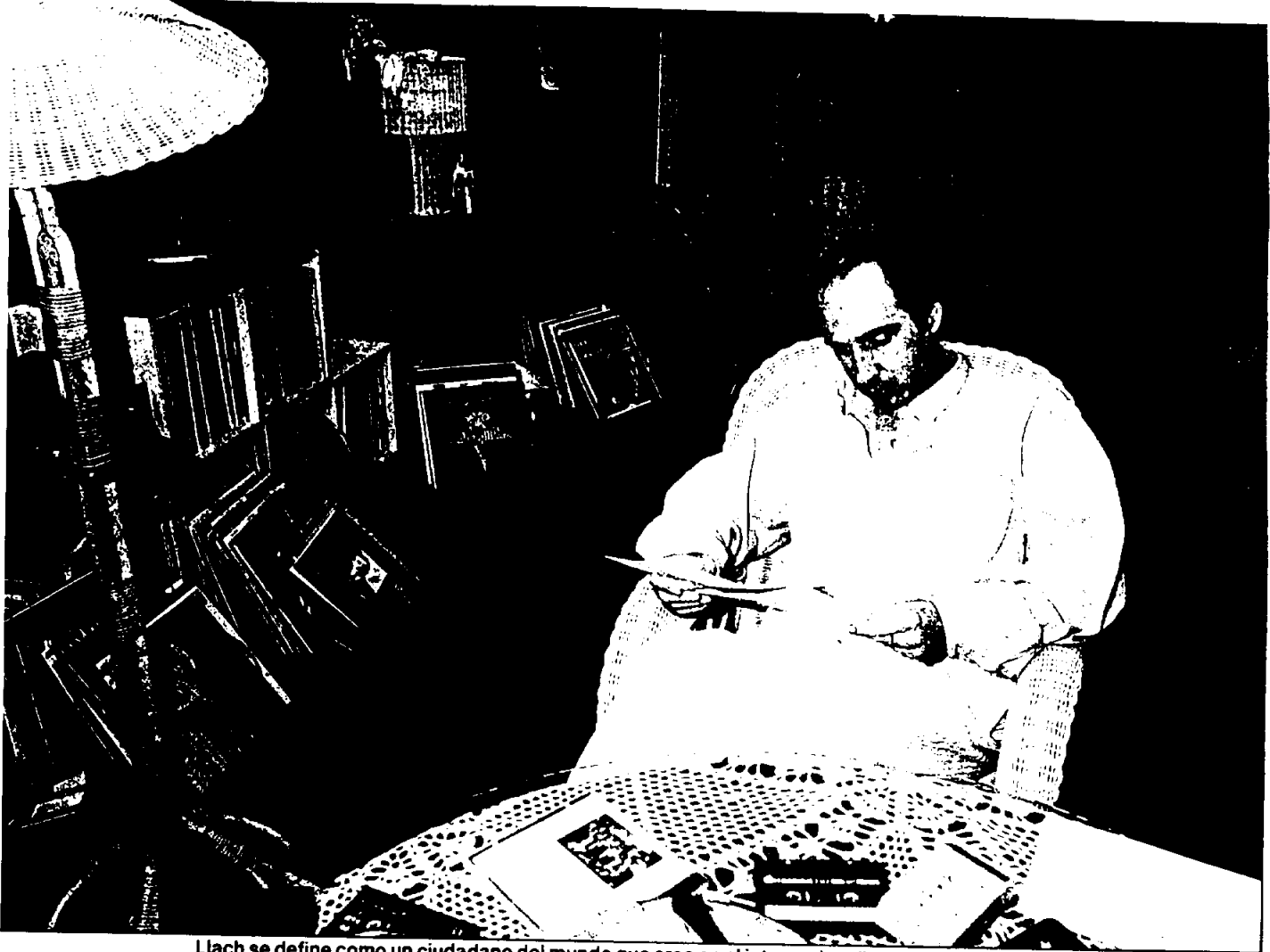
En su propio barrio, el de la Ciutat Vella, el 40 por ciento de mujeres y hombres están parados. Parados como Sebastián, hambrientos como Se-

bastián. Alienados, enfermos, desesperados como Sebastián. Sin viviendas, o desahuciados a diario por los jueces y la policía. ¡Los jueces y la policía del cambio! Cortada la luz, el agua, inexistente la atención sanitaria. Niños sin escuela, gente mayor sin jubilación, sola y desatendida que sólo ve en el horizonte la cercanía del fin.

A "Qui hi ha gana", claman los promotores de la campaña de denuncia contra una situación insostenible para miles y miles de ciudadanos. Aquí hay tuberculosis y mortalidad infantil y senil. Y delincuencia y aislamiento. Y miedo. Sobre todo, miedo. Un miedo que agarrota la garganta y que impide levantar su voz a las víctimas encerradas en sus guetos, engrillada su identidad por una sociedad compuesta de funcionarios a los órdenes de los protagonistas del cambio.

Señoras y señores de la nueva izquierda, del nuevo centro y de la nueva derecha, esto es una vergüenza.

ENTREVISTA A LLUIS LLACH

Llach se define como un ciudadano del mundo que cree en el internacionalismo a través del nacionalismo

Yo de la izquierda, aunque sea relativa, he tenido más esperanzas que de la derecha, y así como a la derecha la crítico y nunca le pediré responsabilidades de desaciertos, de mis compañeros en cambio sí, porque los considero amigos de viaje.

Se siente satisfecho del resultado de su pleito contra el PSOE y Felipe González por el incumplimiento de la promesa electoral de sacar a España de la OTAN. El juez le agradece a Llach en la sentencia su postura cívica, que semejantes iniciativas ciudadanas están muy bien porque de esta manera se puede legislar para cubrir el vacío jurídico que hace que a razones sociales no le correspondan razones políticas. "Hombre, hubiera podido alargar la cosa presentando un recurso. Lo *maco* habría sido que la gente se hubiera enterado un poco que había un juez que, a pesar de haber buscado en todas las leyes del Estado español y del derecho comparativo europeo, no halló ninguna ley que le permitiera darme la razón. Lo encontré muy interesante y no tuve ganas de continuar." Llach se quedó solo. "Supongo que el hecho de ser un cantante hace pensar a la gente que lo hago para promocionarme, que despierta actitudes raras."

-Barcelona está de moda. ¿no?

-Supongo que algunos viven del mimetismo. Piensan que aún estamos de moda, que somos niños. Eso es internacional-fascismo llevado a nivel ciudadano y sería caer en la misma burrada que le ocurrió a la clase política e intelectual del Mediterra-

pero también las lecciones han de servir. En Barcelona hay trabajo por hacer más que *mai*, más miseria que *mai*, más políticos que *mai*, más fiestas que *mai*. Pues adelante, a trabajar. En el Casc Antic se está haciendo actualmente una campaña contra el hambre que ya es la hostia.

"Los políticos se apoltronan"

Llach es Tauro, ascendente Géminis, y rata de horóscopo chino. No cree en el esoterismo, ni en Dios. Sólo en la ignorancia. Le encanta la ópera, a pesar de haber tenido problemas con los porteros del Liceu por no llevar corbata o lazo en el cuello. No es disciplinado ni metódico. Se encierra en casa para trabajar y compone hasta muy tarde. Le va el fútbol y el ping pong. No conoce ni entiende la frontera entre libertad y libertinaje y, por tanto, le gusta probarlo todo. Excepto las drogas. Todas. Y el alcohol.

-¿Ya ha pasado el tiempo de protestar y por eso canta al amor, al hombre y al universo?

-No, yo canto a lo mismo que cantaba. Creo que simplemente antes se luchaba

por lo mismo que ahora: por la libertad, el bienestar, el ser humano, por su realización, por la de los pobres. Antes se luchaba contra una dictadura para conseguir precisamente eso. Ahora se lucha en democracia para lo mismo. Lo que pasa es que los políticos democráticos, para proteger su trabajo, han de estar vendiendo continuamente que la democracia no es un medio, sino un fin, es un *status*. Con la democracia se apoltronan, cuando la democracia es un muy buen instrumento para luchar exactamente por lo mismo que luchábamos. ¡Hey!, ¿a dónde vamos a parar?

Llach se definió en cierta ocasión como anarco-marxista, cuando existía una cierta psicosis en poner etiquetas a todo. "Sinceramente es una lástima que los señores Marx y Bakunin no se pusieran de acuerdo en vez de estirarse de las barbas." Cree que arrasaron, eliminaron la teoría y práctica anarquista que tanto peso cultural y político dejó en la zona mediterránea del Estado, porque "esta teoría era la más peligrosa".

-Pero usted tiene patria. ¿Es un anarquista con patria?

-Soy un ciudadano del mundo que cree en el internacionalismo a través del nacionalismo, mientras por nación se entienda pueblo liberado. Soy nacionalista porque soy de izquierdas y a la inversa. Antes era moneda corriente ser nacionalista, pero hoy me convierten en un animal difícil de catalogar por mi lucha por la máxima libertad posible para que los es-

Sus amigos de Verges dicen de él que de pequeño se encerraba a oscuras con el piano

Más de 5.000 personas han colaborado con la campaña *Aquí hi ha gana*

Sociedad

Fin de la campaña contra el hambre del Casc Antic

Recogen 20 toneladas de comida

■ Barcelona. — La asociación de vecinos del Casc Antic cerró ayer su campaña de denuncia *Aquí hi ha gana*, después de haber recogido más de 20 toneladas de alimentos y más de 4 millones y medio de pesetas. La campaña, que empezó el día 2 de este mes, es sólo un medio para que la ciudad se dé cuenta de la situación de este barrio.

Uno de los miembros de la asociación confirmaba ayer el éxito de la campaña, "porque la mayoría de la población ha comentado el tema y ha entendido lo que pretendíamos". Al almacén donde se recogían los alimentos se han acercado más de 5.000 personas en dos semanas. A las

cuentas corrientes abiertas en los bancos han acudido unas 3.000. "Las instituciones han sido las únicas que han guardado silencio", dicen los vecinos. El alcalde Pasqual Maragall quiere tratar el tema, pero aún no ha concretado la cita. La Generalitat se ha limitado a ofrecer alimentos.

El 2 de marzo empezará la segunda etapa de la movilización vecinal contra las malas condiciones de vida de muchos habitantes del barrio. Los vecinos quieren organizar un centro de coordinación que permita crear un comedor, montar un servicio de comidas a domicilio para los ancianos imposibilitados y hacer posible el reciclaje de los parados.

Maragall reconoce el fracaso de la política municipal en Ciutat Vella

D. C. Barcelona

El alcalde Pasqual Maragall reconoció el fracaso de la política del Ayuntamiento de Barcelona en materia urbanística y de servicios sociales en Ciutat Vella, en una entrevista que mantuvo la semana pasada con representantes de la Asociación de Vecinos del Casco Antiguo, promotora de la campaña *Aquí hi ha gana: operació aliment solidari*, que acaba ayer. El alcalde se ha comprometido a mantener esta semana una reunión con los vecinos para replantear la política municipal en el distrito.

Según los vecinos, Maragall dijo que el ritmo de rehabilitación urbanística es muy lento, que el planteamiento del Área de Rehabilitación Integrada (ARI) no está funcionando adecuadamente y que ha fracasado la política municipal de Servicios Sociales en este barrio.

Maragall añadió también que rectificará públicamente sus manifestaciones, vertidas el pasado domingo día 8 en televisión, en las que expresaba su extrañeza por ver en Sarna el cartel *Aquí hi ha gana* y dijo "que ya sabemos todos quien financia este tipo de campañas", aludiendo a la utilización por líderes de CiU de aquella acción llevada a cabo por la Asociación de Vecinos del Casco Antiguo, en colaboración con otras entidades ciudadanas.

Seis millones de pesetas

La campaña *Operació aliment solidari*, que pretende denunciar el hambre como última expresión de la marginación en la ciudad, finalizó ayer su primera fase con la recogida de 25.000 kilos de alimentos básicos y de casi seis millones de pesetas. "Estamos relativamente contentos. Han pasado por aquí unas diez mil personas a demostrar su solidaridad", explicó Pilar Mercader, una de las organizadoras.

Durante quince días se han recogido alimentos en una nave de la calle de Rec Comtal, donde han acudido desde empresarios de Mercabarna a llevar cajas de verduras hasta un jubilado que donó un canario "para que lo vendan y ayudar con eso".

Según los organizadores, mucha gente ha acudido de fuera de Barcelona, por ejemplo un pensionista de Montmeló que ofreció 1.000 pesetas, todo el aumento de la pensión. También las aportaciones económicas, recogidas en diversas cuentas bancarias, han sido muy diversificadas, incluyendo las de colegios profesionales como Arquitectos y Abogados, que donaron 50.000 pesetas cada uno.

Los organizadores de la campaña se quejaron de la escasa colaboración del Ayuntamiento de Barcelona y de la Generalitat: el primero, a través del Distrito I, ha aportado el local, un teléfono y dos guardias urbanos, la Generalitat se ha limitado a prometer, por la gestión personal de una funcionaria, 1.000 kilos de excedentes alimentarios procedentes de la CE, que los vecinos no han visto.

"Aquí, los 17 millones que afirma el Ayuntamiento que se gasta al año en dar de comer a los necesitados no se ven, y, desde luego, resultan insuficientes", afirma Pilar Mercader.

Guay y Piluchi

Los grandes conceptos y la vida cotidiana constituyen mutua y constante oposición. Por ejemplo, Fecsa y la Bolsa, estos días. O el debate sobre el Estatut. En éste, la pugna política convertida en irreconciliable batalla. Pero esto era ayer. Hoy, ya se va a por otra. En aquellas, primero una alarma que ponía los pelos de punta y ahora la ancha sonrisa. Fecsa remontará y la Bolsa se recupera. ¡Qué guay, Piluchi!

Bueno, perdón por la cursi expresioncita, pero es que hay cosas... ¿Cómo pueden unos cambios ser tan repentinos en tan tremendas historias? Pues lo son. "Eppur si mouve". Decimos que somos individualistas e ingobernables, pero ya se ve: nos movemos gregariamente, impelidos por una formidable y unitaria pasión, acaso sin siquiera saber ni quién toca el pito.

Pero vayamos a lo que empezó ocupándonos. Lógico que reine la alegría porque Fecsa pueda reflotar y porque, a partir de ahí, los inversores en Bolsa vuelvan a sentir el escalofrío del dinero que crece solo, como la hierba del Señor. Pero, ¿tanta alegría nos proporcionan también Fecsa y sus compañeros —yo la comparto con Enher— a los sufridos usuarios?

Porque si la que tiene que remontar es la Fecsa habitual, aviadados estamos. Ni nos consuelan las cotizaciones en Bolsa. Ya que la luz se va, la luz viene, cuanto les apetece a las compañías. El domingo siguiente al notición fecsisero, me pasé a oscuras hasta las once y media de la noche... Y no hablemos de cuando llueve, en que se corta la corriente a menudo. O con las nevadas, en que hasta se derrumban los postes.

Quien tenga un ordenador conoce al dedillo tales calamidades. Están los cortes, que borran hasta la pantalla. Está la simple y llana carencia de energía, que deja en bancos, aeropuertos y demás las máquinas mudas durante dos horas. ¡En verano, en Mallorca, ocurre cada día! Luego, constante, está la baja potencia de la energía, que "cansa" la máquina hasta la exasperación e impide la formación correcta de palabras.

Con esto de la informática la de sensacionalismo que también se nos sirve a la embobada ciudadanía! Cada par de meses, por ejemplo, la Telefónica anuncia cósmicas operaciones con los EE UU, Europa, Rusia, las agencias de comunicación, los "chips" y qué sé yo. ¿Llegan a buen puerto? Huy...

Pero donde el barco hace agua por todos lados es en el teléfono propio. Los ruidos, hasta los ronquidos, las mezclas, lo que sea, no tienen arreglo. Y si llueve, no digamos. Quizá seamos unos gallitos en el mundo, pero en casa resultamos unos risibles calzonazos. Un día, le hablé del asunto al presidente de la compañía, Luis Solana. Respondió: "Tienes razón. Pero no hay remedio, porque las líneas son muy viejas".

Y Barcelona, la olímpica, la de la Corporación Metropolitana, la adelantada de la Europa de los municipios. Luego aparece en la Ciutat Vella, en otras barriadas, el fatídico cartel: "Aquí hi ha gana". Y se recogen alimentos: 25.000 kilos y 6 millones de pesetas, en sólo el casco antiguo, como ¡primera fase! de una operación llevada a cabo por particulares y que intenta alimentar al hambriento. Ni guay ni Piluchi...

Y dichos particulares ni han visto el dinero que dice aportar el Ayuntamiento para tales fines ni tampoco la ayuda prometida por la Generalitat. Y encima el alcalde dice, y se desdice, que es ésta una campaña convergente contra el socialismo, como antes afirmaba que los robos y los asesinatos de joyeros eran una campaña de la derecha para desprestigiar el puño y la rosa. De nuevo, guay y Piluchi.

BALTASAR PORCEL

nuestra página 2

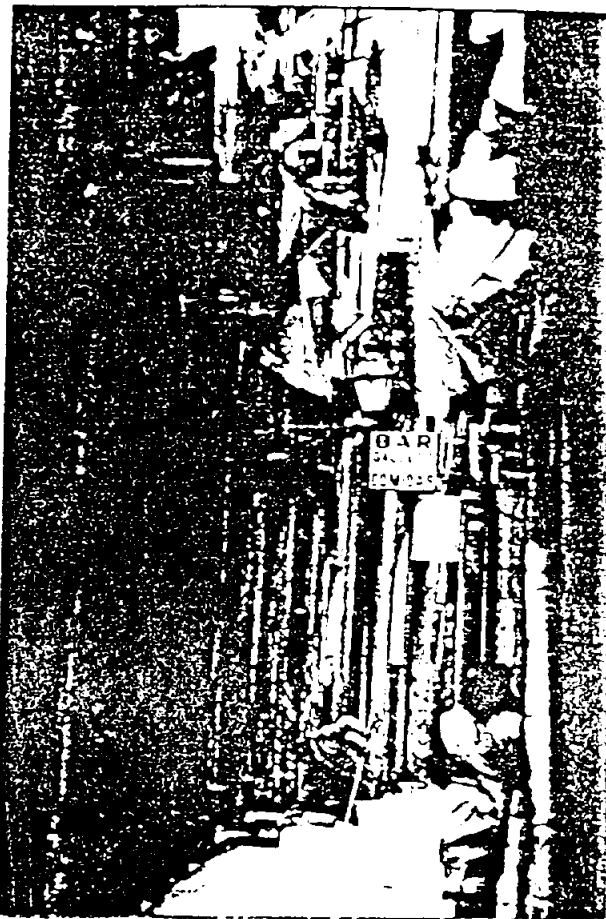
1987
ANNÉE
DES SANS-ABRI

Este año, la ONU hace una llamada a la conciencia mundial sobre los sin-techo. FRANCIA, la Televisión ha difundido estas cifras:

- Dos millones y medio de pobres
- Ochocientos mil sin-techo
- Cuatrocientos mil sin pensión

En ESPAÑA, una Campaña realizada en los barrios del casco antiguo de Barcelona ha descubierto esta lacerante realidad; en una población de 35.000 personas:

- 40 % en paro
- Un deshaucio diario en 1986
- 100 ancianos encontrados muertos en su piso en 1985 (uno cada tres días)
- Índice de tuberculosis infantil más alto de Europa

AQUI HAY HAMBRE!

Siempre ha habido gente con problemas de subsistencia, pero hoy aquí el hambre no es consecuencia de desastres naturales, epidemias o situaciones parecidas. En la ciudad, y especialmente en barrios como los nuestros, el hambre es la punta de un "iceberg" que oculta el proceso progresivo de marginación de amplias capas de la población. (...)

En tales circunstancias, nadie puede sorprenderse que situaciones como estas generen las llamadas "conductas antisociales" tanto activas (delincuencia), como pasivas (mendicidad, etc.). Tales conductas son lo único que preocupa a la Administración. (...)

En otras palabras: la Administración Pública reduce a caridad institucionalizada y arbitraria aquello que deberían ser derechos reconocidos y garantizados: derecho al trabajo, derecho a no ser expulsado de tu casa por falta de recursos, derecho a una pensión digna y suficiente, derecho a una asistencia sanitaria gratuita y permanente, derecho efectivo a la enseñanza y a la cultura, derecho de disponer de agua, luz y gas cuando no se pueden pagar, derecho a la comida cuando no se tiene. (...)

**OPERACIÓ
ALIMENT SOLIDARI**

Gana a la Ciutat Vella de Barcelona

El fet que en una ciutat que és la nostra es passi gana és trist i colpidor per a qualsevol català. La germanor que fou l'ànima de les germandats, que són típicament catalanes, hauria d'aparèixer i brollar de la iniciativa dels ciutadans de Barcelona.

Una germandat on poder anar els bons barcelonins a oferir unes hores de treball, una plaça de porter o d'un ajudant en qualsevol tasca. Això d'un xic d'arròs o unes monedes no són el remei; només són una almoïna.

Si més no, jo em pregunto: què ha fet l'Ajuntament? Què han fet els seus serveis socials? Quin gest no hauria pogut fer aquest alcalde que és batlle però que no vetlla. Crec que s'han obert subscripcions per al terratrèmol d'aquí o la fam de més enllà. Què fa ara el nostre alcalde? ¿No creieu que és una vergonya tenir un Tercer Món a dins el cor de la Barcelona que pretén ser olímpica el 1992? **M. Rosa Bellpuig (Barcelona).**

Ciutat Vella, Tercer Món?

Sí; això és el que sembla el districte I de Barcelona, una ciutat del Tercer Món. Com hem vist tots els ciutadans de Barcelona, en un barri com és la Ciutat Vella s'hi passa fred i fam i el fet més vergonyós és que la gent del barri ha de buscar el menjar per poder sobreviure.

Senyor Pasqual Maragall, si aquesta és la Barcelona olímpica que vol ensenyar al món, més val no pensar-hi. Abans de gastar-se tants milions en un projecte com són les olímpiques —i no dubto que tothom hi estigui d'acord— no val la pena primerament gastar-ne una mica en barris com el de la Ciutat Vella?

Jo sóc un ciutadà de Barcelona i també del món i se'm trenca el cor quan veig el que passa dins de la meua ciutat i que l'Ajuntament no pot fer-hi res.

Senyor Maragall: de veritat vol aquesta Barcelona per al 92? Jo no, i crec que la majoria dels ciutadans d'aquesta ciutat tampoc. **Josep Lluís Martínez i Roig (Barcelona).**

pagueu i calleu! **Pere Maià i Bartrina**
(Olot, la Garrotxa):

«Aquí hi ha gana»

Per TV3 he sentit com l'alcalde Maragall deia que havia vist uns cartells a Sarrià que deien «Aquí hi ha gana», manifestacions fetes en to burleta i menyspreador, i això m'ha deixat glaçat. M'ha dolgut moltíssim que una persona que possiblement és intel·ligent i respectuosa faci aitals declaracions i no en un ambient privat sinó davant d'un mitjà de comunicació com és la televisió.

Que a Sarrià pot haver-hi gana? Jo no m'atreveria a negar-ho. I que el nostre alcalde se'n rigui és greu.

Que el nostre alcalde desconegui la campanya de sensibilització sobre el fet que al barri de la Ciutat Vella hi ha gana (d'aquí ve l'eslògan dels cartells), campanya feta per ràdio, premsa i televisió, també és molt greu i que l'alcalde no se n'hagués informat abans de parlar-ne com en va parlar també és molt greu.

Per respecte a les persones de Sarrià que passen gana. Per respecte a les persones de la Ciutat Vella que sí que passen gana. Per respecte a les persones que amb un immens esperit de sacrifici i d'amor al proïsme treballen desinteressadament per als qui sí que passen gana i per respecte als ciutadans de Barcelona que sí que passen gana. Per respecte a tots ells l'alcalde Pasqual Maragall n'hauria de demanar disculpes públicament. **Jordi Ponsa** (Barcelona).

Aquesta carta aparagué també
el mateix dia a el Periódico

Casc Antic: una bossa de misèria

PERE CESPEDES

Al Casc Antic més que mai hi ha persones que volten les esglésies, les botigues de queviures i les entitats veïnals a la recerca desesperada d'aliments per subsistir.

Les conductes "anti-socials", passives (mendicitat), actives (delinqüència), proliferen. La prostitució —sobretot l'ocasional i la "d'entre hores"— han augmentat considerablement. És a dir, la inseguretat ciutadana ha augmentat a cotes certament preocupants.

Si, a la Barcelona que ha "guanyat", a la Barcelona olímpica, a la Barcelona... s'hi coven autèntiques bosses de misèria que no semblen preocupar a l'Administració més que en la vessant generadora de "conductes anti-socials", i encara. Hi ha moltes més conseqüències com ara l'altíssima taxa de tuberculosi i la mortalitat infantil a la Ciutat Vella, on l'esperança de vida es deu anys inferior a la de la resta de la ciutat. Més d'un centenar de vells són trobats i recollits morts i sols al seu domicili, on han mort de gana i de fred, davant la indiferència de l'Administració i de la gent "benpensant".

A Barcelona no s'hi arriba per cap "designe diví" a la gana, ni per cap desastre natural, ni per cap epidèmia, sinó que s'hi arriba tot culminant un procés de desposseïció de béns i drets fonamentals, començant pel dret al treball (més del 40% d'aturats a la Ciutat Vella), seguint amb el dret a un habitatge digne (al Casc Antic hi ha un desnonament diari per no poder pagar el lloguer), així com per la interrupció del subministrament domèstic (aigua, gas i electricitat) pel mateix motiu.

Situacions de depauperació creixent acompanyades d'un molt difícil accés a la cultura, a l'ensenyament públic, a l'atenció sanitària permanent, etcètera. Situacions que s'agregen encara més amb la gent gran (el Casc Antic té la taxa de vells més alta de tot Barcelona) i les minories racials que darrerament s'apleguen al districte.

Envelliment de la població

Intervé encara un altre factor en la creixent depauperació de la Ciutat Vella: l'envelliment de la població —ja hem assenyalat que té la taxa més alta d'ancianitat de tot Barcelona—. I és que tothom "estima" el Casc Antic, farcit d'edificis històrics, esta be per a passejar-s'hi, per a venir-hi de nit a prendre unes copes... agrada el seu traçat medieval... però, dels edificis d'ha-

bitatges sols que conserven trets originalment medievals el 4,3%. El 90% correspon a "pegots" de successives cultures arquitectòniques des de les mitjanes del segle XX. Així fa que hom pugui definir la Ciutat Vella com a un garbuix arquitectònic d'estil neoclàssic-eclectic damunt, així sí, d'un traçat medieval.

Una campanya que vol la solidaritat enlloc de la caritat.

MANUEL GOMEZ

bitatges no reuneixen, ni mai no podran reunir, els elements mínims per qualificar-los com a vivendes, diguem-ne, habitables. El barri cau de vell i els propietaris dels habitatges no els arreglen car ja no són rendibles.

Encara hi ha un altre factor a tenir en compte a més de la insalubritat del barri en si, i és la desaparició de l'antic Mercat

del Born, substituït per Mercabarna i que comportà plegat a l'absència d'indústries per absorbir ma d'obra, la mort física de la Ciutat Vella. Les pianxadors, els adroguers, van deixar pas als bars de tot tipus i així va iniciar-se el procés de degradació social de l'antic centre neuràlgic de la ciutat. Els fills es casaven i marxaven del barri, ningú no hi volia viure a la ciutat vella, sols que els vells que anaven envellint cada dia més. Aquest és el veritable factor d'envelliment de la població del Casc Antic i la seva proximitat a l'Estació de França ha significat l'arribada de gent d'altres ètnies que malviuen al centre històric de la Ciutat Comtal.

Augment de les contradiccions

Si a tot l'exposat anteriorment hi afegim que les Administracions Públiques, amb la seva política de tractament diferenciat i desigual entre la població "normalitzada" (població amb treball i problemes d'aparcament, habitatge i seguretat social), i la població amb problemes, veurem que contribueix a augmentar les contradiccions i per tant el fenomen de la insolidaritat, la malifiança i el més profund desconexament de la situació real d'un ampli sector de la població, abocat a la marginació socio-econòmica. Ara bé, és aquest un sector cada cop menys minoritari al nostre país.

Aquests són els motius pels quals l'Associació de Veïns del Casc Antic ha iniciat la campanya "Aliment Solidari". Els veïns estan ja cansats "d'amor per les seves pedres farcides d'historia" i d'indiferència per la seva gent. Fa més de deu anys que els veïns lluiten per revifar-lo, en aquest període, s'han aconseguit 127 pisos nous i/o rehabilitats, en el mateix període però, 9.000 veïns han marxat, cansats, farts, i altres amb més problemes els han reemplaçat. Al darrer de les grandiloqüents nocifícies d'inauguracions del Moll de la Fusta, de les obres de la Casa de la Caritat, de la concessió a Barcelona dels Jocs del 92, dels problemes d'aparcament al Liceu o al Palau de la Música, es consoliden els "ghetos" de la Ciutat Vella, poblats per gent amb gravíssims problemes que van des del deteriorament del comerç tradicional, fins a la gent que va, dia rera dia, a les botigues de queviures o a l'Associació de Veïns perquè té gana, té fam.

Solidaritat enlloc de caritat

Amb el lema "Aquí hi ha gana", l'Associació de Veïns del Casc Antic de Barcelona va endegar el passat dia 2 de febrer l'"Operació Aliment Solidari". Aquesta campanya va tenir una resposta popular tan massiva que, tot i haver-se-li previst una durada de vuit dies va ser perllongada fins vint-i-un dies.

La iniciativa, més de denunciar una situació que, per altre banda, no és exclusiva del Casc Antic barceloní, estava orientada a encetar les Administracions amb la seva inoperant i complèxia actitud vers un sector de la població abocat a la marginació i a la indefensió més absolutes així com a conciençiar i, si més no, sensibilitzar altres sectors ciutadans que es creuen aliens, vacunats contra els perills de la marginació social i tot allò que aquest fet comporta trencant d'aquesta manera el procés insolidari adhuc defensiu vers les capes més desposseïdes. Un altre objectiu és d'estimular arreu iniciatives de caire solidari i de recolzament mutu.

La campanya, consistent en la recollida de queviures i ajuts econòmics destinats a ajudar gent del barri, certament en situació més que difícil, no era pas un intent de l'Associació de Veïns de substituir entitats —generalment religioses— que habitualment realitzen aquesta tasca donant-li un

caire caritatiu i per tant, del tot hipòcrita, ans al contrari, ben altre és l'objectiu puix que a partir de la fita de l'"Operació Aliment Solidari", que és la consecució d'un menjador-centre d'assessorament, finançat per l'Administració i gestionat pels mateixos veïns, l'Associació s'ha marcat l'objectiu d'assolir la gratuïtat de la vivenda i dels subministraments (aigua, gas i electricitat) quan no es puguin pagar per manca de recursos econòmics així com al dret efectiu a l'ensenyament i la cultura, dret al treball, dret a una pensió digna i suficient i, el més fonamental, tot gestionat pels mateixos veïns del barri i per assistents socials del barri, és a dir, per persones que viuen quotidianament i gairebé que en pròpia carn aquest punyent problema. Certament és una batalla llarga i difícil que s'emmarca plenament dins la tradició —semblava que oblidada— d'associacionisme, solidaritat, lluita i combat de la classe obrera. Una batalla que ha començat al Casc Antic, però no hem de veure-la sols que com una lluita puntual i concreta d'un determinat barri, sinó, que com ells diuen, la fam, la misèria, la marginació, la indefensió mosseguen arreu, és la lluita de tots. No hem de deixar que aquesta experiència resti oblidada, com una lluita romàntica que un bon dia protagonitzaren un determinat grup de veïns.

La resposta popular ha estat magnífica.

MANUEL GOMEZ

Els veïns del Casc Antic i d'altres barris de Barcelona van aportar gran quantitat d'aliments.

Hi ha hagut molts casos en què jubilats que amb prou feines poden subsistir amb les vergonyoses pensions de misèria que reben, han reservat les mil pessetes d'augment, fet efectiu aquest mes, per ajudar solidàriament els més necessitats. Molts comites d'empresa que han aportat la receptació solidària dels treballadors i col·legis que, amb els mestres al capdavant, han aportat el seu ajut. Conten els veïns que era emo-

cionant veure com els nans portaven les bosses amb queviures. A més de l'ajut econòmic o en forma de queviures, el poble treballador ha aportat la col·laboració car han anat molts veïns d'altres barris, joves i grans, a treballar plegats amb els del barri en la recepció i distribució de queviures aportant coixes, camions i, el més important, les ganes de fer-ho, la seva solidaritat.

LA CARITAT COM A PROVOCACIÓ

TERESA PÀMIES

Quan l'Associació de Veïns del barri Antic llança la campanya «AQUÍ HI HA GANA» amb el cartell plaer de la collereta vessant «aliment solidari» sobre una ciutat a les fosques, alguns particulars de les solucions radicals i molt més cataplasmes s'han mirat en somplint en els seus tractes de qualsevol acció de la National Army. En lloc de donar suport a la campanya, en nom dels principis i de la coherència revolucionaris, deixaren que un grapat d'activistes del barri centrista, guanyada de l'electoralisme d'esquerra proletarià endavant una iniciativa — pròpia del Tercer Món.

Alguns polítics a l'aiguat de les municipals observaren com anava a tot de la collereta, no fos cas que «incidis» en l'electorat. En veure que els mitjans de comunicació se'n feien ressò — premsa, ràdio, TV — i que la gent de la ciutat i d'altres barris de Barcelona responien a la crida omplint de queviures l'antic cinema Triomf; i en constatar que el compte corrent anunciat per a possibles donatius reunia dotzenes de milers, un miler, dos milions... de pessetes, aleshores, polítics en actiu de les administracions rivals nostrades es preguntaren: «qui manipula la collereta?» i en previsió d'un eventual predomini del competidor, s'afanyaren a saludar l'operació ALIMENT SOLIDARI, i van titllar l'ajuntament socialista d'insensible a les «bosses de pobresa» de la ciutat. Com era d'esperar, a la casa gran reaccionaren com Déu mana i, sospitant que darrera tot allò s'hi bellugaven els convergents, s'interessaren per la iniciativa ciutadana a la qual no havien donat suport.

De tot aquest assumpte, i especialment de la resposta popular a la crida de l'Associació de Veïns del carrer de Tantarantana, se'n podria escriure una estimulanti i divertida crònica. La primera conclusió que en trec és que la caritat, en determinades situacions, pot ser un revulsiu i no, com diuen els revolucionaris de boqueta, un cataplasma. Pot esdevenir una provocació en el sentit revolucionari del terme, ja que posa en evidència nafres socials i incompetències de les institucions democràtiques que juguen la carta del conformisme més exultant. Provocació perquè sacseja el fatalisme, l'apatia, la desesperança de les capes populars menys polititzades i les incorpora a una batalla col·lectiva que esdevé una important escola de civisme. Revolucionària perquè demostra no sols que AQUÍ HI HA GANA sino la força capaç de denunciar-ho i d'exigir les mesures adients per resoldre problemes que a no haurien d'existir en una ciutat que FUNCIONA. Funciona? El que si que ha funcionat és la provocadora iniciativa de l'Associació de Veïns de celebrar, no sols aquells que, de bell antuvi, n'vam creure i li vam donar suport.

AL CARRER

L'Ajuntament de Barcelona dedica el 2 per cent del pressupost general del 1987 a Serveis Socials. La marginació dels gironos de La Verneda continua.

gosa negar, és curiós de comprovar com s'estableixen oficines de benestar social de la Generalitat al costat d'oficines d'informació de l'Ajuntament. Totes dues realitzen la mateixa funció.

D'altra banda, la Generalitat coincideix amb l'Ajuntament a l'hora de determinar la seva responsabilitat en la coordinació dels serveis socials. I per Jaume Nualart, director general de Serveis Socials, «estem en plena etapa d'ordenació del sector. Estem fent els esborranys dels sistemes de coordinació de gestió». Així mateix, Nualart reconeix que la Generalitat no té serveis socials a Barcelona, i que practica una política d'ajuts i subvencions a l'Ajuntament i a Associacions sense ànim de lucre (SAL). En aquest sentit, la Generalitat preveu per a l'any 87 una ajuda de 256 milions a l'Ajuntament de Barcelona i una de 875 a les entitats SAL. Malgrat aquestes partides, Nualart considera que s'ha de donar més atenció als Serveis socials, però que «tenim pocs recursos».

La Diputació, qui més hi dedica

La Diputació de Barcelona ha desenvolupat tradicionalment una tasca supletòria dels serveis socials dels municipis, i moltes vegades els ha prestat directament ella mateixa. Tot i que ha anat assumint una sèrie de tasques d'atenció directa als usuaris, aquesta tendència no es deixa créixer, perquè creu més en el desviament de recursos cap als Ajuntaments, que, com a Administracions més properes al ciutadà, podran conèixer millor les seves necessitats. A diferència del sistema seguit per la Generalitat, la Diputació prossegueix establint convenis.

Segons Ramon Manent, president de la Comissió de Serveis Socials, «el pressupost de l'àrea de Serveis Socials està per sobre dels 3.000 milions anuals; i d'aquests 3.000 mi-

lions, més de mil se'n van directament en convenis». «La Diputació de Barcelona —continua— dedica el 14 per cent del seu pressupost a serveis socials, mentre que l'Ajuntament i la Generalitat no superen el 3 per cent». Per bé que la qüestió de les bosses de pobresa respon també a problemes estructurals (atur, absentisme o fracàs escolar...), Manent pensa que «si l'Ajuntament i la Generalitat hi dediquessin el 14 per cent del seu pressupost... no siguem tan optimistes... el 7 per cent... els Serveis Socials del país s'hi notarien molt».

Els recursos invertits per la Diputació a Barcelona capital li han permès aquest últim any firmar convenis amb l'Ajuntament per a la infantesa (més de 20 milions) i per als disminuïts psíquics (més de 17 milions); atenció a usuaris en centres propis de la Diputació (infantesa i joventut, 97 casos; disminució psíquica, 73; ancians, 360 casos); atenció directa d'equips tècnics a usuaris desinternats (infantesa-joventut, 196 casos); i convenis d'atenció a usuaris en centres concertats (27 casos de disminuïts psíquics, quaranta-tres casos d'infants i joves, 81 d'ancians). D'altra banda, en el centre SPOT (de servei, prevenció, orientació i tractament de toxicomanies), durant els seus cinc anys de vida, s'ha atès fins al moment 1.800 usuaris, 993 de Barcelona (56,7 per cent).

Ciutat Vella, pedra de toc

Amb la campanya «Aquí hi ha gana» es donava a conèixer a l'opinió pública el problema de la marginació econòmica i política del barri antic: 40 per cent d'atur entre la població activa, deteriorament dels habitatges, mitjana d'un desnonament diari, ocupacions il·legals d'habitatges municipals deshabitats. Una campanya de denúncia per desvetllar la consciència col·lectiva que ha aconseguit, no solament donacions materials, sinó també,

EL QUART MÓN A LA CIUTAT OLÍMPICA

MARTÍ
BENACH

Al costat de la projectada Barcelona del futur coexisteix una ciutat de col·lectius i barris que pateixen una marginació econòmica i social creixent. La campanya «Aquí hi ha gana», a la Ciutat Vella, ha posat de manifest la gravetat de la situació.

Uns 300 indigents (més de la meitat malalts psiquiàtrics o crònics) i 500 captaires professionals roden per Barcelona. Fugint del tòpic del pidolaire professional, l'associació Units ha estimat en 10.000 mil el nombre de ciutadans que no tenen res per menjar, els «nous pobres», la majoria, joves sense feina i vells desemparats. Des d'una perspectiva més àmplia, lligada a la situació econòmica i l'entorn social, l'Ajuntament classifica els col·lectius afectats per la pobresa en quatre categories diferents: els vells (225.000), les famílies d'un sol membre (mare o pare), o treballadors en atur (un 23 per cent de la població activa) i els immigrants.

Aquests col·lectius es concentren en el que s'anomena les bosses de pobresa —algunes encobertes, altres ben a la vista— de la ciutat, les més importants de les quals se situen al Raval, la Barceloneta, la Zona Franca, el Besòs, el Bon Pastor, Trinitat, Canyelles, el districte Nou Barris (repartit) i al Carmel. «Això no vol dir —assenyala Francesca Masgoret, regidora de Serveis Socials— que a Zones com l'Eixample no hi hagi molts vells en situació de dependència». En algunes d'aquestes «bosses» avui dia encara subsisteixen reminiscències del barraquisme perifèric de l'era franquista.

Zones de barraquisme

Al Poble Nou, 150 famílies viuen en barraques darrera del cementiri, encara que tot i que està previst que moltes d'elles siguin traslladades a unes cases del Patronat Municipal de l'Habitatge, a la zona que hi ha entre Bach de Roda i Sant Joan de Malta, amb motiu de la reconversió del barri amb vista als jocs olímpics. Les característiques del col·lectiu que ocupa actualment aquestes barraques no es correspon amb les dels que també

viuen de forma semblant en altres barris, ja que aquí al Poble Nou, es tracta de gent no gitana, que té feina i prou capacitat per organitzar-se.

Segons el president de l'Associació de Veïns, Josep Parés, la problemàtica que preocupa realment al Poble Nou és l'expropiació forçosa d'habitatges antics d'un centenar i mig de famílies. Amb els nous habitatges proporcionats pel municipi, el lloguer actual de 500 a 1.000 pessetes al mes augmentaria a 7.000 o 9.000. «Pot haver-hi famílies a les quals el salt els resulti bastant difícil, i volem que aquests casos siguin considerats», explica Parés.

Molt més diversa és la situació a la Verreda, on l'atur colpeja fortament una població constituïda per un 60 per cent d'immigrants. Hi ha menys barraques que al Poble Nou, però més assentades. Les 550 o 570 persones que s'hi estan, de raça gitana, passen autèntiques situacions de gana, segons explica Cisco Reina, en nom de l'Associació de Veïns del Barri: «Continuament hi ha fileres de gent que passa pels pisos demana menjar... No és gent que diu allò de vull calers, és gent que hi passa i que vol el que sigui, el que li puguis donar...».

El sistema del «submarí» no ha solucionat el problema. S'ha indemnitzat famílies perquè marxin de la Perona, però llavors la qüestió només s'ajorna, perquè les famílies «s'ubiquen en habitatges sense condicions o bé traslladen la barraca a Santa Coloma, o bé la fan a Cerdanyola o a Ripollet...». La manca de seguiment municipal del problema i la qüestió de la dificultat d'integració de les famílies gitanes fa que, segons Cisco Reina, calgui una «tasca molt ben portada, amb gent sensible al problema, a més de professional», cosa que fins ara no succeeix.

Al Carmel s'ha anat eliminant la situació de barraquisme progressivament, però encara

queden gairebé unes cent barraques. Tant la gent que hi viu com la que hi vivia abans té la mateixa problemàtica que la gent del barri. El Carmel reuneix dos mil parats, alguns amb subsidi i altres sense.

Segons Custodia Moreno, ex-vice-presidenta de l'Associació de Veïns del Carmel, els recursos en un barri de condicions tan precàries es limiten a les visites a l'assistenta social i, en cas de no estar inscrits a la Seguretat Social, a la tramitació de la cartilla de beneficència. Amb aquesta poden aconseguir algun àpat en algun menjador de l'Ajuntament o a través de Caritas Diocesana. Tot plegat ben poca cosa: «En realitat els recursos administratius que hi ha són mínims...», afirma Moreno. Perquè en el fons creu que falta una voluntat política.

Manca d'ordenació en el sector

L'Ajuntament de Barcelona destina uns deu mil milions a la política social, repartits entre guarderies, ensenyament, sanitat, serveis socials i joventut. Per a aquest any 1982 només un 2 per cent del pressupost global va dirigit a l'àrea de serveis socials.

«Hi ha una mínima estructura, que s'ha començat a crear, d'atenció primària, orientació i coordinació a tots els barris —afirma Francesca Masgoret—, però no tenim la xarxa d'equipaments que caldria, vaja, estem a anys lluny del que caldria...». La política actua novament d'element disgregador: per la regidora municipal, caldria una entesa entre Diputació, Generalitat i Ajuntament per configurar una xarxa integrada pública. «El que caldria és que la Generalitat planifiqués i ordenés el sector, i que els Ajuntaments gestionessin». Masgoret pensa que «Catalunya és l'única autonomia que té una dispersió absoluta en matèria social».

Al costat de la insuficiència que ningú no

Un rodamón s'ajeu a la plaça de la Mercè, al barri Gòtic.

demà divendres, dia 27, que l'alcalde Pasqual Maragall rebí l'Associació de Veïns per tal de buscar solucions al problema.

Si la situació del barri antic és greu, al barri del Raval és dramàtica. Aquest barri té un índex d'atur de més del 50 per cent; prop de 18.000 jubilats amb l'índex més baix de casals de la ciutat; i junt amb Gràcia, el menor nombre d'infants, però més marginats. «Aquí —segons Josep Garcia, president de l'Associació de Veïns del Raval— hi ha molta més gana que al barri antic...». També com assenyala Garcia, les problemàtiques de la prostitució, delinqüència i venda de drogues no es poden comparar al barri antic amb aquí al Raval, molt més agreujades. «Cal que cadascú accepti la seva responsabilitat, tant la Generalitat com l'Ajuntament», conclou Josep Garcia.

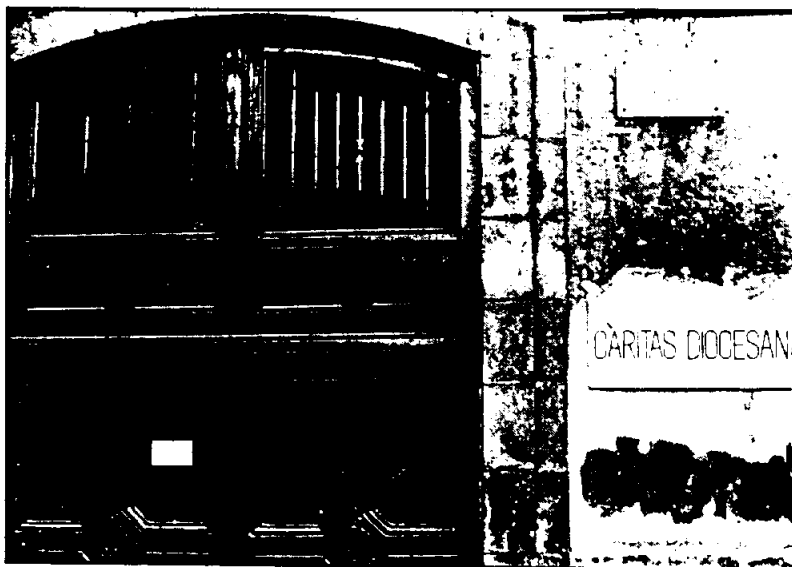
La Ciutat Vella és, potser, la zona més degradada de la ciutat. Però n'hi ha d'altres. Els veïns protesten per la pobresa, demanen més recursos per atencions socials. Les institucions semblen resignades. Mentrestant, la cara neta de la ciutat s'emmiralla més que mai en el projecte olímpic.

CARITAS: MÉS QUE HOMES DE BONA VOLUNTAT

Paral·lelament a la magra atenció que les institucions públiques presten als més desparats de l'escala social, el camp és obert a totes les iniciatives promogudes des del més sincer altruisme, des de la bona fe. L'organisme exemplar, amb un clar ressò popular i una dilatada trajectòria en aquests afers, és Caritas Diocesana. «És lògic que els poders públics assumeixin serveis socials, és un dret de tot ciutadà, però Caritas té el seu propi compromís amb els col·lectius més desfavorits», afirma Montse Cintas, membre de l'entitat. L'associació Caritas és d'inspiració netament cristiana, cosa que dona un caràcter humanístic a les seves pretensions. Així volem adaptar els recursos a la mesura de l'individu i no a la inversa «perquè totes les persones són diferents i necessiten recursos diferents». I a més a més de satisfer les necessitats més preemptives —la fam— intenten d'aprofundir en la problemàtica que envolta l'individu i la seva família. El desfibrament de la família és una de les seves màximes preocupacions.

Caritas no practica la seva tasca d'una manera discriminatòria, afavorint les ànimes més fidels de la comunitat, ni du implícita cap temptativa evangelitzadora.

Per altra banda, Montse Cintas diu que «la beneficència és un concepte molt desprestigiat». És per això que Caritas ha seguit, al llarg dels anys, una evolució i una renovació. El que va començar sent un intent de canalització del tarannà caritatiu de diferents ordres de l'Església, acabada la Guerra, ha anat més enllà. Ha pretès estar al dia, respondre a les demandes del present. Podríem afirmar que abans Caritas estava formada només per persones de bona voluntat. Posteriorment ha millorat les seves qualitats amb una organització que busca l'eficàcia per sobre de tot, que s'ha proveït de diversos professionals moguts per

Caritas Diocesana té la seu de la plaça Nova num. 1, al costat de la Catedral.

Col·laboració i denúncia

«Els homes i dones de Caritas, sempre movent-se en l'àmbit geogràfic que els marca la diòcesi», disposen d'un pressupost de 400 milions de ptes a l'any fruit d'aportacions desinteressades a través dels donatius, les quotes dels socis o les col·lectes de Nadal i Corpus, a més del 5% sobre el total que aporta la Generalitat. Amb aquests diners s'engiponen per cobrir els programes d'ajut als vells del Fons d'Assistència Social, que no guanyen ni per a pipes, d'atenció a la infància o als parats.

Són propis de l'associació els cursos de formació ocupacional —mecànica, fusteria, sabateria...— o els ajuts econòmics puntuals a través del seu «finestral de la caritat». Procuren no envair terrenys aliens, sinó tot al contrari: col·laboren amb les institucions, i s'avenen, quan s'escau, a coordinar esforços. Una

patible amb l'exercici de la crítica i la denúncia quan l'actuació de l'Administració no és encertada.

«Hi ha gana i no sembla que es tingui en compte. El pressupost que l'Ajuntament de Barcelona destina a serveis socials és ridícul: un 1%», diuen la Montse Cintas i la Ma. Gemma Bonet, del departament de Comunicació. I fan seu el crit indignat que es va escampar durant la campanya per la fam al barri antic: «Es preocupen més de les pedres, de les façanes, que de les persones».

MANEL GUITART

*Les xifres van referides a la diòcesi que inclou les comarques del Barcelonès, Garraf, Valles Or i Occ, l'Alt Penedès, una part del Maresme i el Baix Llobregat.

Maragall no accede a reunirse con 'Aqui hi ha gana'

■ Barcelona. – La asociación de vecinos del Casc Antic, organizadora de la campaña *Aqui hi ha gana*, informa que el alcalde Pasqual Maragall no ha accedido a una reunión que debía celebrarse hoy a fin de fijar los compromisos del Ayuntamiento para paliar la grave situación del barrio. Como colofón a la campaña, la Generalitat ha anunciado la concesión de tres puestos de trabajo para jóvenes del barrio menores de 25 años. En el Casc Antic la cifra de vecinos sin trabajo gira en torno a los 12.000.

ACCIÓ CIVICA

AQUÍ HI HA

GANA !

El passat dia 2 d'aquest mes la Associació de Veïns del Casc Antic, barri on és el nostre cau, engegà una campanya de solidaritat ciutadana, la "OPERACIÓ ALIMENT SOLIDARI", per a sensibilitzar a persones i a institucions dels problemes amb que es troben persones que viuen amb una serie de deficiències tant a nivell econòmic com a nivell social (es troben oblidats per tothom, fins i tot rebutjats).

La denúncia d'aquesta situació és important perquè aquest problema s'exten a altres barris de la ciutat i sembla ser que tothom l'ignora.

És precís doncs, que fem un pensament i tots plegats prenguem una conducta reivindicativa conscienciant, perquè d'una vegada es comencin a cercar i donar solucions, per eradicar la "fam".

Aquí hi ha gana. Casi un *kilo* en metálico y más de 1.000 en alimentos recogieron los vecinos del *Casac Antic* para paliar y denunciar las condiciones de miseria en el barrio.

EDITORIAL

Nens condemnats a ser grans

14

La societat prepotent que es comença a creure que ja se surt de la crònica crisi econòmica, que renta la cara de les seves façanes i encara tremola amb l'ona expansiva de l'esclat olímpic, viu sovint d'esquena a la realitat més crua.

Van fer falta pintades pels carrers —«aquí hi ha gana»— perquè la gran Barcelona que es disputen uns i altres s'adonés que el quart món no és tan llunyà i exòtic com alguns es creien. Els polítics, finalment, entre la perífrasi i l'eufemisme, han convingut de referir-se a *bosses de pobresa*.

El cert és que la misèria forma part de la nostra realitat. És tan nostra com l'ordinador personal o l'últim bar modern. I la misèria no és un estat, la misèria és un procés. La misèria genera una allau de problemes que depassen molt allò que vol dir el seu significat més pròxim. Tot aquest univers de xanra, de novel·la de Victor Hugo o de Màxim Gorki, de conte de Dickens, continua sent desconegut.

A la nostra edició d'avui —pàgina 3— tractem d'una de les manifestacions més cruels de la misèria, tot allò que té a veure amb els menors. La misèria condemna els nens a ser grans abans d'hora. És una crisi tan irreversible i injusta com la del malalt a qui injecten anticossos de la SIDA, però en aquest cas no hi haurà dimissions ni culpables.

Aquí hi ha gana

SERRALLONGA

*Demà possats a taula oblidarem els
pobres
-i tan pobres com som- Jesús ja
serà nat.
Ens mirarà un moment a l'hora de
les postres
i després de mirar-nos arrencarà a
plorar.*

J.S. Papasseit

Fa una vintena d'anys, el dictador havia promès erradicar el barraquisme de Barcelona. Com que la seva administració no se'n preocupava, cada cop que viatjava a la nostra ciutat, aixecaven unes tanques al voltant del Somorrostro i d'altres barraques perquè en passar no veïes aquestes edificacions.

Avui, sota els crits olímpics, mentre ens diuen europeus, mentre anem endavant amb la tecnologia, els veïns del Casc Antic, els pobres de la ciutat, reclamen solidaritat, des de darrera de la barrera que hem creat, perquè avui, a Barcelona, hi ha gana.

A la ciutat vella, en les pedres que només fem servir per admirar, s'hi han anat agrupant els pobres, els pàries que la ciutat no vol, i que cal amagar-los. Quan en la ciutat «normal» veiem un pobre, ens molesta perquè pertorba la bona imatge, però encara pot ser recollit o atès paternalment. Però ara és tot un barri que clama, que surt a la llum.

En els darrers 15 anys, han abandonat el barri 9.000 veïns, cansats. Però n'hi han vingut d'altres, encara més pobres, amb més problemes. S'hi han rehabilitat o construït 127 pisos, un nombre vergonyós enfront de la degradació i de les necessitats del barri.

Cada 3 dies es recull un ancià que ha mort sol a casa seva. Repeteixo: cada 3 dies es recull un ancià que ha mort sol a casa seva.

L'esperança de vida és 10 anys inferior a la de la resta de la ciutat. La mortalitat infantil és molt alta. La tuberculosi -125 casos per 100.000 habitants, mentre a Sant Gervasi és de 26- creix. La vergonya, la frustració i la ràbia de ser rebutjats i no tenir camí cap a la rehabilitació. Famílies desfetes, infants sense escolaritzar, delinqüència juvenil,...

El propi barri ens demostra que la causa inicial de la depauperació

és l'atur. El diàfer engendra diner, però l'atur engendra misèria. Els diners corren, canvien de butxaca, però mai no passen per les mans dels pobres. Més del 40% dels habitants del barri no tenen feina. Això porta a l'oblit cultural i del lleure primer; a la interrupció dels subministraments domèstics (aigua, llum, etc.) després; se segueix amb la pèrdua de l'habitatge també per falta de pagament; i s'acaba, sempre s'acaba, passant gana, perquè la gana és només l'últim esglaó de la marginació.

La resposta institucional és vergonyosa. Cada any es redueixen els pressupostos per a serveis socials. El pressupost anual dels assistents socials per a tot aquest barri -bosses de misèria, en diuen, com si es tractés dels paquets preparats perquè se'ls emporti l'escombriaire-, barri barceloní, és de 2 milions de ptes. Aquest sector de la ciutat no dona vots ni dona prestigi. Tants anys d'esforços i de sacrificis per a la democràcia, i encara no n'hi ha hagut prou. Ara només ens demanen que votem i callem. Però hi ha gent que passa gana ara i aquí.

Aquest barri està despertant. Resulta massa insultant l'exhibició de grandesa de la ciutat, de la resta de la ciutat, davant d'aquesta ciutadans febles. Ara reclamen que s'elimini la misèria del barri. Han endegat una campanya cívica d'alerta, de denúncia i sobretot de solidaritat. Esperen que la resta de conciutadans respongui, en un primer pas amb l'ajuda material dels bens més immediats. Però també que tots exigim de les institucions públiques la consecució d'uns drets bàsics de subsistència i l'eliminació de les desigualtats socials més importants.

Personalitats i entitats s'han adherit o participen activament -això sempre ajuda- però som tots nosaltres que també hem d'arremangarnos per ajudar.

Volen solidaritat, no paternalisme o caritat. Hem de compartir els propòsits i les responsabilitats d'aquests ciutadans. Hem d'establir-hi una relació de fraternitat, de reciproc sosteniment. Ens cal el sentiment de pertànyer a un mateix grup.

Només us demano que avui no pogueu dormir per haver-me llegit. Demà ja sabreu què heu de fer.

AQUÍ HI HA GANA!

**—OPERACIÓ ALIMENT
SOLIDARI—**

**DEBAT OBERT
«MARGINACIÓ
I CIUTAT VELLA»**

**Dilluns, 2 de març, a les 8 del
vespre
C/ Mercaders, 32**

TAULA: PACO CANDEL
TERESA PÀMIES
JOAN GOMIS
JOAN N. GARCÍA NIETO
AJUNTAMENT DE BARCELONA
GENERALITAT DE CATALUNYA
A.V. CASC ANTIC

MODERA: JOSEP MARTÍ GÓMEZ

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DEL CASC ANTIC .

AQUÍ HI HA GANA!

OPERACIÓ ALIMENT SOLIDARI

DEBAT OBERT

MARGINACIÓ I CIUTAT VELLA

dilluns 2 de març - 8 vespre. C/ Mercaders, 32

Taula:

Paco Candel
Teresa Pàmies
Joan Gomis
Joan N. García Nieto
Ajuntament de Barcelona
Generalitat de Catalunya
A. V. Casc Antic

Modera:

Josep Martí Gómez

ASSOCIACIÓ DE VEINS DEL CASC ANTIC

Hambre

M. VÁZQUEZ MONTALBÁN

El alcalde de Santander barre la miseria de la ciudad debajo de las alfombras. Ya durante el franquismo los miserables de la posguerra eran barridos por la ley de Vagos y Maleantes, bien a recintos especiales como el famoso Palacio de las Misiones de Montjuïc (Barcelona) o directamente a la cárcel. Pero no sólo en Santander se cuecen habas, aunque quizá el pintoresco alcalde santanderino emplee pucheros rancios de los tiempos de Atila, el rey de los hunos y de los otros, como escribía Unamuno. En Barcelona la asociación de vecinos del casco antiguo lanzó la campaña *Aquí hi ha gana* (*Aquí hay hambre*) para concienciar a la triunfalista Barcelona olímpica sobre sus malas economías sumergidas, tanto que son miseria.

El espectáculo de la mendicidad urbana española recuerda ya tragicomedias similares de cualquier capital del llamado Tercer Mundo. Aquí la distribución de la riqueza se ha reservado al automovilista urbano, que debe disponer a su alcance de un abundante repertorio de monedas para compensar a los pedigüños de esquina que le ofrecen limpiarle el parabrisas o venderle las más fútiles mercancías; sobre todas, los pañuelitos de papel, para que se seque las lágrimas, supongo, si es que el automovilista es un ser sensible ante la desgracia ajena. Mendicantes de todos los sexos (creo que hay tres), edades y tamaños, primero tratan de venderte algo, luego la nada: "Déme algo para comer y así no tendré que ir por ahí robando", me dijo el otro día un ciudadano prelógico; es decir, aún no había cumplido los ocho años. Ante la campaña de los vecinos del casco antiguo concienciando sobre el hambre de los viejos y marginados en general de la Barcelona Olímpica ha habido una curiosa reacción paraoficial: se ve la campaña como una maniobra electoral de la competencia para restar votos al alcalde Maragall. Se reclama un cierto *fair play* de los hambrientos. Que se aguanten las ganas de comer hasta después de las elecciones y que se preparen a ser barridos bajo las alfombras cuando esté a punto de llegar la antorcha olímpica.

la recogida de alimentos, vecinos del Distrito 1 quieren crear un comedor popular

Combates de hojalata en Ciutat Vella

Los vecinos del barrio más antiguo de Barcelona, Ciutat Vella, han decidido utilizar su derecho al pataleo. Durante los días de febrero han recogido alimentos para llamar la atención sobre un fenómeno preocupante: la pobreza —y con ella el hambre— crece en Ciutat Vella. Mañana comienza la segunda etapa de la campaña cuyo objetivo de construir un comedor popular.

no ha ganado. Este tema, tratado mediante carteles en los rincones de Barcelona, ha sido, durante el mes de febrero, el tema de una campaña de recolección de alimentos y que Ciutat Vella ha querido su "tambor de hojalata" para protestar por un proceso de degradación social que tiene al barrio como última consecuen-

cia. El fracaso escolar, delincuencia, una tercera edad mal cuidada y unas minorías étnicas con dificultades son algunos de los problemas de este proceso en las estadísticas: Ciutat Vella tiene 53.779 habitantes, tiene un índice de pensiones por debajo del promedio de Barcelona. En un 40 por ciento de la población está desocupada y el índice de desahucios asciende a un 10 por ciento.

En el grupo de la Asociación de Vecinos del Caseró Antiguo, la existencia de una gran cantidad de indigencia en el barrio ha llevado a ponerse en acción. Sánchez, 40 años y presidente de la Asociación, explica lo siguiente a la recogida de alimentos: "La creación de un comedor popular que de a la vez una cooperativa de parafarmacia que hemos reabandonado para llevar a cabo la idea del comedor, por lo que necesitamos la ayuda de estas instituciones", asegura Sánchez.

En funcionamiento

El concejal de Ciutat Vella, Pau Barri, afirma que el proyecto de comedor circula desde hace tiempo por las distintas mesas de trabajo a la espera de una orden definitiva. Asegura estar en contra de la idea si no hay un bien y resuelve unas necesidades sociales. No obstante, el titular de una institución benéfica a la que acude "el padre y la abuela" San Vicente, en este aspecto, con el apoyo municipal: "La

gente que usa los comedores caritativos es una y la que tiene problemas es otra", reconoce.

Durante la campaña de concienciación "Aquí hi gana, operació aliment solidari", cuyos carteles aparecieron en todos los túneles del Metro de Barcelona, se recogieron 20 toneladas de comida. Harina, carne y latas de conserva se distribuyeron en varios centros caritativos que ya tenían comedores en funcionamiento.

Hambre acuciante

Al Centro Abierto Joan Salvador Gavina llegaron varios kilos de arroz, aceite y macarrones. Conchita Mala, la directora del centro, que depende de un patronato religioso, recibió con las manos abiertas la ayuda. Dedicado a los niños de 5 a 18 años, esta institución tiene 88 bocas que alimentan cada día. Los últimos visitantes son dos familias de Lleida y Almería, llegadas hace poco a Barcelona. "El hambre saca a la gente de su lugar de origen y las trae aquí", dice la directora del centro de la calle Nou de la Rambla.

"A veces damos comida de la que nos sobra a algunos adultos y también les aportamos alimentos con los que sobrevivir", explica Mala. Añade que a los niños no se les da únicamente algo caliente "que es importante, pero también lo es que vayan a la escuela y que vivan un mundo normalizado".

Xavier Tamarit, responsable del Casal d'Infants de El Raval, afirma que la recogida de alimentos le parece bien si tiene continuidad. Al Casal llegó una buena parte de la leche recogida en la campaña, así como todos los "donuts" que como alimento perecedero tuvieron que ser rápidamente distribuidos. Actualmente, el centro, instalado en la calle San Rafael, tiene mil socios, recibe subvenciones oficiales y particulares y da comida y desayuno de forma regular a unos 50 niños.

En el transcurso de diez años, la población censada del Caseró Antiguo, uno de los barrios que compone —junto al Raval, el Barri Gòtic y

Ribera— la Ciutat Vella, ha disminuido en 10.000 personas. Es decir, se ha perdido alrededor del 20 por ciento de la población. "Los que pueden se van, y los que se han instalado en el barrio en el mismo periodo de tiempo presentan un nivel de problemas sociales aún más elevado que el de los que se marcharon", asegura Prudenci Sánchez. Además, está la llegada de los africanos, que "no es que sean muchos, pero todos los que no se han instalado en el Maresme se han asentado en Ciutat Vella".

El concejal Cernuda afirma que existe una concentración de extranjeros en el distrito cuya estancia es ilegal. Sin embargo, en su opinión, se circunscribe a la zona del Puerto de Santa Catalina y a la parte baja de la Rambla. "El problema va más allá del Ayuntamiento", asegura.

Jordi García, residente del Raval, acusa a la Administración de llevar a cabo una política basada en las clases medias: "Están más preocupados de buscar zonas de aparcamiento que en la rehabilitación de viviendas". Por su parte, Sánchez asegura que "Ciutat Vella no se regenerará nunca" y denuncia el "barraquismo vertical" que se está practicando al construir viviendas de una y dos habitaciones para que salgan más baratas y la gente pueda comprarlas.

"Las diferencias entre el Ayuntamiento y la Generalitat respecto a estos problemas son mínimas",

explica Prudenci Sánchez, quien asegura que las dos Administraciones "han ido reduciendo, a partir de 1982, los presupuestos dirigidos a los servicios sociales y personales".

El proceso de degradación urbanística ha perjudicado también al sector comercial. Es un momento en el que el pequeño negocio está en crisis. La pérdida de clientes y los continuos atracos que sufren los propietarios reducen enormemente las expectativas de solvencia de estos negocios.

"Punkies" y comerciantes

Prudenci Sánchez cuenta que uno de los logros de la "movida" ha sido unir generaciones. Con la Asociación de Vecinos han colaborado, aparte de la Cruz Roja de la Juventud, como es habitual, desde un grupo de "punkies" del barrio hasta comerciantes del barrio a título particular. Y no ha habido límites especiales. Una carnicería de l'Hospitalet se ha ofrecido a entregar semanalmente diez kilos de carne si la asociación consigue poner en marcha el comedor popular. El colectivo musulmán en Barcelona no ha ofrecido carne pero sí colaboración en todas las gestiones.

Sobre la posible instrumentalización por las diferentes fuerzas políticas, un portavoz de los vecinos afirma que eran conscientes de la proximidad de las elecciones

La imagen de una situación silenciada

municipales y por eso no se han sorprendido de las posturas de "utilización" o "descalificación" que han seguido los partidos "según sus intereses". No es, sin embargo, la cuestión que más les preocupa. El problema sigue siendo la degradación social del ba-

rio: "No se trata de una maldición divina ni de una especie de plaga. Lo que ocurre es que en Ciutat Vella no se ha actuado a tiempo".

ALEJANDRO ALGABA
ISABEL GRIFOLL

Ayuntamiento

J. ALMEIDA

■ **EL ALCALDE, EN CIUTAT VELLA.** - La mañana de los martes, que desde hace aproximadamente un mes dedica el alcalde a la visita a los distritos, la ocupó ayer Pasqual Maragall en recorrer Ciutat Vella. El alcalde charló con los viandantes y se interesó por sus problemas, pero no mantuvo contacto alguno con las entidades de la zona, que no fueron avisadas de la presencia de Maragall. La reunión pendiente del alcalde con los organizadores de la campaña *Aquí hi ha gana*, en el Casc Antic, se celebrará hoy jueves, a última hora de la tarde.

Cullell propone un plan conjunto del Ayuntamiento y la Generalitat

EL PAÍS. Barcelona

El *conseller* de Economía y Hacienda y presidente de la comisión de Bienestar Social de la Administración autonómica, Josep Maria Cullell, propuso ayer al alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall, la elaboración de un plan de actuación coordinada entre el Ayuntamiento y Generalitat para la mejora de las condiciones de vida en Ciutat Vella.

La propuesta de Cullell —candidato a la alcaldía de Barcelona por CiU— obedece a un acuerdo adoptado por la mencionada comisión el pasado miércoles. En la misma reunión también se acordó reforzar las actuaciones que está llevando a cabo la Generalitat para la revitalización de Ciutat Vella. En este sentido, la comisión decidió mantener el volumen de las inversiones —más de 2.000 millones en los dos últimos años— realizadas hasta ahora en el mencionado distrito para la rehabilitación y la construcción de nuevas viviendas. La Generalitat aportará otros 100 millones anuales para la lucha contra la marginación social en la zona.

Administración y vecinos debatirán hoy la situación del distrito

Maragall convoca una 'cumbre' para resolver los problemas de Ciutat Vella

JORDI MERCADER. Barcelona

El alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall, ha convocado para hoy una *cumbre* sobre Ciutat Vella. La reunión sobre los urgentes problemas que vive el distrito del centro histórico de la ciudad se desarrollará en dos fases. Una primera en la que participarán los responsables municipales de las diversas áreas implicadas en el tema, y una segunda a la que asistirán diversos ciudadanos y representantes del barrio.

Este segundo encuentro, al que están invitados a participar unas 60 personas, consistirá en una sesión informativa que se desarrollará durante un almuerzo. La *cumbre* sobre Ciutat Vella, que constituirá una experiencia sin precedentes, es consecuencia tanto de las campañas de denuncia de la situación del distrito, de la presión ejercida por la oposición municipal y de la convicción de los responsables municipales de que Ciutat Vella necesita de soluciones globales que superen las posibilidades del Ayuntamiento.

El objetivo de la convocatoria es lograr un marco para la reflexión entre la Administración y los ciudadanos. Maragall ha invitado, además de los técnicos y los responsables políticos de las áreas municipales de

Sanidad, Servicios Sociales, Protección Ciudadana, Juventud, Ponencia Económico-Social y del Consejo de Distrito, a cuatro directores generales de la Generalitat: de la Vivienda, Joan Ràfols; Servicios Sociales, Joan Nualart; Protección de Menores, Antoni Castells, y Drogodependencia, Antoni Artem.

Además asistirán numerosos ciudadanos a título individual o como representantes de las asociaciones de vecinos del Casc Antic, Raval, Barri Gòtic, Rambles y Barceloneta. Algunos de los ilustres invitados serán el presidente de la Caja de Ahorros de Cataluña, Antoni Serra Ramoneda, el gobernador civil de Lérida, Juan Ignacio Urenda, los cantautores, Francesc Pi de la Serra, Raimon, Lluís Llach, los arquitectos

Oriol Bohigas y Manuel de Solà Morales, el presidente de la Federación Española de Baloncesto, Pere Sust, o la familia Pantaleoni, propietaria de centros comerciales radicados en el distrito. Todos ellos están relacionados de una u otra forma con Ciutat Vella.

Durante el almuerzo interpondrán los vecinos para presentar su problemática y los responsables de las áreas municipales para explicar las acciones emprendidas. También se expondrá el plan de Área de Rehabilitación Integrada (ARI), la iniciativa más importante emprendida conjuntamente por el Ayuntamiento y la Generalitat. El ARI prevé una inversión cercana a los 35.000 millones en 15 años, pero su puesta en marcha ha debido superar numerosos contratiempos administrativos.

El alcalde se entrevistó ayer con representantes de la campaña *Aquí hi ha gana*, iniciativa de distintas asociaciones para paliar la situación de degradación, que ha contado con escaso apoyo de las dos administraciones.

És vergonyós

Sí, senyor director, per mitjà d'aquesta secció del nostre diari AVUI, vull fer pública la meua protesta: és vergonyós que mentre per la petita pantalla es veu la misèria i la gana que pateixen alguns barris de Barcelona, s'estiguin gastant tants milions per a les Olimpíades. Es pot tolerar aquest desnivell tan gran?

En canvi, és d'admirar la campanya que fan els veïns: «Aqui hi ha gana».

Barcelona més que mai? U.D. (Argenton, Maresme).

Acció solidària

Sóc una assistenta social de la demarcació del barri antic i des d'ací vull donar calorosament i públicament les gràcies als membres de l'associació de veïns del barri que ha treballat tan bé per fer aquesta magnífica campanya de solidaritat amb els qui passen gana. S'ha aconseguit la recollida de tones de menjar, que han estat repartides per les parròquies amb tota la il·lusió gràcies al fet que s'han sabut organitzar, tant ells com els periodistes que hi han col·laborat, com també els equips

de televisió i la radio que n'han fet la publicitat. I tots plegats amb la Pilar Mercader al davant.

No cal dir que faig extensiu l'agraïment a les persones de bona voluntat de tot Barcelona que han regalat els aliments. Assumpció Gafas i Fraser (Barcelona).

EL PERIODICO13 de març de 1.987**El alcalde
y el hambre**

El 26 de febrero, en el programa de TV-3 *Vosté jutja*, en la parte dedicada a la eliminación de concursantes, veo que el ayuntamiento de Barcelona se ha gastado una gran cantidad de dinero en el remodelaje de la plaza Real, cosa que encuentro normal siempre y cuando este dinero no sea necesario para otros menesteres mucho más urgentes.

El 27 de febrero, en la página 22 de EL PERIÓDICO, leo que el alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall no accede a reunirse con los organizadores de la campaña *Aqui hi ha gana*, a los que ha negado toda clase de ayuda en cuanto a dinero y alimentos se refiere.

Dos hechos que someto a la consideración de los lectores. — Adela Frasquet. (Barcelona.)

Maragall entona su 'mea culpa' por los males de Ciutat Vella

Ofensiva de la Casa Gran tras las quejas de los vecinos

JAVIER BELMONTE

Barcelona. — Pasqual Maragall afirmó ayer que "en los últimos siete años los de administración municipal democrática el ritmo de la degradación ha sido superior al de las mejoras en el distrito de Ciutat Vella. Reconoció que hemos fracasado, al eso sirve para que las cosas empiecen a arreglarse".

Durante más de cuatro horas, el alcalde de Barcelona debatió sobre los déficits urbanísticos y sociales del distrito con representantes de las asociaciones de vecinos y con políticos y funcionarios de alto nivel de la Casa Gran.

Elecciones próximas

La movilización de los vecinos del Casc Antic y de otros barrios de la ciudad en torno a la campaña "Aquí no ha gana" ha culminado con un espectáculo zafarrancho municipal que no es ajena a la proximidad de las elecciones municipales y las intervenciones del conseller Cullell en el debate abierto por los vecinos. Comerciantes del distrito aseguraron que Cullell pensaba convocar una reunión similar a la que ayer realizó el alcalde.

La noche del jueves, la comisión de Bienestar Social de la Generalitat, que preside Josep Maria Cullell, anunció una dotación urgente de 100 millones de pesetas para atender problemas de marginación en el distrito. Ayer por la mañana Maragall se había reunido con cargos de todas las áreas municipales implicadas en el tema. La noche anterior, el alcalde recibió a la asociación de vecinos del Casc Antic y se mostró favorable a buena parte de sus reivindicaciones para eliminar las bolsas de miseria en el barrio.

Nueva comisión

A la reunión de ayer, que no tiene precedentes en la historia reciente de la Casa Gran, asistieron unas 150 personas. Acabó con la propuesta del alcalde de crear una comisión que estudie medidas concretas para frenar el proceso de degradación del distrito que engloba los barrios de la Ciutat Vella y el Raval, la Barceloneta y Gotic.

Vecinos y comerciantes formaron parte de la comisión presidida por Pau Carnuda, concejal del distrito, y a la que se invitó a director general de Servicios Sociales de la Generalitat, Jaume Nuñez. Maragall pidió un plazo

Maragall movilizó a más de 100 políticos y técnicos para discutir sobre Ciutat Vella

Jordi Borja y Manel del Mar Bonet en la foto izquierda. A la derecha, el arquitecto Frederic Corras

de dos semanas para responder a las reivindicaciones vecinales.

Unas 150 personas asistieron a la reunión, que sirvió también para estrenar la nueva sede del Consell de Districte, en la plaza Bonassues. El alcalde no quena la presencia de la prensa y expulsó a un fotógrafo de EL PERIÓDICO.

Pep Garcia, presidente de la asociación de vecinos del Raval, mostró en la reunión de ayer su sorpresa "porque tengamos que

venir aquí a hablar de problemas que venimos denunciando desde hace cinco años al ayuntamiento, que nos tacha de demagogos cada vez que lo hacemos".

Letanias

En el acto intervinieron sucesivamente los representantes de los vecinos, de los comerciantes —con registros bien diferentes— y los políticos y técnicos de cada

área municipal. Unos expusieron sus quejas y los otros sus realizaciones y proyectos, en discursos que Maragall calificó de "letanias". El alcalde había invitado también a diversos famosos que viven en el distrito, pero solo Manel del Mar Bonet pudo acudir. Si asistió el presidente del Banco de Crédito Local.

Prudenci Sánchez, presidente de la asociación de vecinos del Casc Antic, considera "aceptable

y, en general, positiva la respuesta de la Administración municipal a las quejas de Ciutat Vella". No obstante, el dirigente vecinal mostró sus dudas sobre la operatividad de la nueva comisión.

Los vecinos se mostraron contrarios a la presencia de los notables invitados por Maragall. A su vez, el alcalde se queja de que el tono de la campaña vecinal no le permita extender la idea de que no se necesitan soluciones para Ciutat Vella.

El alcalde reconoce que el distrito ha empeorado

El Born puede convertirse en un centro comercial privado

La reunión de más de cuatro horas entre alcalde, políticos, funcionarios y vecinos sacó a la luz numerosos proyectos municipales. Francesc Raventos, presidente de la empresa municipal inmobiliaria, anunció que El Born puede convertirse en un gran centro comercial privado, si prospera un proyecto presentado por un grupo de notables de la ciudad.

El área comercial, con 115 bandas, ocuparía 6.600 de los 10.000 metros cuadrados que tiene el recinto, en el que se construirían además 400 plazas de aparcamiento. La inversión sería de 1.000 millones de pesetas y se crearían más de 200 puestos de trabajo.

Prudenci Sánchez explicó a EL PERIÓDICO que la asociación de vecinos se opone a cualquier proyecto de privatización de El Born. Maragall criticó en una de sus intervenciones las reticencias del movimiento vecinal a la actuación privada en los barrios.

Principal Palacio

En la reunión se supo también que la empresa Balaña ha vendido el local del Principal Palacio, en la Rambla, a una empresa que quiere instalar una gran sex-shop. El ayuntamiento no ha podido impedir la venta, pero sí ha paralizado la licencia de apertura del negocio.

Maragall explicó que la Generalitat se ha decidido ya a constituir la comisión gestora del Área de Rehabilitación Integral (ARI) de Ciutat Vella. Ayuntamiento y vecinos responsabilizan a la Administración autonómica del largo retraso en la aplicación de ese plan de reforma, pendiente de que se cree la citada comisión.

Jorge González Aznar, responsable de la Ponencia de Desarrollo Económico y Social del ayuntamiento, propuso concentrar en Ciutat Vella actuaciones de la ponencia previstas para el conjunto de la ciudad. Tal medida, que deberá estudiar la comisión creada ayer, supondría una inversión de 250 millones de pesetas y la creación temporal de 500 puestos de trabajo.

ALBERT RAMIS

La *cumbre* se inauguró con una comida a la que asistieron representantes de los vecinos, a la izquierda de la fotografía.

Una comisión abordará los problemas de Ciutat Vella

EL PAIS, Barcelona El alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall, anunció ayer la próxima creación de una comisión interdisciplinaria que se encargará de buscar soluciones al grave proceso de degradación en que se encuentra Ciutat Vella. Maragall abordó la problemática del Distrito I en una *cumbre* que mantuvo, junto con responsables de distintas áreas municipales y del Consejo del Distrito, con representantes de las cinco asociaciones de vecinos que trabajan

en el centro histórico de Barcelona: Barri Gòtic, Casc Antic, Raval, Barceloneta y Rambla. Ninguno de los cuatro directores generales de la Generalitat invitados —Vivienda, Joan Ràfols; Servicios Sociales, Joan Nualart; Protección de Menores, Antoni Castells; y Drogodependencia, Antoni Artem— acudió.

Pasqual Maragall manifestó que dicha comisión estará presidida por el concejal del Distrito I, Pau Cernuda, y estará integrada por el gerente del Área de

Rehabilitación Integrada (ARI), Pere Serra, por un representante de cada una de las cinco asociaciones de vecinos, por otro del sector del comercio y por una personalidad que, si aceptara, podría ser María del Mar Bonet. Maragall informó que el representante de la Generalitat podría ser el director general de Servicios Sociales, Joan Nualart, conforme a la petición que le formuló esta semana Josep Maria Cullell, *conseller* de Economía y candidato a la alcaldía.

El alcalde se reunió con vecinos y técnicos para repasar las necesidades del distrito I

Pasqual Maragall reconoce que en Ciutat Vella el deterioro es superior a las mejoras realizadas

El alcalde de Barcelona presidió ayer una larga reunión con vecinos y técnicos municipales en la que se evidenciaron las deficiencias que padece Ciutat Vella, pese a las actuaciones realizadas por el Ayuntamiento. Estas se piensan incrementar en el futuro, principalmente a través de la ARI (Área de Rehabilitación Integrada) del distrito.

El alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall, estuvo reunido ayer con representantes de las asociaciones de vecinos y comerciantes del distrito I (Ciutat Vella) y con técnicos y responsables políticos de las distintas áreas y servicios municipales, y admitió que el deterioro de la zona está ganando, por el momento a las mejoras que se han llevado a cabo.

La sesión con una intervención de Maragall, según el cual "la situación es preocupante" y dijo que la reunión se realizaba a consecuencia de la campaña "Aquí hi ha gana", promovida por la asociación de vecinos, aunque se felicitó porque el lema de la campaña se hubiera trocado en "Aliment solidari". Excusaron su asistencia los representantes de la Generalitat.

Tras oír múltiples reivindicaciones de los vecinos, y proyectos de los técnicos municipales, Maragall dijo que "en siete años, la degradación del barrio ha ganado a las mejoras" y pidió que se reflexione sobre la conveniencia de "romper dogmas ideológicos". El primero de ellos, dijo, es el de que los intereses de los comerciantes y el del resto de los vecinos son antagonicos. El segundo "dogma" que al alcalde le gustaría que se olvidades es el de que no se puede permitir que la

rehabilitación de una zona desplace gente pobre. Argumentó que este principio puede provocar un fenómeno peor: que abandonen la zona las clases medias que, por su capacidad adquisitiva, pueden mantener mejor la calidad de vida del barrio.

Maragall pidió también que se abandone la creencia de que la actuación del sector privado no sirve para mejorar un barrio y la tendencia a destacar los aspectos negativos, y pidió que se entendiera que trasladar un problema de un sitio a otro no sirve de nada.

Los vecinos

Las intervenciones las iniciaron los representantes de las asociaciones de vecinos. Prudenci Sánchez, de la AA.VV. de Casc Antic, afirmó que las instituciones no han realizado las suficientes actuaciones en el barrio, que los servicios sociales son escasos o inexistentes y que las actuaciones urbanísticas no se llevan a cabo con la celeridad debida. "No hay ritmo de regeneración del barrio", afirmó. Añadió que "los servicios sociales orientan e informan, más que solucionar problemas", y que no hay servicios para los jubilados.

Pep García, de la AA.VV. del

Raval, afirmó que su asociación trabaja desde hace más de cinco años "sin obtener eco" en las instituciones y que en los últimos cinco años han pasado cinco concejales de distrito, lo que indica la "difícil gobernabilidad" del mismo. Propuso que las entidades sean "más escuchadas" y que se piense primero en los equipamientos para el barrio antes de las grandes intervenciones como los PERI (Planes Especiales de Reforma Interior) y los JJ.OO. Destacó la inexistencia de un centro cívico en el barrio y la inoperancia de los "calsals de joves" y de los servicios sociales. Pep García denunció, respecto a la seguridad ciudadana, la existencia de un comisario "que no funciona" en la parte alta del barrio.

En conjunto, las intervenciones de los vecinos apuntaban la insuficiencia de los servicios existentes para jóvenes y ancianos; las malas condiciones del alcantarillado; el mal estado de las viviendas y la insuficiencia de las acciones de rehabilitación de las mismas; las cotas de mortalidad infantil, algo más elevadas que las del conjunto de la ciudad; el nivel de paro, también superior a la media; la persistencia del tráfico de droga y el proxenetismo; y el clima de inseguridad social.

Los técnicos y autoridades políticas municipales reconocieron, en distintas intervenciones, las insuficiencias existentes en todos estos campos, al tiempo que expusieron algunas de las actuaciones llevadas a cabo en materia de urbanismo, vivienda y servicios sociales, y explicaron proyectos en marcha o a iniciar

en los próximos meses. Francesc Raventós, de Iniciatives SA, habló a los vecinos de la idea de convertir el espacio del Born en un gran centro comercial, con 115 establecimientos y aparcamiento para 400 vehículos, además de 3.500 metros cuadrados de espacio común (para actividades diversas). Maragall (que ya había quitado optimismo, o añadido realismo, a otras ideas expresadas por los técnicos municipales) comentó que era "un proyecto a estudiar".

Maragall se refirió al ARI (Área de Rehabilitación Integrada) como el principal instrumento para mejorar el barrio y la calidad de vida en el mismo, e hizo la propuesta de constituir una comisión entre vecinos y administración para seguir estudiando los problemas de Ciutat Vella y proponer soluciones. Lanzó también la idea de crear en el Ayuntamiento un "fondo de traspasos", que vendría a ser una "caja" disponible para comprar locales cuyos propietarios decidieran vender. Este fondo serviría para garantizar que el futuro comprador del local diese garantías de que el local no se degradaría, de manera que se mantendrían comercios u otro tipo de locales tradicionales.

Por otro lado, el conseller d'Economia i Finances de la Generalitat, Josep M. Cullerell, en su condición de presidente de la Comissió de Benestar Social, ha propuesto a Pasqual Maragall la redacción de un "plan de actuación coordinada" entre las dos administraciones para mejorar las condiciones de vida en el distrito de Ciutat Vella.

J. N. L. S. D.

Viatge amb Candel per la ruta de la fam

Barcelona Anna Lladós

El dia 17 de març del 1987, a les 11.30 hores, un autobús amb una trentena de persones s'ha posat en marxa cap a l'Estació de França. Els passatgers són tots homes i dones que afecten un problema social que els fa tenir una vida molt difícil i estar a l'atur.

Mentant dormir és el principal problema d'una part de la població de Catalunya per dormir, ven el que pot, compra barates, recull, carrega i lluita per la subsistència. Moltes famílies de persones que, en el moment d'Espanya, es converteixen en milions. En gran majoria són víctimes del problema de l'atur. Aquesta realitat social ha començat a sensibilitzar l'opinió pública amb campanyes com la del Case Antic de Barcelona, amb la tasca d'entitats privades i amb la voluntat de les institucions de començar a treballar conjuntament.

L'escriptor Francesc Candel prepara en l'actualitat un llibre, *La nova pobresa*, on l'autor analitza aquest fenomen, fent un recorregut per la "ruta de la fam" a Barcelona. De la mà de Candel veix aquest reportatge.

La nova pobresa

Per començar, quèdem citats amb Francesc Candel el migdia d'un dia a l'Pontaferrissa per parlar d'aquesta estona d'aquesta pobresa, "nova pobresa" que dona títol i contingut al llibre que prepara l'autor d'*Els altres catalans*, situació social que el preocupa des de fa temps: "és que he vist tanta misèria en aquest món" — i que, en uns darrers mesos, s'ha convertit en el centre de la seva creativitat literària, arran de l'encàrrec que li ha fet el Patronat d'Investigació Social de la Conselleria de Treball.

Quan entrem al bar per encetar la conversa, Francesc Candel —mentre demana una aigua per fer ús posteriorment d'una aspirina— comenta que la pobresa i la mendicitat l'obsessionen des de fa temps. Apareix el record dels seus primers anys a les Cases Barates de Can Tunis, l'ambient que l'ha envoltat durant part de la vida, la realitat d'una problemàtica humana que el converteix en narrador de la societat.

Del llibre en té escrites ja moltes notes i pàgines, que remena mentre comenta: "Sóc un desastre, sempre no tinc tot molt desordenat". Però entre el desori apareixen les idees. "A la primera part de l'obra analitzo el tema de la qualitat de vida, des de la postguerra fins l'època actual. L'any 64 va ser un moment clau de prosperitat, en allò que va anomenar-se

Hi ha una Barcelona que passa gana. N'hi ha que passegen la seva misèria pel carrer. D'altres amaguen la vergonya i pateixen en silenci. La crisi econòmica i l'atur han creat bosses de pobresa que estan aquí mateix, al costat nostre. Les institucions prenen iniciatives, però moltes vegades el remei arriba massa tard. Els vells

i els nens són els col·lectius més indefensos davant aquest drama quotidià. L'escriptor Francesc Candel està preparant un llibre on recull els aspectes d'aquesta *nova pobresa* que s'ha instal·lat a Barcelona. De la seva mà, hem fet un recorregut per les estacions d'aquest caivari que afecta persones anònimes.

Paco Candel dinant en un menjador benèfic. "Els pobres no preocupen perquè no voten", diu.

La primavera de Fraga. Durant aquest període, la classe treballadora pot arribar a comprar-se el 600, la televisió, fins i tot el terreny fora de la ciutat. Però aquesta prosperitat aparent —de fet existia una pobresa soterrada— comença a deteriorar-se l'any 1971 i troba el seu moment conflictiu a partir del 1973, amb la crisi energètica.

L'atur i la gana

La producció a les fàbriques va davallant. Arriba, posteriorment, l'onada tecnològica, que redueix la necessitat de mà d'obra. Tot això provoca l'atur, una de les causes principals de la misèria actual. Situació irreversible per molta ciutadans que, segons Candel, han iniciat ja "un camí sense retorn". Realitats humanes que, a la segona part del llibre —"per mi la millor, perquè és la més testimonial"— l'escriptor presenta en un recorregut per la ruta de la fam, "on he tingut un sentiment de ràbia i d'impotència".

"La gent —apunta Candel— es deixa portar pels clixés que defi-

neixen els captaires com uns vius. Hi ha qui diu que l'almoïna crea hàbit. Però mentre els projectes oficials es fan realitat, jo, per si de cas, dono".

Candel és pessimista. "La gent diu que sempre n'hi ha hagut de pobres... Però el cert és que actualment el govern express el ciutadà amb impostos i l'atur és cada cop més preocupant."

L'escriptor, i l'home, es sensibilitza davant el problema. Defensa aquesta gent que només té l'instint i la necessitat de sobreviure, de menjar i dormir per continuar vivint. "Quan em pregunten què és l'esquerra, jo dic que l'esquerra és qui defensa el miserable."

Els menjadors dels pobres

El rellotge marca l'hora d'anar al menjador del carrer Canuda, on cada dia més de 250 persones sense recursos hi van per menjar calent. A més, 350 necessitats també van als refectoris que té la Generalitat al Clot i al Paral·lel. Algunes parròquies, centres de Càritas i entitats com

l'Hora de Déu també donen menjar, roba i medicaments a la gent necessitada. Per dormir, aquestes centres poden subministrar uns vals per pensions o dirigir la gent als albergs de l'Ajuntament i de Sant Joan de Déu.

El menjador del carrer Canuda està dirigit per l'OCPCD (Organització Catalana de Professionals Independents) i compta amb el suport de la Generalitat. Va ser inaugurat l'any 1952 amb la intenció d'ajudar els pobres.

Té la seu en un principal més aviat fosc. Hi caben 250 persones, que provenen de Càritas (50), Emigració (25), Generalitat (150) i de l'Institut de Reinserció Social (25).

Els menjadors del Paral·lel i del Clot ofereixen 90 i 250 places respectivament i compten amb l'ajuda d'assistents socials que, segons Candel, han donat un toc "més femení" als locals pintats i arregiats per la Generalitat. Aquests refectoris serveixen també menjars a domicili per la gent que no pot sortir de casa. Mentre el

menjador del carrer Canuda acull un tipus de gent més marginada, els altres atenen un públic més arregiat d'aturats, licenciatos i professionals anats a menys.

Dickens a Barcelona

Quan arribem al menjador del carrer Canuda, em ve al cap la definició que Candel me n'havia fet. El lloc té un "aire dickensian". Només entrar, es pot llegir el rètol de "Reservado el derecho de admisión", clàusula més aviat tràgica però que, segons paraules de Joan Torralba —director de la OCPCD—, ve donada per la presència de borratxos que, a vegades, creen conflictes.

A l'entrada del pis, en l'antic rebedor de la casa, hi ha arreglades unes cadures de formica gris on esperen alguns homes per dinar; d'altres fan una cigarreta o es reclinen en els seients intentant fer una mugdiada. Seguint Paco Candel, passem a l'interior. Una cua de gent espera per dinar al costat de la cuina, d'on surt l'olor dels plats del dia: lletnies o bledes

amb patates, salsines, carn i nos durs per costats i un que se beuen aigua. En aquests moments, se senten veus de algú demanant un altre per beure, un altre amb aigua, simulant així un beguda d'olla.

Tragèdies anònimes

Mentre esperem per menjar Joan Torralba ens comenta que hi ha dues vies per poder dinar i aquest menjador: la primera pagant 200 pessetes, l'altra presentant els papers oficials que acrediten l'estat de pobresa de la persona. Aquests documents, que donen l'INEM, l'Institut Nacional de la Seguretat Social i l'assistència social, permeten elaborar un targeta que es renova cada quinze dies.

Quan seiem amb Paco Candel, l'observació es fa més detallada. L'aspecte de molts dels que trobem en aquest lloc es titella: "Alguns" —diu Candel— "intenteu no degradar-se, no embogir, lluiten per mantenir un aspecte net, cuidat i poder presentar-se, si bé hi ha la possibilitat, per demanar feina".

Tot esperant Perón

Quan ens porten el segon plat —nos durs amb una mica d'enciam— parlem amb el noi que ens serveix. Es diu Jordi Colomer, no arriba als 25 anys i en fa tres que treballa aquí. El seu pare és un dels fundadors de la OCPCD.

En aquest temps ha anat veient moltes situacions. "Aquí ve gent de tot tipus. Hi ha problemes racials, d'alcoholisme, marihuana..." En Jordi recorda casos com el d'un sudamericà, col·laborador de Perón, un home de carrera que venia amb la targeta per poder menjar i denotava una distinció increïble: "Deia que quan Perón tornés al poder, ell tornaria a l'Argentina". També ens parla d'un boxejador retirat, "molt sonat, convençut que és d'un altre planeta i que la seva missió és salvar el món".

Punkies i hippies

Aquests són casos especials, però hi ha les històries de cada dia. Històries de prostitutes velles, de dones casades amb el marit a l'atur que vénen a buscar el menjar perquè l'home s'avergonyeix de la situació, parelles amb nens de mesos que arriben perquè els escalfin una mica de llet.

També hi ha punkies i hippies marginals, que s'acosten a darrera hora, al voltant de les tres. "De fet", comenta Jordi Colomer, "la

(Continua a la pàgina següent)

A Catalunya hi ha un milió i mig de persones pobres. La col·laboració entre institucions és l'única fórmula per afrontar el problema.

L'Ajuntament té 150 llits per acollir els necessitats, però el més preocupant és la misèria submergida, conseqüència de l'atur.

Veient els que no tenim

gent que no cala ni el pitó. Tenim problemes de baralles i la tècnica general és la d'entendre-ho tot, parlar-ho, parlar-ho gruuu."

El senyor Borrull

Després de dinar panem amb el senyor Borrull, un home que té l'aspecte d'un home d'antiga. "Té uns dèiem aqua i a la cantina, a matí s'axeta a les sis per anar a Mercatamà. Imprés, algunes tardes, és a l'Hora de Déu."

Borrull considera que hi ha molta feina a fer. "La gent ha de conscienciar-se de problema. Hi ha manca d'ajut humà. L'Hora de Déu busca aquesta solidaritat donant una hora de feina al mes per ajudar els pobres".

Mentre panem, Borrull ens assenyala una noia que es troba prop de nosaltres, en un racó, menjant sola. Té 36 anys; el seu aspecte deteriorat permet endevinar una situació que ha arribat a l'autisme. Va casar-se amb un acromià que tenia fills, l'home la maltractava; per tirar a família endavant va declarar-se a prostitució; el marit va morir, la situació va anar deteriorant-se. En l'actualitat no sap on són els seus fills, no té un dormit, no té cap mitjà de vida. "Estem mirant d'ajudar-la", comenta Borrull. "Dorm al carrer i moltes nits és violada. Quan ve li donem menjar i ara li rentarem el cap i un dia que era barmer, que està a l'atur, li tallara els cabells".

L'Hora de Déu

L'Hora de Déu, obra benèfica social organitzada per seglars en concert amb la Generalitat, és un dels locals de la ciutat on, de 6 a 9 de la tarda, es dona menjar i medicaments a qui ho necessita.

Amb set milions de pressupost, l'Hora de Déu ofereix també vasos per dormir en dues pensions de la ciutat durant tres o quatre dies.

Quan arribem al local, al carrer de la Cadena, la gent fa cua a l'entrada. A l'interior, ple de gom a gom, hi ha moltes persones amoniatades esperant ser cridats per pagar el primer pis, on pararan amb els col·laboradors de l'Hora de Déu per esperar unes hores.

Un home va organitzat; la gent té, en un moment donat, un acompanyant (un tros) a l'Hora de Déu; m'ensenyen les bosses de menjar —oli, pastes, arròs, galetes— que s'esperen per ser distribuïdes. En un racó, dues

temps ni recursos per aturar-se en els detalls.

El senyor Borrull em presenta Matilde Ripoll, presidenta de l'Hora de Déu; m'ensenyen les bosses de menjar —oli, pastes, arròs, galetes— que s'esperen per ser distribuïdes. En un racó, dues

dones preparen el berenar; llonguets amb llangonissa. Al final de la sala hi ha el rebost, on s'acumulen els aliments.

Un artista sense sort

Amb un home d'aspecte cuidat i amb unes carpates a la

mà. S'endú una bossa. "Aquest home", em comenta Borrull, "és un pintor arruïnat. Un artista de talent que ha exposat a Sevilla i altres ciutats però que ara quasi no té per viure".

"El que intentem", explica Matilde Ripoll, "és crear un banc

d'aliments amb els sobrants de les fàbriques i amb el programa de pobresa de la CEE, que subministra els excedents alimentaris que vénen de Brussel·les i de París. Pensem que comença a haver-hi un sentiment de solidaritat i estem treballant amb la Generalitat per

intentar donar solucions, trobar feines i ajudar els nens, perquè encara que els pares molts cops no tinguin solució, els fills poden ser recuperables. Les institucions han d'ajudar".

Ciutat Vella: aquí hi ha fam

Quan vam trobar-nos amb Francesc Candel, va referir-se a la campanya de Ciutat Vella a Barcelona i ens va posar en contacte amb Pilar Mercader, de la Comissió Gestora de l'operació "Aquí hi ha gana, aliment solidari".

"Aquesta campanya", explica Pilar Mercader, "sorgeix quan els veïns del barri apreciem el deteriorament que s'està produint en els darrers cinc anys, i en veure que ni l'Ajuntament ni la Generalitat prenen la iniciativa per donar solucions. La campanya s'inicia davant la realitat de casos de malaltia, d'atur, d'avis que no poden pagar ni el lloguer ni l'aigua i que fins i tot viuen sense vidres a les finestres".

El 2 de gener va començar la campanya i durant la setmana del 7 al 15 de febrer va organitzar-se la recollida d'aliments i diners. Es van aplegar 26 tones de menjar i sis milions de pessetes.

"A partir d'aquí", segueix Pilar Mercader, "la ciutat comença a sensibilitzar-se davant del problema i el passat sis de març vam tenir una primera entrevista amb l'alcalde Pasquai Maragall, que promet reformes al barri".

La marginació silenciosa

Els sis milions recollits serviran per la creació d'un centre on es donarà menjar, s'ensenyarà a cuinar i es repartiran aliments a domicili per gent de la tercera edat. Les 26 tones d'aliments es distribuïxen entre l'Hora de Déu i les parròquies.

Pilar Mercader constata que "arran de la campanya, el problema s'ha agreujat perquè ha aparegut gent silenciosa, famílies amb problemes, gent gran que viu sense sanitaris, persones víctimes de l'atur. Ara, davant d'aquesta realitat, tenim el repte de fer coses, de donar solucions. Hem ensenyat la misèria, hem conscienciat l'opinió pública, però ara hem de canalitzar tot aquest moviment de denúncia i solidaritat en fets concrets".

Les institucions implicades, la Generalitat i l'Ajuntament, tenen, ara per ara, la paraula. Aquí hi ha gana.

Hi ha tres nivells de pobresa

La Generalitat, en els darrers anys, ha creat una infraestructura de serveis per canalitzar la demanda global i dona ajudes econòmiques que es distribuïxen a través de diversos organismes.

Marganta López, tècnica de la direcció general de Serveis Socials de la Generalitat, comenta que "fa uns mesos, vam realitzar unes enquestes en els tres menjadors que hi ha a Barcelona —Clot, Paral·lel i Cadena— que van traduir-se en un informe on es contemplava la realitat de 1.100 casos d'aturats. D'aquest estudi se'n destriava la tipologia dels pobres, que poden agrupar-se en tres nivells: els més vulnerables a Barcelona hi ha entre 300 i 500 pobres que dormen al carrer; els més vulnerables són els recuperables".

En un altre dels menjadors, Marganta López comenta que "el primer que vam fer va ser portar-los a casa. Perquè hi ha aliments, es donen feines remunerades, net després de menjar també serveis a domicili".

La Generalitat potria treballar

llar conjuntament amb el consistori barceloní i altres institucions, subvencionant la Casa Gran perquè realitzi una acció directa amb assistents socials. Actualment, ja es fan entrevistes i reunions.

La Guàrdia Urbana recull dades que posteriorment són canalitzades per assistents socials i psicòlegs, amb la intenció de crear un circuit d'acollida que funcionarà les 24 hores del dia.

Les dones resisteixen millor

"Fins fa poc", comenta Marganta López, "primer arribava la demanda i després la iniciativa; però en aquests moments s'està treballant perquè el procés sigui a la inversa".

"L'atur", continua, "és, sens dubte, una de les causes del problema i afecta en gran part els emigrants. Per altra banda, hi ha més homes que dones en situació de pobresa. La dona, és cert, pot trobar més fàcilment a la prostitució, però també sap administrar-se millor. Una dona amb 20.000 pessetes subsisteix, un home no".

Una escena habitual a Barcelona: cues per seguir subsidiats

Vells i nens, els més desvalguts

La ciutat és un espai on la problemàtica de la misèria, l'atur i la manca de recursos es fa més dramàtica. A Barcelona, segons Ramon Nicolau, de l'Àrea de Serveis Socials, es produeixen dues situacions: la pobresa al carrer i la pobresa submergida.

"En el primer cas", diu, "és gent allada, amb problemes d'alcoholisme i psiquiàtics. Hi ha 130 persones censades com a rodanons". La pobresa amagada és la que més preocupa. Afecta famílies amb problemes d'atur i origina la "nova pobresa" de què parla Candel.

Les solucions que recomana la CEE es resumeixen en cinc punts: reduir l'atur, adjudicar un subsidi estatal d'ingressos mínims pels que no cobren; aconseguir un salari mínim interprofessional més elevat; ampliar les cobertures de la Seguretat Social i construir habitatges públics.

"En col·laboració amb la Generalitat", explica Ramon Nicolau, "pretenem que els nens amb problemes tinguin acollida familiar en altres cases i que els avis

tinguin menjar. De fet, els nens i els vells són els que més pateixen el problema de la pobresa".

A Barcelona, més de 2.500 avis viuen amb menys de 16.000 pessetes al mes, estan sols i no poden desplaçar-se per anar als menjadors. "Aquest problema demana la creació d'una xarxa de voluntaris de barri que portin el menjar a domicili".

Si menjar constitueix un problema bàsic, dormir representa també per molts dels pobres de la ciutat un conflicte. Actualment, Barcelona té 150 llits públics instal·lats en uns albergs vells i més aviat sinistres.

L'Ajuntament facilita feines esporàdiques i té un Centre de Primeres Atencions on els veïmans i gent sense recursos poden obtenir roba neta, tallar-se el cabell, rentar-se i passar una revisió mèdica.

Altres llocs d'acollida són l'alberg de Sant Joan de Déu, al carrer Casafes, el Refugi per Dones Maltractades i uns pisos al Carmel d'acollida de joves que marxen de casa.

El quart món i les institucions

La responsabilitat de les institucions —Generalitat, Diputació, Ajuntament de Barcelona i altres Ajuntaments— en l'existència i l'augment de les «bosses de marginació» a casa nostra és molt greu i hem d'apel·lar al cristianisme, al socialisme, a la democràcia o al nacionalisme dels seus dirigents per insistir fins a l'esgotament i repetir-los que això no pot continuar així.

D'eslògans no en falten: «Barcelona més que mai», «Catalunya endavant», «Cap al 2000», «Fes d'alcalde», etc. Les institucions, però, a l'hora de donar una prioritat en els pressupostos, no tenen ben assimilat que abans són els homes, amb les seves necessitats primàries, que no pas el prestigi de la institució, el propi dels seus dirigents, l'aspecte de les ciutats, la cultura, l'esport o els negocis.

Hi ha pobresa a casa nostra? Sí, força i de molts tipus —fins i tot a Sarrià hi ha gana, senyor Maragall. Només cal arribar-se a Càritas, o acostar-se als assistents socials que treballen als barris o en diverses organitzacions per adonar-se'n. Només cal consultar els «beneficiaris» del FAS, seguir els passos dels drogaaddictes que necessiten ser tractats o dels ex-presos que volen recomençar, la pista dels nens al carrer o la d'aquelles famílies desnonades per no poder pagar el lloguer.

Per què —com s'ha fet amb els Jocs Olímpics 1992, per l'esport— no es posen també d'acord per emprendre alhora els Jocs Olímpics de la Solidaritat? Com augmentaria el prestigi de Barcelona i de Catalunya davant del món! Els asseguro que no els faltarien voluntaris olímpics en aquest aspecte.

~~Ramon Soler i Vila (Barcelonista).~~

ÀLBUM DE CROMOS

Joan Barril

Inventari de pobres

sobte, a cinc mesos de les
ns, hem descobert els
Fins ara, de pobres no n'hi
Fins i tot s'ocultaven diària
sines vergonyants com *clases*
afavorides o també *sec-*
uarguials. Ara algú amb
intencions ens ha tret la
leis ulls i ha dit que els
son això: pobres. I fins i tot
at anar a l'essència de la
i aquí hi ha gana, diuen.

recordàvem l'altre dia amb
d'economia d'aquest DUB
assegats al restaurant Roig
mveure entrar el fins fa poc
nt de la Federació d'Asso-
de Veïns de Barcelona,
i Sánchez. Aleshores vam
e que no s'hi valia a seguir
it més el cap sota l'ala.
ha gana. Sobretot gana
I les reivindicacions de la
ón més incontestables que
sperit.

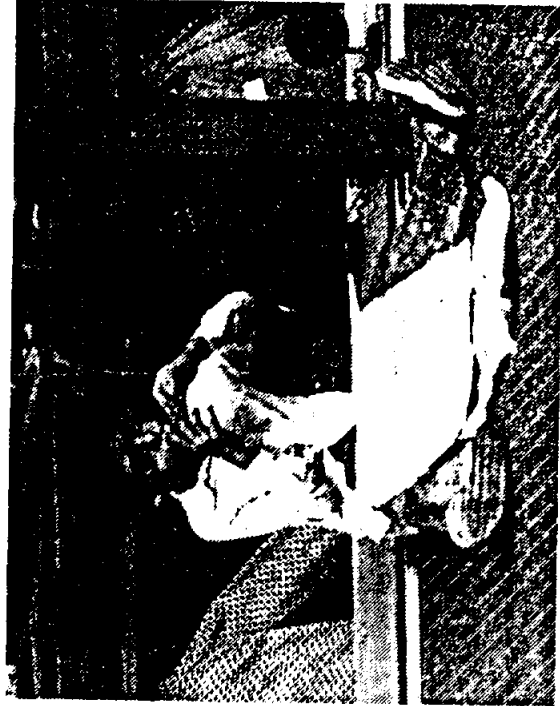
roblema és saber que se'n
i gana dels altres. Es pot
contra de la gana sense
e en el causant de la
o es pot denunciar l'exis-
e la gana atribuïnt respon-
s a algú. En el primer cas
una larga experiència de
rock de dubtosos resul-
que fa a la gana, però de
xibilitat pels organitza-
n el segon es tracta
alalar amb el dit una insti-
rregar-li els neuers de la

fons es tracta de trobar
serosos abans que cam-
demagògiques. López
quest líder sindical que

El vell, un clàssic en la iconografia de la misèria

ben aviat pot substituir **Canacho**,
considera que hi ha una agressió
internacional contra el *welfare*
state: "Com no hi ha d'haver crisi
de l'estat assistencial quan els
pressupostos de defensa són deu
vegades superiors als de sanitat o
d'ensenyament? Els sindicats hem

El nen, el "atrezzo" més eficaç de la mendicitat

ra un home a qui es dona un peix
d'un home a qui s'ensenya a pes-
car.

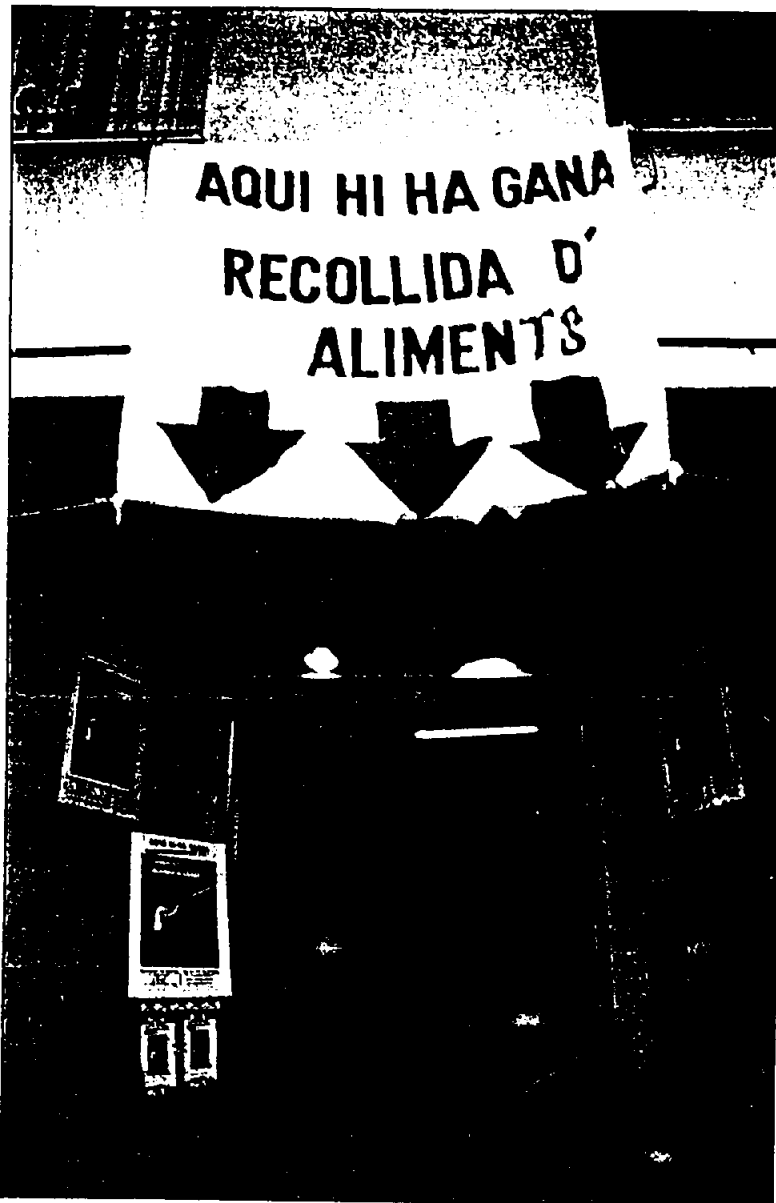
Però el cert és que Catalunya
és un país amb un milió i mig de
ciutadans que són pobres. Ho deia
ahir mateix en aquest diari **Fran-**
cesc Candel. Més enllà de les

solucions, la pobresa urbana plan-
teja una incògnita de difícil resolu-
ció: és possible deixar de ser
pobre?

Quan donem una almona al
nostre **Carpana** particular estem
comprant la part alijolada de culpa
que ens pertoca pel manteniment

d'un sistema imperfecte. Per això
hi ha tantes modalitats que
expressen la misèria urbana: el
pobre que canta, tragge i distanciat
com un rapsoda brechtlià; el pobre
intimista, que apareix a vint centí-
metres de les nostres solapes i que
ens fa la confiança de les seves
necessitats; el pobre agenollat,
histrionic impostador de la humili-
liació que ha fet de la seva postura
una arma més agressiva que la
navalla; el pobre músic, que sap
que no hi ha res com el violí per
obrir l'aixeta de la caritat pública;
el pobre amb cartell, redactor
d'epigrames familiars que semi-
blen postals de la dissort, com un
monument amb llegenda biogràfi-
ca; finalment, el pobre que no ho
sembla, aquell *alter ego* que vesteix
com nosaltres hem vestit, que ens
parla la nostra llengua, que encara
es troba a la frontera que separa
la dignitat i la necessitat i del qual
ens allunyem com si fos la cara
oculta de la memòria.

Després, els pobres amb nen.
Probablement l'únic model d'ico-
nografia sacra que deambula per
la ciutat. Cada pobre amb nen és
una *Pietà* vivent i les seves cares són
els únics nostres expressius en un
magna de cares esbarrades. La
ruta de la misèria pot interrom-
pre's precisament en aquests uers
que constitueixen l'*atrezzo* més
eficaç de la mendicitat. Augmen-
tar el nivell de vida d'aquests captai-
res júnior no vol dir disffressar-se
de bons samaritans un cop cada
quatre anys. Vol dir redistribuir la
riqueza. Però això cou. I de quina
manera?

Varios aspectos del barrio: cocina de un piso ocupado de la calle Tarantana, bolsas de basura en cualquier rincón y el centro de recogida de alimentos.

vesamos la Vía Layetana. El paisaje sigue siendo el habitual de la zona. Bolsas de basura reventadas, ratas, humedad. Calles sin sol. Eso es la Ciutat Vella. "La Barcelona que respalda las Ramblas a partir de la otra orilla del Barrio Chino", como la define **Manolo Vázquez Montalbán**, "la Barcelona romántica que se organiza en torno a la plaza de Medinaceli y de la plaza Sant Jaume, la Barcelona que ha dejado de ser gótica y que está recorrida por callejones para tuberculosos mal curados, artesanos lentos y viejos y niños que juegan entre la convalecencia y el colegio". En esa Barcelona que tanto ama **Vázquez Montalbán**, hay hambre. Aquí el problema no es ni la prostitución ni la droga. No. A dos pasos de la futura Ciudad Olímpica, a es-

paldas del Moll de la Fusta, cuyo acondicionamiento ha costado cuatro mil millones de pesetas, muy cerquita de donde salieron los coches para el rally París-Dakar, hay hambre. El cuarenta por ciento de los habitantes de la Ciutat Vella no tienen trabajo. "Yo soy tornero fresador y mi mujer es pianista", nos cuenta **Fernando Sufrategui**. "Me quedé sin trabajo hace cuatro años y desde entonces no he encontrado nada. Unos dicen que soy demasiado mayor, otros que no conozco mi oficio. Se me acabó el subsidio de paro y ahora vivimos de las clases de piano que da mi mujer en un colegio del Valle Hebrón una vez por semana". **Fernando** habla con timidez. Le da vergüenza ser pobre. Vive en un piso de cuarenta metros cuadrados con su mujer, su hija y ▶

Recoger y vender cartones, a cuatro pesetas el kilo, puede ser una actividad para sobrevivir.

los gatos. "Debo en todas las tardes del barrio. Y, sí, muchos días me acuesto con hambre".

os

ojos

Marta no quiere decir su apellido. "Me da vergüenza". Marta vive con su hijo de catorce años en un piso de la calle Tantarana. Un piso ocupado. "Me denunciaron una noche de lluvia. Llegué a mi casa y me encontré la puerta cerrada con un candado. Los vecinos me ayudaron a entrar en un piso propiedad del Ayuntamiento". Marta lleva trabajando cinco años. "Yo era bajadora sanitaria sin título. Me despidieron de la clínica y ya he vuelto a encontrar trabajo en ningún hospital. He hecho de limpieza en una peluquería, cuidado de niños, vender pendientes en la costa... Si tuviera cien mil pesetas podría comprar material para hacer bisutería en serio, pero mis amigos no tienen dinero y el banco necesita un aval que nadie puede prestarme". Marta, como Paco, como Fernando, también habla con la mirada baja,

la voz queda: "Muchas noches me tengo que comer las uñas para engañar el hambre...".

Prudenci Sánchez, presidente de la Asociación de Vecinos del Casco Antiguo que ha realizado la campaña de recogida testimonial de alimentos "Aquí hay hambre", explica que "queremos justicia, no caridad, pero

Marta: "Me despidieron de la clínica y no he vuelto a encontrar trabajo. Muchas noches me tengo que comer las uñas para engañar el hambre..."

ni el Ayuntamiento ni la Generalitat nos hacen caso. Prefieren tirar manzanas de casas viejas para construir un parking. Políticamente este barrio no es rentable, porque no se vota y porque la mayoría de los habitantes son viejos que no pueden pagar impuestos". Sí, es cierto. Viejos que pasan hambre. Hambre tiene esa anciana que lleva el carrito cargado de cartones al traperero de la calle. Un carrito que ha ido llenando toda la mañana, con paciencia, recogiendo aquí y allá un paquete de cigarrillos vacío, ese envoltorio de chocolate, ese cartón de empaquetar. El traperero paga a cuatro pesetas el kilo. Y la anciana a veces puede comprar una barra de pan que comparte miga a miga con un perro tan esquelético como ella. Hambre tiene ese viejo —lo de tercera edad queda para Pedralbes— que se gasta sus treinta y cinco pesetas en una botella de vino para engañar la gana, o cincuenta que ha sacado nadie sabe de dónde para comprar la "loto", su última esperanza. Ninguno de ellos quiere fotos. Nadie quiere hablar con la periodista. Hay dignidad en estas viejas espaldas, en estos pies menudos calzados

con zapatillas que se arrastran y pierden en esos agujeros oscuros como una maldición que ellos llaman "bu casa". La puerta se cierra y oculta una miseria de la que ellos, sin ser culpables, sienten vergüenza.

Mientras tanto, la tragedia sigue

Mientras realizábamos este reportaje, sucedían estos hechos:

—Una prostituta del Casco Antiguo, barrio del Raval, Matilde López, de 36 años, mata a un vecino y hiere de gravedad a otro porque no le dejan inyectarse heroína en una escalera de la calle Codols.

—Tres mujeres del Casco Antiguo de Barcelona, detenidas por vender droga en sus chiringuitos de juguetes. María del Carmen Alberto, "La Canaria", vendía presuntamente Rohipnol en su tienda de la calle Escudillers. Concepción Castro, "la señora Conchita", vendía también presuntamente Rohipnol a los niños en su kiosko de la calle Alay. Cristina García vendía presuntamente hachis a los niños en una juguetería de la calle San Ramón.

—Redada de prostitutas en la calle Escudillers.

—Bili Ahouzon, ciudadano de Costa de Marfil, fue herido en la calle Escudillers. Gaber Zacaria Amhed, ciudadano egipcio, y Stefania Expósito, subdita italiana, atacan con una espada samurai al ciudadano egipcio El Sayed Darwis Mahomed. En el plazo de dos horas, fueron apuñalados en la calle Escudillers el marroquí Elfene Hassane y el argelino Malek Bouzid. El ciudadano gambiano Mamadoo Camara apareció apuñalado y muerto en una pensión de la calle Marques de Barberá. Todos estos casos son, según la policía, ajustes de cuentas por asuntos de drogas.

—Un marroquí y una libanesa son detenidos en el Raval con armas y seis kilos de hachis.

—En el arco de San Ramón al lado de las Ramblas, una joven apuñala a un hombre que se resiste a ser robado por el procedimiento del tiron.

—En libertad bajo fianza y policía que acompañaba a una mujer que recibió un tiro en la vagina que le causó la muerte en la pensión "Radio", del Raval.

Cobran 15.000 al mes y

se quejan, los ingratos

JOSE MARTI GOMEZ

LA Asociación de Vecinos del Casco Antiguo cerró la primera parte de su campaña "Aquí hi ha gana: Operació aliment solidari" con mesa redonda y el coloquio consiguiente.

Fue durante el coloquio cuando los representantes de la Generalitat y del Ayuntamiento pudieron darse cuenta de lo excitado que anda parte del personal. El hombre de la calle que apechuga con los flecos de la crisis empieza

a pasarse por los forros la palabrería del político profesional. Frases como "hemos salido del túnel", "el 92 será el gran año de Barcelona" o "el Titanic fue un transatlántico y Barcelona ha sido sólo un submarino" a la gente que lo pasa mal, provocan reacciones viscerales que llevan a una peligrosa generalización (peligrosa para la democracia): "Todos los políticos son unos mangantes".

El ciudadano A., cargo de confianza del alcalde, que estaba entre el público asistente y es hombre de fina y experimentada sensibilidad política, ya debió tomar buena cuenta de que ni el Ayuntamiento ni la Generalitat son, en estos momentos, instituciones que, en el Casco Antiguo o el Raval, gocen de la admiración de la ciudadanía por su política social. El ciudadano A. imagino que también recogería las palabras del hombre cincuentón, fontanero de profesión, aunque en paro y sin subsidio:

—Tengo cuatro hijos y todos, como yo, están en el paro. Algunas veces pienso que ya somos suficientes para formar una banda armada y poder ir atracando por ahí.

Es una sugerencia potencialmente interesante y una buena solución para ir tirando, en tanto las múltiples, burocratizadas y economicistas adminis-

traciones van discutiendo sobre si es o no conveniente hacer caridad, poner parches, ser paternalistas con los que pasan hambre, o no tienen dinero para pagar una vivienda, o ven cómo en la Barcelona que se pone guapa, capital de la Cataluña que avanza hacia el futuro, se quedan sin luz, sin agua y sin gas porque un mal día la compañía les corta el suministro, ajena a la problemática del usuario que no tiene trabajo o percibe una jubilación de las que hacen preguntarse a uno cómo es posible vivir con esa cantidad a lo largo de un mes.

Viven. Sobreviven, sería mejor decir. Y lo hacen con dignidad. Una asistente social me contaba que cada día ve a un anciano que completa su parva jubilación recogiendo cartones con un carro de mano. Un día, la asistente social se le acercó y quiso darle veinte duros. El anciano los rechazó:

—Entre lo que cobro de jubilación y lo que saco con el cartón, todavía tengo para el bocata, señorita.

Los que se jubilaron antes de 1972 cobran pensiones misérrimas. En 1986 eran 29.800 pesetas. Ahora, 31.590. Los que viven con esa cantidad son muchos, muchísimos jubilados esparcidos por la toponimia urbana de Barcelona. Unos cuarenta mil ciudadanos todavía lo pasan peor: son los que perciben 15.120 pesetas mensuales. Y hay otro sector, el de la gente que al cumplir los 65 años no tenía cotizaciones recientes pero sí 1.800 días antes del 1 de enero de 1967, que percibe 23.430 pesetas.

Y se quejan, los ingratos. Les da la Administración 15.120 pesetas, o 23.430, o 29.800, para pasar el mes, y dicen que no llegan, y los que no están acobardados por su situación increpan a los representantes de las instituciones que les piden "paciencia, no se puede hacer todo de golpe, hay muchos problemas", y ellos replican "menos gastos suntuarios, menos proyectos faraónicos, menos viajes oficiales, más sensibilidad social".

Menos comidas en restaurantes de lujo, pagando el contribuyente para

En el Casco Antiguo hay hambre, y la campaña organizada por la Asociación de Vecinos intenta paliarla con urgencia

que almuerce opíparamente cualquier funcionario de tres al cuarto. ¿Sería capaz el Ayuntamiento, sería capaz la Generalitat, sería capaz la Corporación Metropolitana de hacer pública la cuenta de gastos en restaurantes a lo largo de 1986?, podrían preguntar los jubilados y los parados sin subsidio desahuciados de sus viviendas, en muchos casos insalubres, con las ratas usando las camas como ratódromos y las ventanas sin cristales porque no hay dinero para reparar lo que, día a día, se va rompiendo.

-No hay que hacer beneficencia, dicen desde las instituciones oficiales.

-La beneficencia es negativa y no soluciona el problema, insisten los voceros.

-Y ¿cómo es posible que, con lo poco que cobraba, todavía cobre menos al no ser compatibles las pensiones de viudedad y jubilación?, pregunta la pobre viuda, que se calienta los días de frío envolviéndose las piernas con papeles de periódicos y bolsas de plástico.

-Nos hemos de habituar a que cada día habrá más pobres, dicen los que estudian sesudamente las estadísticas.

-El Estado del bienestar, el Estado-papá, ha terminado, anuncian los que viven como marajás gracias al erario del estado-dios.

-Tengo 67 años, no cobro jubilación, no tengo trabajo, no estoy suficientemente enfermo como para acceder a una pensión asistencial y, además, no tengo los 69 años que prescribe la ley para tener derecho a las 15.120 pesetas mensuales del FAS. ¿Qué hago?, inquiriere el ciudadano X., empadronado en Barcelona y que un

día, ya muy lejano, tuvo sueños.

Podría coger una metralleta y con cinco más, en su misma situación, dedicarse al bandolerismo. No lo hará. Como el coloquiante en el acto organizado por la Asociación de Vecinos del Casco Antiguo, tal vez habrá pasado por su cabeza alguna idea semejante pero se quedará quieto, avizorando el futuro con esperanza, el muy imbécil, de sobrevivir hasta los 69 años, de caer enfermo de forma clínicamente irrefutable y así poder lograr las 15.120 pesetas mensuales que le permitirán vivir miserablemente hasta 1992, para poderse emocionar el día que vea la inauguración de los Juegos Olímpicos en el bar de la esquina, frente al televisor, bebiendo un vaso de tinto con gaseosa y mascando unos cacahuetes.

Para mucha gente la jubilación es un corte traumático. Ese corte se agrava, dicen los expertos, cuando las jubilaciones que se perciben son precarias. El sentimiento de inseguridad se incrementa e incluso los que sobreviven en la crónica urbana de Barcelona con 24.065 pesetas, procuran ahorrar algo "por lo que pueda pasar".

SON tan dignos, están tan impregnados de una cultura, que hasta pagan el entierro a plazos aunque se queden sin comer. Con lo fácil y barato que resulta quedar de cuerpo presente y a la espera de que el Ayuntamiento apechugue con los gastos de sepelio y nicho, que no va a dejar por ahí los cadáveres de sus ciudadanos por más insolventes que éstos sean. "La Generalitat se compromete a solucionar todos los problemas del barrio", dijo el representante de la Generalitat en el transcurso de la mesa redonda.

En la sala se oyó una inmensa risotada colectiva. Una risa amarga. La risa de los que hace tiempo perdieron la inocencia y ahora empiezan a recuperar la capacidad de rebeldía. ■

Un frío y estadístico desahucio es la más penosa dificultad para quien ya de por sí carece de todo

¿Cómo podrá vivir un jubilado todo un mes con quince mil pesetas, si es que las cobra?

Vintró diu que el PSUC és la veu racional enmig de la follia

Les eleccions municipals, eix de la reunió del comitè central

Barcelona / Jaume Collell

◇ Eulàlia Vintró, cap de llista d'Iniciativa per Catalunya (IC) a Barcelona, va afirmar ahir que "el PSUC és la veu racional enmig de la follia partidista", en donar a conèixer a la premsa els resultats de la reunió del comitè central del partit, celebrada al matí. La situació política i els eixos programàtics de les eleccions municipals van ser els punts fonamentals que van abordar-se a la reunió. La coalició IC està integrada pel PSUC, el Partit dels Comunistes de Catalunya, l'Entesa dels Nacionalistes d'Esquerra i independents.

En el resum informatiu Vintró també dir que el PSUC "només formarà part d'un govern d'esquerra" i que "la dreta no té

cap possibilitat de governar a Barcelona, i quan dic dreta dic Cullell".

Si Rafael Ribó va parlar de racionalitat per combatre el confusionisme entre CiU i el PSC "amb la cortina de fum de la qüestió metropolitana", Eulàlia Vintró també en va parlar per referir-se a la confrontació bipersonal entre Cullell i Maragall. En l'exposició dels eixos programàtics per les eleccions municipals, Vintró va dir que fer servir la greu situació social de la ciutat vella era un "aprofitament indigne", i encara més haver convocat un dinar per parlar de la campanya "Aquí hi ha fam".

Una via pròpia parlamentària

En el capítol de les Olimpíades, Vintró va remarcar que cal

"evitar que els Jocs siguin un negoci especulatiu", i després va reclamar la dotació pressupostària perquè la descentralització de la ciutat sigui un fet. Joan Saura, responsable de política municipal del PSUC, va valorar positivament la gestió dels vuit anys d'ajuntaments democràtics i va advertir que els nous consistoris estrenaran la Llei d'Ordenació Territorial (LOT).

El secretari general del partit, Rafael Ribó, havia presentat abans un balanç de política general per insistir en "la via pròpia" que el PSUC mantindrà en el debat de la LOT. Ribó també va proposar "articular les mobilitzacions socials en allò que tinguin de transformació, malgrat que en alguns casos es tracti d'aplicar una política liberal"

Aquestes mateixes declaracions aparagueren a "EL PERIODICO", "EL PAIS" i a L'AVUI" el mateix dia.

AQUÍ HI HA GANA

Al darrera de les grandiloqüents notícies d'inauguracions del moll de la fusta, de les obres de la Casa de Caritat, o els problemes d'aparcament del Liceu o del Palau de la Música, es consoliden els ghettos de la Ciutat Vella, poblats per gent amb greus problemes, que van des del deteriorament del comerç tradicional fins a la gent que acut cada dia a les botigues de menjar o a l'Associació de Veïns perquè té gana.

Això diu l'Associació de Veïns del Barri Antic. I diu també que en deu anys s'han aconseguit 127 pisos nous o rehabilitats, però que en el mateix temps 9.000 veïns han marxat, cansats, i -ho subratllo, perquè és molt important- altres més problemes els han reemplaçat.

I la declaració definitiva: en aquest barri ja estem cansats d'amor per les nostres pedres i d'indiferència hipòcrita per la seva gent.

L'Associació de Veïns del Barri Antic s'ha decidit a fer una denúncia clara amb la campanya Aquí hi ha gana i organitzant una operació aliment solidari, una recollida de menjar la primera setmana de febrer a l'antic cinema Triunfo, al carrer del Rec Comtal. Si l'operació obté un resultat suficient es posaran en marxa iniciatives concretes -com un centre d'assessorament i menjador- indiscutiblement útils, però per damunt de tot es tracta de divulgar, a través d'aquests actes simbòlics, una situació real.

Es terrible haver de reconèixer que en aquesta ciutat que s'il·lusiona globalment amb el seu futur hi ha bosses de misèria que van empitjorant; sempre hi ha hagut desvalguts en la nostra societat -i en totes les societats-, però costa d'admetre que avui dia es puguin anar consolidant nuclis de pobresa total, que marginen tants habitants de les atencions culturals, higièniques, educatives, etc., que té dret a rebre tot ciutadà. A la Ciutat Vella és on hi ha més barcelonins sense feina, sense serveis elementals -aigua, electricitat- perquè no els poden pagar, sense diners per a menjar. I aquesta situació desastrosa no és conseqüència, temporal, d'un fet singu-

lar i catastròfic, sinó que ja és arrelada per la incapacitat de l'Administració pública de resoldre-la. A vegades, alguns exponents d'aquesta població desassistida pugen a la ciutat normal, i nosaltres ens anguniegem. Ens anguniegem perquè pertorben la imatge o la convivència, més còmoda, dels nostres barris, però no ens anguniegem per tot allò que hi ha al darrera d'aquests intrusos i que no veiem: els nuclis de la Barcelona miserable. Els intrusos poden ser recollits paternalment o ésser dutts a comissaria, però els barris deprimits, les fàbriques de malestar continuen sense rehabilitació.

La inseguretad ciutadana no és, en el fons, que et puguin robar al carrer de Muntaner. L'autèntica inseguretad ciutadana és l'existència d'extensos sectors de població sense els drets mínims.

Es fan alguns esforços, d'acord. Salvem sempre la bona voluntat dels qui la tenen. Però no n'hi ha prou. Això és el que proclama l'Associació de Veïns del Barri Antic, i segur que hi estan d'acord d'altres barris urbans. Aquí hi ha gana... Sí, però no tan sols hi falten aliments materials; hi falta el ressò eficaç i permanent d'una presa de consciència col·lectiva.

JOSEP Mª ESPINAS
Diari Avui

POBRES

(Per a llegir poc a poc)

A l'Estat Espanyol hi ha 8 milions de pobres. Aquesta és l'esgarriosa constatació al Seminari sobre Pobresa que ha organitzat Càritas recentment.

Es considera pobre aquell que rep menys de la meitat de la renda mitja anual.

Més del 20 % de famílies de tot l'Estat ingressen mensualment menys de 43.756' - Ptas.

Vuit milions de persones cobren entre dotze i quinze mil pessetes mensuals. I set-centes mil no guanyen més de cinc mil pessetes al mes.

L'atur genera dos milions i mig de pobres (un de cada dos aturats és un jove, i un de cada dos joves està aturat). Entre els vells, les minories ètniques i els estrangers prolifera també la pobresa. Hi ha 720.000 estrangers a tot l'Estat, dels quals 526.000 provenen del Tercer Món i de Portugal, dels que 360.000 estan indocumentats.

Però encara, els més pobres d'entre els pobres vaguen pels carrers. Entre aquests, hi ha un 80 % d'aturats. Sobre

EDITORIAL

Barcelona i el cognom de la misèria

Des del moment en què l'Associació de Veïns del Casc Antic de la ciutat va endegar la campanya «Aquí hi ha gana», els mitjans de comunicació s'han fet ressó constant de la problemàtica de marginació existent a diversos indrets de Barcelona. I no és que aquesta Barcelona de segona, tercera o quarta categoria s'hagi descobert ara, precisament, en què s'està immers en l'apassionant repte col·lectiu del 1992 o en què ens trobem en portes d'una nova contesa electoral per l'alcaldia. No, el que passa és que la consciència ciutadana necessita que, de tant en tant, se la «despertin» amb algun toc d'atenció. I no en va, per això, existeixen les associacions de veïns, encara que els darrers anys hagin entrat en una mena de letargia popular.

Sigui com sigui, aquesta Barcelona del Camp de la Bota, de la Perona, del Casc Antic... i les Barcelones marginals particularitzades dins cadascun dels barris de la ciutat, aquesta Barcelona existeix, sobreviu allunyada de les «realitats» oficials de cada dia. És la ciutat que no va endavant, ni es «més que mai», ni viu les festes de la Mercè, ni el Carnestoltes, ni Sant Medir ni les festes majors dels districtes. És una ciutat que no pot sentir-se identificada amb el projecte olímpic, perquè els seus problemes passen per la diària i real subsistència. Una ciutat de barraques o edificis que cauen a trossos, de promiscuitat, de delinqüència, d'agressions, de solituds, de brutícia i rates, una ciutat estranya, amb tots els elements que ocasionen que, precisament, perdi el seu nom de ciutat.

I davant de tot això, s'hi troben les institucions públiques passant-se vergonyosament la pilota d'unes mans a les altres, tirant-se per la cara les suposades competències de cadascú, utilitzant electoralment la misèria i filosofant sobre on acaba la caritat i on comença la justícia. Cal preguntar-se, però: hi ha alguna institució pública a qui no competeixi el fet que uns ciutadans passin gana? O, qui serà el culpable si cau alguna casa apuntalada a la Ciutat Vella? O, a qui atavoreix «electoralment» que les rates es passegin per les agres teulades d'una barraca del Camp de la Bota, sigui quin sigui el partit a què pertanyi el polític responsable del tema? O, es pot anar més lluny i interrogar-se sobre les dràstiques diferències entre els pressupostos de Cultura i els de Serveis Socials, o sobre el fet que Barcelona «posi guapes» les façanes de l'Eixample, mentre queda una sola barraca als barris perifèrics de la ciutat, o sobre els diners utilitzats per a mil-i-una exposicions «de prestigi» cantant les excel·lències d'una àrea municipal o una direcció general de la Generalitat.

Desenes de preguntes, d'interrogants dramàtics que sorgeixen, inevitablement i sense demagogia, per poc que qualsevol es pari cinc minuts a reflexionar sobre aquesta altra Barcelona que no pot promocionar-se internacionalment, encara que arreu del món existeixen nombroses «sub-ciutats» com aquesta.

No es tracta d'exigir responsabilitats a cap programa polític. És molt més que això: es tracta de reivindicar la no conculcació dels drets fonamentals de l'home, de postulats constitucionals tan bàsics com una sanitat, un habitatge o un treball dignes. I no perquè Barcelona organitzi dignament unes olimpíades l'any '92, sinó perquè aquesta ciutat assoleixi l'absoluta dignitat que li pertoca i que no tindrà mai, per molts viatges de promoció que es facin als Estats Units.

Es tracta que a Barcelona desapareguin, definitivament, aquelles zones on encara els ciutadans conscients han d'abaixar el cap i negar-se a ells mateixos, tant íntimament com unutil, la pertinença individual a aquesta ciutat. Es tracta, també, d'eradicar zones marginals que ho són tant per la insuficiència institucional com pels petits o grans brots de racisme més o menys encobert que s'hi produeixen.

Es tracta, en definitiva, que només hi hagi una ciutat amb el legítim orgull de dir-se Barcelona, i sense l'escandalós cognom de la misèria.

Allà on s'acaba la ciutat dels prodigis

Ciutat Vella: la presó dels marginats

Mariano Velasco

De la comercial i marinera Ciutat vella dels segles XII al XVI només queden avui els fastuosos palaus del carrer Montcada i les esglésies gremials com Santa Maria del Mar. El 1987 el districte I, format pel Casc Antic, Barri Gòtic, Raval i Barceloneta, pateix el més gran procés progressiu de marginació de tot Barcelona.

Amb una població d'uns 120.000 habitants (aproximadament, ja que es una zona de gran mobilitat), el 40% es troba sense feina. Té la taxa més alta d'ancians que viuen sols de tota la ciutat. Cada dia es produeix com a mínim un desnonament per manca de pagament del lloguer. Són constants les interrupcions de subministraments domèstics (aigua, gas, electricitat...).

Aquesta situació provoca malalties greus. Un alt percentatge de persones no rep cap tipus d'assistència sanitària, i s'acumulen diagnòstics sense curació: famílies senceres pateixen tuberculosi i malalties mentals. Hi ha un alt índex de mortalitat infantil i l'esperança de vida és inferior en deu anys a la de la resta de Barcelona.

Aquí es recullen a casa seva més d'un centenar d'ancians morts cada any. S'arriba sovint a situacions límits, com la de la prostitució de nens a partir dels set anys, sense comptar la ja habitual de joves, adults i ancians, que molt freqüentment pateixen algun tipus de malaltia venèria. Així, no és d'estranyar que l'absentisme escolar dels nens sigui habitual.

La degradació urbanística és un fet palpable per a qualsevol visitant. Els edificis en runes serveixen d'abocadors d'escombraries on les rates fan el seu niu, amb totes les conseqüències sanitàries que això comporta.

El percentatge d'immigració és el més alt de la ciutat: minories racials d'àrabs i negres sense mitjans econòmics i laborals conviuen amb onades d'aturats que han estat expulsats de les seves cases en altres barris de la ciutat i han vingut a buscar refugi a les barates pensions de la part baixa de la ciutat.

L'Associació de Veïns opina

«Aquest barri s'està convertint en una ventable illa de pobresa creixent», opina

Allà on s'acaba la ciutat dels prodigis

Les condicions dels habitatges no faciliten una ja difícil manera de viure

L'Associació de Veïns del Casc Antic. «En aquestes condicions, ningú no es pot mostrar sorprès que es generin les anomenades conductes antisocials, tant les actives (delinqüència) com les passives (mendicitat), que sembla ser l'únic que preocupa l'Administració i la població benestant.

Assistim cada any al vergonyós espectacle de la reducció progressiva dels pressupostos de les Administracions públiques dedicats a les atencions socials i serveis personals, amb el pretext de la manca de competències, o la suposada inoperància dels ajuts individualitzats.

El motiu de fons d'aquesta política institucional no es altre que la baixa rendibilitat política de les atencions socials a uns sectors de població sense representació i amb escassa capacitat de reivindicació col·lectiva i per tant de presència pública.

**A. de V. del Casc Antic:
«L'Administració Pública
redueix a caritat
institucionalitzada, aleatòria i
arbitrària, el que haurien de ser
drets reconeguts i garantits»**

El tractament de la població marginada o neo-marginada queda reduït al manteniment d'una mínima xarxa assistencial (assistents socials, educadors), uns migrants recursos als districtes, unes quantes operacions d'imatge (com les anomenades Oficines del Benestar Social de la Generalitat), per una banda, i per l'altra un costós reforçament de mecanismes institucionals de contenció i repressió.

quan la marginació esdevé «inseguretat ciutadana» o molesta per a la bona imatge de la ciutat, com les conegudes operacions d'eradicació (desplaçament) de la mendicitat i la prostitució urbana.

En altres paraules: l'Administració Pública redueix a caritat institucionalitzada, aleatòria i arbitrària, el que haurien de ser drets reconeguts i garantits».

Aquests són els motius pels quals l'Associació de Veïns del Casc Antic va iniciar la campanya «Operació Aliment Solidari». «El nostre objectiu no és substituir les institucions que habitualment fan aquesta feina». Durant el temps que va durar la campanya (2-1-87 fins al 8-2-87), van recollir 25 tones d'aliments i 5 milions de pessetes, que pensen gastar en un projecte en vies d'estudi, preparat per un economista, un sociòleg i una assistenta social, que dotarà el barri d'un menjador de tipus cooperatiu. L'alcalde Pasqual Maragall, en vista de la gran repercussió de la campanya a la premsa, els va anar a visitar i va reconèixer el seu fracàs en la gestió del barri.

Una altra de les institucions que ofereix serveis al districte és Càritas Diocesana. Presta uns serveis socials de base, el seu objectiu és «donar solucions concretes a problemes concrets». Té un grapat de professionals al seu servei (assistents socials, advocats, economistes, sociòlegs, psicòlegs, etc.).

Els tres eixos sobre els quals treballen són principalment els infants i les seves famílies, els vells, donant prioritat als beneficiaris del Fons d'Acció Social, i els aturats, especialment pares i mares de família amb responsabilitats, i també els joves.

Una assistenta social explica que «es tracta no només de tapar forats, sino d'aconseguir solucions col·lectives».

A més a més de Càritas hi ha una institució anomenada «L'hora de Déu» que s'ocupa principalment de l'ajut directe i resol els problemes més greus i puntuals.

«Sembla ser que l'ajuntament pensa rentar la cara a la zona abans del '92, però no te cap solució real i els veïns ens sentim presoners del barri». Així s'expressa un senyor que va néixer aquí i morirà aquí.

Mari Luz Abad

Operació Aliment Solidari

AQUÍ HI HA GANA!

A l'Associació de Veïns del Casc Antic s'ha iniciat una campanya titulada «OPERACIÓ ALIMENT SOLIDARI» la qual, entre altres fites, s'ha proposat d'aconseguir la creació d'un menjador-centre dietètic.

Com a dades indicatives comprovades podem donar les següents: El 40% dels seus habitants és en atur, molts d'ells no subsidiat; diàriament un d'ells es afectat de desnonament per falta de pagament dels lloguers i freqüentment són víctimes de la interrupció dels suministraments domèstics (aigua, gas i electricitat) també per manca de pagament dels rebuts.

L'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona no pot quedar-se al marge de la iniciativa, li dona suport i demana el recolzament dels col·legiats. Les aportacions es poden ingressar al compte número 01.5555.89 de la Caixa dels Advocats de Catalunya.

EL DAVANTAL DEL BRUSI

La revolució

Ningú no es va esverar davant aquelles tanques vermelles i aquells espais als diaris que anunciaven la revolució. La revolució és allò que abans feien els oprimits quan deien prou. Pel que es veu, ara la revolució és un nou model d'automòbil. La revolució que ens anunciaven tan roja no se la va creure ningú. I això va ser per dos motius: els revolucionaris, si és que en queden, no tenen diners per contractar tanques i anuncis a la premsa, i els pàries de la terra ja només confien en l'UNICEF, Càritas o els organitzadors de la campanya Aquí hi ha gana.

Això ho sap la gent benestant, que es va quedar tranquil·la a casa. Ningú va córrer al banc a retirar els calés i ningú va acaparar aliments. La gent benestant, que viu als barris alts, només es va esverar quan van dir que li tallarien l'aigua. – Josep Pernau.

TRIBUNA DE LA PAU

Joan Gomis (*)

Una altra dimensió de la pau

La iniciativa ha assolit un ressò important: l'Associació de Veïns del Barri Antic de Barcelona va donar un crit d'alarma i va endegar la campanya «Aquí hi ha gana. Operació Aliment Solidari». La situació en molts aspectes lamentable del barri no era cap secret per a ningú que conegués un xic aquells carrerons, perquè era i és per quedar esferèit. Però tenim tendència a no voler fer cas de les coses desagradables i aquell grup de veïns va haver de donar la campanada de la seva campanya per atraure l'atenció.

La campanada de recollir simbòlicament aliments, de recollir diners per endegar algun menjador o centre de recursos, de sortir als mitjans de comunicació i de posar en evidència el fracàs que aquella situació significa per a les nostres institucions públiques, sovint triomfalistes com tot poder té tendència a ser, i per a la societat tota, va aconseguir cridar l'atenció, que era allò que volien com a primer objectiu els organitzadors de la campanya. Primer pas per urgir mesures que milloressin la situació tan dramàtica de força persones del barri.

La campanya no va caure bé a cap dels dos cantons de la plaça de Sant Jaume. I és lògic, perquè a ningú no li agrada que li facin crítiques i que diguin que hi ha coses sota la pròpia responsabilitat que van malament. Hi havia el perill que els partits es passessin la culpa mútuament, ocupació que els plau molt i que és ben humana, i diguessin cadascun que ells sí que treballaven bé en aquest camp de la misèria i de la marginació. Sembla que, si més no en part, tots han acabat reconeixent, públicament o privada, que caldria fer molt més en aquests aspectes, i potser reconeixent, en el seu fur intern, que allò que se'n diu prioritari no la té pas el Quart Món en els seus programes, preocupacions i pressupostos.

Al debat públic que van convocar els organitzadors per cloure la primera etapa de la campanya, vaig dir que les nostres institucions públiques feien realment coses pels miserables i marginats, i que als partits hi havia persones interessades en aquests problemes, però que feien menys d'allò que cal. Precisament al debat hi van participar sengles representants invitats de la Generalitat i de l'ajuntament de Barcelona, persones, ambdues, que compten entre aquelles sincerament interessades. Però, precisament per ser-ho, també ells, en públic i potser encara més en privat, reconeixien que calia fer molt més.

Intervencions crispades

El debat va ser llarg i interessant, encara que durant el col·loqui hi va haver algunes intervencions crispades, i potser més pel fet que havien acudit aquells representants de les institucions públiques que feien el paper de dolent de la pel·lícula. El feien, i cal afegir-hi que són el dolent de la pel·lícula si no oblidem que les nostres institucions són políticament democràtiques, representatives, i que com a representants elegits reflecteixen amb més o menys exactitud el

«És evident que en general la nostra societat no té entre les seves prioritats l'atenció realment decidida als mals, problemes i mancances del nostre proper Quart Món».

de la societat. I és evident que en general la nostra societat tampoc no té entre les seves prioritats l'atenció realment decidida als mals, problemes i mancances del nostre proper Quart Món —com tampoc no la té en l'ajuda al Tercer Món llunyà—.

Ara bé, era una part d'aquesta societat que protestava per això. Una part representada per aquella Associació de Veïns, i les altres entitats i persones que van aconseguir mobilitzar perquè els féssim costat. I amb la seva iniciativa palesaven que el nostre Quart Món, que evidentment no està només limitat al Barri Antic barceloní, és un obstacle a la pau veritable de la serietat catalana. Evidentment i sortosa, a Catalunya no hi ha guerra ni conflictes bèl·lics. Però la desatenció greu als pobres i als marginats provoca i manté conflictes que normalment resten amagats perquè ningú no té gaire interès que aflorin a la superfície. A vegades, com ara, surten a la llum aquests conflictes i veiem les esquerdes ombrívoles que hi ha a la nostra peu. Per això l'oportunitatíssima campanya d'aquests amics del Barri Antic barceloní, es pot dir que ha estat també una campanya pacifista.

La comisión mixta de Ciutat Vella celebró una primera reunión para marcar sus objetivos

La comisión mixta encargada de estudiar de forma integradora todas las actuaciones que se llevan a cabo en el distrito barcelonés de Ciutat Vella, tanto desde un punto de vista urbanístico como de prestación de servicios personales, se reunió por primera vez el pasado martes. Esta comisión está integrada por representantes del Ayuntamiento de Barcelona, la Generalitat de Cataluña, la Corporación Metropolitana (CMB) y las entidades cívicas de Ciutat Vella.

Por espacio de tres horas y media y con asistencia de una docena de representantes de las diversas partes integradas, la comisión intentó delimitar sus propias funciones. En primer lugar, se aprobó la necesidad de concretar un plan urgente en materia de servicios sociales. También se acordó asumir el papel de agente coordinador de las distintas políticas que sobre servicios sociales desarrollan en este distrito las diferentes instituciones.

Por último, se aprobó que esta comisión mixta sea el órgano encargado de vigilar las inversiones destinadas a actuaciones urgentes en el entorno de Ciutat Vella, así como de marcar las prioridades de actuación.

Doscientos millones para actuaciones urgentes

En este sentido, ya hay consignados doscientos millones, aportados al cincuenta por ciento entre Ayuntamiento y Generalitat, para este tipo de actuaciones. Cuando se agote este montante, está previsto que la cifra se incremente en función de las necesidades.

En su primera reunión, la comisión mixta de Ciutat Vella acordó convertirse en un órgano ejecutivo y repetir sus sesiones, al menos, una vez al mes. De esta forma, ya está convocada una segunda reunión para principios del próximo mes de abril.

La comisión fue creada a iniciativa del alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall, en la reunión que mantuvo a principios de marzo con las diferentes entidades del distrito, que soporta los mayores déficit urbanísticos y sociales.

EL PAIS

DOMINGO

Juan Pérez Ortega es un parado de larga duración. Su mujer, Carmen, está enganchada a la heroína. Pertenecen al cuarto mundo metropolitano.

JOAN SANCHEZ

Tener o no tener

Una de cada siete familias españolas vive en la pobreza

Pese a la recuperación económica y al tirón general del conjunto del país, nos estamos dejando en la cuneta a varios millones de españoles", comentaba recientemente con pesar un ministro socialista. En España hay ocho millones de ciudadanos a los que se puede considerar técnicamente como pobres, es decir que obtienen unos ingresos inferiores a la mitad de la renta per capita, según datos de Cáritas Española.

— "Dios aprieta, no ahoga, pero te deja colgado", se lamenta Juan Pérez Ortega, mientras en su habitáculo, "peor que una cueva", según el mismo, en un extrarradio metropolitano, ruge desde el casete a pilas Carmen, de Paquirri. "Pero ella se fue de mi lado. Dejándome tan solo el recuerdo Carmen. Carmen dime donde estas que quiero verte...". Carmen, su mujer, que desde hace cuatro años trabaja en una

barra de alterne, se ha marchado de casa otra vez. Juan está parado y ella colgada de la heroína. Los tres hijos, por los caminos de Caritas.

La pobreza es pobre hasta en datos. No se sabe exactamente cuántos ciudadanos españoles están afectados. Tampoco cuántos de ellos son atendidos por los servicios sociales de administraciones y organizaciones privadas. Lo indiscutible es que "ser pobre es considerado por muchos que lo son, y por la mayoría de los que no lo son, como algo desagradable", como ha escrito con ironía y agudeza el profesor John K. Galbraith.

— "Me quedé parado otra vez. Comenzamos a acumular recibos y, cuando llevábamos un año sin poder pagar el alquiler, nos desalojaron", explica Juan García, ciudadano adscrito a la pobreza de siempre y al desempleo en mas de seis ocasiones. Sus tres hijos son la Carmen, que tiene ahora 13 años, la Juani, que tiene ocho, y el Antonio, el pe-

queño, de seis años. Una de tantas veces Juan Pérez robó para obtener viveres.

Pagó el delito con 12 días de cárcel. Cuando los hijos llegaron a la organización benéfica que les cobija desde hace dos años, estaban "completamente desnutridos y desatendidos higiénicamente", dicen los profesores de la escuela. "En el recreo, Antonio se quedaba absorto mirando los bocadillos de sus compañeros". Juan mide 1,85 de altura. Carmen le ha vuelto, con los brazos pinchados. Juan García tiene una cueva y es carne de estadística.

La estadística es dura. Los 8 millones de españoles situados por debajo del umbral de pobreza que contabilizaba Caritas en 1984 son los que ingresan "la mitad del ingreso medio per capita, es decir unas 12.647 pesetas, mes" para dicho año, partiendo de que la renta media anual era de 303.516 pesetas.

Estos ocho millones pueden reducirse o aumentarse, entre

cinco y 12 millones, según concluye un estudio oficioso que maneja la administración, y que incorpora el elemento subjetivo: el número de personas que tienen la sensación de estar en situación de pobreza.

LA FRONTERA

Una aproximación numérica mas acabada, realizada en 1986 por Javier Ruiz-Castillo, catedrático de Teoría Económica de la Universidad de Zaragoza, concluye en una cifra cercana a los 6,3 millones de personas afectadas de pobreza en España. Ruiz-Castillo ha estimado el nivel de bienestar en terminos de consumo, a través del gasto realizado, sobre la base de la Encuesta de Presupuestos Familiares de 1980-81.

Su estudio sitúa la línea de pobreza en 110.188 pesetas anuales de gasto por persona, y

"esta elección implica que el 17% de la población española o el 14,4% de los hogares ha de ser considerado como pobre", concluye. El 17% de 37 millones de ciudadanos, esto es, 6,3 millones de pobres.

Es decir, aproximadamente uno de cada siete hogares, "cerca del 15% de las familias españolas viven un estado de extrema necesidad", como indica Luis Vila, director de Investigación de la Dirección general de Asuntos Sociales del Ministerio de Trabajo.

La familia Tortajada es una de ellas.

— "Estas latas me las dan en los pueblos por donde pido", explica Juan Tortajada al enseñar su despena. Tiene 37 años, lleva parado desde que tenía 23, cuando cerró la panadería en la que trabajaba. Vive en un cuchitril a 15 minutos de la Rambla barcelonesa, en compañía de su madre, de un hermano mayor, también parado, y de su hija pequeña, de cinco años.

Passa a la página 2

INFORME

Viene de la página 1
Hace diez meses que debe el alquiler, 3.000 pesetas mensuales. Su madre, Antonia, comparte la habitación con su hijo mayor. Se alumbró con una vela "No tenemos luz desde toda la vida"

La pobreza es vieja. Y también es viejo el interés por ella. Pero desde las antiguas preocupaciones, muchas veces teñidas de espíritu benéfico, hasta una auténtica política social han pasado muchos siglos.

El moderno Estado del Bienestar hace un gran esfuerzo para satisfacer las necesidades básicas. Entre 1960 y 1975, en los países de la Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económico (OCDE) "los gastos sociales aumentaron más aún que los gastos públicos en general, y casi doblaron en su ritmo de crecimiento al Producto Interior Bruto (PIB)", como ha escrito el profesor Demetrio Casado. Dichos gastos pasan de representar un 14% del PIB en 1960 a un 22% en 1975.

LA NUEVA POBREZA

Quizá estas enormes transferencias a los sectores menos favorecidos abonan la difusa conciencia de que poco menos que han dejado de existir. El caso es que, cuando la Comunidad Europea pone en marcha su primer programa sobre la pobreza, en 1975, y realiza una encuesta, en 1976, la mayor parte de la población europea (un 53%) considera que no hay gente en la miseria, o en todo caso, no saben si la hay. Esta inconsciencia sobre los excluidos es mayor en los países más ricos, como Dinamarca (un 84%) y Holanda (76%). Ignoran una realidad que está a la vuelta de la esquina.

Lo que provoca ahora una nueva atención sobre la cuestión es que "los mecanismos tradicionales de lucha contra la pobreza cada vez sirven de menos", considera el sociólogo Jordi Estivill. Surge la nueva pobreza o el cuarto mundo, poniendo en cuestión algunos de los tradicionales presupuestos básicos del Estado del Bienestar, que pretendía una redistribución más igualitaria de la renta y una cobertura universal de las necesidades básicas de la población.

A las categorías de pobres tradicionales. Formadas por ancianos, minusválidos, inmigrantes, minorías étnicas y analfabetos, que configuraban el tipo indigente del pobre mendigo, la nueva pobreza les añade otras. Es una especie de modernidad de lo antiguo.

El nuevo pobre nace con los efectos de la crisis económica de los setenta. "En muchos casos son nuevos pobres personas que han tenido recursos, plena salud, capacidad profesional y un buen nivel de vida, y que recibieron buena educación, y que sin embargo ahora apenas tienen recursos. Los nuevos pobres típicos son los parados de larga duración y las madres solteras, figuras que antes no existían y ahora sí", explica Vila.

La nueva pobreza es nueva porque ha aparecido de nuevo, pero en algunas de sus manifestaciones coincide con la tradicional: escasez de recursos, malas condiciones de vida.

El cuarto mundo es esta diferente de la atávica marginación de los desheredados de siempre,

Josep Rocamora, de 83 años, trabajó 70 años de su vida. Ahora debe siete meses de alquiler y está a punto de desahucio.

MARCEL UBAÑEZ

que forman un más o menos nutrido lumpen callejero deambulando por los bajos fondos. A diferencia de ésta, la nueva pobreza pocas veces aparece, muchas se esconde, no proviene de una causa sino de múltiples razones, es difícil de aprehender y de combatir.

Es una serpiente de siete cabezas que nace por los nuevos procesos de urbanización, los movimientos de inmigración, el declive de las zonas más industrializadas, la ruptura económica de los años de crisis, que provocan la creciente exclusión de los mecanismos de integración social de amplios colectivos.

Estos colectivos son los grupos de jóvenes aquejados por el absentismo y el fracaso escolar, las gentes de edad aisladas en los cascos antiguos o en las zonas periféricas de las metrópolis, las familias numerosas monoparentales —muchos hijos y sólo el padre o la madre—, los jóvenes que crean una familia sin disponer de empleo, o determinados núcleos de trabajadores emigrantes de baja cualificación que llegaron tarde a los paraísos del desarrollo y que, ahora, a lo mejor vuelven a sus pueblos de origen.

Otra característica de este nuevo fenómeno es la gran dificultad de expresión social de las necesidades. "Un trabajador de la Olivetti tenía en los años sesenta vehículos sindicados que encauzaban su protesta, pero el viejo con enfermedad crónica tiene como máxima ayuda a la vecina", arguye Jordi Estivill. Los nuevos marginados están muchas veces más dispersos, apenas se les escucha, porque apenas hacen ruido.

La nueva pobreza genera también curiosos fenómenos de desplazamiento. "Los nuevos pobres ocupan el puesto de los antiguos, obligando a éstos a dirigirse hacia actividades cada vez más marginales, hasta rozar la delincuencia", indica Ramon Nicolau, coordinador de los Servicios Sociales del Ayuntamiento de Barcelona.

“Surge ahora la nueva pobreza, englobando a gentes que antes tuvieron recursos y ahora los han perdido por culpa de la crisis”

“Estoy dispuesto a pagar al empresario que me haga un contrato de 15 días, para poder acogerme a la Seguridad Social” (Antonio Arjona, pobre)

Siempre hay un peor. Los nuevos pobres resultan más preparados cultural o profesionalmente que las viejas capas de marginados tradicionales. Estos se defendían en angostas trincheras de una inestable economía sumergida de subsistencia. Los recién llegados, parvenus de la nueva amargura, van ocupando fácilmente esos recodos, y los tecnifican.

Es el caso de los recogedores de cartón que con una llamante camioneta expulsan a un viejo gitano y su solitaria y elemental carretilla. También es el caso de algunos sectores de la prostitución, que, invadidos por nuevas profesionales de mejor preparación, mas amplia cultura o físico más agradable, "son desplazados del hotel a la esquina", como comenta un graduado social. Un caso arquetípico de nueva pobreza —largo desempleo, falta de vivienda, emigración— es el de Antonio Arjona.

—“Estoy dispuesto a pagar a quien me dé un contrato de 15 días” para garantizar el seguro de desempleo, dice Antonio Arjona Trías, malagueño de 52

años. Tiene cotizados cinco meses y medio, desde septiembre de 1984, y desde entonces busca un empresario que le dé de alta en la Seguridad Social.

Antonio Arjona obtiene su último contrato temporal en abril de 1984 en el restaurante El bajondillo, del Paseo Marítimo de Torremolinos. Cae en el paroxismo de la crisis turística provocada en 1985 por las amenazas de ETA. Malvive gracias a la economía sumergida hasta junio de 1986, cuando abandona la Costa del Sol para probar fortuna en Barcelona. Le echan de la pensión cuando debe diez noches y duerme en la calle "hasta las cuatro y media de la madrugada, hora en que me metía en el metro".

Desde hace dos meses se alimenta y duerme a costa de una organización católica que dispone de un comedor popular cuyos cubiertos, unos 160 diarios, costea la Administración. También le pagan la pensión, mediante un vale, durante tres días a la semana. Los otros días mendiga.

ANDALUCÍA Y BARCELONA

Aunque se habla más de la pobreza urbana, "la pobreza en España es mayoritariamente un fenómeno rural", indica el estudio de Ruiz-Castillo, pues "mientras en los municipios de menor tamaño reside el 51,2% de la población, su contribución a la pobreza del conjunto nacional oscila entre un 76,4%, y un 77,4%".

Andalucía, que ha sido paradigma de subdesarrollo, empieza a registrar algunos cambios notorios. Entre las organizaciones agrarias, buenas conocedoras de los focos de pobreza rural, surge una cierta euforia ante las consecuencias de la integración española en la Europa comunitaria, "sobre todo para la agricultura de montaña, el olivar y el ovino".

Claro que persisten los focos de necesidad. Los subsidios por

el empleo comunitario alcanzan mensualmente a 194.000 andaluces. "Pero las grandes inversiones que se realizan a partir de este programa, aunque lentamente, están cambiando el clima, algo mejora y ningún foco empeora", comenta el vicesecretario de Agricultura de la Junta de Andalucía, Joaquín Castillo. Los estallidos estacionales, sin embargo, relativizan los optimismos. La pobreza rural es la verdad estadística, frecuentemente olvidada. Pero aunque la pobreza sea sobre todo rural, su gravedad se nota más en las ciudades, sobre todo a partir de 50.000 habitantes. "En un pueblo se tolera metro que tengas un primo que se muere de hambre", comenta un trabajador social. La pobreza tiene su caldo de cultivo en el anonimato, en el aislamiento.

Un caso grave, urbano. En el corazón geográfico de una gran ciudad hay hambre. La Asociación de Vecinos del Casc Antic, el tradicional barrio barcelonés que incluye a la Rambla, denuncia desde hace unos meses la existencia literal de hambre en la zona, y ha puesto en marcha una campaña de búsqueda de alimentos que ha llegado a recoger 25 toneladas de viveres.

—“Con la jubilación no llego a final de mes”, dice Josep Rocamora Alfaro, de 83 años, que ha trabajado durante 70 años. Rocamora ha vuelto a comer galletas gracias a la campaña. Es uno de los 350.000 pobres de la capital catalana. Vive de una pensión que sólo le permite una comida caliente al día. Debe el alquiler desde hace siete meses: 6.552 pesetas.

“El número de desalojos judiciales en Casc Antic”, manifiesta Prudenci Sánchez, presidente de los vecinos del barrio, "es de uno diario, lo que dobla la media ciudadana".

Cada establecimiento del casco antiguo, donde hay censadas 32.000 personas, tiene una docena de clientes de toda la vida que llenan ahora la cesta de la compra diaria con el estribillo: "Hoy

MARCEL LI SAENZ

Antonia Tortajada, cocinando a la luz de una vela. Vive con sus dos hijos y una nieta y carecen por completo de ingresos.

no puedo, mañana te pago".
— "Esta cuenta no la cobraremos", dice Angela Boix, quien trabaja desde hace 46 años en una tinería familiar. La tendera se refiere a una factura de 6.000 pesetas fechada en junio de 1986. "Es de un matrimonio que tiene seis hijos, todos parados". Las farmacias del barrio violan su propio estatuto colegial. Fian, a escondidas, a las madres que acaban de parir y no pueden pagar la leche maternizada.

¿BENEFICENCIA?

La campaña trasciende el marco del casco antiguo barcelonés y se convierte en escenario de lucha política. El alcalde Pasqual Maragall, en un hecho sin precedentes, convoca una *cumbre* entre vecinos y responsables municipales para buscar soluciones. Los responsables de la Generalitat son invitados, pero excusan su asistencia. Los vecinos conocen que el Ayuntamiento proyecta invertir, de forma inmediata, 300 millones de pesetas para generar 500 empleos temporales para jóvenes. Josep Maria Culliel, *conseller* de Economía y candidato convergente a la alcaldía, se sube entonces al carro de la pobreza. "La Generalitat", dice, "destinará 100 millones anuales para luchar contra la marginación social en la zona".

Beneficencia o política social? "Hay que buscar soluciones organizadas, porque si el problema de la pobreza no es de toda la sociedad, se queda en el de unos cuantos de los que no tienen y de aquellos a quienes les duele muy directamente que haya quien no tiene", indica Mercè Pérez Salanova, responsable del programa de vejez de la Diputación de Barcelona.

Contrariamente a las expectativas tecnocráticas, el crecimiento económico por sí solo no elimina la pobreza, dados los desequilibrios sociales y regionales

“
Las distintas administraciones meten cuchara en la política de asistencia social, originando una gran descoordinación: urge un plan global de lucha contra la pobreza

España dedica al gasto social un 18,5% del PIB, menos que los otros países de la Europa comunitaria, salvo Portugal

en la distribución de la riqueza y del bienestar. Tampoco las políticas sociales específicas consiguen resultados completos.

España dedica al gasto social, en proporción, menos que todos los países de la Europa comunitaria, a excepción de Portugal: un 18,5% del Producto Interior Bruto. Eso representa todavía un menor esfuerzo si se tiene en cuenta que nuestro país ocupa un lugar destacado en las clasificaciones del número de hogares pobres, que alcanzaría el 14,4% del total, según Ruiz-Castillo.

Es decir, estando en pobreza muy por encima de la media —14,4% sobre 11,4%—, gastamos en política social muy por debajo del promedio: el 18,5% del PIB para un promedio del 24,3% en los países de la OCDE, aunque el crecimiento mayor se ha dado con los gobiernos democráticos.

La gran diferencia entre España y el resto de la Europa comunitaria radica en las cantidades destinadas a enseñanza, sanidad y demás políticas sociales. Los porcentajes dedicados se acercan sólo a la mitad de los que tie-

nen, como promedio, los otros países. En cambio, en cuanto a prestaciones económicas directas estamos al mismo nivel, por la extensión del seguro de desempleo y de otras prestaciones a colectivos más amplios.

En algunos países, sobre todo en Estados Unidos y en Gran Bretaña, las políticas liberales tratan de congelar o recortar las pensiones mínimas asistenciales, lo que empeora la condición del marginado.

Y ésta es ya grave en EEUU, que concentra 33,7 millones de pobres (cuatro millones más que la Comunidad Europea, sin contar España y Portugal), un 14,4 de la población del país, según datos de la Oficina Federal del Censo referidos a 1984.

Pero la verdad es que también hay desajustes. Por ejemplo, en Canadá, en algunos casos —como el de un padre de familia de cinco hijos— resulta más cómoda la pensión asistencial que la búsqueda de un empleo de peon.

España no sigue el camino ultraliberal, pero la política asistencial está lacrada por muchas insuficiencias del pasado: no hay una pensión de carácter universal para cualquier ciudadano por el hecho de serlo.

Lo que más se le parece, y lo que constituye la principal arma directa contra la pobreza, es la pensión asistencial, otorgada por el Fondo de Asistencia Social (FAS), que totaliza 60.000 millones de pesetas anuales y atiende a 350.000 ancianos. La pensión del FAS se compone de 14 pagas a razón de 15.120 pesetas. Se otorga a los mayores de 69 años que no tienen ingresos.

Estas pensiones han crecido a mayor velocidad que el conjunto del presupuesto. "Con base 100 en 1972, el índice de crecimiento fue de 2.626 en 1985, mientras que el del gasto total de la Administración central fue de 1.776", según cálculos del profesor de Sociología Gregorio Rodríguez Cabredo, de la Universidad Autónoma de Madrid.

Pero no llegan, evidentemente, a todas partes. Para lograrlo, el ministro de Trabajo, Manuel Chaves, prometió el pasado diciembre ante el Congreso "la implantación de un nivel no contributivo de prestaciones, que garantice una renta mínima a todos los ciudadanos que carezcan de recursos ante determinadas contingencias", aunque no fija plazo para este compromiso.

DISPERSIÓN

Otra línea de actuación es la integración en el segundo programa europeo (1985-89) ahora en marcha. Las comunidades autónomas han redactado 415 proyectos de acción contra la pobreza.

El Gobierno presentará una parte de estos a la Comisión europea, que elegirá una quincena para financiarlos a cuenta del presupuesto comunitario, uniéndolos a los 65 ya aprobados en el marco del segundo programa.

Pero hace falta flexibilidad y coordinación, y la intervención administrativa adolece de falta de ambas. El problema es que "todo el mundo mete cucharada, pero nadie coge el plato, nadie toma toda la responsabilidad, nadie dispone de todo el presupuesto, nadie recibe toda la presión popular", se lamenta Ramón Nicolau, desde el Ayuntamiento de Barcelona.

Por eso todos los esfuerzos deberían sumarse, para evitar su dispersión. "Urge un plan global de lucha contra la pobreza", formula el sociólogo Jordi Estivill. "Global en dos sentidos: porque debe aunar y coordinar los esfuerzos de todas las administraciones, y porque debe afrontar la pluralidad de causas —empleo, vivienda, enseñanza— que caracterizan a la nueva pobreza". "Como el que realizo en Francia el gobierno de Raymond Barre", apunta Luis Vila.

Les municipals i el quart món

Joan GOMIS

Sembla que un dels temes de les eleccions municipals serà, si més no a Barcelona, el de la pobresa, i això és positiu, perquè es tracta d'un dels nostres problemes més greus. No gosaria dir pas, però, que aquest fet correspongui a una preocupació realment autèntica de cap dels partits en el seu conjunt, tot salvant totes les excepcions individuals a cadascun dels partits que la justícia mani salvar. Però, en el seu conjunt?

Una experiència d'alguns anys me'n fa dubtar. Una experiència de tractar amb els nostres partits polítics dels problemes del quart món a Catalunya, que suma pobres i marginats tradicionals amb pobres i marginats nous que en bona part provenen de l'atur. Una experiència que significa una sèrie de gestions: jornades d'estudi, sessions de debat, entrevistes, insistències públiques i privades... Em sap greu, però no he detectat —salvant totes les excepcions individuals, etc.— cap sensibilitat notable sobre aquests problemes en cap dels nostres partits.

Sí, de cara a les eleccions municipals i tant de bo que més enllà, sembla que se n'ocupen més, deu ser perquè la realitat del quart món és ja indefugible, està al carrer i als mitjans de comunicació, perquè hi ha hagut alguna campanya ciutadana ben oportuna que els ha espavilat... No vull dir pas que els nostres polítics no posin rostre consirós quan es parla del tema; tots hem tingut la nostra educació occidental: les benaurances, els enciclopedistes francesos, les barbes il·lustres de Marx... Però allò que la realitat demostra que interessa veritablement són altres problemes i aquests molt fàcilment passen davant. O no serà així en el futur immediat?

Hí ha unes qüestions cabdals: És que el sistema econòmic no és capaç d'alliberar recursos per atendre aquestes situacions dramàtiques de força centenars de milers de persones a Catalunya i de prevenir que en el futur no augmentin? Si no és capaç, cal proposar continuadament i perseguir decididament reformes radicals de sistema. És que sí que allibera recursos suficients per parar, si més no, els pitjors cops en aquest camp, però resulta que les prioritats polítiques per assignar els recursos són unes altres a les Corts, al Parlament de Catalunya i a l'Administració local?

Deia l'altre dia, en un acte dedicat al quart món, que tractar de col·laborar a moure les nostres institucions i els nostres partits en aquests temes sembla tractar d'arrossegar un elefant. I no és pas que les nostres institucions no facin coses en aquests problemes, i no és pas que no hi hagin en aquests departaments i àrees, persones competents i preocupades. Però evidentment la totalitat de l'acció és absolutament insuficient, i el quart món augmenta sense que hi hagi un plantejament global de resposta conjunta i proporcionada a la importància d'aquests problemes.

I no s'hi val a dir que bona part de la societat tampoc no està sensibilitzada sobre ells, perquè em pensava que una de les funcions dels polítics i dels partits era de ser agents de sensibilització. Però tampoc s'hi val a desesperar-se, puix que la desesperació està reservada en bon dret als membres del quart món. Insistirem doncs, perquè l'elefant es mogui.

Joan Gomis és president de Justícia i Pau

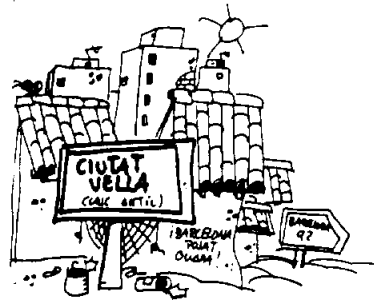
Aquí hi ha gana

Faig referència a la informació publicada en aquest diari el dia 22 proppassat, amb el títol *Vintró pensa que Cullell no governarà*, en la qual es diu: «Eulàlia Vintró va fer una valoració positiva de la tasca feta pels Ajuntaments d'esquerres i va criticar durament la campanya feta a la Ciutat Vella sota el lema *Aquí hi ha gana* perquè, va dir, 'Es indigne utilitzar els problemes dels ciutadans per fer operacions electorals de beneficència i tranquil·litzar les consciències».

Com a membre de l'equip gestor de la campanya esmentada, *Aquí hi ha gana*, he de manifestar que no crec possible que la senyora Vintró hagués pronunciat aquestes paraules, ja que no s'ajusten a la realitat. Ben altrament, el que devia dir la regidora comunista era que condemnava la utilització que feien determinats partits polítics de la nostra campanya per a fins electorals.

Atesa la confusió que ha provocat aquesta informació a l'opinió pública, confio en la publicació d'aquest escrit.
Pilar Mercadé (Barcelona).

Nota de redacció: tal i com l'AVUI va informar als responsables de la campanya Aquí hi ha gana quan van fer constar telefònicament el seu descontentament pel text publicat, una falla tècnica va fer desaparèixer la paraula utilització de la frase «va criticar durament la utilització de la campanya feta a la Ciutat Vella», que és el que Eulàlia Vintró va dir exactament.

Sobre la gana

Ara es diu que s'està manipulant políticament la gana. Només faltava això. Aviat haurem de renunciar al propi pensament perquè els socialistes puguin continuar amb les seves operacions de marketing polític. És clar, tota la vergonya de la Ciutat Vella, que ha estat abandonada tots aquests vuit anys pel govern actual de l'Ajuntament, els molesta en època electoral. Però la democràcia té això de bo, que quan ho fas bé pots continuar tenint la confiança dels electors i quan és al revés has de deixar que es passin a l'oposició.

Estic completament d'acord amb en Josep M. Espinàs que la gana és un concepte eminentment polític per definició pròpia. I que els partits d'esquerres són els que ara no voldrien que es parlés de tot això perquè els va malament ideològicament, ja que no sembla pas que defensin gaire els pobres, ans al contrari. Lluís Gasull (Barcelona).

ÀLBUM DE CROMOS

Joan Barril

La brúixola del benestar

JOAN GUERRERO/JOAN MANUEL BALLELLAS

Braggi, Castells, Bricall, Hankel i Mas en plena feina

Els escandinavaus de Barcelona compleixen 60 anys

El problema ve quan aquesta ena entremaliada i capriciosa oneguda amb el nom de *societat* acostsa a l'Estat i li estira el umal dels pantalons dient-li:

-Papà, nena gana.
Aleshores el papà-Estat se la ira amb indolència, es fica les ans a les butxaques i ensenya el ire a l'inrevés. La nena es posa a tren- orar, protesta, comença a tren- r coses, intenta comprovar si les rtxaques estan efectivament ides i, amb un sanglot a la gola, u que el papà ha canviat i que ja se l'estima. L'escena acaba mb una sonora bufetada i la una torna a la llar.

És evident que aquell Estat mplaent i previsor de fa uns ys s'ha convertit en la riota del rri. Es va vendre l'herència per s quants barrils de petroli i ara feina es seva per arribar a fi de s. Això és el que discuteixen esis dies a l'hotel Sarrià els egrants de les Jornades de bal sobre l'Estat del Benestar: cartell de luxe format per egres personalitats d'aquí i de a que estan disposats a fer la nia entre el benestar i l'atur, e és el mateix que dir entre el estar i el malestar.

L'inventor de la teoria general r obra el pas a l'Estat del estar va ser l'irclit Keynes, i nom sap que no queda bé par- de Keynes en català sense manar permís a Josep M. Bri- i. El model va arribar fins al '9. "Semblava que les econo- capitalistes disposaven d'un rma de política econòmica sus-

altres paraules, que hi ha menys benestar que aspirants a gaudir-ne. Sobretot aquí.

Més amunt, nord enllà, on diuen que la gent és literalment sensacional, la cosa és diferent. Els escandinavaus són els últims beneficiaris d'un benestar idil·lic sustentat en una pressió fiscal que escanya però que no ofega. Abans d'ahir, als salons del Ritz, la colònia escandinava de Barce- lona -600 suecs, 400 danesos i 300 noruecs, aproximadament- feia festa grossa per commemorar el seixantè aniversari de l'associa- ció que els aplega. La seva presi- denta, Kirsten Juhl, va fer d'amfitriona a una munió de vikings alts, rossos, felços, acom-panyats de les seves parelles autòctones. La gran majoria dels nòrdics barcelonins han descobert la via matrimonial a Catalunya. Per exemple l'enginyer Ole Thor- son, responsable tècnic de la circu- lació vial de la ciutat i amable introductor a l'*smørrebrød*, el plat nacional escandinau, que tra- duit literalment vol dir pa amb danesa, per exemple, s'acosta al seu Estat i diu "papà, nena gana" i se li dona pa amb mantega i tothom content. Una sanitat pública eficaç, una educació públi- ca de nivell i unes llibertats garan- tides converteixen una reunió escandinava en una peixera tropi- cal, i un tros de pa amb mantega en l'orgull d'una civilització sense altres deficients que la manca de sol. Uns tant i altres tant poc. També de sol.

tària".

ceptible de fer front a un creixe- ment continuat sense tensions d'atur ni d'inflació. D'altra banda, aquest sistema semblava permetre una sèrie persistent de millores de caràcter social a través de l'oferi- ment de serveis col·lectius a la població, atesos per via pressupos-

Doncs d'això res. O ben poca cosa. **Andreu Mas** recorda que la taxa natural de l'atur s'ha desna- turalitzat i que les solucions neoli- berals s'estan posant les botes basant-se en uns quants argu- ments a quin més curiós. Un:

l'atur no és greu. Són els treballa- dors que volen viure del subsidi. Dos: no és un problema del capital físic sinó del capital humà, que no vol adaptar-se. Tres: mai més no es podrà absorbir l'atur i ens hi haurem d'anar acostumant. **Mas** acaba amb una constatació impla-

cable: "No es tracta de buscar la solució en respostes solidàries. El mervat de treball s'ha partit entre els que tenen feina i els que no en tenen, entre els que són dins i els que són fora. I lògicament la plena ocupació no és un objectiu priori- tari dels que ja són dins". En

NOTICIA EN BROMA

El cantant Bob Geldof

Geldof, que aquí també hi ha gana

◆ Bob Geldof, el mundialment famós promotor de Live Aid i d'Sport Aid, els grans espectacles que va organitzar per recollir fons per combatre la fam a l'Àfrica, serà rebut avui per l'alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall, tal com s'informa a les planes de Mirador. No obstant, i davant els intensos rumors que s'han escampat per la ciutat sobre els "veritables motius" de la visita del cantant pop, fonts municipals han insistit a aquest Diari que l'entrevista no té res a veure amb la campanya *Aquí hi ha gana*, que van organitzar alguns col·lectius de veïns del barri de Ciutat Vella.

Alimentos de la CEE para el Casc Antic

■ Barcelona. - Los promotores de la campaña *Aquí hi ha gana* han recibido a través del Gobierno Civil 2.000 kilos de leche, pasta de sopa, harina y queso, remitidos por la Comunidad Económica Europea. Los alimentos serán repartidos en un local privado, cedido por un vecino del Casc Antic. Los vecinos están a la espera de que el ayuntamiento les ofrezca un local para poner en marcha el centro alimentario que proponen.

Los derechos del hombre y del hambre

LA reciente campaña de una agrupación de vecinos de la Ciutat Vella, con el reciente slogan de "Aquí hi ha gana", ha hecho más patente la escasa sensibilidad de Maragall y el Ayuntamiento ante las bolsas de miseria de algunos barrios de Barcelona. Y frente a este escándalo, que contrasta con tantos fastos —oficiales o no— y el culto al consumo, no cabe disimular, ni practicar la política del avestruz que, a menudo, practica el municipio.

Ante todo, conviene no colgar sambenitos a quien no corresponde y delimitar, dentro de lo posible, las competencias de cada institución. Si la Cruz Roja se ha de cuidar de los extranjeros y la Diputación de ámbitos especializados, la Generalitat recibe fondos del Estado y gestiona, entre otras competencias, el FAS (Fondo de Asistencia Social) para los que no cobran ninguna pensión. Mientras corresponde al Estado la competencia sobre extranjeros, en su mayoría en situación ilegal (me refiero a los marginados), pero han de ser, con demasiada frecuencia, atendidos por instituciones de la Iglesia.

En cambio, son competencia municipal las atenciones primarias, a las que destina a profesionales: educadores de calle, asistentes sociales, psicólogos, trabajadores familiares... Pero cuando hay un deshaucio urgente o hay que pagar la luz o el agua o una familia tiene literalmente hambre, no es el Ayuntamiento, sino que son los vecinos o, en general, instituciones privadas los que han de afrontar esa ignominia social en una sociedad tantas veces opulenta. Es verdad que el Ayuntamiento dispone de dos

comedores sociales abiertos y la Generalitat de tres (uno en convenio), herencia de otros tiempos. Pero faltan más...

En conjunto, y pese a la sensibilidad de buena parte de los profesionales, a sueldo del municipio, en la cuestión social —que son los que más padecen esta situación—, se nota una planificación deficiente y el hecho, a diario, que desde el mismo Ayuntamiento envíen a otras instituciones casos de extrema necesidad, cuando las atenciones primarias, urgentes o no, corresponden al municipio. ¿Por qué Maragall no hace un convenio con instituciones dedicadas a los marginados? Tiene uno con Sant Joan de Déu. ¿Por qué el Ayuntamiento ha cerrado —dándole otro destino— el albergue de Vall-doncella para indigentes y transeúntes? ¿Por qué era una estructura demasiado cara? ¿Por qué, con una población cada vez más envejecida, ha reducido plazas en la Unidad Geriátrica Municipal?

SI el municipio ha hecho esfuerzos en la lucha contra el barraquismo y en el buen funcionamiento de dos centros de asistencia primaria, podría, por ejemplo, abrir más guarderías, sin horario fijo, para acoger a los hijos de madres con responsabilidad familiar directa y que tantas veces sufren indigencia física, cultural y espiritual. Y no se comprende cómo sólo hay una "farmacia" municipal, en la calle Viladomat, donde facilitan medicamentos gratuitos a los que tienen la cartilla de beneficencia municipal, con el trastorno que representa para personas mayores desplazarse desde los barrios hacia el centro de Barcelona. Y, por

otra parte, tampoco tiene sentido que las asistencias sociales de distrito no dispongan de recursos inmediatos para atender necesidades concretas y de emergencia...

ES verdad que ha bajado la conciencia social del país y que el "Cuarto Mundo" está haciendo implacables avances en Barcelona. Y que un sociólogo cristiano ha dicho, sin ambages, que "vamos hacia una sociedad sin ética". Pero no puede tolerarse que nuestro municipio dedique tan poco presupuesto a los servicios sociales, como se ha anunciado hace poco, en una sesión que han tenido los concejales.

Bueno es que empiece a reunirse, después de la denuncia demagógica de los vecinos, una comisión mixta de la Ciutat Vella para una política coordinada de rehabilitación del barrio. Pero no olvidemos que los derechos del hombre no son reivindicativos por los que viven en la marginación, cuya característica es no tener portavoz, pero sí pobreza espiritual e indefensión.

Un regeneracionista castellano, Julio Senador Gómez, publicó un libro, "Los derechos del hombre y los del hambre", y eso fue en 1928. Me he permitido usar su título para el de mi artículo porque no ha perdido actualidad. Y en él escribía una frase lapidaria: "Por muchas leyes democráticas y constituciones liberales que se inventen, ¿a qué queda reducida la libertad política del muerto de hambre?" Mucha atención a la miseria olímpica.

ALBERT MANENT

Al marge de la campanya «Aqui hi ha gana»

La Ciutat Vella rep 1500 litres de llet de la CEE

Donaran més productes a Barcelona en una segona fase *La setmana que ve es lliuraran casa per casa*

AVUI

BARCELONA — El barri de la Ciutat Vella de Barcelona va rebre ahir part dels aliments que la CEE ha lliurat a la ciutat per col·laborar en l'eradicació de les zones de misèria. Així, els promotors de la campanya *Aquí hi ha gana* han vist recompenyat el seu esforç amb gairebé mil cinc-cents litres de llet i altres productes per al seu barri. Aquests aliments corresponen a la primera fase de lliurament de productes excenduntaris de la Comunitat destinat a Barcelona, que s'incrementaran en una segona fase que es farà ben aviat.

Pel que fa a la Ciutat Vella, on s'ha dut a terme una de les campanyes de conscienciació popular més importants dels últims temps, de moment ha rebut de la CEE 1.476 litres de llet, 360 quilos de pasta de sopa i 610 quilos de farina. La llet es va recollir ahir al matí en un magatzem de Mercabarna i la resta de productes s'aniran a buscar demà al matí a un magatzem de la Creu Roja. Tot i

difficultarà el repartiment d'aliments que començarà la setmana vinent. Per altra banda, amb l'experiència de la campanya anterior, en què la desorganització va ser un dels principals problemes, i gràcies a un estudi realitzat sobre les persones més necessitats del barri, la setmana que ve el lliurament d'aliments a Ciutat Vella serà de caràcter personal, és a dir, s'anirà casa per casa, família per família, perquè cap dels més necessitats es quedi sense l'ajut dels aliments de la Comunitat.

Una campanya contra la misèria

Durant la setmana del 2 al 8 de febrer passat, la Ciutat Vella va posar de manifest que al barri «hi ha gana». La pobresa, la misèria i les necessitats més bàsiques caracteritzen aquest barri barceloní. Un barri on el quaranta per cent dels seus habitants està a l'atur i que té l'índex de vells més elevat de la ciutat. La proposta de recollir aliments i diners va tenir molt d'èxit, i així el primer dia de campanya es van recollir cent quilos d'arròs, vuitanta litres d'oli i moltes llaunes i paquets de pasta. Un dels portaveus dels qui van dur a terme aquesta operació ha manifestat a l'AVUI que si no hagués estat per aquesta campanya, posser «ara no haurien rebut aquests aliments de la CEE».

Tot Barcelona i especialment la Ciutat Vella es va omplir de cartells cridant a la solidaritat amb una zona molt necessitada, on la pobresa i l'elevat nombre de vells és un dels problemes principals

AL MARGEN

EDUARDO ÁLVAREZ PUGA

País rico, país pobre

NOS discriminan. El elitista grupo de los Diez, compuesto por los países más ricos de Occidente, ha rechazado por segunda vez el ingreso de España, solicitado por nuestras autoridades económicas. La incorporación al club exigiría un desembolso inicial de 52.000 millones de pesetas. Nuestros gobernantes se han llevado una rabieta. Sin embargo, estadísticas fiables denuncian que 6,3 millones de conciudadanos nuestros viven en un submundo de miseria y hambre; el 14,4 por 100 de los hogares españoles sufre un estado de extrema necesidad.

Por el contrario, España es el país europeo que, si exceptuamos a Portugal, menos presupuesto dedica a gastos sociales, a pesar de tener unos niveles de miseria muy superior a la media de los países miembros de la OCDE. En Barcelona viven 350.000 pobres de solemnidad, gentes que carecen de lo más indispensable. La Asociación de Vecinos del Casc Antic denunció la existencia de bolsas de hambre física en su zona y se ha movilizado para atender a estas necesidades apremiantes.

A Pasqual Maragall

Jo vull dir al senyor Maragall que en les últimes eleccions municipals vaig votar els socialistes. Em pensava que resoldrien alguns problemes, si més no.

He seguit l'escàndol de la situació en què es troba la Ciutat Vella, en la qual els veïns han hagut de fer una campanya coneguda amb el lema de *Aquí hi ha gana*. D'altra banda, els socialistes s'han gastat milionades de diners a fer nous despatxos de luxe a l'edifici del districte de la plaça del Bonsuccés, segurament per posar-hi més polítics que s'estiguin quatre anys més sense fer res, en lloc de destinar aquests diners a ajudar les famílies necessitades i a serveis socials per aturar la misèria. Crec que això és una vergonya i un malgastament de diners públics.

Si el senyor Maragall posa a les llistes del seu partit persones que hagin participat en aquestes actuacions d'oblit dels pobres de la Ciutat Vella, jo no els votaré. I em sembla que com jo molts més. **Xavier P. Fernández** (*Barcelona*).

20 d'abril del 1.987

POLÈMICA I FAM ABANS DE LES ELECCIONS

Les «ganes» de Ciutat Vella

Centre comercial, d'una banda; nucli de pobresa i marginació, de l'altra. Ciutat Vella té ganes de redefinir el seu paper en el conjunt de Barcelona i de millorar la qualitat de vida dels seus habitants.

R. Blasco/R. Lahoz/X. Montagut

Carrer de Canuda número 26, a Ciutat Vella. Un pis menjador, és l'hora de dinar i unes 25 persones fan cua per aconseguir alguna cosa per portar-se a la boca. A la majoria d'ells, ara per ara, només els preocupa satisfer allò que se'n diuen necessitats bàsiques: menjar i dormir. De moment, poden fer un àpat —avui, un plat de macarrons, una hamburguesa amb enciam i una taronja—, però ningú els garanteix un llit on jeure.

La situació que pateixen aquestes persones ha estat denunciada per la campanya «Aquí hi ha gana: operació Aliment Solidari», organitzada per l'Associació de Veïns del Nucli Antic. La campanya també ha volgut sensibilitzar l'opinió pública i evidenciar davant les institucions el problema de la marginació social a Ciutat Vella.

El districte de Ciutat Vella és el centre històric de Barcelona i una de les zones més comercials de la ciutat. Amb una població censada en 120.000 persones i amb un 46 per cent de desocupats, que dobla la mitjana de Barcelona, el barri viu un procés de degradació i marginació social molt avançat.

Mònica, de 17 anys, pateix a casa seva el problema de l'atur. Avui és disabte i la noia espera el torn per emportar-se la bossa de menjar que li donen al centre del carrer de Canuda. Mònica viu amb els seus pares i amb quatre germans més en un pis del barri de Santa Caterina, una de les zones més degradades del nucli antic. «A casa meva ningú no treballa, el meu pare fa cinc anys que no té feina, anem tirant amb les coses que fan la meua mare i el meu germà gran», ens explica Mònica. L'Obra de Déu, una institució de beneficència, els ha facilitat un habitatge amb el pagament de l'entrada.

Mònica va cada dia al menjador, un local de grans dimensions, sostres alts i àmplies sales. Un pis típic de família adinerada, on ara, però, unes 300 persones, no gens adinerades, demanen cada dia un plat per dinar. L'ocre a les parets, el verd a cadires i taules, els grans finestrons abocats a la foscor del carrer, el terra descolorit i brut; tot plegat, crea una atmosfera lúgubre que és, potser, el mirall de les seves vides.

Aquest és un dels tres menjadors comunitaris que hi ha actualment a Barcelona. L'entitat privada «Orientación Católica y Profesional del Dependiente», fundada l'any 1952, dirigeix el menjador de Ciutat Vella. «Per acce-

DOMÈNEC UMBERT

dir al menjador gratuïtament, cal presentar el carnet d'atur i un certificat conforme es cobra una pensió de menys de 20.000 pessetes. Qualsevol altra persona pot fer el dinar per 200 pessetes», comenta G. Borrull, l'encarregat del centre.

Manca de recursos

L'entitat rep una subvenció de la Generalitat que cobreix les despeses de 140 coberts diaris. Aquests diners formen part de la partida pressupostària que destina el govern català en matèria de Serveis Socials a la ciutat de Barcelona. Els veïns consideren que els recursos que aporten tant l'Ajuntament com la Generalitat són insuficients. «Aquesta manca de recursos», segons Pilar Mercader, responsable de la campanya «Aquí hi ha gana», «fa que el procés de degradació a Ciutat Vella sigui més ràpid que el procés de rehabilitació». El regidor del Districte I, Pau Cernuda, explica que «hi ha un Pla d'Actuació Integral de Ciutat Vella, aprovat a finals del 85, però falten recursos econòmics per aplicar-lo». Per la seva part, el director general de Serveis Socials de la Generalitat, Joan Nualart, manifesta que el govern català «ajuda l'Ajuntament en el que pot, tenint en compte els pocs recursos de què disposa». En canvi, el president de l'Associació de Veïns del Casc Antic, Prudenci Sánchez, afirma que «no té sentit programar una política global d'actuacions sense dotar-la econòmicament».

Els «clients» del menjador es pregunten també on van a parar els pressupostos que destinen les institucions a la gent necessitada i qui els administra.

Els últims deu anys, la forta crisi econòmica ha «reconvertit» persones amb un nivell adquisitiu suficient en indigents. Aquest és el cas de Manuel Palau, de 57 anys, casat amb una dona de 34. Ell és paleta de professió i, de tant en tant, «faig una cuina, un lavabo i arreglo unes goteres. A més, cada dimarts vaig a donar sang, em donen 1.500 peles i amb això anem fent». Manuel, vestit amb un anorac blanc, bufanda, jersei verd i pantalons marrons, aspecte demacrat, amb bigotí i barba de fa uns dies, no para de gesticular i xerrar: «no tenim pis, la meua dona i

jo dormim al carrer. Només vull un sostre per dormir. Tenim dos nens que estan a la Protecció de Menors i la meua dona està embarrassada».

Manuel, com els altres indigents que visiten el menjador comunitari, no vol sentir parlar de campanyes de solidaritat amb els pobres, com la d'«Aquí hi ha gana». Senzillament, no hi creu. Aquesta campanya, però, en plantejar-se el problema de la degradació de Ciutat Vella,

ha obligat les institucions a donar una resposta a les necessitats d'aquesta gent. L'Ajuntament va prendre la iniciativa d'abordar la situació, després de reconèixer públicament el fracàs de la política municipal a Ciutat Vella.

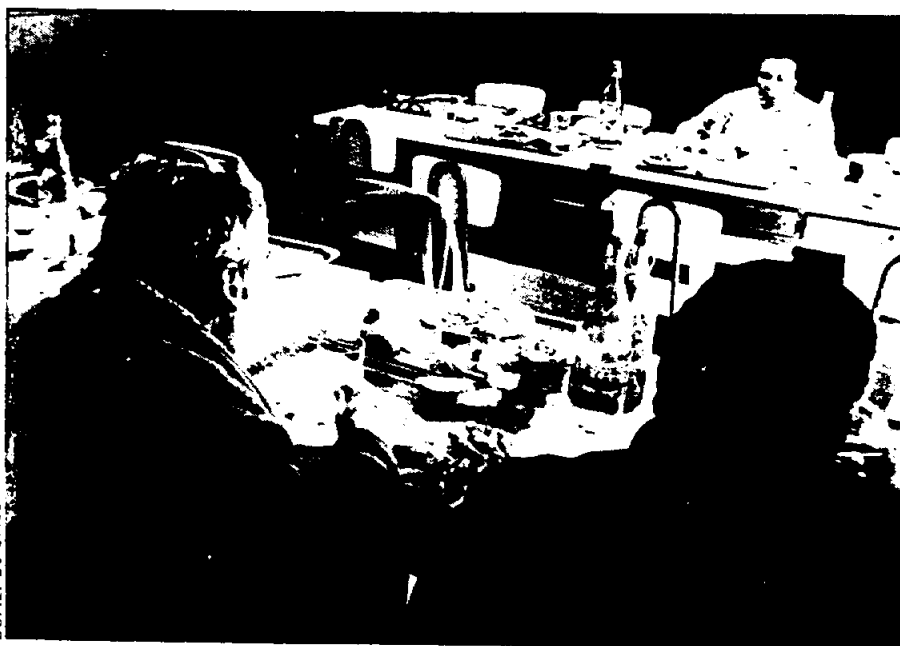
L'alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall, va convocar una reunió amb totes les parts implicades —associacions de veïns dels barris, representants municipals i de la Generalitat— com a conseqüència de les campanyes de de-

Finances de la Generalitat, Josep Maria Cullell, va anunciar que la Generalitat aportava cent milions de pessetes per lluitar contra la marginació social a la zona. L'Ajuntament va respondre tot seguit amb una altra partida de cent milions. A finals de l'any passat, però, tant l'Ajuntament com la Generalitat afirmaven no tenir cap partida pressupostària destinada a la recuperació de Ciutat Vella.

Els veïns temen la instrumentalització i la utilització del problema del centre històric de la ciutat durant la «cursa» electoral i neguen haver organitzat la campanya «Aquí hi ha gana» pensant en la proximitat de les eleccions.

«La campanya», explica una de les seves promotores, «ha recollit durant un més 25 tones d'aliments i més de sis milions de pessetes, dipositats en un compte corrent que continua obert. Amb els diners recollits volem crear un menjador comunitari al barri del nucli antic».

Mentrestant, a l'únic menjador, per ara, de Ciutat Vella mitja dotzena de persones treballen a diari a la cuina i serveixen les taules, enmig d'un continu moviment, amunt i avall, d'individus que maten el temps i lluiten perquè el temps no acabi amb l'esperança

Uns recursos insuficients fan el procés de degradació més ràpid que el de rehabilitació.

núncia dels veïns i per la pròpia convenció dels responsables municipals.

«Cursa» electoral

Davant la proximitat de les eleccions municipals, el candidat a l'alcaldia de Barcelona per Convergència i Unió (CiU) i actual conseller d'Economia i

de continuar malvivint. Uns joves amb la indumentària *punk* més genuïna demanen als encarregats del menjador què cal fer per menjar gratis; un jove de color, de Ghana, xapurreja quatre paraules en espanyol i desconfia de tot i de tothom... Pel llarg passadís del pis, una trentena de persones són assegues

des, alguns amb el cap entre les mans, d'altres xerrant de les seves dèries... «No som delinqüents. Jo no he robat mai i tampoc no he parat mai la mà per demanar. El meu caràcter no accepta la caritat», assegura un d'ells.

A la taula del fons d'una de les sales, quatre homes de mitja edat fan petar la xerrada amb poca convicció. L'expressió de les seves cares denota cansament i amargor. Parlen poc i fluix, sempre els mateixos temes, els mateixos problemes, les mateixes angoixes. Tots quatre dormen al carrer la majoria de les nits.

«L'Obra de Déu», comenta el de més edat, «ens dona uns cupons per dormir en una pensió tres dies a la setmana —dimarts, dimecres i dijous— però després hem de tornar a dormir en un portal o en el banc d'una plaça». Tots quatre no tenen familiars i aparenten més de 50 anys. Un d'ells, però, és, en realitat, molt més jove: «Tinc 35 anys i en fa set que no treballo», explica amb veu indecisa. «No tinc família —afegeix—, sóc de pares desconeguts, vaig estar a la Maternitat fins els quatre anys i d'allà vaig passar a les Llars Mundet, on vaig viure fins els 24. He fet de vernissador durant vuit anys, ara estic invàlid i no em donen la pensió perquè em falten dos anys de cotitzar». Ara, espera la resposta a una sol·licitud que va fer a l'ONCE per poder vendre números dels cecs.

Model de ciutat

Mentrestant, però, associacions de

veïns i de diferents institucions que actuen directament sobre Ciutat Vella debaten sobre la regeneració dels barris del cor de Barcelona. D'una banda, els veïns creuen que la «reconversió» hauria de millorar les condicions de vida dels habitants del barri; de l'altra, les institucions serien favorables a una substitució de la població mitjançant operacions públiques o privades que fessin interessant tornar a viure a Ciutat Vella a capes mitges urbanes amb una suficient capacitat adquisitiva. Aquesta polèmica deriva en la concepció de model de ciutat. L'Associació de Veïns creu que «s'ha triat un model de desenvolupament de la ciutat que implica una sèrie de prioritats que canalitzen la major part dels recursos públics cap a altres tipus d'actuacions, entre d'altres, les dels Jocs Olímpics».

Els responsables municipals rebutgen una possible contradicció entre els recursos destinats als Jocs Olímpics i els que s'inverteixen a Ciutat Vella. Els veïns contesten que l'administració fa una política d'obres de gran infraestructura de cara al 1992 i descuida els problemes de degradació del centre històric de Barcelona.

Les associacions de veïns també es queixen de la falta de coordinació en les actuacions de les diferents administracions. La causa és que cap institució té competències exclusives en matèria de Serveis Socials. El regidor de Ciutat Vella, Pau Cernuda, és el responsable de totes les actuacions de l'Ajuntament en el districte i planifica

tots els serveis municipals. A la Generalitat, però, no hi ha un interlocutor que coordini les accions de les diverses conselleries.

Una de les reivindicacions prioritàries dels veïns és la creació d'un centre de salut que tingui en compte les característiques específiques de la zona. «L'únic ambulatori que hi havia a Ciutat Vella va ser tancat per la Generalitat durant la campanya «Aqui hi ha gana» i ara hem d'anar a centres de fora del barri», diu Prudenci Sánchez, president de l'Associació de Veïns del Nucli Antic. El centre de salut hauria de facilitar tractaments sobre drogodependència, malalties cròniques, planificació de la natalitat i geriatría».

La població de Ciutat Vella és, en bona part, gent gran que viu sola i sense recursos econòmics. Pilar és una dona que voreja els 70 anys i viu en un pis que no passa dels quinze metres quadrats. Un llit plegable i una taula són tot el mobiliari que hi ha a l'única habitació de l'habitatge. La dona només menja una vegada al dia: el dinar del menjador del carrer de Canuda. «Sóc vídua des de fa molts anys i ara fa quatre mesos que no sé res de la meua filla. No tinc cap pensió i m'han tallat l'aigua, la llum i el gas», explica Pilar.

Aviat seran les tres de la tarda, i això significa que els pobres del menjador s'hauran d'enfrontar novament amb la realitat, el menjador tancarà les portes i els marginats tornaran al carrer. El seu principal objectiu serà des de llavors trobar un racó on passar la nit. □

SECCIÓ BROMA
AVUI 21 abril 87

L'ou com balla

- **Estupecació a Mònaco.** Dos mossos d'esquadra, detinguts quan intentaven precintar el casino de Montecarlo. La setmana passada van precintar Montecassino, a Itàlia.
- **El Comitè Olímpic** ha demanat a la policia que intensifiqui la recerca del piròman que crema cotxes, ja que és l'home indicat per encendre la torxa del 92.
- **Finalment, i després de moltes deliberacions,** TVE ha decidit no realitzar la desconexió. A canvi d'això promet subtitular en català els programes de màxima audiència.
- **Fonts pròximes a la Crida a la Solidaritat** han declarat que aquesta organització començarà una nova campanya de sensibilització lingüística consistent a pintar de rosa tots els que diguin barbarismes o tinguin defectes vocals en la pronúncia. De moment, aquest dimecres s'espera amb expectació veure l'Àngel Cases tenyint de rosa.
- **Augmenta espectacularment la lectura de llibres en català,** però no les vendes, ja que l'augment de lectors coincideix amb l'augment de robatoris de llibres en català.
- **Malgrat les pressions** de les dues superpotències, el Comitè Olímpic Internacional ha desestimat la petició d'admetre com a disciplina olímpica la cursa d'armaments.
- **L'última ofensiva irani** al sud de Bàsora no ha aconseguit conquerir cap posició enemiga. De tota manera, fonts del govern de Teheran diuen que la seva intenció no és guanyar ofensives sinó fer-ne moltes per poder constar al *Guidness*.
- **Un grups d'invidents,** pertanyens a una expedició alpinista a l'Everest, han coronat amb èxit el Nevado del Ruiz.
- **Alts comandaments de l'OTAN** i el Pacte de Varsòvia s'han reunit aquest cap de setmana a Ginebra per intercanviar còmics d'*Hazañas Bélicas*. Es preveuen dures negociacions.
- **La campanya** *Aquí hi ha gana*, que es limitava al barri antic de Barcelona, s'aplicarà també a la gent que mengi en restaurants on el servei sigui lent.
- **La direcció general de Joventut** de la Generalitat està fent gestions perquè el Carnet Jove pugui ser usat a saunes, relax, sales X i d'altres establiments d'interès pedagògic.
- **El programa de màxima audiència** de TVE *Despedida y Cierre* serà traslladat a les nits de dijous per contrarestar la influència del *Vostè jutja*.
- **Nicaragua.** Fort revés de la contra, per la qual cosa ara s'haurà d'anomenar *a favor*.
- **El Parlament de Catalunya** ha posat en marxa una sèrie de mesures per revifar les comarques deprimides. La primera consistirà en actuacions de pallassos, saltimbanquis, bufos i nans, a veure si superen la depressió.

Fonts socialistes van explicar al DdB que Lluís Armet, el nou delphi de Pasqual Maragall, anirà a l'Ajuntament de Barcelona a fer una funció de política institucional i serà la persona encarregada de la coordinació entre la Casa Gran, la Generalitat i el govern central. Armet no deixarà la seva responsabilitat al Parlament, com a portaveu com tampoc ho faran els altres dos diputats que s'incorporen a la llista, Mata i Santiburcio. Pel que fa a Francesc Reventós, sembla que la seva feina podria ser la d'un supercoordinador de diverses àrees municipals. Jordi Parpal, que aniria el tercer, es consolida com un dels puntals de l'equip de Maragall.

Pel que fa a les baixes previstes, destaca la de Jordi Vallverdú, actual vice-president de la Diputació de Barcelona, que, segons algunes fonts del PSC, anirà a ocupar un càrrec important a l'organització olímpica, mentre que altres sectors asseguren que no entra a la llista per discrepàncies amb Maragall. Pau Cernuda, regidor de Ciutat Vella és un altre dels que salta, després de la polèmica sobre aquest barri.

L'altra baixa important és la d'Antoni Dalmau, president de la Diputació de Barcelona, que ara es presenta per Igualada.

A part d'aquests canvis, la proposta de candidatura manté en els primers llocs amb moltes possibilitats de sortir Serra Martí, Albert Batlle, Joan Clos, Francesca Masgoret, Joan Torras, Guerau Ruiz Pena, Xavier Valls, José Antonio García España, Germà Vidal, Josep Espinàs i Núria Gisbert.

NOTICIA DE BROMA

Coses del Centre "Dramàtic" i Social

◆ Si hi ha pessimistes, aquests són els del Centre Democràtic i Social (CDS) de Barcelona. Es pot llegir al *Manifest per la ciutadania* presentat als mitjans de comunicació com a ideari per les pròximes eleccions municipals: "(...) la campanya *Aquí hi ha gana* el que posa de manifest és, d'una banda, l'abisme que separa la Barcelona oficial, de les grans i costoses realitzacions urbanes, amb la Barcelona real —la del Barri Antic i la perifèria, marginals— i, per altra, la realitat més *dramàtica*: el que eufemísticament s'ha anat dient "bosses de pobresa" o "bosses de misèria" és una cosa pitjor: la Barcelona de la fam. Barcelona no pot quedar impassible davant aquesta *dramàtica* situació, i per això, el CENTRE DRAMÀTIC I SOCIAL considera indispensable i urgent atendre aquesta realitat (...)".

Sembla evident que les situacions d'indigència a Barcelona són bastant preocupants, però d'aquí a rebatejar el Centre Democràtic i Social de Barcelona per Centre *Dramàtic* i Social ja sembla excessiu, tot i que no cal descartar que hi hagi hagut un lamentable error de redacció.

La comisión gestora del ARI se reunirá por primera vez la próxima semana

La inversión pública para rehabilitar Ciutat Vella ascenderá a 70.000 millones, el doble de lo previsto

El próximo jueves, siete de mayo, se celebrará la reunión constitutiva de la comisión encargada de gestionar las actuaciones urbanísticas incluidas en el Área de Rehabilitación Integrada (ARI) de Ciutat Vella, en Barcelona. Esta comisión, según una orden del departamento de Obres Públiques de la Generalitat publicada en el DOGC el pasado día seis, estará integrada por representantes de la Generalitat, el Ayuntamiento barcelonés, el Patronato Municipal de la Vivienda, la Cámara de Comercio y las asociaciones de vecinos de la zona.

La comisión del ARI de Ciutat Vella deberá gestionar la realización de las 238 actuaciones urbanísticas previstas para rehabilitar este distrito. Estas actuaciones requieren inversiones públicas que suman 70.000 millones de pesetas, según declaró a este diario el actual gerente, y probablemente futuro secretario de la citada comisión, Pere Serra. Según Serra, la inversión pública arrastrará actuaciones privadas que podrían valorarse en otros 30.000 millones de pesetas.

Subvenciones

La orden de constitución de esta comisión gestora se produce cinco meses después de que la Generalitat publicara el decreto sobre delimitación del ARI para Ciutat Vella que el Ayuntamiento barcelonés había solicitado oficialmente el 5 de diciembre de 1984.

La declaración de ARI para Ciutat Vella supone que las actuaciones de rehabilitación que se realicen en esta zona podrán acogerse a los beneficios establecidos por el Gobierno central en julio de 1983 y que consisten, básicamente, en la aplicación de subvenciones parciales a los intereses. Las inversiones públicas necesarias para iniciar la recuperación del distrito más degradado de Barcelona correrán a cargo de las diferentes administraciones, básicamente Ayuntamiento y Generalitat.

Incremento de costes

Los 70.000 millones de inversión pública que requerirán las actuaciones previstas en el ARI de Ciutat Vella constituyen una cifra considerablemente supe-

Dos años después de que se solicitara a la Generalitat la designación de Área de Rehabilitación Integrada (ARI) para Ciutat Vella, la comisión gestora del ARI se reunirá el jueves. Esta comisión gestionará 70.000 millones de inversión pública.

El freno a la degradación urbanística de Ciutat Vella será coordinado por las administraciones públicas

siones han sido planificadas para ser realizadas a lo largo de quince años.

Según Pere Serra, gerente nombrado por Pasqual Maragall para coordinar las actuaciones urbanísticas de Ciutat Vella, el montante previsto para inversiones ha sufrido un considerable aumento debido a que ha habido un treinta por ciento de incremento de los costes de construcción durante 1986. Al referirse a los 35.000 millones que se han barajado hasta ahora como cifra aproximada de inversiones necesarias, Pere Serra dijo que "se fue muy optimista en la evaluación de los costes de inversión".

En este mismo sentido, el gerente del ARI destacó el "alto coste que supone realizar actuaciones de rehabilitación en un

tejido vivo, como es el caso de Ciutat Vella".

Las actuaciones urbanísticas previstas por los responsables que han diseñado el ARI de Ciutat Vella suman un total de 238. El barrio del Raval, con 118 actuaciones pendientes, es el que más notará la aplicación de esta fórmula jurídica. En la zona del Barri Gòtic se han previsto 26 actuaciones, mientras que para el Casc Antic se han diseñado 63 y para la Barceloneta, 31.

Una cabeza visible

"La labor de la comisión gestora debe derivar más en una labor política de seguimiento, de estudio y de debate -manifestó Pere Serra-, ya que es la comisión donde se asumen compromisos de todas las partes que la

integran. De esta forma, se convierte en el organismo que debatirá básicamente la política de inversión que se lleva a cabo en Ciutat Vella en cuestiones urbanísticas".

La aplicación ejecutiva de las medidas recaerá en el Ayuntamiento por lo que ya se han realizado algunas manifestaciones en el sentido de que la actual oficina del ARI se convierta en un órgano especial, con autonomía económica, similar al que se constituyó para coordinar todas las actuaciones en el Poblenou destinadas a la construcción de la Villa Olímpica.

En la actualidad, las cuestiones referidas al ARI se reparten entre diversas áreas y estamentos municipales como son las direcciones de servicios de Gestión Urbanística, Disciplina Urbanística, Proyectos Urbanos y Planificación, Patronato Municipal de la Vivienda, el Consejo de Distrito y el área de Servicios Sociales. "En esta situación -afirmó Pere Serra-, se puede conceder una licencia de rehabilitación sin pasar por la coordinadora que a mí se me ha encomendado".

Aunque caben diferentes fórmulas, parece ser que este órgano estaría encabezado por un teniente de alcalde específico, de forma similar a lo que ocurría hasta ahora con Pau Cernuda, aunque éste se encontraba en una situación de comisionado por parte del alcalde.

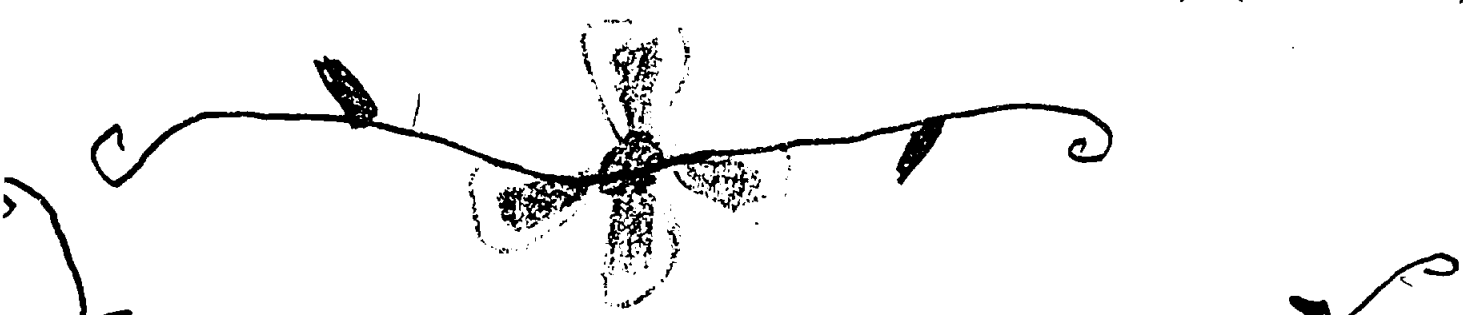
La no incorporación de Cernuda en la lista socialista para las próximas elecciones municipales del 10 de junio ha hecho pensar a Pasqual Maragall en otros nombres, entre los que se encontrarían los de Jordi Borja, especialmente, y Josep Maria Serra Martí, ambos con rango actual

Acuerdos para solucionar la degradación social del distrito

La coordinación de todas las actuaciones relacionadas con el distrito de Ciutat Vella, aunque las urbanísticas ya tienen una comisión gestora específica, depende de la comisión integral creada recientemente por orden del alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall. Esta comisión, que se reunirá el próximo día 12 por tercera vez desde que fuera creada el mes de marzo último, ha concretado ya la creación de un centro alimentario (29 millones) así como la aplicación del Quinto Plan de Empleo Juvenil casi íntegramente a este distrito (unos 40 millones). Otras de las cuestiones que preocupan especialmente a la comisión son las relacionadas con la degradación

social y las actuaciones de las asociaciones de vecinos de la zona. Algunos de estos últimos han expresado sus dudas con respecto a la operatividad de este órgano y han criticado la falta de asignación económica de algunos proyectos.

En este sentido, no se descarta la realización de una campaña similar a la que desarrollaron los vecinos bajo el lema "Aquí hay hambre", que impulsó la creación de esta comisión. Fuentes municipales afirman que esta campaña "fue útil para que los ciudadanos, tras la euforia olímpica, se dieran cuenta de que esta es una ciudad con serios problemas estructurales, básicos, pero

LA FAM A BARCELONA

LA LLUITA PER LA FAM
=====

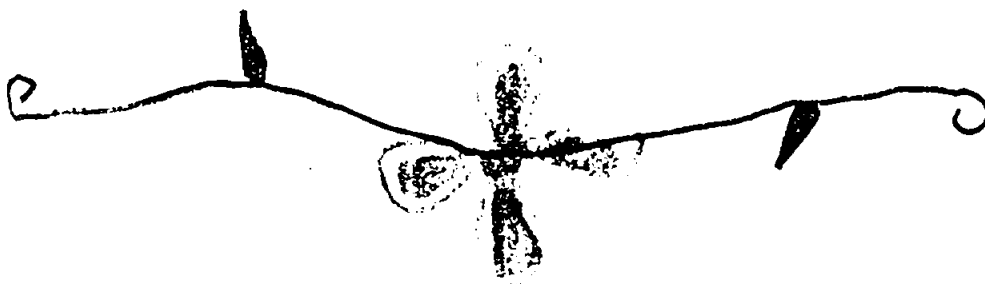
Ja se que molts no creuan amb la fam,
i daltres la viuen i daltres que la provoquen,
i daltres que lluiten perque no existexi.

AL AMOR A QUI LI FALTA
=====

Molts nens disfruten amb els seus pares,
i daltres que no en tenen, no poden disfrutar,
el amor en la alegria,
i disfrutar es viure amb els teus pares,
peró si no tens pares no vius feliç.

* * * * *

Neus Hernandez

NOTICIES I ARTICLES CONSEQUÈNCIA DE LA CAMPANYA

GENER - ABRIL

La misèria és el que més preocupa els concursants de «Faci d'alcalde»

La Casa Gran dona 40 milions de premis i s'espera ajuda de «sponsors»

Una grup proposa crear un municipi crític a Magoria o a Cas Maniega per a parlar de la situació dels oficis

Maria Forns
BARCELONA — Els barcelonins que es presenten al concurs «Faci d'alcalde», convocat per l'Ajuntament de Barcelona, estan preocupats sobretot per la misèria, l'atur i la delinqüència juvenil i les propostes estan encaminades a paliar aquests problemes socials.

Quan només falten quinze dies perquè s'acabi el terme de presentació d'idees, l'Ajuntament ja notifica que hi ha cent vint projectes que s'estan elaborant, alguns dels quals podrien arribar a aconseguir el concurs. La majoria dels projectes són amb vista a la solució de problemes socials. Fins ara no se sap que hi hagi cap projecte gaire original que sigui una nova manera de governar la ciutat, per exemple, o de millorar els transports, la neteja o la imatge de la ciutat.

Restaurar fanals

La proposta més imaginativa fins ara és una cooperativa d'estrestar els fanals de la ciutat.

De les cent vint propostes, trenta-cinc s'estan celebrant a Sant Andreu, trenta-tres a Nou Barris i vint-i-cinc a Sants. Les Corts i Sarrià són els barris menys representats amb el concurs, amb sis i vuit projectes respectivament. Però les Corts, en canvi, ha estat el barri més malin.

Un veí d'aquest barri i un altre de l'Eixample han estat els primers que han lliurat a l'Ajuntament els seus projectes, amb tota la documentació pertinenent.

«En pla americà»

Joan López, que té una botiga de fotografia a Sant

Andreu, presenta un projecte per crear un club juvenil «Com un centre cívic, però en pla bé, en pla americà».

Sónia Fari Jankó, convocat per l'Ajuntament de Barcelona, estan preocupats sobretot per la misèria, de música. I també vol muntar una emissora de ràdio i fer un programa per informatzar les botigues del barri. Amb això de les botigues pensa que els joves s'hi podrien guanyar un sou i no jugar només amb les maquineries. I també vol organitzar una borsa de treball. Ja ha calculat que per posar en marxa els tallers més barats li calen uns dos milions de pessetes. «No, no són de l'Associació de Veïns. El projecte, el presento sol. A mi em preocupa la qüestió social».

Unes set-centes mil pessetes li caldran a l'Arxau Històric de Sant Andreu, que vol fer un vídeo sobre la Genèsi i el desenvolupament de la comunitat veïnal de Sant Andreu del Palomar a l'Eixar veïnal. El guionista és el diu Joan Busquets i ja ha trobat gent disposada a col·laborar-hi desinteressadament.

També és d'aquest barri la revisa Sant Andreu Esperts, que es presenta al concurs per millorar la seva promoció i sobretot per introduir-se a les escoles.

Aquesta revisa abasta el territori dels Nou Barris. Ja fa un any que s'han publicat i edita, en català i en castellà, de trenta-dues a quaranta pàgines. Santiago Martínez, de la Ciutat Vella, no s'ha esperat a guanyar el concurs de l'Ajuntament. Hi acabarà perquè els diners sempre són una ajuda.

Però la galeria d'art que el projecte ja s'obre demà. Ocupa la part del davant del seu taller de serigrafia, que és al carrer dels Salvador, número 18. La galeria es dirà «Arbol» i es farà amb vista a la gent que comença.

A la primera exposició, però, hi haurà només nois de prim-

dues-centes mil pessetes per millorar la Per al pla Arxau del Beba, que ja funciona, presentat un programa de prevenció i tractament social de preses, alcohòlics i tòxicomans.

I projecten formar cooperatives de treball, una arca sociocultural i una àrea de salut pública.

La Flor de Maig

Els de l'Ateneu La Flor de Maig del Poblenou suggeriran tres idees: alfabetització d'adults en català, una biblioteca i el pla Arxau. Per a la biblioteca, que ja funciona, els calen

servidors.

També s'ha presentat al concurs la cooperativa La Formiga Marinenca, que el mes de desembre va inaugurar un botiga-celler, i l'Associació Catalana de l'Español, que vol crear un ob-

servidors.

AFIUI
BARCELONA — L'Ajuntament ha rebut quaranta milions de pessetes per premiar els millors projectes que es presenten al concurs «Faci d'alcalde» i quedar que es fa realitat. I hi ha sis empreses, entre elles una causa, que estan disposades a fer de sponsors.

Les bases del concurs diuen que les experiències o els projectes seleccionats rebran una ajuda econòmica que oscil·larà entre les dues-cents mil pessetes i un milió. I aquests diners s'han d'invertir en la realització de l'activitat proposada. El pagament es farà efectiu amb un 40 per cent en començar el projecte, un 30 per cent quan es presenti un informe que justifiqui les realitzacions previstes i per els quatre primers mesos i com s'han invertit els primers diners lliurats, i un 30 per cent presentarà l'informe corresponent.

Els seleccionats que obtinguin ajuda econòmica a l'Ajuntament també poden demanar diners a altres organismes i en diu L'Ajuntament considera «positiu» que els projectes obtinguin recursos de fonts diverses.

L'objectiu de l'Ajuntament de Barcelona en convocar aquest concurs és «afavorir les iniciatives que es proposen obrir camins per millorar la convivència i la participació ciutadana i donar els suport».

L'objectiu de l'Ajuntament de Barcelona en convocar aquest concurs és «afavorir les iniciatives que es proposen obrir camins per millorar la convivència i la participació ciutadana i donar els suport».

En la reunión se abordó el problema de Ciutat Vella

Pujol y Maragall analizan el acuerdo sobre el protocolo económico de los JJ OO-92

JOSÉ ANTICH, Barcelona

El presidente de la Generalitat, Jordi Pujol, y el alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall, celebraron ayer un encuentro de 30 minutos de duración en el Palau de la Generalitat para hablar sobre la financiación de los Juegos Olímpicos de 1992 y para intentar recomponer sus relaciones personales, deterioradas como consecuencia de la Corporación Metropolitana de Barcelona y de la negativa inicial del Consell Executiu de aprobar los estatutos del Comité Organizador de los Juegos Olímpicos de Barcelona de 1992 (COOB 92).

Además de los estatutos del COOB 92, Pujol y Maragall abordaron el proceso de degradación en que se encuentra el distrito de Ciutat Vella y, tangencialmente, la supresión de la Corporación Metropolitana de Barcelona (CMB).

La entrevista entre Pujol y Maragall, celebrada a instancias del primero para limar divergencias, concluyó sin acuerdos evidentes y sin que ambos políticos fueran capaces de fijar una nueva fecha para un encuentro más prolongado, en el que profundizar los temas ayer iniciados. De las declaraciones efectuadas por Maragall al término del encuentro también se desprende que éste concluyó con pocos acuerdos. "Mi encuentro con Pujol ha sido innecesario", señaló. "El acuerdo que ha aceptado finalmente la Generalitat [respecto a los estatutos del COOB 92] no supone ninguna variación con el plan que inicialmente se había acordado", manifestó Maragall tras la reunión.

Interrogado sobre las posibles causas de las reticencias de la Generalitat al protocolo económico y al reparto del hipotético déficit generado por los Juegos, lo que provocó la negativa inicial del Consell Executiu a aprobar los estatutos del COOB 92, Maragall dijo que

causas de la demora. El Consejo de Ministros aprobó anteayer los estatutos del Comité Organizador de los Juegos Olímpicos de Barcelona de 1992, pocas horas después de que Generalitat y Administración central alcanzaran *in extremis* un acuerdo sobre el protocolo económico y sobre el reparto del hipotético déficit que generen los juegos.

Pujol dió finalmente su aceptación al protocolo económico, después de recibir garantías sobre el rigor financiero de los gastos de los juegos. El control queda garantizado con la creación de la figura del *controller*. La persona que acceda a ese cargo deberá ser consensuada por las diferentes administraciones (ayer Pujol y Maragall no pusieron sobre la mesa ningún nombre) y su misión será garantizar que todo lo que se gaste se ajuste al presupuesto oficial entregado al Comité Olímpico Internacional (COI) en 1985, que asciende a 106.721 millones de pesetas.

Pujol también aceptó el reparto inicialmente previsto para cubrir el hipotético déficit que ocasionen los juegos (los primeros 9.500 millones los asume la Administración central y, a partir de esa cifra, el 20% corre a cuenta también de la parte es-

Pujol y Maragall, al inicio de su entrevista.

ALBERT RAMIS

aunque limitó su participación a unos 4.200 millones. Ello significa que el reparto del hipotético déficit que pagarían las diferentes administraciones está establecido en 20.000 millones. Maragall restó ayer importancia a la inclusión de esa cantidad como déficit máximo alegando que "es una cantidad a la que no se llegará".

Ciutat Vella

Pasqual Maragall entregó a Pujol un compendio de la documentación cruzada en los últimos tres años entre ambas administraciones sobre la problemática del Distrito I. Según Maragall, la Generalitat tiene

bación del plan de Área de Rehabilitación Integrada (ARI). El ARI es la iniciativa más importante emprendida conjuntamente por Generalitat y Ayuntamiento y prevé una inversión cercana a los 35.000 millones de pesetas en los próximos 15 años.

El alcalde anunció el viernes la creación de una comisión interdisciplinaria que se encargará de buscar soluciones a la degradación que sufre actualmente Ciutat Vella.

Maragall no realizó ningún comentario respecto a su conversación con Pujol sobre la supresión de la CMB, que en las próximas semanas será debatida y con seguridad aprobada

La opinión de los famosos

EL PERIÓDICO ha pulsado la opinión de algunas personalidades cuya labor profesional se desarrolla en distintos ámbitos para conocer su opinión sobre la cuestión del ciudadano que pasa hambre. Y les ha preguntado: ¿Cree usted que en España

existen casos en los que resulta incompatible respetar las leyes con el dar de comer dignamente a los hijos? En estas situaciones, si es que se dan, ¿qué es lo prioritario para usted: respetar las leyes o alimentar a los hijos?

■ **MIQUEL ROCA**. (Político, abogado). "Puede darse un caso de necesidad que ya se apreciará particularmente, pero quiero hacer constar que en ningún caso yo concebiría como fórmula general, que no sea la vía de excepción, el reconocimiento de que alguien pueda superar la ley para satisfacer necesidades de los demás. Otras cosa es, insisto, el que desde la vía de la aplicación penal no vea en ello una circunstancia eximente o atenuante; esto son los jueces quienes lo tienen que valorar, pero, evidentemente, yo recomendaría respetar la ley".

■ **AMANDO DE MIGUEL**. (Sociólogo). "No cabe la menor duda de que ese supuesto se hace real en muchas ocasiones, aunque no sea siempre con tintes tan dramáticos (el llamado *hurto famélico* de los penalistas). El respeto a todas las leyes es un valor secundario frente al de la supervivencia, que es ley de vida. Si yo no pudiera dar de comer a mis hijos dignamente, estoy seguro de que asaltaría un banco. Por fortuna no tengo necesidad de tales heroísmos".

■ **MERCEDES MILÀ**. (Periodista). "Yo recomendaría ante todo dar de comer dignamente a los hijos".

■ **FABIÁN ESTAPÉ**. (Catedrático de Economía Política y Hacienda Pública). "Primero comer, después filosofar".

■ **CARLOS BARRAL**. (Escritor y senador). "Temo que una vez una sociedad existe, su juricidad es absolutamente prioritaria y, por lo tanto, respetar la ley es lo principal".

■ **JORDI SOLÉ TURA**.

(Catedrático de Derecho Político). "Efectivamente existen casos de incompatibilidad. Nuestras leyes están hechas por una sociedad muy clasista y en gran parte todavía provienen del pasado. Por consiguiente, unas leyes que consideran a todos los ciudadanos iguales, pero que en la práctica no lo son, acaban produciendo a veces situaciones de injusticia. Y si esa colisión de valores se produce, efectivamente lo segundo, dar de comer dignamente a los hijos, pasa por delante de todo".

■ **VÍCTOR MANUEL**. (Cantautor). "Bueno, yo entiendo perfectamente el robo para comer. Entiendo perfectamente la desesperación de la gente que no tiene trabajo y que se ve forzada a hacer según qué cosas. Eso está generado por el mal gobierno, y nuestra Constitución ya lo dice, que todo el mundo tiene derecho al trabajo. Entonces, la gente que no tiene acceso a eso de alguna forma

tiene que conseguir llevar pan a su casa. Ante eso me parece absolutamente lícito violar las leyes".

■ **LLUÍS Mª XIRINACHS**.

(Sacerdote, ex senador). "Yo diría que una de las vergüenzas, quizá la vergüenza más grande de la Humanidad, sobre todo en un país democrático, es que haya pobres, es que haya gente miserable que no pueda dar de comer dignamente a sus hijos. Esto es una vergüenza, y antes de hacer una fuente luminosa en Montjuïc o de gastar cinco céntimos en hacer una piedra de la Sagrada Familia, tendríamos que eliminar los pobres, es decir, dar un sueldo de vida a la gente. La gente, por vivir, tiene derecho a un mínimo. Esto, además, económicamente es factible, y la impresión que tenemos los que estudiamos esto es que la miseria está promovida, o sea, conviene que haya pobres, y por esto los hay, porque los que mandan quieren que haya pobres, pobres miserables, que se mueran de hambre, porque lo necesitan, pues esto genera un dinamismo social que obliga a la gente a

■ **JUAN Mª BANDRÉS**.

(Presidente de Euskadiko Ezquerria). "Si a un hombre trabajador en paro se le acaba el subsidio de desempleo y llega a una situación de extrema penuria y en la que no tiene ninguna posibilidad de que alguien le ayude, yo creo que prima evidentemente dar de comer a los hijos y comer él y, desde luego, eso tendría prioridad al respeto de las leyes. Las propias leyes, para casos muy extremos, ya admiten la exención de responsabilidad. Lo que pasa es que la jurisprudencia dice que un hombre en esas circunstancias podría robar un pan, pero no, por ejemplo, 50.000 pesetas. Yo pienso que puede robar un pan y 50.000 pesetas para, además, no tener que seguir robando un pan todos los días y

así como yo pienso que puede robar un pan y 50.000 pesetas para, además, no tener que seguir robando un pan todos los días y

Jóvenes, pobres y marginados como excusa política

■ Ya van dándose cuenta. Poco a poco. Cuesta que estos intelectuales de aquí reaccionen. "Estamos ante un cambio de tonante de la sociedad española, con causas justificadísimas, ante el que el Gobierno *debe obrar en consecuencia* y no refugiarse sólo en la creencia de que se trata tan sólo de episodios maliciosos y corporativos", ha escrito, por ejemplo, Jaime Lorés a propósito de las protestas sociales de estos días. Muy bien. Se dan cuenta de que hay un cambio, una mutación, y acto seguido se pide auxilio al Gobierno (al central, ¿no cuenta el autonómico?), como si el Gobierno fuera el mago Merlín.

La gente, las tertulias ciudadanas, miran estos cambios con preocupación. Efectivamente, "da la impresión de que el Gobierno central cree que la gente protesta por protestar", afirma un profesor universitario hablando de los jóvenes. Y, ayer mismo, ante el televisor, la intervención del presidente de la Generalitat Jordi Pujol exhorta con claridad la postura de la derecha ante la pobreza y los marginados. Para los conservadores, "la solución de estas cosas es la beneficencia", dicen trabajadores sociales.

Las soluciones que, por ahora, ofrecen los políticos españoles (que aspiran a la modernidad) a las protestas sociales oscilan entre "el no dar importancia excesiva" al malestar o el "ofrecer un paternalismo benéfico asistencial que enquite aun más los problemas y, de paso, sirva para hacer electoralismo", según opinión de un sociólogo barcelonés. En alguna parte has leído que "los jóvenes, las mujeres, los marginados, los pobres son una excusa para que los políticos demuestren sus buenos sentimientos ocasionales".

Lo que no aciertan a explicar ni intelectuales ni la mayor parte de los dirigentes es por qué protesta la gente, por qué cambian estas cosas. Y en esas estamos, preguntándonos todos el porqué y mirándonos los unos a los otros por si alguien, visto que los dirigentes sólo ponen cataplasmas, tuviera una explicación.

Empiezan a aflorar en Barcelona los primeros estudios científicos sobre la reciente protesta juvenil y el proceso de marginalización social

Estudiar las causas profundas de este malestar

■ Seguramente estos fenómenos se pueden explicar de muchas formas. Alguien ha hecho, en Barcelona, el primer esfuerzo de armar algunos cabos por lo que respecta a la reciente protesta de los jóvenes. En un borrador de proyecto encargado a un grupo de expertos en análisis sociológicos por el área de Servicios Sociales de la diputación de Barcelona se efectúa un interesante análisis de la situación.

Se habla en ese trabajo de un bloqueo generacional ("sobredosis atípica de población potencialmente activa") que lleva a copar trabajos y puestos de mando a la gente de 30 a 40 años. Lo cual crea la tendencia a "mantener y acumular los derechos y poderes de los que ya los tienen y privar de ellos a los que se pudieran incorporar". La coyuntura "de carestía y unas perspectivas inciertas" da como resultado el "aumento de las diferencias individuales" y "la sustitución de la cooperación

décadas ha creado falsas expectativas y necesidades que, por no responder a motivaciones básicas humanas, provocan desencanto. Se sustituye así el valor de uso por el valor de intercambio. Se consolida la apatía".

Más razones: "Hay una presión de los medios de masas hacia una uniformización forzada, (...) una transmisión de modelos formales, lo cual lleva al ahogo de valores lícitos e ideales deformados y la promoción de falsos prestigios, (...) nuevas mitologías (*gurus*, horóscopos, fetichismos, etcétera), (...) la confusión entre lo auténtico y lo anecdótico, lo auténtico y lo falso. Consecuencia de ello son la insensibilización (...) y la violencia gratuita (como consecuencia de la represión del deseo de realización del joven)."

El diagnóstico de estas causas subraya otras muchas: "Pérdida de la racionalidad y la entrega al fanatismo, (...) huida de los compromisos y de cualquier responsabilidad, (...) indefinición de horizontes y precariedad de orientaciones para adquirir conocimientos vitales y profesionales, (...) desnutrición intelectual, (...) robotización del trabajo e inutilidad de los conocimientos básicos que tradicionalmente transmitió la sociedad, (...) miedo e inseguridad producido por esta cultura, (...) primacía de la salvación individual frente a la colectiva...", entre algunas otras.

El trabajo, que está ahora en manos de los técnicos de la diputación, propone una serie de 46 actuaciones concretas basadas en diversos puntos que implican la "responsabilización de los jóvenes y de todos los sectores sociales", sensibilizando a la sociedad para que "ceda protagonismo a la juventud, con un espíritu abierto".

Algunos de esos puntos son el desterrar la creación de guetos y grupos cerrados; el promover los encuentros, la conservación de la memoria histórica y la capacidad de expresión de los jóvenes y "el fomentar la capacidad de cuestionar las propias ideas y también las de los demás", la autenticidad, la corresponsabilización, la solidaridad y "un buen uso de lo que somos en el sitio donde estamos (...). Huyendo de lo superfluo y liberando energías en lo que es rentable para el ser humano". Lo que no dice el estudio es si los adultos (empezando por los poderes públicos) vamos a digerir este necesario cambio en nuestras vidas.

(generacional) por el antagonismo".

Las diversas y múltiples razones que generan estas adversas consecuencias para los jóvenes pueden resumirse, de acuerdo con este estudio, así: "Existencia de una sociedad competitiva que transforma la capacidad de intercambio en rechazo, el comparar en poseer y a los vecinos en extraños o adversarios. Y a menudo identifica lo que es diferente con lo indeseable o malo. Estos factores provocan una falta de solidaridad con la sociedad a la que pertenecen, lo cual provoca marginación y soledad."

'Pasotismo' y falsos valores, sintomas preocupantes

■ En ese trabajo se afirma: "Esta sociedad inamovible aparece a los jóvenes como una pared insalvable (...) y la única salida parece ser el azar o la catástrofe que despierta el conformismo (o *pasotismo*) del tipo *no hay nada que hacer*." Se habla de que "el superconsumo de las últimas

Taula rodona de Justícia i Pau sobre el «quart món»

Els partits veuen bé un pla consensuat per a ajuts d'emergència als miserables

Les inversions d'aquest any per a obres socials són de 1.744 milions

*Li ha prop
'un milió
de persones
obres a
Catalunya*

*L'atur no
minvarà,
sinó que més
aviat anirà
en augment*

J. Subirà
BARCELONA — Sis partits parlamentaris de Catalunya han manifestat el seu acord a elaborar un pla consensuat per proporcionar ajuts d'emergència a pobres i miserables. A iniciativa de l'entitat Justícia i Pau, els representants d'aquests partits van exposar els punts de vista respectius pel que fa a la marginació social i la pobresa. Segons dades de la Generalitat, hi ha un milió de pobres a Catalunya.

Joan Esteve Oriol, diputat d'AP, Rafael Hinojosa, diputat de CDC, Jordi Casas i Salat, dirigent d'ERC, Rosa Barenys, diputada del PSC (PSC-PSOE), Alfred Luchetti, diputat del SUC, i Francesc Borrell, president de la UDC, van ser els participants en la taula rodona moderada per Joan Gomis, president de l'entitat convocant.

No es pot aturar l'atur

Els sis polítics van coincidir en les seves exposicions que l'atur és una de les causes principals de la misèria del quart món. És a dir, de la gent més pobre dels països rics. També van acceptar que la marxa de la ciutat occidental més aviat farà créixer l'atur que no pas disminuir-lo. Les noves tecnologies aniran deixant sense feina cada vegada més gent.

Per Aliança Popular, els millors gestors d'accions contra la marginació social són els particulars i els professionals mentre no es troben solucions generals, els aliancistes ofereixen informació als particulars perquè coneguin el seus reptes i els facin valdre.

El representant de CDC va recordar que la Generalitat destinava aquest any mil set-cents quaranta-quatre milions a iniciatives socials. I que d'aquí a un mes estarà llista una llei del Parlament per establir les prioritats d'acció contra la pobresa extrema. Per la seva banda, el diputat parlava en nom d'ERC va opinar que totes les mesures concretes són bones mentre se troben solucions més generals.

Recomanacions de la CEE

La representant dels socialistes va recordar les recomanacions de la CEE respecte al quart món. Estableixen prioritats com ara regenerar barris

Ella, però, no s'ho acaba de creure: «Si fos així, hi hauria més soroll al carrer».

Ensenyar a pescar en lloc de donar peix

El parlamentari comunista va esmentar un refrany xinès. Aquell que cal ensenyar a pescar en lloc de donar un peix a qui té gana. Però hi afegia que els seus fills li havien preguntat que passa si es mor el famolenc mentre se li ensenya de pescar. Per això es manifesta «moderadament pessimista». El president d'UDC va anunciar que el seu partit convocarà totes les formacions polítiques per parlar d'aquesta qüestió. Ho farà el dia 11 de juny, després de les eleccions, per no fer electoralisme. Com a regidor de Barcelona va fer saber que l'Ajuntament no té prou pressupost per acabar un cens de tots els pobres de la ciutat que ja ha començat.

L'Ajuntament de Barcelona vol fer un cens de tots els miserables, pobres i marginats de la ciutat, però no té prou pressupost per acabar-lo

El debate de la pobreza

Es lamentable que se haya politizado el tema de la pobreza en Barcelona. Pero visto desde otro ángulo es beneficioso. Para los políticos sólo parece existir lo que se politiza. Gracias a este desgraciado pronunciamiento el tema ha pasado de sumergido a visible. Los políticos han caído en las redes que les obliga políticamente a dar una solución al problema. Lo grave es que este problema viene muy lejos y tampoco la ciudadanía, alejada de la política, había tomado conciencia de que la politización ha servido, a pesar de todo, que la ciudadanía se sintiera aludida. Uno de los problemas de Barcelona es hoy una ciudad que siente algo de vergüenza de sí misma porque la explosión de la pobreza le ha tocado el talón de Aquiles de su dignidad. La ufana tradición olímpica de hace unos meses anda hoy contrita y humillada.

En determinados círculos de opinión se está desarrollando cierta polémica. Por una parte se quiere preocuparse por el tema de la pobreza desde la derecha, porque significa aupar la tradición heredada y pasada de moda beneficencia. Por otra parte he tropezado con la afirmación de que este tema sólo es propio de los católicos conservadores. Esto hace sospechar que se está haciendo un lamentable espectáculo de que desde la derecha se arrimen al ascuá de la política y gentes de izquierda desprecien altanamente este tema.

En nuestro país anda un poco con los cables cruzadas las palabras de Hernández Mancha, por lo que al justificar su moción de censura en cierto sentido un pintoresco apropiarse de un discurso que tendría que ser de la izquierda, desde la derecha más pura y dura. Su discurso y los actuales conflictos sociales para atacar al Gobierno crea la delirante situación de que la derecha impávida intente hacerse el portavoz de las quejas de una ciudadanía moderna que, en principio, está escorada hacia la izquierda. La conclusión de que la izquierda de nuestro país está regalando numerosos espacios de su zona propia a la derecha parece fastidiosamente diáfana. Más estemos cayendo en la paradoja de una izquierda que lo suficientemente desarmada mente como para no saber qué hacer ni qué decir ante temas tan obvios y transparentes como la pobreza, o la marginación, si es que alguna palabra suena mejor, por un lado fuertes demandas sociales por otro.

Cuando en realidad en la Europa moderna la lucha contra la pobreza tendría que ser un tema no politizado, porque forma parte del consenso básico de la democracia. En esta área es imposible separar el concepto de democracia del concepto de fraternidad, si se quiere entendido tan sólo en el sentido laico y secular. Es esta unión indisoluble entre democracia y fraternidad la que genera la aparición de los estados y las sociedades refundadas después de la dolorosa experiencia de la Segunda Guerra Mundial.

Por tanto, desde esta óptica el problema de la pobreza no es un problema de beneficencia, de justicia. Y de la justicia fundacional de

RODRIGO MADRUGA

queza idéntico en buena ley a la política de rentas o a la política salarial. Este servicio del Estado a la fraternidad es uno de sus fundamentos legitimadores y la lucha contra la pobreza forma parte del entramado íntimo del Estado del bienestar, como lo forma la educación o la asistencia sanitaria. El abandono de la pobreza a su destino fatal significa la expulsión de sus víctimas de la sociedad y la privación de sus derechos democráticos. La impavidez negligente ante la pobreza rompe el consenso fundamental de nuestra sociedad y en consecuencia deslegitima sus instituciones.

Algo debe haber sucedido para que en numerosos sectores de la izquierda se sientan desbordados e ineficaces, y en consecuencia aparentemente insensibles, ante una pobreza que les ha pillado por sorpresa y les ha dejado literalmente desconcertados hasta convertirlos en inoperantes. Y es que por desgracia muchas veces los esquemas mentales heredados pesan más que la fuerza hiriente de la misma realidad viva y cotidiana. Nuestra izquierda se había formado con la creencia de que la riqueza colectiva era inagotable y que sólo se precisaba del obrero reivindicativo para que ésta fuera redistribuida según sus cánones de justicia. Y todavía no ha reaccionado de la sorpresa morrocotuda que ha significado para ella el hecho de que el obrero reivindicativo haya sido sustituido por el marginado, silencioso y agobiado, en la vieja escala de los llamados explotados por la sociedad.

El obrero reivindicativo tenía unos caracteres dinámicos y regeneradores desde el ángulo de la izquierda tradicional que no tiene el actual marginado. Nadie se atrevería a bautizar la lucha de éste por su desesperada supervivencia como motor de la historia. Mientras, por otra parte, el estado paradójico en que se en-

poder, nace del hecho que habían llegado a él con la pretensión de redistribuir una riqueza que se daba por supuesta y se hallan en la inhóspita necesidad de administrar cierta escasez y de lanzarse a la desconocida aventura de tener que luchar para poder crear riqueza para todos. En este sentido nuestra izquierda es conservadora y todo el mundo sabe los males que aquejan a los conversos, sobre todo cuando más estrepitosa y gigantesca y súbita ha sido su conversión. Por esto sectores de nuestra izquierda se encuentran bloqueados ante la urgencia de compaginar la creación de riqueza con el dispendio de la mínima en el pozo sin fondo de la marginación. Pero, por suerte, la evidencia les desmonta enseguida la posible coartada de pensar que la marginación puede esperar años en su desespero hasta que la creación de riqueza haya producido sus óptimos frutos para todos.

Porque está naciendo, a pesar de las buenas voluntades que se ponen en la creación de riqueza, el convencimiento de que ésta ya no será superabundante como para destruir "ex opere operato" la pobreza, y que el pleno empleo, factor elemental en la lucha contra la marginación, es una utopía más que amenazada. Una sociedad, y unos poderes públicos, que viven tan sólo en la mitología casi de la producción de riqueza para generar el optimismo que facilite la lucha contra la escasez, se encuentran cada vez más con la dura realidad de que deben compartir esta actitud con la aparentemente contradictoria de gastar una riqueza escasa en la falsa hipótesis de la improductiva lucha contra la marginación. Pero lo que parece improductivo económicamente es productivo no sólo a nivel ético sino a nivel social y democrático. Porque dejando de luchar contra la marginación la sociedad pierde su fundamento consensual básico y los poderes públicos su legitimidad en tanto que contradicen este fundamento.

Debe resituarse el concepto de marginación en el discurso político y social de la izquierda. Porque es muy lamentable que se sacuda las pulgas de encima con el viejo tópico de que no quiere adquirir tics beneficios de derechos dinamitando la razón de ser del estado del bienestar que considera aún como propio. O atribuyendo despectivamente la preocupación por la pobreza tan sólo a católicos conservadores generando un progresismo sólo en el terreno cultural y político. Extraño progresismo ausente en la idea de justicia que era un patrimonio histórico de la izquierda a la que tantos hombres y mujeres de nuestro país dedicaron sus vidas. Porque nos engañaríamos todos si andáramos con la boca llena de las palabras modernidad, progreso y revolución tecnológica y las llenáramos de contenido olvidando que se producen en unas sociedades donde la marginación se está haciendo endémica con todas sus consecuencias. Y que una sociedad consiguientemente moderna y progresiva es arcaica y reaccionaria si, impávida, deja que la pobreza siga haciendo sus pinicetas en su

a la vora de...

La pobresa política

Josep M. ESPINÀS
Jaume Lorés ha publicat a *La Vanguardia* un article molt interessant, *El debate de la pobreza*, que comença així: «És lamentable que s'hagi polititzat el tema de la pobresa a Barcelona. Però és beneficiós vist des d'un altre angle. Perquè per als polítics sembla que només existeix allò que es polititza».

Seguint el suggeriment de Lorés, voldria precisar que sempre que es parla sobre la pobresa —i sempre que *es calla* sobre la pobresa— es fa política, perquè la pobresa és un tema polític per definició, i ho és de manera permanent; amb independència que en un moment determinat pugui aparèixer una utilització del tema pobresa que tingui interès per a uns polítics o uns partits concrets.

No es tracta, doncs, que una acció ocasional *polititzi* el tema de la pobresa; la pobresa ja és un *fet polític*. De la mateixa manera que l'armamentisme és un fet polític, el *polititzi* o no amb les seves campanyes els armamentistes i els antiarmamentistes; i la privació de recursos d'expressió —a un ciutadà, a un grup, a un poble— és també un fet polític per ell mateix, i la denúncia d'aquesta injustícia no és *polititzar* res.

La pobresa ha estat sempre un tema polític, i ha estat una de les bases del programa d'actuació dels partits d'esquerra. La línia elemental del pensament de dreta és que sempre hi haurà pobres, mentre que la ideologia d'esquerra ha proclamat l'esperança en la desaparició dels pobres i ha promès dur a la pràctica la fraternitat social. Però s'ha produït un fet que Lorés analitza exactament: la nostra esquerra s'havia format en el convenciment que la riquesa col·lectiva era inegotable i que només calia l'obrer reivindicatiu perquè la riquesa fos redistribuïda d'acord amb els seus canons de justícia. I encara no ha reaccionat davant l'enorme sorpresa que ha significat per a l'esquerra que l'obrer reivindicatiu hagi estat substituït pel marginat, silencios i afeixugat, en l'antiga escala dels «exploitats per la societat».

I incapaç, l'esquerra —almenys per ara i en aquest país, en l'àmbit on governa— d'incorporar els marginats a l'Estat del benestar, pot arribar a semblar que preocupar-se dels pobres és fer política de dreta. La desorientació, com es pot veure, ja és extraordinària. I la confusió immensa. La dreta defensant *políticament* els marginats, i l'esquerra —em penso que continuo d'acord amb la reflexió de Lorés— *passant* del tema. Per aquest camí, els pobres es faran cada vegada més de dreta, i em sembla que ja hi ha alguns indicis d'aquesta sorprenent novetat.

És una confusió que em sembla greument estèril, i terrible per als protagonistes de la marginació, perquè em sembla que la dreta no voldrà enfrontar-se profundament amb el problema dels pobres, i l'esquerra no *sap* com fer-ho. Segurament perquè, com diu Lorés, «està prou desarmada mentalment per no saber què fer ni què pensar davant d'aquest tema».

Els *liberals* alçant la bandera dels pobres que històricament tenia color socialista, i els *socialistes* que diuen que ara se senten *neoliberals*...

I tots units en la defensa d'aquesta imatge de l'*Estat del benestar* que deuen ser els Jocs Olímpics...

Un centro pionero dedicado a niños desatendidos que se hallan en situación de riesgo

Un centro de día materno-infantil del distrito de Ciutat Vella, uno de los más característicos de la ciudad de Barcelona, atiende a unos trescientos niños y niñas de los barrios Gòtic y Raval.

Un estudio realizado sobre el curso pasado, en 1983, el cual reveló que, en el 90 por ciento de los niños nacidos en esta zona se encontraba en situación de "medio y alto riesgo" y que el fracaso total o parcial en el desarrollo. Incluso se ha detectado un elevado índice de niños con deficiencias físicas y psicológicas, de las que se desconoce su origen. Roser Torrentó, directora de la Casa de la Font, comenta que en ocasiones "la causa de las deficiencias podría encontrarse en la escasa atención que se presta a estos niños en los primeros meses de vida".

Muchas familias de Ciutat Vella disponen de tiempo para dedicar a sus hijos, pero no en todas las zonas de la ciudad. En algunas, como es el caso de Ciutat Vella, se encuentran familias que viven en condiciones de hacinamiento y con unos ingresos muy bajos. El panorama es poco alentador, se completa con problemas estructurales y sociales de un barrio que durante años se ha convertido en un receptor de familias que, por causas diversas, han sido desahuciadas de otras zonas más próximas de la ciudad.

La falta de servicios, educación y actividades culturales, la clara ilegalidad con la que se maneja el centro materno-infantil de Ciutat Vella en Barcelona, a través de un estudio que ofrece una atención es-

pecial a los niños de corta edad considerados en "situación de riesgo", es decir, niños nacidos en familias que difícilmente cuentan con medios para atenderles adecuadamente.

No es una guardería

Diariamente las madres acuden con los niños al centro. Durante las horas que permanecen en él, se bañan, comen y dan de comer a los pequeños, aconsejados por los educadores. No se trata de una guardería; tampoco se intenta únicamente entretener a los niños. Esta concepción original, precisamente, uno de los principales inconvenientes con que se encuentran los educadores, ya que en algunos casos los padres de los niños afectados acuden al centro pretendiendo encontrar ayudas económicas o un lugar donde dejar a los pequeños mientras ellos se "buscan la vida".

El centro pretende ayudar a los padres a cuidar mejor a sus hijos, ofreciéndoles una formación pedagógica, aunque también proporciona a las familias afectadas recursos materiales cuando resulta necesario. "Se trata de incidir en la formación de niños con dificultades, mostrándoles un medio sano y adecuado a su realidad, al menos durante unas horas al día", explica Marina Curri, jefe de servicios personales del consejo de distrito de Ciutat Vella.

Mejorar la calidad de vida

Con el tratamiento que recibe el niño en la sección materno-infantil, la madre se da cuenta de que su hijo necesita ropa, limpieza y ali-

Una variada oferta comunitaria

La Casa de la Font dispone, además del centro materno-infantil, de un área que funciona como taller de adolescentes, con quince plazas de capacidad y que persigue la formación laboral de jóvenes entre 14 y 18 años a través de trabajos prácticos, especialmente en el sector de carpintería y maquinaria semi-industrial.

El curso pasado, de los doce inscritos en el taller de adolescentes, siete encontraron trabajo estable relacionado con el sector de la carpintería, algunos incluso dentro del mismo barrio, según explica Casimir Macià, responsable de la sección de juventud de la Casa de la Font.

El centro materno-infantil de Ciutat Vella desempeña su función en el tercer piso y en la terraza de la Casa de la Font, mientras que el primer y segundo piso ofrece los servicios de un casal infantil.

El casal infantil realiza múltiples juegos, excursiones, deportes, visitas culturales, etcétera. Al centro acuden entre cuarenta y sesenta niños. Casimir Macià comenta que el casal, aunque presenta las mismas características que cualquier otro centro infantil, se encuentra con unos "problemas especiales" debido al barrio donde se encuentra.

Asimismo, el taller de adolescentes de la Casa de la Font está experimentando una verdadera muestra de relación multietnia entre jóvenes. No en vano en estos momentos acuden al centro cuatro árabes, dos sudamericanos y un africano, que junto con el resto de españoles forman un grupo de trabajo de unos doce muchachos. De la convivencia de estos chicos de diferentes culturas y nacionalidades, pero unidos a menudo por el desarraigo social, no se han derivado hasta el momento problemas de relación, sino al contrario.

La Casa de la Font, un centro materno-infantil que funciona como experiencia piloto

El tiempo en que el niño está en el centro, que los afectados ya entienden qué es un niño y cómo debe cuidarse, termina el período de aprendizaje", explica Marina Curri. Y si bien existe una limitación del tiempo de estancia en el centro, en caso necesario se establece un nuevo contrato.

Trámites y obligaciones

Los inscritos en la sección materno-infantil de la Casa de la Font provienen de los centros de servicios sociales del distrito. Es decir, la asistencia social estudia el caso durante un tiempo no superior a un mes y, si estima conveniente que acuda al centro, inicia la tramitación. Cuando se produce la inscripción, los padres se comprometen a trabajar conjuntamente con el centro y a intentar paliar la situación degradada en la que se encuentra el niño.

El tiempo en que el niño está en el centro, que los afectados ya entienden qué es un niño y cómo debe cuidarse, termina el período de aprendizaje", explica Marina Curri. Y si bien existe una limitación del tiempo de estancia en el centro, en caso necesario se establece un nuevo contrato.

La actitud de las madres ante sus hijos pequeños o recién nacidos es mucho más protectora que la de los niños tienen de siete a catorce años. La mayor parte de las veces que el centro de servicios sociales de la zona se ha puesto en contacto con familias para incidir en el "buen cuidado" de los bebés no ha recibido actitud alguna de rechazo por parte de los padres afectados, sino al contrario. En cambio, cuando ha tratado de intervenir en casos de niños mayores, las madres han reaccionado incluso violentamente: "Mi hijo es muy listo y, como yo, ya se espabilará a base de palos", dice una señora de su hijo de siete años, que no va a la escuela y que ha sido detenida repetidas veces por la Policía.

"No se trata de un curso. Cuando se ve que las relaciones han me-

països catalans, avui

L'informe anual de la institució ha entrat al Parlament

El Síndic de Greuges constata un augment de marginació

Continua fallant la coordinació administrativa

El 1986 s'han rebut 1.211 queixes

Albert Closas
BARCELONA — L'informe del Síndic de Greuges, que ha entrat al Parlament, constata dos grans blocs de queixes del ciutadà: d'una banda, les que fan referència a problemes administratius (dels Ajuntaments i de la Generalitat), i de l'altra, les que fan referència a les àrees de Sanitat i Treball, íntimament lligades als problemes de pobresa i marginació social. Es aquest segon bloc el que ha experimentat al llarg del 1986 un augment que l'informe qualifica de *significatiu*.

Aquest tipus de queixes van representar el 16,7 per cent del total el 1985, mentre que el 1986 han estat del 24 per cent. «Molts escrits adreçats a aquesta institució —diu l'informe en les seves consideracions finals— posen de manifest que la situació de marginació social que afecta molts ciutadans s'agreuja i que es consoliden unes diferències socials que fan caure els més necessitats en un cercle viciós pràcticament insuperable si no reben ajuda».

A l'informe del 1985 ja es denunciava l'existència de bosses de pobresa i d'estructures socials discriminatòries, per la qual cosa s'hi va incloure una observació sobre la necessitat d'una acció decidida dels poders públics. «Un any després —diu l'informe del 86— la situació no ha canviat, i per tant hem de tornar a advertir totes les administracions públiques de la necessitat de prendre mesures específiques

que, comptant amb un finançament adequat i de forma coordinada, puguin anar resolent les mancances socials existents donant preferència als casos més urgents».

En aquest mateix sentit, es lamenta que lleis que han estat aprovades fa poc tant per l'Estat com per la Generalitat, que contemplen solucions per a aquests problemes, no s'hagin posat encara en pràctica per falta dels reglaments que les han de desplegar. D'altra banda, es critica també que tant l'administració local com l'autònoma «atenguin amb preferència certes realitzacions de prestigi monumental, despeses de propaganda i d'ornamentació» i deixin en segon terme greus problemes de tots tipus.

Informació insuficient

Un altre dels aspectes destacats de l'informe, que es ve repetint cada any, és el de la insuficient informació que dona l'administració al ciutadà sobre els seus drets i els beneficis a què es pot acollir. També s'han donat molts casos en què el ciutadà ha hagut de recórrer al Síndic per comprendre millor l'abast de les respostes que li han donat les administracions, sovint extremament curtes i en un llenguatge massa tècnic.

Encara és més greu la pràctica del silenci administratiu (el fet que una administració no contesti a les reiterades

L'informe del Síndic de Greuges constata que la pobresa i la marginació social de molts ciutadans, que ja es van denunciar el 1985, s'han agreujat aquest darrer any sense que els poders públics hagin fet res per solucionar-ho

sol·licituds del ciutadà), que ja s'ha denunciat en anteriors informes, però que continua produint-se de forma important. També preocupa el retard en l'execució de sentències, que moltes vegades s'allarga sense cap justificació.

Subjacent a tots aquests problemes, hi ha la qüestió de la deficient coordinació entre les diferents administraci-

ons, cosa que perjudica l'eficàcia de les actuacions públiques. Aquest problema afecta particularment l'ordenació dels serveis socials i la protecció del medi ambient. Per cert, aquest darrer aspecte és un dels que ha experimentat també el 1986 un important augment del nombre de queixes o consultes del ciutadà.

El Ayuntamiento invertirá 75 millones en empleo juvenil en Ciutat Vella

EP, Barcelona

El quinto plan de empleo juvenil del Ayuntamiento de Barcelona, dotado con 75 millones de pesetas, será aplicado íntegramente en el distrito de Ciutat Vella, de Barcelona, según se desprende de un programa que está elaborando el Área de Juventud del Ayuntamiento.

Esta iniciativa municipal, que comenzará a aplicarse el próximo mes de junio, podría facilitar salidas laborales a unos 160 jóvenes del citado distrito, el más viejo de la ciudad y escenario además de un plan de rehabilitación integrada (ARI) que pretende mejorar la calidad de vida del citado barrio.

El plan de acción juvenil se llevará a cabo en colaboración con varias organizaciones gremiales de la ciudad, la Federación de Trabajo Asociado de Cataluña y la Federación de Sociedades Anónimas Laborales de Cataluña.

països catalans, avui

Per tal de pal·liar amb fets la injustícia social existent malgrat la recuperació econòmica

Unió convoca els partits a una «ponència social catalana»

**Borrell afirma
que les bosses de
pobresa
augmenten a
Catalunya**

Antoni Pla ja i Masen

BARCELONA — Francesc Borrell i Mas, president del comitè de govern d'Unió Democràtica de Catalunya (UDC), ha declarat al diari AVUI que «l'objectiu que Unió es va fixar en el seu Congrés del mes de novembre passat, sobre les bosses de pobresa i la marginació social existent al nostre país, ha trobat ressò en aquests últims mesos en els caps de les institucions catalanes, els polítics, les associacions de veïns i també la gent del carrer, que s'han interessat per aquesta problemàtica».

A pesar d'aquest bon acolliment, Borrell considera que cal anar més enllà «perquè això no és suficient. No n'hi ha prou de parlar-ne, cal posar remei a la situació angustiant dels estaments socials més dèbils». Un capítol, aquest, en el qual inclou els infants, els vells i els parats, «que són els més perjudicats».

Fer front als contrasentits

El líder democristià posa de relleu que «és un contrasentit que, en un moment com ara, en què hi ha una represa econòmica evident a Catalunya, les bosses de pobresa vagin augmentant en lloc de disminuir». És per això que, assenyalant tot seguit, «Unió Democràtica, després d'aquesta primera etapa de sensibilització que ha obtingut una bona resposta, vol iniciar una segona etapa encaminada a pal·liar amb fets la injustícia social».

Afirma Borrell «He pogut comprovar que d'altres partits polítics pensen com nosaltres, però cal que algú prengui la iniciativa».

Després d'explicar que Unió Democràtica ha

Unió Democràtica de Catalunya vol aportar solucions per a les bosses de pobresa

decidit convocar una «ponència social catalana en què participin les forces polítiques i les institucions del país per tal d'avaluar la magnitud del problema unint i coordinant esforços».

Aquesta ponència social catalana, Unió l'ha convocada per a mitjan juny, després de les eleccions municipals, «ja que volem evitar l'excessiva politització del període de les eleccions municipals que podria malmetre'n els resultats».

Solucionar els problemes més imperiosos

«L'objectiu de la ponència no és pas establir un pla general de serveis socials, cosa que correspon a la Generalitat, sinó coordinar els esforços immediats per donar solució als problemes més imperiosos: la gana, els desnonaments per falta del pagament del lloguer, pagar beques de menjador escolar, els endarreriments en el pagament dels rebuts de l'aigua, la llum o el gas», ha afegit Borrell.

El líder democristià ha resumit l'estat de la qüestió dient que «l'objectiu bàsic de la ponència ha de consistir a conèixer les necessitats més vitals, catalogar-les i quantificar-les, i com a

resultat de tot plegat, posar-hi remei, si això és possible».

D'altra banda recorda que els serveis socials públics depenen de tres administracions públiques diferents, que han superposat les seves prestacions «perquè no han sabut o no han pogut posar-se d'acord». Això fa, sempre segons el president del comitè de govern d'UDC, que «es dupliquin molts recursos i molts esforços i, en canvi, fa també que quedin sense atenció moltes necessitats primàries que demanen una resposta immediata. Ajudar a resoldre aquesta manca de coordinació i sumar esforços és també l'objectiu de la ponència».

No tenen dret a cap pensió

Borrell acaba recordant que a Barcelona hi ha 24.525 vells que no tenen dret a cap pensió de jubilació. Només reben les 15.000 pessetes mensuals del FAS (Fons d'Assistència Social-traspasat a la Generalitat. I també que el 25 per cent de fills de persones en atur no tenen cap mena de beca de menjador. «Un nen que no menja no pot assimilar l'ensenyament».

Ciutat Vella enyorada

El nostre barri de Ciutat Vella és part del patrimoni històric català i un dels més importants de Barcelona. Però sembla com si ens haguéssim proposat que sigui senzillament un niu de porqueria, a pesar del seu valor arquitectònic.

No he viscut aquells anys quan el barri era molt diferent en tots els aspectes. Els carrers i carrerons eren nets i els balcons florits. Aquesta era

una imatge de poble. Aquella tranquil·litat et feia passar unes estones agradables pels indrets del barri. S'hi respirava un ambient de civisme i humanitat.

Han passat els anys i l'abandó del barri ha augmentat tant que fa que em pregunti per què l'Ajuntament i la Generalitat no hi intervenen. Sembla que la misèria, la gana, els vicis i la violència no són un motiu suficient. No hi ha ajuts perquè la gent se'n pugui sortir i així es tendeix a l'alcoholisme, la delinqüència i la mendicitat com a únics recursos personals enfront d'aquesta

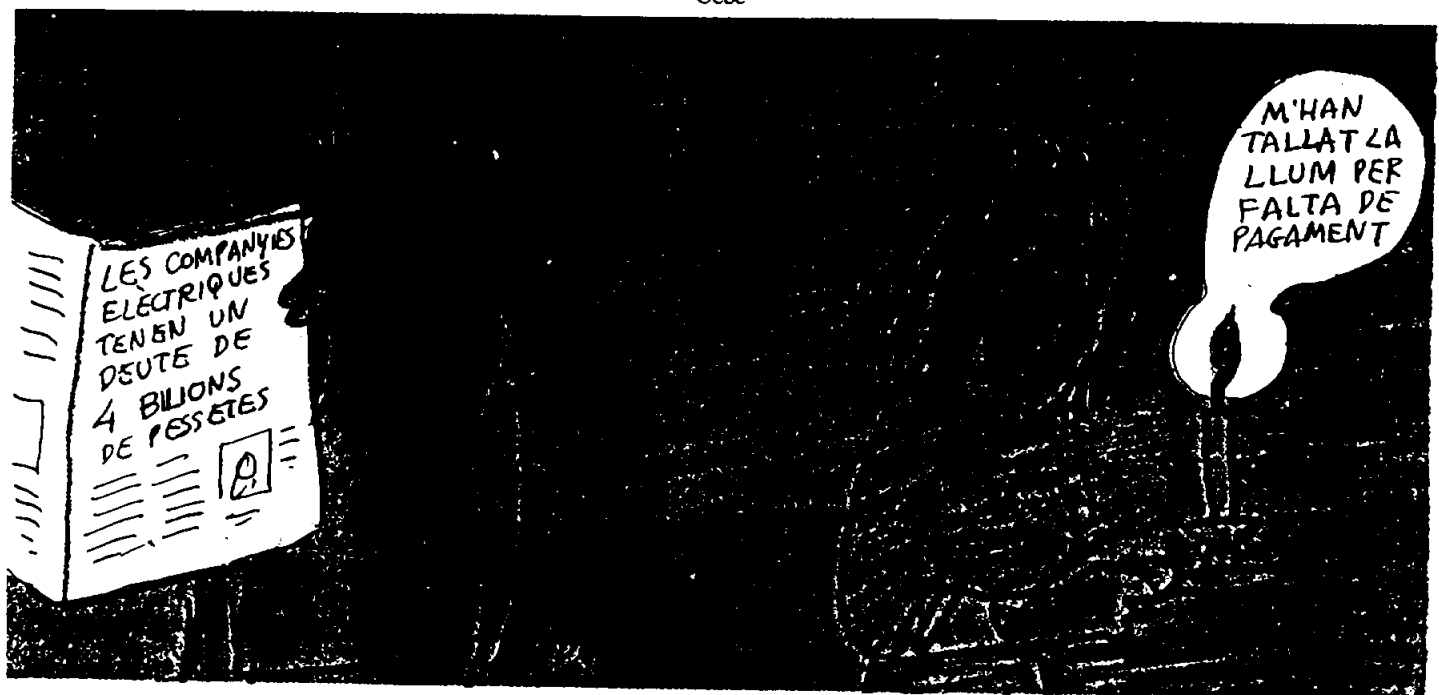
manca de solucions institucionals.

Si continuem immersits en aquesta situació que empitjora progressivament, ens haurem de sentir avergonyits de deixar perdre una part del que som i que volem sentir ben nostre. Tal com abans, volèm viure el nostre barri amb dignitat.

M'agradaria que aquestes ratlles fessin reflexionar els governants i els ciutadans sobre això perquè es posés fil a l'agulla i comencés el redreçament de la Ciutat Vella, que és el cor històric de Barcelona. **Montserrat Graells** (Barcelona).

COM SI RES

Cesc

Pobresa, Quart Món

Francesc CANDEL

El Consell de la Joventut de Barcelona em va demanar un resum de la meua intervenció a les jornades «Iniciatives per la Pau i la Cooperació», que tindran lloc dissabte.

La pobresa ha estat una constant a la història de la Humanitat. Durant aquest segle, concretament als anys seixanta, semblava que se n'havia iniciat l'erradicació. Subsistia, però inadvertidament, anant a menys i introduint-nos a tots als Estats del Benestar. La pobresa quedava relegada al Tercer Món: Asia, Àfrica, Amèrica del Sud... A partir de 1973, amb la crisi energètica, l'economia del desenvolupament pateix una commoció i un col·lapse que genera tancament d'empreses, limitació productiva i manca de treball. Cada vegada més gent veu minvades les seves fonts d'ingressos i s'incorpora a aquest estament de la pobresa en els seus escalafons més diversos, des de viure amb rendes reduïdes fins a demanar caritat pel carrer.

Curiosament, l'economia industrial ha resorgit, reconfortada amb la moderna tecnologia, que cada vegada produeix més amb menys mà d'obra. L'atur, en lloc de minvar, augmenta, i la classe obrera ha perdut la seva fortalesa. I en aquesta tesitura ens trobem: amb una revolució tecnològica que genera riquesa descomunal per a uns quants i una pobresa progressiva per a unes majories. El Quart Món és aquesta nova pobresa que s'ha instal·lat com un viatge sense retorn als països industrials capitalistes, a Espanya un dels que més... Etcètera, molts etcèteres.

A Q U I   H I   H A   G A N A !

=====

OPERACIÓ ALIMENT SOLIDARI

A LA CIUTAT VELLA

Retalls de Premsa : Diaris i revistes

- Interven a la Ràdio

segona part

- Debat obert del 2 març

al teatre de les "Javieranas"

BARCELONA- 1987

MAIG-DESEMBRE

Maragall i Cullerell: retòcs estratègics

Pasqual Maragall

Els canvis i modificacions tàctiques són habituals, normals i lògiques en qualsevol campanya electoral. Des de fa mesos els diferents candidats i partits han anat realitzant aquests canvis sense que la ciutadania se n'adoni de manera conscient. Però aquestes operacions, dissenyades pels estratègics, tenen les seves repercussions socials.

Un dels canvis més interessants dels últims dies l'ha protagonitzat Pasqual Maragall. En la presentació de les candidatures municipals del PSC-PSOE, el candidat a la reelecció per Barcelona va ser molt més moderat i contingut en les seves crítiques a Convergència i Unió «per evitar tergiversacions interessades i actituds crispades que no condueixen enlloc i no aconsegueixen cap vot». Paral·lelament a aquesta disminució en l'atac als nacionalistes, Pasqual Maragall va centrar bona part de la seva intervenció a explicar les preocupacions socials dels socialistes i va parlar de concòrdia i de respecte a les lleis d'ordenació territorial, tot i que no les va acceptar.

A cap observador se li escapa que bona part de la campanya de Convergència a Barcelona fins ara ha estat centrada a criticar a Maragall la incontinència verbal i la falta de sensibilitat

per als afers socials. En relació amb el primer d'aquests aspectes, es pot recordar la resposta contundent de Jordi Pujol a les declaracions de Maragall referides a Convergència i el franquisme; o bé l'agra polèmica sobre les lleis d'ordenació. En relació amb el problema social, la polèmica més coneguda ha estat la de la gana a la Ciutat Vella. En conseqüència, els experts electorals de l'alcalde de Barcelona van decidir de superar aquests handicaps en la imatge del candidat potenciant una imatge de moderació i de més sensibilitat social.

Un candidat molt moderat

Al mateix temps, baixant a les polèmiques més quotidianes, Maragall podia haver perdut també una petita dosi d'imatge de polític d'Estat. En aquest sentit s'emmarca la seva recent visita a Roma al famós polític demòcrata-cristià, Giulio Andreotti, de tendència moderada.

Com dèiem: petits canvis tàctics que van ajudant a delimitar la imatge definitiva, i inconscient per al gran públic, d'un polític.

Josep M. Cullerell

PUGEN, BAIXEN; ENTREN I SURTEN

En les últimes setmanes hem assistit al ball dels candidats. La confecció de qualsevol llista electoral implica infinitat de corredisses, combinacions, consensos, interpretacions, especulacions i rumors. Les llistes municipals de Barcelona ja estan dades i beneïdes. Aquesta és una aproximació al ball dels candidats: pugem, baixem; entren i surten.

JOAN SELLA

La inclusió de l'actual portaveu parlamentari socialista, Lluís Armet, al segon lloc de la llista encapçalada per l'alcaldable Maragall, i la confecció de la llista convergent per a la ciutat de Barcelona, han estat els dos aspectes dels prolegòmens electorals més comentats i que més hipòtesis i especulacions han generat entre observadors de la vida política del país i sectors de militants dels partits citats.

La versió oficial sobre la presència de Lluís Armet al segon lloc en importància a la llista socialista per Barcelona és que Armet, antic conseller de Política Territorial a l'època Tarradellas, "és un home de govern, i de gran experiència institucional". Els coneixements en matèria d'ordenació territorial representaran un gran bagatge, per Lluís Armet, si en el futur ha de formar part d'un govern municipal que assistirà al desmantellament de la Corporació Metropolitana i a la neutralització d'algunes competències de l'Ajuntament barceloní relacionades amb la qüestió metropolitana.

Fons socialistes properes a l'aparell del carrer de Nicaragua —on es troba la seu del PSC— afegeixen que Armet, a l'Ajuntament, podrà marcar de prop Pasqual Maragall en el terreny de les directrius generals del partit. Directrius que fins a cert punt Maragall ha obviat, especialment després de tornar de Lausana amb el nomenament olímpic.

Una notícia que no va agradar gens a la cúpula dels Partits dels Socialistes va ser una referència positiva de Maragall sobre Jordi Solé Tura. Alguns mitjans periodístics van insinuar que el psuquer dissident Jordi Solé Tura podia fer tandem amb Maragall amb vista als comicis del 10 de juny. Un portaveu del carrer de Nicaragua afirma que aquesta qüestió va ser una especulació al seu dia, com també ho és pensar que Maragall té Armet de segon de llista, perquè es preveu que l'últim ocuparà l'alcaldia l'any que ve si Pasqual Maragall és el presidenciable a les eleccions autonòmiques. El portaveu oficial del PSC ha manifestat que el candidat de 1988 és Raimon Obiols i que, ara per ara, no hi ha res previst per variar el disseny del congrés, que va ator-

gar la confiança a Raimon Obiols, per encapçalat la candidatura autonòmica de 1984.

L'equip

Bàsicament, a la nova llista municipal, Pasqual Maragall conserva el seu actual equip.

Hi ha, però, dues exclusions: Jordi Vallverdú i Pau Cernuda, el regidor del districte de la Ciutat Vella, el qual ha caigut a causa, principalment, de la campanya veïnal de denúncia per la degradació del districte i particularment per les condicions de vida d'alguns dels seus habitants, posades de manifest a la campanya "Aquí hi ha gana", duta a terme fa un parell de mesos.

La novetat a la llista socialista és la incorporació de Francesc Raventós, el superexecutiu d'Iniciatives SA. Raventós ocupa el quart lloc de la llista, que té de número tres l'actual regidor a l'àrea d'Urbanisme, Jordi Parpal.

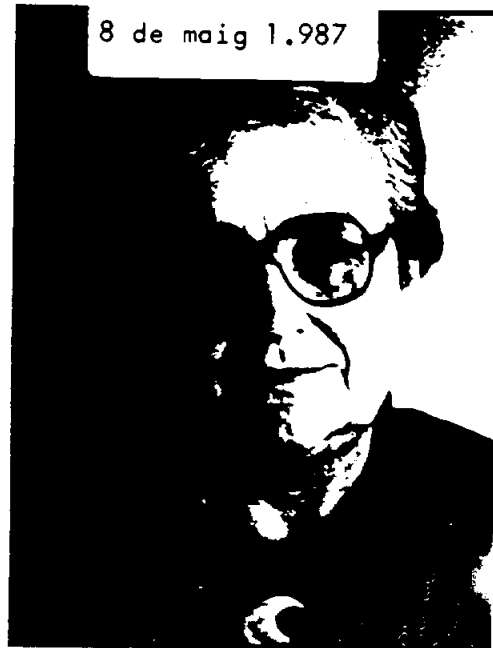
Mercè Sala ocupa el cinquè lloc. Per raons òbvies, la fins ara vice-presidenta de la Corporació Metropolitana es troba en expectativa de destí. Sembla, però, que si tot marxa com està previst per l'equip Maragall, a Mercè Sala se li assignarà una responsabilitat important en les mancomunitats metropolitanes que es crearan per imperatiu de la nova legislació de divisió territorial.

La incorporació a la llista socialista dels diputats Marta Mata i Antoni Santiburcio, a més a més de Lluís Armet, reforça encara més la presència institucional del PSC a la llista municipal.

Una altra novetat a la candidatura que encapçala Pasqual Maragall és Jordi Borja, actual tinent d'alcaldable de descentralització i participació ciutadana, que va accedir l'any 1983 a l'Ajuntament a través de la llista del PSUC. Segons fonts d'aquest partit, Borja no ha deixat el PSUC. La seva presència a la llista socialista es en qualitat d'independent, com el gran factòtum olímpic Josep Miquel Abad en el lloc 32.

Maria Aurèlia Capmany també repeteix candidatura, malgrat haver manifestat diverses vegades en els últims anys les seves ganes d'abandonar l'àrea de Cultura de l'Ajuntament parisienc. Sembla que en el pròxim pe-

8 de maig 1.987

riode municipal, a Maria Aurèlia Capmany se li reserven feines de representació municipal se li relleven les funcions de gestió, sempre e el supòsit que els resultats electorals sigui favorables per als socialistes.

Les fugues del PSUC

La catedràtica de grec Eulàlia Vintró és l'alcaldable d'Iniciativa per Catalunya, la plataforma constituïda a partir del PSUC, PCC Entesa dels Nacionalistes. Després de La Vintró, militant del PSUC i actual regidor d'Ensenyament, a la llista d'Iniciativa per Catalunya hi ha un altre psuquer, Antoni Luchetti. El tercer lloc de la candidatura ha d' ser per a un independent. En el moment de donar aquestes ratlles a l'impremta, la identitat d'aquest independent no era coneguda, però els promotors d'Iniciativa per Catalunya buscaven una personalitat que pogués encarnar l'esperit d'aquesta plataforma. Un independent que vetllés per una gestió municipal allunyada de l'especulació i que no fos un home de l'òrbita del PSUC ni del PCC. E aquest sentit, es descartava que aquest tercer lloc fos ocupat per Pere Parabolles, un

CATALUNYA

Barrabons / Manuel Vilasero

La comissió de govern de l'Ajuntament de Barcelona de dimecres que ve aprovarà un Pla de Serveis Socials pel període 1987-91 que pràcticament duplica a despesa municipal en aquest camp. En el Pla s'expressa la necessitat que la Generalitat i l'Ajuntament establexim un conveni únic en virtut del qual cada institució es responsabilitzi d'una part del finançament dels serveis socials a Barcelona.

En aquests moments encara no està decidida definitivament la quantitat que el consistori dedicarà al nou pla. Un alt càrrec municipal ha manifestat al DdB que la comissió de govern estudiarà dues o tres alternatives. La que té més possibilitats de ser aprovada i destinada prop de 9.000 milions i l'altra estaria al voltant dels 3.000. La primera està avalada per l'àrea de Serveis Socials i s'ha en els estudis que els tècnics d'aquest servei han realitzat fins ara.

Finalment s'aprova el pla contempla la dotació econòmica de 9.000 milions, l'Ajuntament invertirà en serveis socials i el quadrienni 1987-91 uns 3.000 més que fins ara. Aquests milions es destinarien a potenciar i crear una bona part dels centres que ara ja funcionen i a centres d'acollida, cassals i programes d'atenció a infants en situació greu.

L'Ajuntament doblarà els diners que dedica a serveis socials

La comissió de govern aprovarà dimecres un pla de 9.000 milions pels pròxims quatre anys

El pla especifica també que amb aquests diners comprimesos per l'Ajuntament no n'hi ha prou. Cal millorar la coordinació entre les diferents administracions que tenen competències de serveis socials i que aquestes es complementin també a fer un esforç econòmic. L'Ajuntament demana que

la Generalitat pagui el 40% de la despesa pública necessària per serveis socials a la ciutat de Barcelona, la Diputació el 30% i l'Ajuntament l'altre 30% restant. En aquesta perspectiva, a la Generalitat li correspondria invertir 3.200 milions l'any 1991 i la Diputació i l'Ajuntament 2.400

cada un.

Amb aquests diners l'àrea de serveis socials considera que quedaria cobert el 70% de la despesa pública necessària per fer front a les necessitats socials de la ciutat. Per coordinar aquests esforços es proposa també la creació d'una comissió mixta integrada per la

Generalitat, la Diputació i l'Ajuntament, que a més pugui "acreditar, ordenar i racionalitzar els serveis socials gestionats per institucions de caràcter privat".

La distribució sectorial que proposa el Pla prioritza sobretot l'atenció a la gent gran (35% del pressupost) i dedica la resta a la

infància (14%), a l'atenció primària (24%) i els disminuïts físics (20%). La resta es dedicaria a crear serveis de reinserció social i atenció a la drogaddicció.

Una decisió meditada

L'aprovació d'aquest pla és una assignatura pendent de l'actual consistori i ha estat el resultat d'una llarga reflexió de l'equip de govern municipal que ha portat finalment a una reorientació substancial en la seva política de serveis socials. La prova que la reflexió ha estat llarga i difícil és que el pla s'havia de presentar ja en les dues comissions de govern anteriors i el mateix Pasqual Maragall va ordenar que s'eliminés dels corresponents ordres del dia per poder fer-ne un debat més aprofundit. Maragall ha optat per aquesta via de reflexió sense presses malgrat que alguns regidors han advertit que aquesta mesura, presa quan falten pocs dies per l'inici de la campanya, pot ser interpretada com a purament electoral.

En aquests moments, segons les dades de què disposa l'àrea de Serveis Socials de l'Ajuntament, a Barcelona hi ha 55.000 persones grans mancats d'entorn familiar i entre 25.000 i 30.000 nens que viuen en estat de pobresa, 1.500 dels quals són ja delinqüents habituals. Pel que fa a la droga, se sap que 5.300 persones, d'entre 16 i 31 anys són consumidors d'heroïna i uns 148.973 són alcohòlics.

CiU només demanava 500 milions

gents van exigir com a condició prèvia que Maragall posés sobre la taula, unilateralment, 500 milions de pessetes.

CiU va convertir en cavall de batalla la concessió dels 500 milions. Al següent ple va presentar una moció que va ser refusada i, davant la negativa, militants de CiU van organitzar una recollida de firmes. Ara, finalment, Maragall posa sobre la taula una xifra que significa augmentar en 1.300 milions l'any el que es destinava a serveis socials. Més del doble del que demanava CiU.

La història d'un cop de timó anunciat

Abans de redistribuir la riquesa cal crea-la", va dir.

La regidora de serveis socials, Francesca Masgoret, ha repetit també darrerament que la falta d'un únic centre decisió i d'una política clara de subvencions a la Generalitat generen greus problemes. El pla municipal proposa en aquest sentit substituir el sistema de subvencions pel de conveni únic i demana que "la direcció general de Serveis Socials de la Generalitat sigui l'interlocutor únic per totes les qüestions de serveis socials".

Pasqual Maragall va reconèixer recentment que la política de serveis socials a Ciutat Vella ha estat equivocada. En la presentació del programa electoral socialista per les properes eleccions municipals Pasqual Maragall ja va anunciar també que un dels eixos d'actuació durant el proper mandat serà la política dirigida a fomentar el benestar social. Maragall va advertir que no és cert que fins ara no s'hi hagi prestat atenció, sinó que abans calia donar prioritat a la consolidació urbanística i promoció econòmica de les ciu-

Aigua

Teresa PÀMIES

La Federació d'Associacions de Veïns de la nostra ciutat (FAVB) s'ha agermanat amb les organitzacions veïnals de León, Nicaragua. L'acord no és platònic car les coses es plantegen en termes d'intercanvi d'ajut immediat. En lloc de discursos internacionalistes, l'agermanament es concretà en un compromís: els veïns de Barcelona recaptaran un milió de pessetes per a les obres de proveïment d'aigua potable als habitatges de nova construcció del barri Zaragoza de la ciutat de León.

¿Què en treuen els barcelonins? En poden treure la força que genera tota acció solidària, energia i experiència cívica per a la nostra lluita, com va revelar la campanya *Aquí hi ha gana*, reeixida iniciativa de l'Associació de Veïns del Casc Antic.

Fins i tot havent-hi condicions tan precàries en certs barris barcelonins, és inadmissible allò de «Amb els nostres problemes en tenim prou. Només ens faltarien els de Nicaragua». No sols és una reflexió insolidària sinó desmobilitzadora. Qui així reacciona tampoc no es mou per resoldre els problemes del seu barri ni els personals. L'insolidari espera que li ho resolguin els altres.

Només cal que algú prengui la iniciativa d'una acció com ara la de FAVB: reunir un milió de pessetes per proveir d'aigua un nou barri de la nova Nicaragua. I això es pot fer enviant una quantitat, per modesta que sigui, al compte 2604-38 de la Caixa de Pensions, agència Jaume I.

I els ciutadans de León, Nicaragua, sabran que Barcelona és quelcom més que la seu dels propers Jocs Olímpics. És la ciutat que els hi va dur l'aigua potable pels canals de la solidaritat. I això sí que prestigia Barcelona.

BARCELONA DISTRICTO 1 CIUTAT VELLA

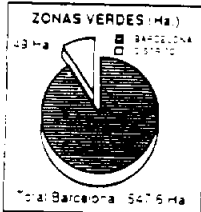
CARA: LAS SIETE RAMBLAS... Cruz: LA MARGINACION... El alcalde desea una Barcelona abierta al mar...

Cruz: LA MARGINACION... El alcalde desea una Barcelona abierta al mar...

Contradicciones que van a dar a la mar

Todas las instituciones y los guetos de miseria se concentran en la misma area

Seguridad ciudadana, Moll de la Fusta, extranjeros y plazas minimas son los motivos de polémica

JOAQUIM ROGLAN

Se llama ahora Ciutat Vella... El vecindario oficial debía por poco a la población flotante...

Merde... las playas de una Barcelona sonada como Copacabana... El alcalde desea una Barcelona abierta al mar...

El alcalde desea una Barcelona abierta al mar... El Moll de la Fusta es el símbolo inaugurado...

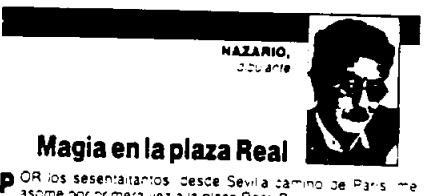
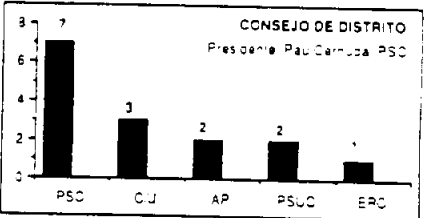
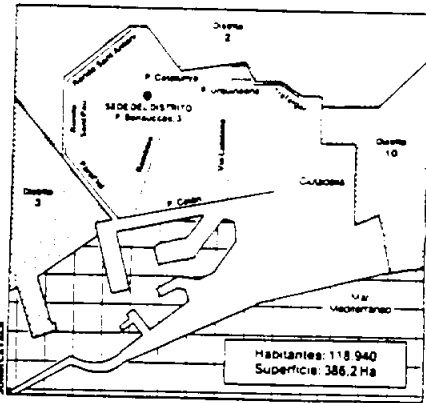
La trama humana de Ciutat Vella se entrecruza de nuevos mercaderes florecientes tenderos...

Los vecinos aseguran que muchas de las grandes obras y proyectos se hacen mas tarde...

Lo que nadie quiere ver... La maravilla oculta y el resto de la panorámica... El Ayuntamiento ha comprado casas...

De nada sirven las plazas si no podemos ir a ellas sin miedo... En este distrito hay la mayor dotación de policías de todos los cuarteles...

Muchos millones invertidos... El concejal informa: 'Se han invertido muchos millones, que no se ven, en cloacas que evitarán inundaciones como la de hace dos años...'

Magia en la plaza Real... POR los sesentaitantos desde Sevilla camino de París me asome por primera vez a la plaza Real...

LO MECHO

- La gran escuela de cocina... El programa AP... Remodelación de la Casa de la Font... Mayor presencia de policía...

POR HACER

- No se han acabado las obras de la cantina... Las rebajas de plazas... El Brno se ha convertido en un acedero de la Fina de Miralles...

Barcelona, del 1 al 10

DISTRITO I

Calles estrechas, viviendas pequeñas y deterioradas, delincuencia, prostitución, drogas, falta de higiene, son algunas de las señas de identidad de Ciutat Vella. Los comercios, las islas peatonales, la iniciativa asociada de sus habitantes, los edificios histo-

ricos y la sede de las principales instituciones de la ciudad son las otras señas de identidad. Ciutat Vella es el distrito "primero", en historia, en necesidades, en popularidad y en muchos otros sentidos. Incluso en el de los proyectos para mejorarlo.

Ciutat Vella, el dudoso privilegio de ser la "primera" en casi todo

Ciutat Vella es el contraste. La zona con más servicios y comercios, pero a la vez la más degradada por los barceloneses de otros barrios y por los no barceloneses cuando vienen a la ciudad, es a la vez la que más malos ofrece a sus residentes para intentar abandonar. En sus 386 hectáreas están ubicados los "poderes": Gobierno y Parlamento autonómico, Ayuntamiento,atedral y obispado, la patronal, Gobierno Civil y Jefatura Superior, la Audiencia, Capitanía y Comandancia, la sede central de una de las principales "Casas" (Bancos, ni el "Barça"). Pero si estas los jubilados y desempleados con subsidio más bajo, si lo tienen, las prostitutas más accesibles, los drogadictos menos discretos y sus "serviciales camellos", los delincuentes más activos y los guardias municipales que más horas extras trabajan en la ciudad, donde parecen a todas luces insuficientes.

Los contenedores de basura, o así lo parece. Hay menos higiene y eso se nota no solo recordando el barrio, sino con datos oficiales. La mortalidad infantil, con ser baja, es la más alta de la ciudad. Sobre las calles estrechas, las viviendas pequeñas. Alguien lo ha bautizado de "barraquismo vertical" en los "cuartos de casa" (viviendas divididas y subdivididas) de la Barceloneta, la proporción entre metro cuadrado de piso y habitante es la menor de la ciudad. En el Casc Antic y en el Raval, las viviendas de alquiler bajo han sido dejadas de la mano de su propietario, al dejar de ser rentables, de manera que han ido degradándose poco a poco. Los inquilinos de alquiler bajo son, en su mayoría, personas mayores, de ingresos nada excepcionales.

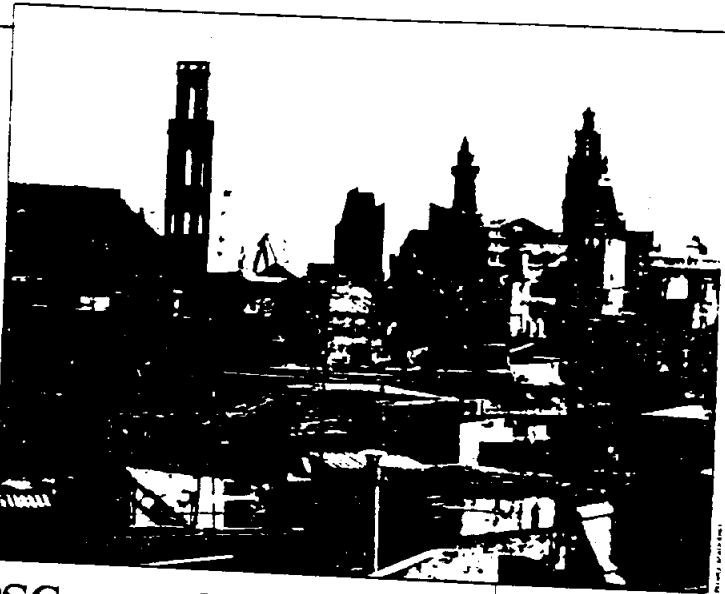
La delincuencia

Ciutat Vella es también el distrito de las pensiones. En los últimos meses se han cerrado algunas, inicialmente por incumplir las ordenanzas en materia de higiene o por otras causas administrativas. La intención principal de esta medida era, sin embargo, clausurar las residencias de delincuentes habituales, muchos de ellos extranjeros, intentando obligarles a cambiar de barrio.

La mitad de los delitos que se cometen en Barcelona tienen como escenario calles y locales de Ciutat Vella. El incremento de la prevención policial, del número de detenciones, de controles y cierres de locales, con ser apreciable - así lo reconocen los vecinos y los comerciantes - no han bastado hasta ahora para que el nivel de seguridad sea razonablemente aceptable, sobre todo de noche y en las cercanías de La Rambla. El "turron" y el atraco con arma blanca, tráfico de drogas aparte, son lo más habitual del amplio repertorio delictivo. Mientras en el conjunto de la ciudad ha mejorado en los últimos años el nivel de seguridad callejera, en Ciutat Vella se ha mantenido estable, si no ha aumentado.

Así las cosas, no es de extrañar que los principales candidatos a la alcaldía, Maragall y Cullerí, hayan dedicado parte de su actividad en las últimas semanas a reunirse con asociaciones de vecinos y

Monumentalismo y hacinamiento son dos rasgos característicos, resumidos en las torres de Santa Maria del Mar y Corros, tras las azoteas

Ni el PSC gana a la abstención

En mayo de 1983, cuando la última elecciones locales, Ciutat Vella no era un único distrito, ya que El Raval formaba un aparte, el quinto. A efectos de la división actual, la mayoría de los votantes de Ciutat Vella dieron entonces su confianza a los socialistas. De 59.390 votos, el PSC se ganó a 30.303. Ganaron "de calle" al resto de los partidos, pero no consiguieron ganar a la abstención. Hubo 37.489 votos potenciales que se quedaron en casa. Tradicionalmente, Ciutat Vella es la zona más abstencionista de Barcelona, fenómeno que no sorprende a ningún sociólogo. A los no sociólogos les

sorprende menos. Las razones, "abstención técnica" si se quiere, son fáciles de deducir: ignorancia, indiferencia, falta de confianza en los partidos.

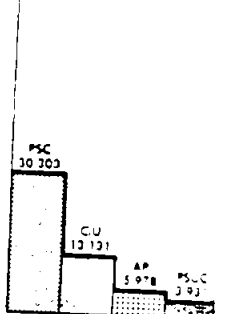
En esta ocasión se ha lanzado incluso, desde asociaciones de vecinos, la consigna de no votar, "a ver si se enteran" como acto de protesta. Es una consigna formalmente limitada a El Raval y fundamentada principalmente en la protesta por la inseguridad ciudadana.

Los que suelen votar en todo caso, sin algo más de la mitad de los electores potenciales. En las últimas municipales, a considerable distancia de los socialistas, quedaron las convergen-

tes (13.131 votos). CiU superó al PSC, partido que en otras convocatorias había quedado en segundo lugar, y que en esas elecciones se ganó que conformó un 3.931 votos. Los comunistas, antes segundo partido del distrito y en 1983 ya divididos, no tuvieron ni la honorífica "medalla de bronce" porque el tercer puesto fue para un no dividido Coalición Popular (5.974 votos). El cuarto puesto en Ciutat Vella fue entonces para la histórica y aun no renovada Esquerra Republicana de Catalunya, que ganó 2.428 votos. A cierta distancia quedaron los votos nulos (1.727) y, más allá, el PCC con 632 votos.

CIUTAT VELLA

Nº de votos en 1983

Calles estrechas

Los tres barrios de Ciutat Vella -además del puerto, es que le cuesta dejar de ser "la otra ciudad"- muestran evidentes contrastes entre ellos. Las calles estrechas de la Barceloneta con sus restaurantes y sus modestos comercios se parecen muy poco a las calles estrechas del Gótico con sus patios interiores y sus músicos de fortuna y a las calles estrechas de las "islas peatonales" con sus cafés muy cuidados. No tienen nada que ver con esas otras calles estrechas del Raval, de barraqueros con luz roja o remodelados medio escondidos pese a su sitio, cerca de la Boqueria. Pero, o lo contrario, está en calles estrechas.

Las calles estrechas -problemas de tráfico y aparcamiento aparte- son más difíciles de limpiar. Las vías más simples de limpiar no son en buena parte gracias a la dedicación de sus propios vecinos, especialmente de los comerciantes asociados. En las calles estrechas del Distrito I, hay muchos

comerciantes del Distrito I, con la seguridad ciudadana y la ordenación urbanística como temas generales prioritarios.

La Ciutat Vella aparece así como una de las cuestiones principales de la confrontación electoral, con sus defectos y sus lacras, con sus mejoras y con los esfuerzos de los últimos años para paliar la degradación, con sus proyectos urbanísticos y de servicios sociales.

Los proyectos

El actual alcalde llegó a reconocer que en los últimos años la degradación del distrito ha ganado a las mejoras, que las ha habido. Maragall admitió ese déficit pocas semanas después de la campaña de iniciativa vecinal y de amplio eco, que se desarrolló bajo el lema "Aquí tu ha gasa". Alimentó "solidari". Aquella campaña fue como un pedestal a muchas conciencias y sirvió, como mínimo, para que los candidatos (todos) a

la alcaldía subrayasen en sus agendas que lo de Ciutat Vella es importante, si no grave.

Ante una realidad que para muchos es desalentadora, vecinos y comerciantes han puesto su esperanza en algunos incluso su confianza, muchos su colaboración en proyectos para la mejora integral del Distrito. En siglas, la globalidad de estos proyectos se llama ARI (Ara de Rehabilitación Integrada). El ARI surgió a iniciativa municipal y, tras las habituales discrepancias entre palacio y palacio de la plaza de Sant Jaume, fue aprobado por la Generalitat en octubre del año pasado. En marzo de este año, hace cuatro días como quien dice, se creó su comisión gestora. Oficialmente, esta empezando a funcionar, aunque, en la práctica, engloba actuaciones y proyectos anteriores.

De hecho, los famosos PERI (Planes Especiales de Reforma Interior) están para todo el distrito.

uno por barrio - quedan asimilados por este ARI en marcha. De él se espera lo que promete renovación de viviendas y construcción de edificios históricos para el uso y disfrute público, locales para jóvenes y jubilados, centros de asistencia a drogadictos y a indigentes. Ya se han hecho cosas, en la Casa de la Carnal, en la plaza Reial, en el Molí de la Fusta. A gusto de unos, con Bonigas, y a disgusto de otros, sin Bonigas. Pero se han hecho.

Esta claro que la otra magia de los Juegos Olímpicos de 1992 es una referencia esperanzadora para los casi 200.000 habitantes del Distrito: a estos residentes oficiales manera que añadir unos miles de "freeters" y una población flotante casi imposible de censar. Como mínimo se espera que las condiciones de vida mejoren la suficiente para que no se quite el índice de población que no lo

haga por ganas de dejar el barrio. Desde 1974, con toda la prouvent y credibilidad del censo, la población en el Distrito ha descendido en un 33 por ciento y la causa principal no ha sido precisamente la natalidad ni la mortalidad.

Muchos de los vecinos, seguramente la mayoría, quisieran tener motivos, aunque tuviesen medios para irse. Pese a todo lo que hay en Ciutat Vella, hay quien bien el orgullo de ser lo más popular y conocido de Barcelona. Antes el Liceu, el Palau de la Música, las fiestas, los mercados, el mar. Santa Maria de Mar, los centros de tradición familiar, centros, el museo Picasso, el de la Torre de Aragón y el de Historia de la Ciudad, la Biblioteca de Catalunya, el parque de la Ciutadella y el Zooológico, las sidras con sus "sombreros" y sus "Rambas" y el "Poderen".

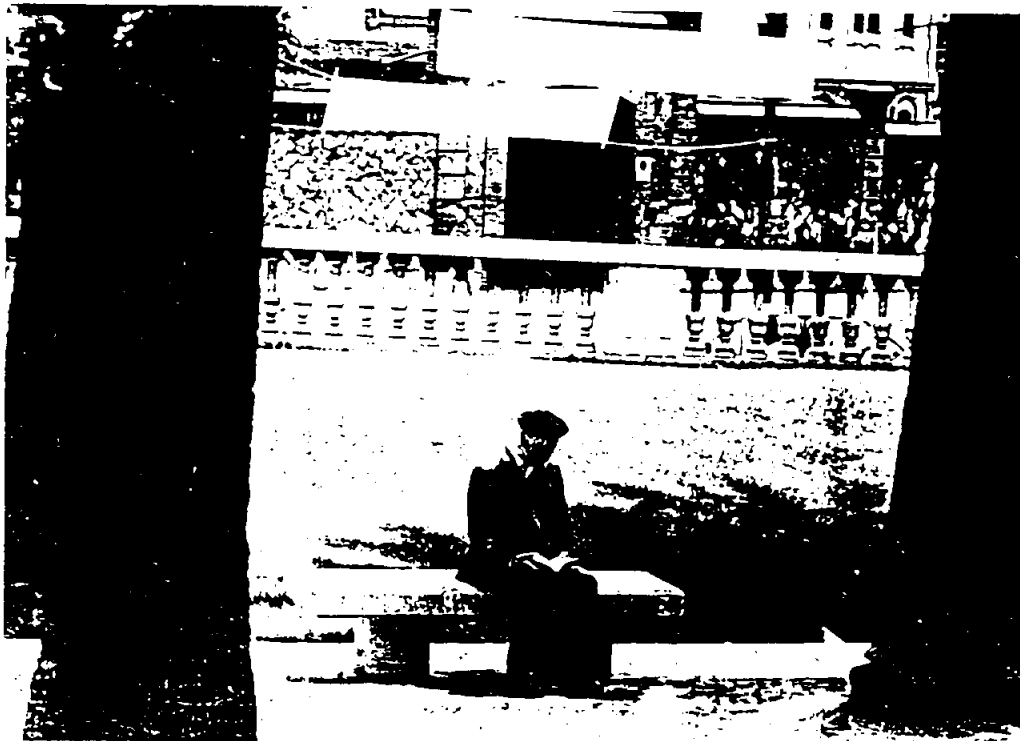
| *Que no hi comptin*

Amb mi, que no hi comptin, per dos motius:

1.- Llegeixo al diari: la campanya electoral costarà *oficialment* cinc mil milions. Jo em penso que no estem per aquestes disbauxes. Escolteu! Que aquí hi ha gana!

2.- Al Parlament Europeu els diputats s'ajuntaran per ideologies. Això m'agrada. O sigui que tots els catalans aniran units. No? Què em dieu? Passarà igual que a Madrid, o sigui: el partit per sobre de Catalunya! Doncs mireu, amb mi que no hi comptin. **Ignasi Riu** (*Barcelona*).

eleccions

Durant el període de campanya es torna a parlar de les greus deficiències socials que hi ha a Barcelona

Els partits es passen la pilota del Quart Mòn a Barcelona

Socialistes i convergents s'acusen mútuament

Borrell i Vintró demanen un consens de partits

ERC vol una regidoria contra la marginació

Lola González: BARCELONA — Els castelians tenen una dita que fa «Los unos por los otros, la casa por barrios», podriem traduir-ho al català com «Els uns pels altres, el més calent es a l'aguera», però la primera dita es menys radical perquè deixa un marge per als qui han rentat els plats o han fet les llits. Aquesta és una mica a sensació de molts barcelonins i entitats de la ciutat, consultats per l'AVUI, a l'hora de parlar dels serveis socials, les bosses de pobresa, la vida de degradació del Quart Mòn a Barcelona.

S'han fet coses durant aquests últims quatre anys tant des de l'Ajuntament com des de la Generalitat, però hi ha encara tant de «habitudinal» a Barcelona on cal escombrar i el ciutadà té la sensació, especialment durant aquesta campanya electoral que l'escombra se la van passant del partit que governa a l'Ajuntament al partit que governa a la Generalitat, i viceversa.

Convergència i Unió ha acusat reiteradament els socialistes de dedicar un percentatge massa petit del pressupost municipal, barcelonès (menys de 11,5 per cent segons fonts de CiU i més del 2 per cent, segons fonts del PSC) a l'àrea de serveis socials. El mateix president d'Unió Democràtica de Catalunya, Francesc Borrell, ha insistit en diferents ocasions, des del seu càrrec com a regidor, que caldria dedicar el 5 per cent del pressupost a serveis socials, percentatge similar a d'altres ciutats europees, com per exemple Brussel·les. Aquest 5 per cent es la fita a la qual es proposen arribar CiU si governen a l'Ajuntament.

L'actual regidora de serveis socials, la socialista Francesca Masgoret, asse-

gura per la seva banda que la despesa actual publicada de serveis socials a la ciutat de Barcelona va a carrec un 46,8 per cent de l'Ajuntament, un 28 per cent de la Diputació i un 25 per cent de la Generalitat, quan a altres ciutats europees, i cita també Brussel·les, el 25 per cent de la despesa va a carrec de l'administració municipal i el 75 per cent restant de l'administració superior.

Des de Caritas es diuen: «Que deixin de comparar-nos amb altres ciutats europees, pensin que som a Catalunya i actuin com puguin cadascú

des del seu lloc».

Precisament en una enquesta feta per aquesta entitat i recollida en una publicació de l'ICESB (Institut Català d'Estudis Socials de Barcelona) del juny del 1985 es llegia que a Barcelona hi ha gent que passa gana. D'ells, un 18 per cent assegurava que qui havia de prendre les mesures per posar-hi remei es el govern central, un 14 per cent, l'autonòmic, un 4 per cent la inciativa privada, un 2 per cent l'Ajuntament, un 12 per cent, cosa de tots i

un 4 per cent no contestava.

L'enquesta no estava feta amb cap pretensió científica però serveix d'orientació per demostrar una tendència del ciutadà a voler que els seus administradors es posin d'acord per resoldre un problema greu, que crema.

Francesc Borrell ha comentat a l'AVUI que Unió Democràtica «no vol fer un debat públic sobre aquest tema abans de les eleccions perquè es faci caure en un electoralisme demagògic. Així no hem convingut amb el president de la Generalitat», però anuncia que «després de les eleccions, Unió convocarà una "ponència social" en que invitarà els partits polítics i les institucions per avaluar la magnitud del problema i assenyalat els eixos d'actuació a seguir, tal com es va decidir en el congrés d'Unió celebrat el desembre passat».

Carta de Vintró

En un sentit similar s'ha pronunciat Eulàlia Vintró-cap de llista d'*Iniciativa per Catalunya* que amo data del 20 de maig va escriure a tots els caps de llista candidats a l'Audacia de Barcelona dient-los que com veieu segura que vosseu compartir amb mi la convicció que exporiar electoralment un tema com aquest es, si més no, encarament dubtos (...). m'adreço a vosse per tal de proposar una trobada amb assistència de representants de Justícia i Pau i de Caritas, en la qual es tractaria d'acordar un pla d'acció social i el compromís d'aplicar-lo efectivament guanyant guanyant les eleccions. Només Fernández Teixido, cap de llista del CDS va contestar la carta de manera informal.

Justícia i Pau: «No hi ha sensibilitat a cap partit»

L.G.

BARCELONA — No es detecta cap sensibilitat notable sobre els problemes del Quart Mòn a Catalunya en cap dels nostres partits, salvant excepcions individuals. Els problemes de la marginació social no són prioritaris a cap partit, encara que a totes les formacions polítiques hi ha alguna persona sensibilitzada a nivell individual. Aquestes afirmacions rotundes han estat fetes a l'AVUI pel president de Justícia i Pau, Joan Gomila.

Aquesta entitat va celebrar el novembre passat les III Jornades sobre el Quart Mòn a Catalunya. En les seves conclusions es demanava a les institucions públiques catalanes, Generalitat i Administració local, que establissin un pacte o pla social urgent de coordinació i potenciació de les aeres ajudes als sectors més desfavorats i necessitats de la societat catalana, pla que prevegi la col·laboració de les institucions i entitats privades que hi treballen.

Es van enviar les conclusions al Parlament, a la Generalitat, Diputacions, alguns dels principals Ajuntaments i tots els partits polítics. Només va contestar el president de la Federació de Municipis de Catalunya, Joaquim Nadal, i el president del Parlament de Catalunya, Miquel Coll i Alermoro, aquest últim que ho transmetria a tots els portaveus parlamentaris.

En una segona transmissió van dir alguna cosa Rafael Ribó, Francesc Borrell, Pasqual Maragall, Jordi Pujol... però no es va concretar res.

«Des de Justícia i Pau demanem a qui surti elegit que impulsi un pacte urgent entre Generalitat, Diputació i Ajuntaments. Ens consta que tots els qui hi treballen reconeixen que es podria coordinar millor».

«Almenys no callar!», manifest de denúncia de set barris

BARCELONA — El manifest «Almenys no callar!», que s'ha presentat a l'Ajuntament de Barcelona el 25 de maig, és el resultat de l'acció de set barris de la ciutat: Sant Gervasi, La Mercè, Sant Clot i Sant Joan de Vilatorrada. El manifest és una carta oberta adreçada a tots els caps de llista candidats a l'Audacia de Barcelona. En el document es reclama que el programa electoral de cada partit s'elaboresi com a primera qüestió a resoldre l'escandalosa situació en que viuen almenys dotats econòmics. Ningú no ha contestat.

Aquesta prioritat es demana, segons des de Caritas, on tenen una llista de 450 desnonaments mentats que hi ha a Barcelona, on, però, cal dir que una dada prou expressiva és la de més a octubre del 1986 van ascendir en el conjunt de seus que hi ha a Catalunya les Balears i 214 famílies que tenen un total de 3.030 fills, que no tenen cap ingress fix. «Que no es digui en aquest topic que com que no es pot arreglar tot, no s'arregla res», diuen a Caritas.

Especialment també reclamen prioritat per a aquesta problemes es organitzatjors de la campanya. Aquí hi ha la *Operació diuen solidaria*, segons paraules de Teresa Pàmies, amb impetu un concepte de caritat revolucionaria. L'Associació de Veïns del Nou Avinguda denuncia que Barcelona és una ciutat que es "posa gupat" i marxa endavant però també consolida les desigualtats. La negació de valors i bens i drets bàsics d'una part de la població.

Demanen unes olimpíades de la solidaritat per al 1992

BARCELONA — Que els Jocs Olímpics 92 esdevinguin també a Barcelona unes olimpíades de la solidaritat és un dels projectes de la regidoria de Serveis Socials, Francesca Masgoret, que encara no està estructurat. «La idea és que els Jocs no siguin només un *spirit* en l'aspecte esportiu, sinó que, igual com es volen organitzar unes olimpíades culturals, pensem que aquest es un bon moment perquè la ciutat s'eduegui de manera massiva a ser més solidaria, i que hi hagi una empremta col·lectiva d'aquesta solidaritat entre barris».

Precisament, Esquerra Republicana de Catalunya explica que es fa cinquè públics els números del que ha costat la campanya de la candidatura olímpica de Barcelona, ens informa Angel Colom. «Des de l'actual Consistori s'han fet desbastes de tipus econòmic en aquest sentit, sense entrar a fons a resoldre la qüestió de la marginació social». D'altra banda, des d'aquest partit es proposa la creació dins l'Ajuntament «d'una regidoria especial que només treballi per l'edificació del quart mòn i la nostra ciutat, amb una partida pressupostària a tres bandes: municipal, nacional i estatal i que també es preocupi dels estrangers residents i legatimats».

Masgoret reclama, per la seva banda, una conselleria de serveis socials dins la Generalitat, perquè consideri que hi ha una gran dispersió de recursos entre les direccions generals de Serveis Socials i la del Menor i les oficines de Benestar Social.

Vintró mitinea a su gente en los barrios del hambre

VICENÇ SANCLEMENTE

■ Barcelona. — Eulàlia Vintró se acercó ayer a una playa del Poblenou para efectuar una simbólica plantación de árboles y luego se dirigió al corazón mismo del barrio del Casc Antic, la plaza de Sant Agustí Vell, para participar en un mitin de Iniciativa per Catalunya (IC). En el entarimado y entre el público había conocidos miembros de la Associació de Veïns que han participado en la campaña "Aqui hi ha gana" y que empiezan a ver los primeros resultados de su denuncia.

Lali Vintró destacó la inclusión en su lista de dos personas del barrio, Maite Sorribas y Ferran Segarra "que estaban luchando en el barrio desde mucho antes que se aprovechara electoralmente el tema del hambre".

La resaca del debate

La candidata de IC llevaba aún consigo la resaca del último debate televisivo de los *alcaldas*

Líderes del movimiento vecinal apoyan a Iniciativa

bles. "Estoy dolida —dijo— porque no han contestado mi propuesta de llegar a un acuerdo entre todos en el tema de la pobreza". Vintró tachó de "demagogos" a los que dicen que "el problema de la droga se arregla cerrando doce bares o el de la delincuencia con guardias de barrio. Estos problemas —aseguró— sólo se solucionan eliminando las causas". Lali Vintró remarcó: "No podemos esconder la marginación, porque pasa a otro barrio. Hay que eliminarla".

En el tema de los Juegos Olímpicos, Vintró dijo que lo menos importante es saber si Josep Miquel Abad tiene o no carnet socialista, en una clara referencia a

Quieren obligar a Maragall a hacer política de izquierdas

lo expuesto en el debate televisado. "Ya he dicho que lo imprescindible es elaborar una lista de las necesidades primordiales de los barrios paralelamente a los JJOO". Como propuesta concreta, la candidata comunista indicó que el 25 por ciento de las viviendas de la Villa Olímpica deben ser destinadas a vivienda pública para evitar la especulación.

Soluciones que cuestan años

Ferran Segarra, candidato de IC del barrio, indicó que el ayuntamiento había hecho cosas buenas, "como esta plaza. Lo que pasa es que estas cosas se han conseguido después de muchos

años de lucha en los barrios y con la colaboración de concejales que estaban a la izquierda del PSC". Segarra dijo que el Plan Especial de Reforma Interior (PE-RI) de la Ribera ha costado 15 años de esfuerzos y denunció que CiU no ha votado a favor de ninguno de los catorce PERIS que tiene Barcelona en marcha, "porque ellos prefieren las grandes vías". También aseguró que la rehabilitación de Ciutat Vella tardará más de cuatro años. Segarra insistió en que era necesario el voto de IC. "Ahora se trata de que Maragall no sólo tenga que dar cuentas a Cullell. Es necesario —añadió— que alguien le recuerde su deber de izquierdas."

Una campaña que no para

Pilar Mercader, una de las líderes de la Associació que organizó la campaña "Aqui hi ha gana" manifestó a EL PERIÒDICO su optimismo después de verse los primeros frutos de la Comissió de Actuació de Ciutat Vella.

Mac Jones va ser el primer ghanès que va arribar a la plana de Vic i és un dels pocs africans casats amb osonenques

OSONA

aquí també hi ha

GHANA

Carles Capdevila

La Plana de Vic va rebre els primers africans a començament dels anys 70. Provenents d'una àrea molt determinada de l'Àfrica central, centenars de negres han passat pels pobles d'Osona en aquests 17 anys. Ghana, una antiga colònia britànica, homòfona d'una necessitat que molts coneixen encara, és el país amb més representació a la Plana. Centelles i els Hostalets de Balenyà, sobretot, han servit de pont per a aquells que van trobar a Catalunya el pas intermedi d'un difícil però esperançat camí cap al nord d'Europa, Estats Units i Canadà. L'AVUI ha volgut conèixer la realitat dels qui s'han instal·lat definitivament a Osona. Mentre que els primers fills d'africans nascuts a la Plana de Vic ja participen plenament de les tradicions catalanes, els nous migrants que continuen arribant són víctimes encara de tractes inequívocament racistes.

Les beques de menjador escolar no cobreixen prou bé les necessitats

Els col·legis del Carmel acullen molts nens que passen gana

Els diners de les ajudes oficials arriben amb molt retard La forta demanda obliga a triar els casos més greus

BARCELONA — Aquí també hi ha gana. Aquesta frase, que forma part d'una campanya contra la pobresa i la marginació a Ciutat Vella, pot servir per descriure la situació dels nens d'alguns col·legis dels més pobres del barri del Carmel, a la ciutat de Barcelona.

La Generalitat i l'Ajuntament, diem en aquest col·legi, amb la falta de beques de menjador d'acord amb les famílies més necessitades. És que la situació social és important i els centres escolars consideren que el nombre actual de beques és insuficient per cobrir totes les necessitats.

Atur i marginació

La situació al barri del Carmel és especialment delicada. Amb un índex d'atur molt més alt que la mitjana de Barcelona i un fort grau de marginació social de la població, les escoles del Carmel acullen molts nens que passen gana.

Aquest és el cas del centre públic Coves d'en Cimany, que es troba dins del regim d'acord especial proposat pel departament d'Ensenyament de la Generalitat. El col·legi, amb més de 500 alumnes, ha rebut aquest curs 50 beques de menjador que cobreixen només una part del cost del dinar. «Hi ha

casos molt greus que no poden donar les 50 o 150 pessetes que falten per pagar el menjador», explica Teresa Gou, coordinadora pedagògica de l'escola. «El número de beques es tan limitat que no en podem donar més de dues per família, i sempre als germans més petits», diu Teresa Gou.

Situacions molt desesperades

Altres centres escolars del barri, però, no estan inclosos en el regim d'acord especial i, per tant, l'ajuda que reben és molt menor. Al col·legi La Teixonera, només hi ha set beques per als més de 700 alumnes que hi estudien. Segons una responsable de l'escola, «hi ha situacions molt desesperades que no podem atendre. Tenim molts problemes per repartir les beques, perquè hi ha moltes demandes».

Les escoles públiques es queixen del retard amb què arriben els diners de les beques cada curs i de la falta d'una normativa legal en el repartiment de les ajudes i en la regulació del personal de menjadors.

El col·legi municipal Tramuntana, situat a prop d'un grup de barraques a la muntanya del Carmel, té una població escolar molt especial, amb un gran nombre de nens gitans. El seu director, Conrad Carreiras, està «molt satisfet» de l'ajuda que reben de l'Ajunta-

Tot i que els menjadors acullen molts infants, no hi ha lloc per a tots els qui ho demanen

ment, ja que dels 130 alumnes que utilitzen el menjador, 94 tenen beca. Aquest percentatge és el més alt de tots els centres municipals. Les deficients condicions socio-econòmiques del barri del Carmel en tenen la culpa.

La Generalitat i l'Ajuntament han destinat aquest curs uns cent milions de pessetes en beques de menjador a les esco-

les d'EGB de Barcelona. L'Administració autonòmica ha aportat més de 78 milions de pessetes a les 112 escoles públiques de la ciutat, i l'Ajuntament ha donat quasi 2 milions als tretze centres municipals.

Aquesta diferència en el nombre d'escoles fa que les municipals tinguin més avantatges que les públiques. Al col·legi Tramuntana, per exemple,

més del 70% dels nens que utilitzen el servei de menjador tenen beca. En canvi, en el centenar d'escoles públiques de regim ordinari, només un 11% dels alumnes reben algun ajut. La Generalitat concentra els seus esforços en els tretze centres acollits al regim d'acord especial. Segons dades d'Ensenyament, el 83% dels alumnes d'aquests centres reben 190

pessetes diàries de beca de menjador.

Les deficiències sanitàries i alimentàries de la població escolar, la presència d'etnies especials i, preferentment, gitans, i un índex alt d'atur, analfabetisme i desescolarització són alguns dels criteris que segueix la Generalitat per determinar si una escola es pot incloure dins el regim d'acord especial.

AQUÍ HI HA GANA!

EXPOSICIÓ FOTOGRÀFICA

"EL BARRI ANTIC AVUI"

LLOC:

del 22 al 29 de juny
GALERIA BEASKOA - c/. Montcada, 16

de l'1 al 15 de juliol
CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA
c/. Paradís, 10

HORARI:

de 18 a 21 hores

ORGANITZA:

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DEL CASÇ ANTIC
c/. TANTARANTANA, 8

23 de juny de 1.987

**AQUÍ HI HA GANA!
EXPOSICIÓ FOTOGRAFICA**

LLOC:
del 22 al 29 de juny
GALERIA BEASKOA
C. Montcada, 16
de l'1 al 15 de juliol
CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUYA
C. Paradís, 10

HORARI: de 18 a 21 hores
ORGANITZA: ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DEL CASC ANTIC
C. Tantarantana, 8

EL PERIODOCO

23 de juny de 1.987

AVUI

21 de juny de 1.987

**AQUÍ HI
HA GANA!**
EXPOSICIÓ
FOTOGRAFICA
"EL BARRI
ANTIC AVUI"
LLOC:
del 22 al 29 de juny
GALERIA BEASKOA
c/. Montcada, 16
de l'1 al 15 de juliol
CENTRE EXCURSIONISTA
DE CATALUNYA
c/. Paradís, 10

HORARI:
de 18 a 21 hores

ORGANITZA:
ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DEL
CASC ANTIC
c/. Tantarantana, 8

**AQUÍ HI HA GANA!
EXPOSICIÓ FOTOGRAFICA I
ÀUDIO-VISUAL**
"EL BARRI ANTIC AVUI"

LLOC:
del 22 al 29 de juny
GALERIA BEASKOA. C/ Montcada, 16
de l'1 al 15 de juliol
CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA
C/ Paradís, 10

HORARI:
de les 18 a les 21

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DEL CASC ANTIC

Barrios

El Casc Antic pide en su fiesta mayor el Born y más empleo

M.C./J.B.

■ Barcelona — Con la petición expresa de que el Born se convirtiera en un ateneo popular, el Casc Antic celebra hasta el día 29 su fiesta mayor. Los vecinos no quieren una fiesta exclusiva para el barrio, sino abierta a toda la ciudad.

Como muestra de esta intención, la visita que harán al Born mañana por la noche los grupos de variedades que trabajan en los teatros del Paral·lel. O la muestra de actividades que se realizará a partir del 27 en el mismo recinto y que reunirá a 51 entidades y a la mayoría de casas regionales que hay en Barcelona.

Las fiestas llevan el aval y el esfuerzo de los miembros de la asociación de vecinos del Casc Antic: "Pretendemos con esto que el Born pueda transformarse en un ateneo popular, no cerrado al barrio, pero si que pueda dar respuesta a alguno de los problemas que hay aquí".

Una larga espera

La recuperación del Born como espacio de cultura para el barrio y el conjunto de la ciudad motivó a los vecinos del Casc Antic al principio de la transición. Los vecinos consiguieron en primer lugar que el recinto no se convirtiera en un aparcamiento gigante o en un centro comercial. Dos de los proyectos del ayuntamiento.

Los vecinos quieren que el viejo mercado sea un ateneo popular

Los parados podrían encontrar trabajo si se fomentase la artesanía

Luego, sin un uso decidido, el local fue malvivido y desde hace unos años, una vez rehabilitado desde el punto de vista arquitectónico, se ha convertido en escenario de los más diversos actos, casi nunca relacionados con el barrio, desde milnes hasta actuaciones musicales o salones de la Fira de Barcelona.

La utilización futura del edificio municipal está en el aire. A través de la empresa iniciativas, SA, el ayuntamiento estudia la oferta de un grupo económico que quiere convertir el centenario recinto en un gran centro comercial con 115 tiendas y 400 plazas

de aparcamiento. La Fira ha mostrado también su interés en la utilización del Born, aunque no siempre con mucho entusiasmo.

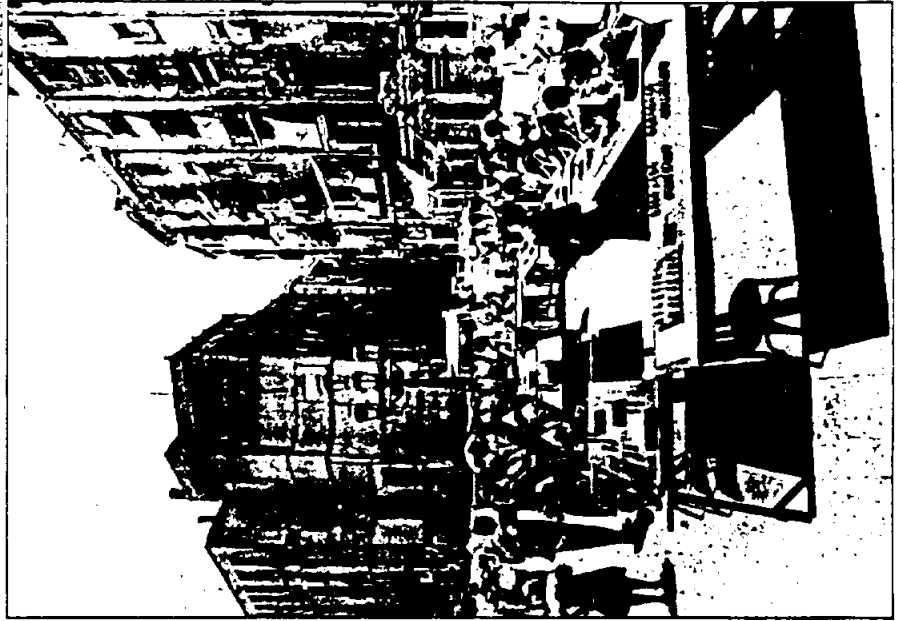
La olla de los parados

Uno de los problemas más importantes apuntados por la asociación de vecinos es el paro. El Casc Antic tiene, según esa entidad, 16.000 personas sin trabajo. Se calcula que el 40 por ciento de la población está en esta situación. "En el Born podría habilitarse una zona para que los artesanos pudiesen trabajar. Esto reduciría un poco el alto índice de paro y nos devolvería la moral".

En el Casc Antic los parados —presentes también en esta fiesta mayor— se quejan de que las instituciones no les escuchan. "Cuando se realizó la campaña "Aquí hi ha gana", se hicieron muchas promesas, pero ninguna se ha convertido en realidad".

Los parados tratan de paliar su desmoralización "juntándonos cada sábado en la olla del parado que comemos juntos en la plaza de San Agustín", este es un acto reivindicativo. "Y también de comunicación, porque el que no tiene trabajo se vuelve cada día más introvertido, receloso y hueraño. Con acciones como la olla o participando en la fiesta mayor, queremos evitar esto". El paro y el Born serán las dos reivindicaciones de una fiesta a la que esta invitada toda Barcelona.

PEPE BALZA

La fiesta mayor del Cas Antic incluye actos como una simulfanea de ajedrez en la plaza de Sant Agustí Vell

Un comedor popular paliará el hambre en el Casc Antic

La consecución del centro era un objetivo de la campaña "Aquí hi ha gana"

JAVIER BELMONTE

■ Barcelona - El centro alimentario del Casc Antic empezará a funcionar en septiembre. La asociación de vecinos dispone ya del dinero necesario para poner en marcha el comedor popular surgido de la campaña *Aquí hi ha gana* y para garantizar su funcionamiento durante un año.

La asociación de vecinos invertirá los siete millones de pesetas recogidos en efectivo durante la campaña del pasado febrero, más otros 29 aportados como subvención por la comisión que ayuntamiento y Generalitat crearon a raíz de la protesta ciudadana por la degradación en el barrio.

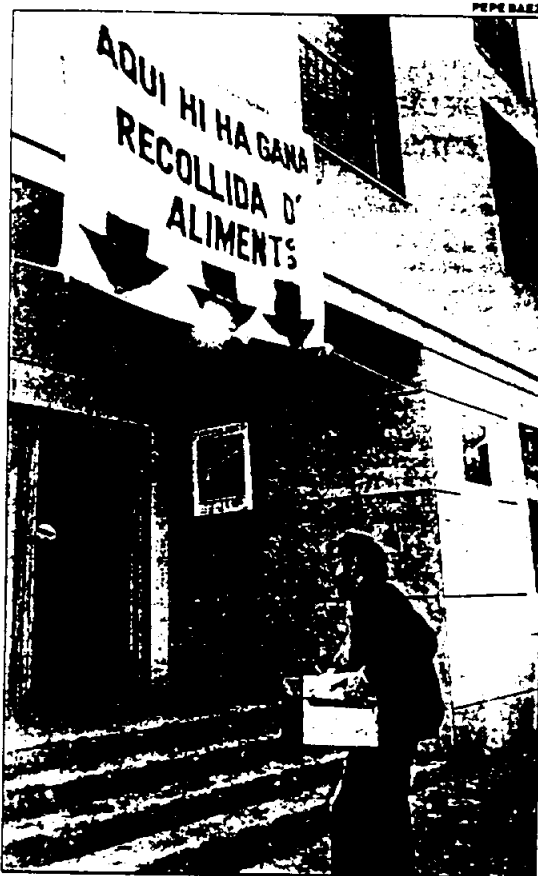
La lucha continúa

Para la asociación de vecinos, la subvención oficial del centro alimentario no supone el fin de los problemas del barrio, ni de la movilización popular para exigir soluciones a las diferentes administraciones implicadas.

"No podemos caer en la trampa de pensar que esto se ha acabado, como no se acabó por el hecho de que miles de ciudadanos aportaran alimentos durante la campaña. Se trata sólo de un primer paso y seguiremos adelante con la campaña de denuncia y sensibilización sobre la miseria en el Casc Antic hasta forzar la voluntad política para solucionarla", asegura Pilar Mercader, de la operación *Aliment Solidari*.

Programa global

Ayuntamiento y Generalitat han asumido el proyecto de centro alimentario diseñado por los vecinos. El comedor popular no se limitará a dar de comer a la gente necesitada del barrio, sino que servirá de punto de partida para un programa global de servicios sociales a las personas que

Toda Barcelona se volcó en febrero en la operación *Aliment Solidari*

acudana a él.

La peculiar dinámica de la marginación en el Casc Antic hace que la gente que ha perdido sucesivamente su trabajo, los subsidios, el derecho a atención médica y servicios como la luz o el agua, cuando no la propia vivienda, difícilmente acuda —por vergüenza o por desconocimiento— a los servicios de atención social de las instituciones. En la asociación de vecinos están convencidos de que esa espiral puede romperse a partir de la función de captación que ejerza el centro alimentario.

El centro alimentario distribuirá a domicilio comida cocinada a aquellas personas que no puedan

desplazarse, ofrecerá alimentos para preparar en casa, impartirá cursillos teórico-prácticos de dietética y cocina y organizará campañas en el barrio sobre la relación entre alimentación, higiene y salud en general.

Empleo fijo

La cobertura inicial será de unas 100 personas en el propio centro y 10 familias en sus domicilios. Otras 55 personas recibirán alimentos para que los preparen en casa. Voluntarios aparte, el centro alimentario dará empleo fijo a siete personas, que serán seleccionadas conjuntamente por vecinos y ayuntamiento.

Compran locales del barrio para venderlos cuando mejore

■ El centro alimentario del Casc Antic estará situado en un local de la calle Bou de Sant Pere, cerca del palacio de la Música. Lo que no esperaban los miembros de la asociación de vecinos es que, una vez conseguido el apoyo institucional para sacar adelante el proyecto de ayuda para personas que vivan en el barrio en precarias condiciones socio-económicas, encontrar un local se convirtiera en todo un problema.

La búsqueda de una sede para el centro alimentario ha revelado que, a raíz de la protesta vecinal contra la marginación y las iniciativas municipales para rehabilitar el Casc Antic, la especulación se ha cebado en un barrio en el que ya casi nadie invertía.

En los últimos meses diversas empresas y particulares han comprado a bajo precio locales comerciales no utilizados o muy degradados. Los compradores no tienen previsto instalar en ellos ningún negocio. Simplemente, los adquieren a la espera de que el barrio mejore, los inmuebles se revaloricen y, entonces, vendenlos más caros. Cuando la asociación se ha interesado por bajos con las dimensiones adecuadas para albergar el centro alimentario se ha encontrado con precios astronómicos.

Cifras que conmueven

La campaña *Aquí hi ha gana* conmocionó a la ciudad, que conoció datos de la marginación que hasta entonces pasaban desapercibidos. Además de las situaciones de hambre, el Casc Antic denunció que el paro alcanza en el barrio tasas que rozan el 40 por ciento de la población, que los desahucios son el pan de cada día, que se repiten las muertes de ancianos en estado de inanición, que los casos de tuberculosis superan tres veces la media de la ciudad y que solo en dos meses se habían detectado 132 casos de niños con esa enfermedad.

Es proporcionarà menjar a qui participi en curssets d'educació sanitària

S'inaugura un centre alimentari al Barri Vell de Barcelona

El districte de Ciutat Vella es degrada amb el pas del temps

BARCELONA — L'Associació de Veïns del Casc Antic de Barcelona obrirà d'aquí a pocs dies un centre alimentari experimental que proporcionarà menjar a aquelles persones, la majoria del districte I, que es trobin en aquests moments en una situació extrema de falta d'aliments.

El projecte per a la creació d'aquest centre el va presentar l'Associació de veïns i el va aprovar l'Ajuntament de Barcelona a través de la comissió especial de Ciutat Vella. El centre alimentari s'instal·larà en un local del carrer Nou de Sant Pere, al número 3, i està previst que es converteixi a més a més en un lloc de trobada per a persones que es trobin soles a la ciutat o que tinguin problemes. Ciutat Vella, que està format per quatre barris —Barri Antic, Gòtic, Raval i Barceloneta—, és un districte que segons les associacions de veïns i el mateix Ajuntament viu des de fa molts anys un creixent i preocupant procés de degradació social i urbanística, que es tradueix molt freqüentment en evidents casos de marginació social. A més té l'índex d'atur més elevat de tota la ciutat. Un índex que arriba al quaranta per cent.

Pressupost

El centre té un pressupost d'uns dos-cents milions de pessetes, que aportarà la comissió especial de Ciutat Vella.

Els veïns del Barri Antic només esperen els diners per inaugurar el centre d'alimentació

L'Associació de Veïns del Casc Antic, que ha estat la promotora del centre, calcula que el manteniment d'aquesta casa d'aliments costarà vint-i-nou milions de pessetes anuals, sense comptar els sous de les persones, concretament vuit, que hi treballaran diàriament. Pilar Mercader, portaveu de l'associació de veïns, va dir que «per a la seva inauguració només falta

rebre els dos-cents milions de pessetes necessaris per poder tirar endavant el condicionament del local i contractar el personal adequat». L'Ajuntament, per la seva banda, ha precisat que l'entrega d'aquestes pessetes no s'ha pogut fer a causa de la prioritat que s'ha donat a la campanya electoral i al fet que el fins ara regidor Pau Cernuda no repetirà en el càrrec, ja que no

figurava a la llista socialista.

Pilar Mercader també va explicar que amb aquesta iniciativa «no es pretén crear un menjador de beneficència, ni tampoc oferir caritativament aliments al primer que passi pel carrer». Només s'entregarà menjar, continua Pilar Mercader, «a la gent que estigui disposada a participar en les activitats educatives que s'organitzaran».

CEREZUELA GONZALEZ

■ **LA CARA DE LA MISERIA DEL CASC ANTIC.** - Hasta el próximo día 15 se exponen en el Centre Excursionista de Catalunya (calle Paradis, 10) las fotos realizadas por Manuel A. Cerezuela y Luis González durante la campaña *Aquí hi ha gana*, organizada por la asociación de vecinos del Casc Antic durante los pasados meses de enero y febrero. Los fotógrafos captaron con total realismo la miseria y el abandono que las entidades del barrio denunciaron con sus reiteradas denuncias. En la parte superior, una de las imágenes de la exposición.

reflexions

Una exposició
alliçonadora

M' agradaria tenir persuasió per convèncer la gent que anés a visitar una exposició que se celebra fins al 15 de juliol al Centre Excursionista de Catalunya, al carrer Paradís, nom curiós per exposar misèries. Perquè aquesta exposició, que dies abans es va celebrar en una galeria del carrer Montcada, exposa testimoniatges de misèria.

Joan GOMIS

Els organitzadors són els ja famosos de la campanya *Operació Aliment Solidari: aquí hi ha gana*. L'Associació de Veïns del Barri Antic va aconseguir, amb ben pocs mitjans però amb decisió i intel·ligència, causar un impacte a l'opinió pública, aconseguir que els personatges de les institucions accedissin, després de reaccions inicials de disgust, a negociar. Van aconseguir recollir i potenciar altres esforços que diverses entitats i persones havíem fet sense obtenir el ressò que ells assoliren.

No penseu pas que us trobareu amb una gran exposició espectacular. Les coses que es mouen al voltant de la misèria són modestes: pocs mitjans, voluntarisme. Es tracta d'una exposició de fotografies prou expressives de la Ciutat Vella, intel·ligentment ordenades i amb un guió escrit molt encertat que diu tot allò que ha de dir —encara que amb algunes faltes de català, però cal valorar el fet d'emprar la nostra primera llengua. Com a mostra, aquests textos diuen que al barri un 40 per cent de la gent està aturada i que l'esperança de vida hi és deu anys inferior a la de la resta de la ciutat.

L' *Operació Aliment Solidari* va aconseguir que es formés una comissió d'institucions, que van prometre dos-cents milions de pessetes, 29 dels quals per a un centre alimentari que han projectat els veïns. El refrany castellà diu amb sàvia i dolguda experiència popular que «las cosas de palacio van despacio», i dels dos-cents milions promesos a parts iguals per la Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona encara no se n'ha vist res, i la gent continua tenint gana o patint desnonaments sense que les lentituds dels palaus els serveixin de cap consol.

Esperem, però, que l'impacte aconseguït per aquests amics no resti oblidat dins l'allau d'iniciatives que diuen que són més importants. Demanem una altra vegada a l'Estat, a la Generalitat i a l'Administració local que coordinin i potenciïn les seves accions contra el Quart Món a la Ciutat Vella barcelonina i a molts d'altres llocs de Catalunya. I si alguns ens diuen que tant o més important que atendre els efectes és atacar les causes, endavant!; encara que no acabo de veure pas que els nostres partits tinguin el coratge i la imaginació per a aquestes reformes profundes que significarien atacar de debò les causes.

Aneu a veure aquesta exposició. Modesta en els seus elements, modesta en els seus propòsits. Però els meus estimats amics dels dos cantons de la plaça de Sant Jaume, i tots els altres dirigents catalans, em permetran que els digui que aquesta gent modesta ha donat a tothom, i als nostres poders polítics també, una lliçó. La lliçó capital que allò que importa primer són els éssers humans més necessitats.

Joan Gomis és president de Justícia i Pau

La Asociación de Vecinos denuncia la carencia de los derechos básicos de subsistencia

La creación de un centro alimentario intentará detener la progresiva degradación del Casc Antic

La creciente marginación del Casc Antic de Barcelona se está convirtiendo en una situación cada vez más preocupante, principalmente por la falta de medios económicos para solventarla. A raíz del éxito de la campaña "Aquí hi ha gana", la Asociación de Vecinos del Casc Antic pondrá en marcha un centro alimentario dedicado al sector con un nivel de vida más precario.

Evidentemente, siempre han existido sectores de la población con problemas de subsistencia, pero según la Asociación de Vecinos del Casc Antic, la situación de su barrio está alcanzando niveles verdaderamente preocupantes.

A la vista de que las instituciones no parecen dispuestas a llevar a cabo acciones concretas que erradiquen de una vez las enormes bolsas de pobreza existentes, dicha asociación está decidida a poner en marcha una serie de proyectos que poco a poco reduzcan el sector marginal del Casc Antic.

Este es el objetivo del nuevo centro alimentario que se pondrá en funcionamiento el próximo mes de octubre y estará dedicado a mejorar la calidad de vida de varias familias del barrio.

La Asociación de Vecinos del barrio del distrito de Ciutat Vella ya promovió el pasado mes de febrero la campaña "Aquí hi ha gana". Operación Aliment Solidaria, con el fin de concienciar a

El local estará situado en el número 3 de la calle del Bou y tiene una superficie de 200 metros cuadrados. Ocho personas se encargarán de llevar a cabo las tareas del centro, entre ellas dos asistentes sociales que se encargarán de estudiar cada situación familiar.

El personal del centro impartirá unos cursos de cocina básica a diez familias con problemas de subsistencia, que se llevarán adelante los alimentos cocinados por ellos mismos. Además, elaborarán cinco menús para distribuir a domicilio a personas imposibilitadas de la tercera edad.

Pilar Mercader señala que "no se trata de un comedor de beneficencia, ni de ofrecer caritativa-mente alimentos al primero que los pida. Pretendemos que la gente participe de algún modo en las actividades del centro y que se establezca una mayor solidaridad entre los vecinos. De este modo, también se podría paliar en cierto modo la soledad que sufre parte de esta gente".

El centro distribuirá además diariamente alimentos crudos para unas sesenta personas, elegidas entre las que carecen de unas mínimas condiciones para subsistir y no hayan obtenido plaza para asistir a los cursos.

"El Casc Antic —señala Pilar Mercader— se encuentra en una situación de verdadera urgencia.

El Casc Antic, una verdadera isla de pobreza creciente

esperanza de vida es casi diez años inferior al resto de Barcelona.

La Asociación de Vecinos del Casc Antic denuncia el hecho de que, tras las obras vistosas y grandilocuentes, a las que se dedica en ocasiones un elevado presupuesto, se consolidan los "guetos" de la Ciutat Vella, poblados por gente con graves problemas y que además sufren la insolidaridad de los sectores ciudadanos que se creen ajenos a esta parte marginal de Barcelona.

La creación de este centro no pretende quedarse en "un micro paternalismo simbólico" sino un principio que estimule la promoción de iniciativas de carácter solidario y apoyo mutuo. La intención de la Asociación es "no sólo realizar una acción caritativa, sino una llamada a la población en general para que sea consciente y exija a las instituciones la consecución de unos mínimos derechos de subsistencia, eliminando de una vez las desigualdades más evidentes". Así pues, la Asociación confía en que su ayuda sirva para que la queja de "Aquí hi ha gana" no deba repetirse en el futuro.

ALICIA JASANADA

En esta ciudad, tan próspera, tan olímpica, es vergonzoso que existan zonas donde la gente ronda por las calles en busca de alimentos".

"La punta de un iceberg"

Actualmente, sigue Pilar Mercader, la pobreza no la causan los desastres naturales, epidemias o situaciones similares. "En nuestra ciudad, el hambre es la punta de un iceberg que esconde el progresivo proceso de marginación de amplias capas de la población", dice.

Ciutat Vella es la zona que registra el más elevado índice de paro de la ciudad: un 40 por ciento de su población. La falta de vivienda —se calcula que en el distrito I se produce como mínimo un desahucio diario por impago de alquiler— y la interrupción de los suministros domésticos —laminación por falta de pago— contribuyen a agravar la situación de muchos núcleos familiares.

Las situaciones de devaluación se acentúan aún más, reconoce el área municipal de servicios sociales, en el caso de los ancianos sin familia —Ciutat Vella tiene en este caso la mayor cantidad de la ciudad— y de las minorías raciales árabes y africanas. También esta zona sufre una alta tasa de tuberculosis y mortalidad infantil y la

AVUI

Dijous 30 de juliol de 1987

El Raval ja no vol gestos

10 No es pot fàcil trobar el punt just i equibrat exacte. Aquí no es pot pas aplicar el consell conegut d'ensenyar a pescar i no donar el peix, perquè les masses de misèria que hi ha a la ciutat, i molt especialment al barri del Raval barceloní, no tenen esperes. La gana dels infants i dels vells, la falta de feina i d'ingressos, les condicions inhumanes d'habitatge, les grans situacions immediates directes.

Quan diem que al Raval ja no vol gestos, no fem res més que reiterar una denuncia que els ciutadans van portar al carrer abans de les eleccions municipals. La meitat, o més, dels habitants del barri viuen en situacions incompatibles amb la dignitat humana. I les institucions en són conscients i hi treballen, però la feina és insuficient, perquè la misèria porta misèria, i un problema que s'arrossega d'anys no es pot pas resoldre en uns mesos.

L'Ajuntament de Barcelona en col·laboració amb la Generalitat, la Diputació de Barcelona i la Caixa d'Estalvis de Catalunya han fet esforços per intentar paliar els greus deficiències dels barris humils barcelonins. S'ha dedicat atenció als infants, tant durant el curs escolar, com a l'estiu, s'han organitzat cursos de planificació familiar, s'ha repartit menjar als infants dels casals d'estiu i als menjadors escolars, s'han donat ajuts als vells... Però amb tot això no n'hi ha prou.

Les famílies més pobres es pregunten sovint si els diners que s'han dedicat a l'organització dels ajuts, als centres creats, a mobiliar, a conferències... no haurien estat més ben invertits, més útils, si tot hagués anat a parar a l'ajut immediat, de supervivència.

Aquesta és la dificultat. Llet o conferències, per dir-ho de manera gràfica, com fan alguns dels afectats.

Un centenar de voluntaris, alguns dels quals són religiosos, canalitzen els ajuts de beneficència i ofereixen serveis diversos als necessitats. Però treballen molt sols. També els serveis socials institucionals hi operen. Però no és suficient. Després que l'angoixa sortís al carrer, en forma de protestes, l'Ajuntament i Generalitat han coordinat un pla especial d'urgència al districte primer. Un pla que costarà dos-cents milions de pessetes, que paguen a mitges les dues institucions, i que durarà un any, però que es pot prorrogar. El desenvoluparan els serveis socials del districte. Aquest pla ha fet concebre algunes esperances. Pot ser el primer gran pas seriós.

Però, al costat de l'esperança, ha nascut també una por, un recel. Massa sovint, els programes institucionals tenen un bon plantejament, són discutits i estudiats a fons pels polítics, es munta l'estructura prevista, els locals, els càrrecs, s'aproven els pressupostos... però falta un seguiment constant del ritme a que es van aconseguint o no els objectius marcats inicialment.

El problema del Raval, i d'altres barris de Barcelona, és prou greu perquè tots ens assegurem que això no passi aquest cop.

Els polítics i la societat han d'estar a l'aguait, més que mai. Al Raval no s'hi ha de tirar rungu. Cada peseta ha de servir a l'avui i al demà dels més pobres. Ja no és l'hora dels gestos; ara calen fets, resultats. Cal assegurar pa a qui te gana, atenció social a qui l'ha de menester, i habitatge digne a les famílies. Sense excusar-se darrera dels grans gestos.

President: Pere Brusa i Xalim

Editor: Miquel Cabrer

Director: Santiago Ramoneda

Subdirecció: Josep Pinya, Àngels Vinent i Juli Esteve

Àrees: Miquel Àngel Vinyas (Política, documentació), Aina Mallorera (Socials)

(Econòmics), Agnès Pons (Cultura, esportistes), Àngel de Castiella (Esports)

Pere Pons (Què és?), Ricard Fité (Editor)

Pau Puigosa (Obertor)

Seccions: Antoni Reg (Mon), Antoni Pujol (Països Catalans), Jordi Capdevila

Esportiu), Lluís Bonada (Socials), Antoni Batista (Reportajes), Xavier Harcego

(Econòmics), Tereasa Sanjaume Riera (Edicions), Robert Álvarez (Labor)

Juan Caballé (Companys)

Pedro Torres (Regent)

Director administratiu: Josep Pinya, Director tècnic: Joan T. O.

Director de publicitat: Pere Coma

Cap de distribució i subscripcions: Josep Roca, Cap de personal: Miquel Cabrer

Redacció administrativa: publicitat i comunicació: Consell de Cens. 423

Telèfon: 249 20 00. Tàxex: 1404. (GRUP) Barcelona (Impressió: Induana, 522)

Barcelona, D.L.B. 20.249.1979. Difusió controlada per l'ADP.

La cara oculta de Barcelona

Las instituciones se aprestan a librar batalla contra la pobreza

Los partidos políticos catalanes han iniciado una campaña de actuaciones para combatir los problemas sociales y las bolsas de pobreza existentes en Barcelona. Barraquismo, delincuencia, drogodependencias, marginalidad e incluso hambre física forman parte de una realidad urbana de la que ya se han hecho eco instituciones y organizaciones ciudadanas

Los partidos políticos catalanes han iniciado una campaña de actuaciones para combatir los problemas sociales y las bolsas de pobreza existentes en Barcelona. Barraquismo, delincuencia, drogodependencias, marginalidad e incluso hambre física forman parte de una realidad urbana de la que ya se han hecho eco instituciones y organizaciones ciudadanas

en Barcelona, donde los datos indican que existen unos 100.000 habitantes en las zonas de pobreza, donde no tienen los servicios más indispensables.

La campaña de Barcelona tiene su prolongación en los barrios de barrietas que subsisten en varios puntos de la ciudad: La Perola, Francisco Alegre, Camp de la Bota, Tracamentenó, y en los que viven familias que en muchos casos no disponen de ningún tipo de ingresos.

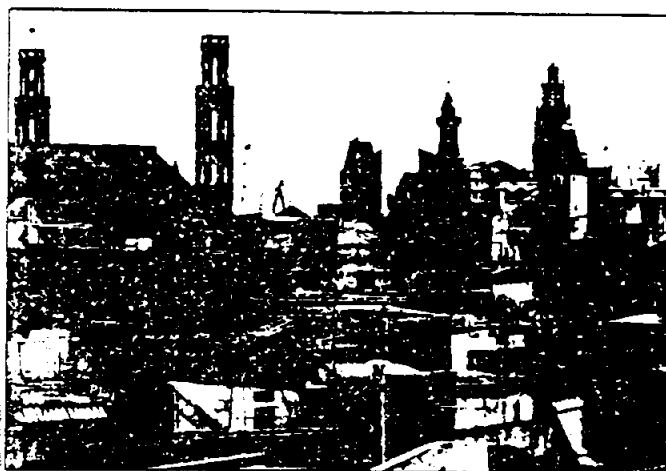
El distrito primero es ejemplo a este respecto. El Raval, el Casc Antic y la Barceloneta engloban las zonas más altas de marginalidad y de paro y pobreza en el núcleo urbano de Barcelona. Pero no son los únicos barrios que padecen estos males de final de siglo. Nou Barris, Sant Andreu, algunas zonas del mismo Estimpuí o de distritos como Les Corts, en el que conviven la riqueza más evidente con la más absoluta pobreza, podrían hablar también de los efectos que la crisis de esta tercera o cuarta revolución industrial está teniendo en muchos de sus habitantes más débiles y desahuciados.

Marginalidad y delincuencia no son sinónimos. No siempre van unidas. Pero sí es cierto que el camino del desarrigo pasa a través muchas veces a actitudes antisociales. Las drogadicciones tal vez sean el mejor ejemplo de cómo se interrelacionan entre sí las diferentes formas de marginación, hasta el punto de que resulta difícil discernir cuál es el efecto y cuál la consecuencia. Es una espiral de la que resulta difícil salir: desempleo, drogodependencias, prostitución y delincuencia.

El Área de Servicios Sociales del Ayuntamiento de Barcelona ha abordado todos estos aspectos en tres documentos que proponen diversas líneas de acción e instan a la Generalitat a crear una comisión interdepartamental que elabore un plan de lucha contra la pobreza.

Propuestas

La campaña electoral para los pasados comicios municipales demostró que la preocupación por la existencia de bolsas de pobreza en Barcelona puede ser, y es de hecho, una poderosa arma política. Todos los partidos incorporaron a sus programas propuestas destinadas a combatir la pobreza y hacer más igualitaria la vida de los

La campaña "Aquí hi ha gana", iniciada en Ciutat Vella, mostró el interés de los barceloneses por combatir las bolsas de pobreza que existen en nuestra ciudad

barceloneses. En muchos casos el apartado de Bienestar Social se convirtió en el capítulo estrella, y los candidatos de distinto signo político se acusaron mutuamente de no tener en cuenta los intereses de las clases sociales más desahuciadas.

Esta sensibilidad hacia los problemas de bienestar social se ha mantenido tras las elecciones, y se ha materializado en la iniciativa conjunta que todos los partidos parlamentarios se han comprometido a impulsar. Los máximos dirigentes de CDC, UDC, PSC,

AP, PSUC y ERC acordaron elaborar en un plazo de un mes, varios documentos sobre la pervivencia de bolsas de pobreza en el cinturón barcelonés: Miquel Roca, Francesc Borrrell, Raimon Obiols, Jorge Fernández Díaz, Rafael Ribó y Joan Hortala anunciaron que en septiembre presentarían las propuestas de cada partido. Los máximos dirigentes de las fuerzas políticas catalanas iniciaron un llamamiento para que la iniciativa privada se incorporara a estas actuaciones. El no Democràtic de Catalunya, partido conser-

vante de la reunión, invitó a participar al sector financiero, en concreto a la caja de ahorro

País real

Los iniciativos de los partidos políticos se suman a las actuaciones ya iniciadas por las instituciones. Actuaciones que se han sucedido a lo largo de varias décadas y que han puesto de manifiesto la enorme distancia que media entre el país real y el oficial. Un ejemplo desde hace más de veinte años, no ha habido prácticamente

Acuerdo de los partidos catalanes para combatir la marginación

La campaña "Aquí hi ha gana" reveló la existencia de miseria en Ciutat Vella

ninguna casa en Barcelona que hubiera sido de un trabajador o un obrero. En el barrio de Ciutat Vella, donde se encuentran los edificios más antiguos de la ciudad, el paro y la pobreza son una realidad cotidiana. Pero, ¿cómo puede entonarse un "barrio" del futuro?

Algunos de estos edificios han adquirido un carácter mucho más dudoso a lo largo de estos años. Otros se han revelado como auténticos fracasos, admitiendo como tales incluso oficialmente. Los polígonos de viviendas de la Miba -15.000 viviendas de las que hay 1.000 no censadas- es un enorme muestrario de todos los defectos en que puede incurrir el barrio creado artificialmente. La voluntad y las buenas intenciones no siempre son suficientes.

ANTONI CALLARDO

Diversos estudios

Los reunidos acordaron encargar a sus mejores especialistas la confección de estudios sobre la marginación, la pobreza, la miseria, en definitiva, sobre la crisis que ha sumergido no solo a sectores de la economía, sino también a clases sociales y barrios enteros. Los reunidos volverán a encontrarse en septiembre para estudiar formas de actuación que permitan solucionar los problemas que tiene planteados la ciudad. Todo tiene un motivo, y la preocupación de los políticos no ha hecho más que reflejar algo que los barceloneses ven desde hace tiempo. Miles de pobres de solemnidad sobreviven como pueden en el penúltimo urbano de la ciudad. La campaña "Aquí hi ha gana", que inició la Asociación de Vecinos del Casc Antic, en el distrito de Ciutat Vella, demostró que hay gente que puede morir de hambre

EDITORIAL

La misèria quotidiana de les societats riques

“A quí hi ha gana”, diu l’eslògan de l’Associació de Veïns del Casc Antic. Hi ha també misèria, incultura, soledat i desarrelament, com un cop més s’ha posat de manifest amb la mort d’una nena de tres mesos al carrer Escudellers. Els mateixos adjectius podrien trobar-se en l’origen del cas de la noia portuguesa en avançat estat de gestació que es va disparar un tret al ventre a Andorra.

Les causes últimes, no obstant, cal anar-les a buscar mes enllà. ¿Per què a finals del segle XX, en les societats aparentment opulentes del món capitalista, hi creixen bosses de misèria? ¿Per què el progrés de la societat, l’increment de la renda per càpita i les millores socials només beneficien una part de la població, mentre una altra queda sumida en la marginació?

L’accés de tothom a la cultura i al treball, la plena integració de tots els ciutadans en la societat, la seva educació cívica, la supressió de les diferències socials més escandaloses, segueixen sent utopies. Amb això no es pot fer demagògia ni promoure campanyes benèfiques, però s’hauria d’impulsar una reforma a fons d’alguns aspectes fonamentals del sistema que regeix la nostra societat.

Pobresa al Barri Vell

◆ Llegint l'editorial del 19 d'agost voldríem aclarir una sèrie de punts. Tal com explicàrem durant la campanya *Aquí hi ha gana*, sempre férem referència a la marginació, la misèria, la incultura, etcètera. No parlàvem solament de la gana física. L'eslògan era un crit desesperat que feia

referència a les últimes conseqüències d'un procés de marginació que comença quan es perd la feina, s'entra a l'atur i, com diu Paco Candel, s'arriba al "viatge sense retorn".

Pel que deia l'editorial, veiem que no s'ha volgut entendre la intenció de la campanya i volem deixar clar que en cap moment s'ha fet demagogia, perquè desgraciadament el que vàrem explicar i seguirem explicant són fets quotidians i, per desgràcia, cada cop més freqüents. Nosaltres també diem que l'única solució és a partir d'uns grans canvis estructurals i d'una més justa distribució de la riquesa. Però mentrestant, a la gent que té problemes no els soluciona res pensar en un futur millor, perquè el problema el tenen ara i aquí, és urgent i inajornable. Arribaran a veure aquest futur?

Aleshores, com es pot dir que mentrestant no s'han de fer campanyes de beneficència? Ja sabem que això està mal vist. És millor, doncs, que, per no rebaijar els nostres ideals *progres*, la gent no pugui ni sobreviure fins que arribi aquest futur més just que tots desitgem? **Pilar Mercadé i Ramon Garcia** (Membres del comitè organitzador de la campanya *Aquí hi ha gana* de l'Associació de Veïns del Casc Antic) / Barcelona.

LOS hechos —y no las palabras— son los que determinan el grado de sensibilidad que un gobierno tiene, respecto a la atención que merecen aquellos ciudadanos más desvalidos. Y los hechos son los que demuestran la insensibilidad del gobierno socialista del ayuntamiento de Barcelona hacia la problemática social.

El consistorio que terminó su mandato en junio de este año, con excepción de discursos, teorías y frases, hizo bien poca cosa. Una ciudad que gasta en servicios sociales el 1,3 por ciento de su presupuesto, cuando en toda Europa la dedicación a este capítulo excede siempre del 5 por ciento —teniendo además unas necesidades menores que las nuestras—, demuestra que su política en materia social no es prioritaria. De nada sirvieron las propuestas que hicimos intentando la corrección de esta situación. La insensibilidad se hizo todavía más patente cuando, insalvables como están dentro de la confortabilidad que se han procurado a partir de la política, no apreciaron la progresiva situación de deterioro en muchos barrios y en especial en Ciutat Vella. Poco antes de que la asociación de vecinos lanzara la campaña "Aguí hi ha gana", la mayoría del ayuntamiento votaba en contra una propuesta de nuestro grupo para que se destinara una primera partida de 500 millones de pesetas con el fin de atender las necesidades alimentarias y asistenciales de los ciudadanos más necesitados. Esta votación sólo puede tener pa-

POLÉMICA

ANTONI COMAS

Portavoz del grupo municipal de Convergència i Unió en el ayuntamiento de Barcelona

Desde su óptica política, que además es de oposición, el autor señala unas deficiencias en la labor social del ayuntamiento de Barcelona, manifiesta en algunos barrios populares. A su entender, este aspecto no es prioritario para la administración socialista. Las correcciones que desde el grupo CiU se han querido promover han topado con la más absoluta negativa

Insensibilidad social del ayuntamiento de Barcelona

ranjón, por su ligereza e irreflexión, con la que se produjo en la dictadura con el no al catalán.

Llevamos poco más de dos meses de vida del nuevo consistorio. Y en este corto espacio de tiempo han ocurrido varios hechos que demuestran que se sigue actuando igual. Relataré solo unos de ellos. Baró de Viver es uno de los barrios más necesitados y marginados de Barcelona. En algún aspecto, más que Ciutat Vella. La tasa de parados y de pobreza es muy alta. La droga circula con profusión. El Patronato Municipal de la Vivienda, es decir, el propio ayuntamiento, contruyó en 1957 unas viviendas en el barrio tan defectuosas, que

deben derribarse. Para dar alojamiento a los afectados, se han construido unas nuevas viviendas por parte del Patronato, que ha financiado la Generalitat. Dado a esta construcción y la realidad socioeconómica del barrio, la Generalitat, mediante decreto promulgado al respecto, ha concedido los beneficios más altos que la ley estatal permite. En concreto, da a fondo perdido el 30 por ciento del coste de la construcción, y para la cantidad restante, el 65 por ciento de la misma no devenga interés, y para el 35 por ciento el interés es del 5 por ciento.

La insensibilidad se de-

ma volando en contra de nuestra propuesta.

Otro caso es el de la Verne-da. Algunas asociaciones que trabajan en este barrio plantearon su preocupación por la falta de atención educativa y alimentaria que durante el verano tiene una parte de la juventud que vive en el barrio. Durante el curso escolar la comida que se sirve en la escuela supone en ocasiones el principal alimento para muchos muchachos, pero en verano no disponen de este sustento.

CON la colaboración de una asociación de vecinos organizamos un modesto servicio, que podía atender a un centenar escaso de muchachos, a quienes un grupo de monitores ha ayudado a repasar las asignaturas pendientes, y diversas personalidades le han dictado conferencias culturales, con visitas a museos o instituciones. Todo ello alternándolo con juegos o distracciones diversas.

La asociación de vecinos solicitó al ayuntamiento el comedor de la escuela Emilia Pardo Bazán para acoger a estos niños durante el mediodía. Parecía que no se presentaban obstáculos, pero finalmente la utilización de dicho comedor se negó al conocer que en la iniciativa colaboraban concajales de CiU.

Estos son solo unos hechos demostrativos de cuanto afirmo. Esperamos que la política del ayuntamiento cambie, y que en consecuencia aquellos ciudadanos que, dada su situación, necesitan ayuda, encuentren hechos y no palabras.

muestra en este caso, a partir de la exigencia por parte del ayuntamiento de una cuota de amortización mensual por vivienda de 8.800 pesetas, cuando la devolución del préstamo de la Generalitat es sólo de 5.600 pesetas mensuales. Pienso que el ayuntamiento debiera, además, subvencionar a fondo perdido una cantidad similar a la concedida por la Generalitat, y por lo mismo la cuota de amortización mensual a pagar por los vecinos debiera ser de 4.000 pesetas.

Nuestro grupo municipal planteó esta cuestión en el pleno. No se dio ningún argumento en contra de nuestra exposición y datos. Dieron por zanjado el te-

TVE-2

-
- 21.00 L'Informatiu cap de setmana.
- 21.30 Debat 2. Direcció i presentació: Mercè Remolí. "El quart món: bosses de probesa a Barcelona". Hi intervenen Francesc Borrell, president del comitè de govern d'Unió Democràtica de Catalunya; Francesca Masgoret, regidora de Serveis Socials de l'Ajuntament de Barcelona; Felisa Nevado, parada; Pilar Malla, cap del departament d'acció social de Caritas i Pilar Mercader, membre de la campanya Aquí hi ha gana.

AVUI

TVE-2

CIRCUIT CATALÀ

- 21.00 L'Informatiu.
- 21.30 Debat 2: «El quart món». Hi intervenen: Francesc Borrell, president d'UDC; Francesca Masgoret, regidora de Serveis Socials de l'Ajuntament; Felisa Nevado, aturada a Ciutat Vella; Pilar Marla, cap d'acció social de Caritas; Pilar Mercader, de l'associació de veïns del Casc Antic i de la campanya «Aquí hi ha gana».

PARTICIPACIÓ AL DISTRICTE

La lucha contra el paro y la comunicación local acaparan el interés de la mayoría de los ciudadanos

En todos y cada uno de los distritos de Barcelona existen movimientos participativos que tienen como base fundamental la reivindicación, a menudo de un espacio o de una necesidad que no se ha cubierto, la movilización de los vecinos por problemas concretos o, sencillamente, la necesidad de realizar actividades culturales.

Una de las experiencias más conocidas en los últimos meses ha sido la campaña 'Aquí hi ha gana', que se ha desarrollado en el distrito de Ciutat Vella. Con ella se han puesto de manifiesto las carencias y necesidades de una zona de Barcelona donde la marginalidad, la falta de ayuda institucional de todas las administraciones y la falta de solidaridad del resto de ciudadanos ha convertido el distrito en una de las áreas con una necesidad urgente de solución. La campaña ha servido para que el movimiento asociativo vecinal pudiera aglutinar una amplia muestra de ciudadanos para luchar por una solución que no degrade más los barrios de Ciutat Vella.

Comunicación y participación

La comunicación ocupa uno de los papeles importantes dentro de estas experiencias de participación en los distritos. La televisión local ha abierto la posibilidad de dar a conocer las noticias que se generan en los barrios, vistas por sus habitantes de las mismas zonas. Una experiencia conjunta en

este campo es la unión de ciudadanos de Ciutat Vella y del Eixample con vistas a ocupar un espacio de emisión tan pronto se permitan las televisiones locales.

En el Eixample también se realizan otras experiencias de participación vecinal. Entre ellas destacan la creación, hace unos meses, de una Coordinadora d'Entitats d'Avis de l'Eixample y la movilización generada a raíz de las reivindicaciones por las Escuelas SAFA, realizada por los vecinos de la Sagrada Família con el apoyo de la asociación de vecinos.

El movimiento vecinal de aquellos distritos de la ciudad que manifiestan unas carencias determinadas -falta de urbanización, infraviviendas, inexistencia de servicios- ha generado movilizaciones y participación vecinal con carácter reivindicativo.

El bienestar social

La mayoría de los movimientos vecinales de Santa-Monja se centraliza en el centro cívico Colzeres de Santa. Este espacio sirve de punto de encuentro de muchas de las necesidades, de la zona.

Barcelona es la ciudad española donde se generan más experiencias de participación ciudadana. Estas se realizan fundamentalmente en torno a tres tipos de iniciativas: reivindicativas, movilizadoras y culturales. La mayoría tiene un marco de referencia que, a menudo, no supera el ámbito del barrio o del distrito.

En la Zona Franca, estas experiencias de participación se han dirigido más hacia cubrir necesidades no realizadas. Una de las experiencias que más relevancia tiene es la realizada entre la Coordinadora de Entidades de Zona Franca, el consejo de distrito y el Patronato Municipal de la Vivienda. Hace aproximadamente tres años, crearon la base de lo que ahora es la Comisión de Seguimiento de Viviendas. El objetivo es encontrar soluciones al problema urbanístico del barrio y realizar un seguimiento de las viviendas construidas. Es decir, existe una colaboración de las tres entidades con la voluntad de formular y llevar a cabo un plan integral de planificación urbanística. Una de las labores realizadas por esta comisión ha sido la regularización de inquilinatos de los

bloques de la zona de Eduardo Aunós.

Recuperar la historia

Una de las experiencias de participación del distrito de Les Corts es la del Archivo Histórico y Municipal de Les Corts. Este se encuentra ubicado en el centro cívico de Can Dèu y tiene como objetivo buscar las raíces históricas del barrio y avivar el asociacionismo y la creación de nuevas entidades. Entre las ofertas que realiza este archivo están las de ofrecer, prestar, reproducir e informar sobre todos los hallazgos históricos de los que se dispone. Esta entidad está compuesta por un consejo asesor, dirigido por seis personas, de las cuales la mitad es del vecindario y el resto pertenece al consejo de distrito.

En Sarrià destaca la iniciativa de la calle Canet, donde aquel espacio rehabilitado se utilizará como hotel de artesanos.

Gràcia es uno de los distritos con mayor número de movimientos participativos. Un ejemplo se puede encontrar anualmente en la celebración de su fiesta mayor, donde colectivos de vecinos se reúnen y trabajan todo el año para las actividades de la semana que duran los festejos. Algo parecido sucede en la preparación de las fiestas de Sant Medir, que se celebran los primeros días de marzo.

Jóvenes contra el paro

Este es el segundo año que se celebra en Horta-Gelardú, la Escuela de verano del Carmelo organizada por la Asociación de Jóvenes contra el paro de dicho barrio donde han participado alrededor de 100 jóvenes. Se ponen a disposición de los alumnos 24 talleres que acogen desde la informática al video, pasando por la danza, los idiomas o los cursos de mecanografía.

La fiesta de la escuela Freure es una iniciativa de Noe Barra. Agrupa a personas y entidades de los barrios de Verdum, Prosperitat, Roquetes, Trinitat Nova, Guineueta y Canyetes. La iniciativa partió de la escuela Freure, dedicada a la formación de adultos, con la colaboración de alrededor de 40 entidades del distrito. La fiesta se subvenciona con el trabajo de los vecinos, la cooperación de más de 300 tiendas y la ayuda institucional y de alguna entidad de ahorros.

Fomentar la cultura

Una de las actividades tradicionales y constantes de Sant Andreu es el teatro. Desde hace varios años un colectivo, L'On Now, ha recogido la bandera de esta experiencia. Este colectivo, en el que participan una 600 personas, se reúne con otros del mismo barrio para la transmisión de ideas, intercomunicación de necesidades, etcétera.

El distrito de Sant Martí, por sus dimensiones y por acoger barrios tradicionalmente poco equipados, es otro en los que el movimiento vecinal se ha dirigido más hacia la reivindicación y la movilización.

Con todo, una de las primeras experiencias de la ciudad que se han realizado en temas de televisión local ha sido Radio Televisión Clot. Actúa desde hace varios años y ya tiene casi a punto la programación y emisión de sus nuevos espacios.

La fiesta que anualmente organiza la escuela Freure cuenta con la colaboración de la inmensa mayoría del vecindario. A la derecha, la campaña 'Aquí hi ha gana' puso de manifiesto las carencias del barrio y fomentó la solidaridad ciudadana

A finals de juliol es va celebrar una reunió de les primeres espases dels partits catalans parlamentaris, a la qual vam ser invitades també dues entitats, Caritas i Justícia i Pau. La iniciativa era d'Unió Democràtica i l'objecte, examinar què es podia fer sobre aquestes realitats que uns anomenen pobres, altres nous pobres, altres marginals, i altres bosses de pobresa i altres Quart Món.

La primera reunió no podia ser altra cosa que un intercanvi de punts de vista i de suggeriments per preparar una segona reunió, l'esperem i desitgem que d'aquesta hagin sortit ja algunes propostes concretes a les quals, un dia o altre, i d'una o altra manera, s'hauran d'incorporar les nostres institucions públiques.

La iniciativa era bona, però la reunió mateixa demostrava l'existència d'una situació col·lectiva dolenta. Diguem-ne d'un Estat del malestar, diferent i oposat al cèlebre Estat del benestar.

Veig que els socialistes catalans tornen a parlar de l'Estat del benestar, no recordo ara exactament si de reconstruir-lo o de construir-lo. L'Estat del benestar era una barreja de treballisme britànic i de neocapitalisme, que va aparèixer a l'Occident desenvolupat un cop recuperat de la

L'existència de les anomenades bosses de pobresa demostra que més que en una societat del benestar ens trobem en una societat del malestar. Les dues reunions celebrades a Barcelona aquest estiu, l'una a finals de juliol i l'altra

ahir, són una bona iniciativa, segons l'autor, per decidir què es pot fer contra aquesta realitat. L'Estat del malestar no ho seria tant si els que no tenen res poguessin accedir a un benestar, encara que fos molt modest.

L'Estat del malestar

Joan Gomis

President de Justícia i Pau

Segona Guerra Mundial i que es mantingué en bona forma durant dues dècades llargues.

L'Estat del benestar, especialment gràcies a la via fiscal i a una redistribució dels recursos, es feia càrrec de les necessitats més imperioses dels ciutadans i els protegia de pobresa, vel·lences sense mitjans, ensenyaments massa cars i fins i tot els proporcionava ulleres i pròtesis dentals gratis.

En un moment d'entusiasme, l'economista Galbraith parlava, en un llibre alehores famós, de la "societat opulenta". Eren els temps en els quals s'experimentava l'expectativa dels ingressos sempre creixents i en els quals pràcticament no existia l'ombra feixuga de l'atur. Si hi havia a Europa feines massa brutes, dures i poc pagades per als indígenes, es cridava andalu-

l'Estat del benestar no és allò que era, encara que nosaltres ja estariem ben contents de tenir-lo.

Hi ha qui diu que ací mai no va arribar aquest Estat, vist el nostre endarreriment econòmic i la dictadura política, i d'altres diuen que començava a arribar, modest però esperançador, especialment a les terres més desenvolupades d'Espanya, quan a Europa va tronollar. Ara torna a parlar-se entre nosaltres de l'Estat del benestar com d'un futur envejable i que cal assolir.

Però de moment vivim, i aquelles reunions ho demostren, l'Estat del malestar, els milions de persones a l'Estat espanyol i els centenars de milers a Catalunya que estan en condicions absolutament lamentables i que no veuen cap futur. I que un dia escl-

situació més profundament.

La màxima reivindicació que s'acut és la de l'Estat benestar, en unes circumstàncies diferents de les dels cinquanta i seixanta, és a saber sense ambicionar gaire més que una bona assistència social als pobres tradicionals i als nous pobres, i sense perdre més enllà d'Europa.

Encara que no hi ha dubte que seria molt millor l'Estat del benestar actual que entre nosaltres que l'Estat del malestar. Hi ha menys malestar si un benestar ben modest estigués a l'abast dels avui miserables encara que això no toqués, ja em s'agrau, les poderoses opulències minoritàries.

No és una magnífica perspectiva al teler de la qüestió, evidentment. Però per aquestes reunions iniciades el juliol passat indiquen que els nostres dirigents són més conscients que una part important dels ciutadans de Catalunya vivien a l'Estat del malestar. En alguna cosa.

ten, per exemple, en aquella campanya d'Aquí hi ha gana, que despertà sorpreses i malhumors oficials.

No és pas que les nostres institucions no facin res davant aquests problemes. Però és insuficient allò que fan, i sovint ho fan amb la parsimònia habitual gairebé arreu quan es tracta dels problemes dels pobres, especialment si aquests pobres no tenen mitjana de premissió que causin por.

Però aquesta conducta no fa més que traduir, puix que els nostres partits són ben democràtics, és a dir, representatius, la indiferència general de la societat al voltant d'aquests problemes.

Per acabar d'empitjorar les coses, no hi ha ningú, em sembla, que tingui propostes imaginatives, i per tant d'una certa radicalitat, per canviar la

El Parlament serà des de dijous que ve el punt de partida de les iniciatives contra la misèria

Els partits catalans reaccionen unitàriament contra la pobresa

Volent que les institucions apugin un 15 per cent el seu pressupost per a serveis socials

BARCELONA — El Parlament de Catalunya serà des de dijous vinent el marc des d'on els partits parlamentaris catalans empeniran a partir d'ara diverses iniciatives unitàries contra les bosses de pobresa existents a Catalunya. Després de la reunió de dimarts passat, celebrada a instàncies de la direcció d'Unió Democràtica de Catalunya i amb participació de dirigents de tots els partits de l'arc parlamentari, tot apunta que la lluita contra la pobresa pot provocar aviat que tots els partits parlamentaris catalans formin un front comú contra la misèria i es dediquin a trobar fórmules d'actuació unitària per sobre de les diferències de criteri entre les diverses formacions polítiques i les diverses institucions públiques.

Precisament, després d'una mesos en què totes les forces polítiques han preparat les seves propostes polítiques per actuar sobre el món de la marginalitat econòmica i social, el principal resultat de la reunió de dimarts passat va ser l'acord de tots els partits de proposar al Parlament de Catalunya la creació d'una comissió que elabori un programa marc d'actuació. Aquesta proposta, que s'ha d'acabar de perfilar en la reunió de dijous que ve, anirà acom-

Imatges com aquesta, que són freqüents en alguns indrets de Barcelona i Catalunya, sembla que ja han aconseguit que els partits polítics catalans passin a l'acció unitària en la lluita contra la pobresa

panyada d'una altra iniciativa unitària en virtut de la qual tots els partits demanaran a les institucions que apugin les seves parades destinades a serveis socials entre un 10 i un 15 per cent.

Per president del comitè de govern d'UDC, Francesc Borrell, que ha estat un dels principals impulsors d'aquestes

iniciatives, el «caràcter unitària i unitària» que està prenent la lluita contra les bosses de pobresa representa un precedent històric a casa nostra, on les accions unitàries no han estat freqüents en els últims anys, i dota a la iniciativa d'una extraordinària força, ja que —ha explicat a l'AVUI— pot influir en

totes les administracions».

El terme *bosses de pobresa* i les propostes per lluitar contra la seva existència va començar a popularitzar-se a partir de la discussió sobre el tema que es va fer, a proposta del mateix Borrell, en el congrés que UDC va celebrar a finals de l'any passat. A partir d'aquí, el tema es va introduir en els programes municipals de la majoria de partits i va adquirir una rellevància important durant la campanya electoral municipal, sobretot a la ciutat de Barcelona, on campanyes com l'*Agrupació de la Ciutat Vella* havien despertat reaccions de signe divers. Eulàlia Vinyó, alcaldable d'IC per Barcelona, fins i tot va llançar durant la campanya municipal una crida a la resta de partits

Actuar per via parlamentària

Amb la reunió de dimarts, sembla que la qüestió s'encarrirà definitivament cap a la via parlamentària, institucional i unitària. La presència de dirigents destacats dels partits catalans —Borrell per UDC, Miquel Roca per CDC, Jordi Menéndez pel PSC, Rafael Rubo pel PSUC, Jordi Fernández Díaz per AP, Jaume Rodó per ERC, i representants de Caritas i Justícia i Pau— es interpreta com a signe de la voluntat de progressar en el tema amb caràcter d'urgència. En aquest sentit, els acords immediats que seran aprofundits en la reunió de dijous fan referència a cobrir la falta de beques destinades a menjadors escolars i llibres de text, fer pressió per tal d'incrementar les dotacions del FAS (fons d'ajut social) i intentar rehabilitar la comissió d'Ajuntaments i Caritas destinada a eradicar i prevenir la mendicitat infantil.

Girona

Retiren les acusacions contra els detinguts a la Diada

Folch i Ribera

GIRONA — El ministeri fiscal va retirar totes les acusacions contra els joves independentistes gironins que ahir van ser jutjats al jutjat número 1 de la capital. Segons va explicar el fiscal, les versions contradictòries de diferents participants en el fet van fer totalment impossible establir una acusació fonamentada, per això va acordar demanar l'absolució per a tots.

Els fets que ahir es van jutjar van tenir lloc el dia 23 d'abril, a l'edifici de Sant Jordi, un cop acabats els actes organitzats pel Moviment de Defensa de la Terra a la ciutat de Girona. Segons les informacions de l'acusació, un cop acabada la manifestació, un grup de joves van fer pirades a l'estació de Renfe de la ciutat de Girona.

A la cantonada entre la carretera de Barcelona i el Banc d'Espanya hi va haver una baralla entre alguns independentistes que participaven en la manifestació i el tinent de l'exercit Joaquín Villobres.

El capità general s'acomiada de les autoritats catalanes

BARCELONA — El capità general de la regió militar pirinènica oriental, Baldomero Hernández Carreras, es va acomiadar ahir oficialment de les autoritats catalanes, ja que el proper dia 26 deixarà el seu càrrec i passarà a la reserva activa. A l'acte de comiat hi va assistir el president de la Generalitat, Jordi Puig, l'alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall, i el president del Parlament, Miquel Coll i Ajenorn, entre altres personalitats. (Agència)

Reflexions

Visqui on vulgui, senyor primer veí, però, si li plau, no adopti actituds similars a la d'aquests homes públics o *hais carracs* que, no prou fumuts per no haver pogut anar de vacances, pretenen presentar aquesta relativa desgràcia d'ordre personal com una virtut dels més forts

De compra o de lloguer, senyor Maragall?

Ho va dir molt poc després d'haver estat reelegit alcalde, i qui sap si serà capaç d'arribar a fer-ho. El cas es que Pasqual Maragall, el veí més votat de tot Barcelona en les dues últimes eleccions a la Casa Gran, estudia la possibilitat de traslladar provisionalment la seva residència col·lusionant al districte de Nou Barris, i això pot ser només la primera parada i fonda d'un curiós periple per diversos indrets barcelonins, preferentment de caire conflictiu. I ara, quina interjecció cal fer servir? La popular *òndia!*, l'operística *bravo!* o la moderna *fantàstic!*? Perquè, si és que Ciutat Meridiana —una de les possibilitats reals per al nou domicili— acaba essent el lloc on el senyor Maragall passi les nits, i quan no vagi a la població empordanesa de Rupia, els dissabtes i els diumenges, n'hi haurà per llogar-hi cadires. Ja un pel més còmode, caldrà comprovar les reaccions dels nous veïns, que poden anar des de l'admiració/adulació/submissió per qui creuen que, sense perdre ni una engruna de poder, tindrà ara més cura dels seus problemes, fins al rebuig dels qui interpretin el canvi de residència com una nova i refinada forma de demagogia, fins als senzillament indiferents, que, un cop satisfeta la lògica curiositat, passaran molt de veure anar a comprar al *super* o regar els geranis del balcó el senyor Maragall o la senyora Garrigosa.

Però les ansies de «acostar-se al poble» maragallianes no són gens noves, i diversos homes públics les han practicades amb més o menys càrrega d'oportunisme. Recordo ara que el sociòleg francès Roger-Gérard Schwarzenberg, en el seu interessantíssim assaig *L'état spectacle* —traduït al castellà com *El show político* (1978)—, explicava com Giscard d'Estaing va proposar-se, i així va fer-ho durant un temps, de «anar a sopar periòdicament amb les famílies franceses de totes les condicions». No cal, naturalment, establir analogies, però no és sobrer adonar-se que, quan Giscard compartia les mongetes o el *poté de canard* amb un *monsieur Dupont* qualsevol, no deixava de fer, en realitat, de president de la República, de professional que *va de visita*. L'engany, doncs, és més clar en el cas de Maragall, ja que voler confondre deliberadament l'àmbit públic amb el reduït privat potser diu molt de la seva murrièria política, però molt poc de la seva altura moral.

Perquè, si en tot el temps que fa que és al consistori barceloní fent d'alcalde o de regidor —vuit anys llarguets—, don Pasqual no ha copsat prou els problemes i les aspiracions d'una de les zones més degradades de la capital com és Nou Barris. No crec que ananti-hi a viure uns pocs mesos en un habitatge que li busca el mateix Ajuntament pugui arreglar-se gaire res. El que si que passarà és que anirà quedant encara més al descobert tota una determinada situació: que, de cara al '92, interessa donar a la Casa Gran

el caire més *presidencialista* possible: que, mentre Raimon Obiols denuncia la inflació electoral, un altre líder del seu partit es troba sempre en campanya permanent; que la tan promesa *descentralització* dels districtes no ha arribat mai a funcionar; que l'alcalde no trepitja prou carrer a hores de feina, tal com ha de ser una de les seves obligacions; que a l'Ajuntament de Barcelona, més que un autèntic equip de govern, el que no ha deixat de funcionar —i prou bé— és una rastellera de programes de marketing...

No cal, però, caure en la mateixa demagogia que ara es critica, i per això em sembla que ningú no pot afirmar, seriosament, que el senyor Maragall sigui un alcalde dolentíssim; ni que la seva personalitat no hagi tingut un paper rellevant en el clima d'il·lusió i de projectes en què, malgrat tot, viu Barcelona; ni que des del palau banda mar de la plaça de Sant Jaume no s'hagi dut a terme, en els últims anys, una certa tasca d'ordenació i d'impuls. Però la mateixa barroeria que ara farà servir el batlle si és que, de veritat, s'arreveix a anar a residir una temporada a Nou Barris o al Carmel, evidencia que fallen encara moltes coses, des de les molt importants fins a les més quotidianes.

Posarà només uns quants exemples, alguns d'ells observats de prop recentment. A don Pasqual van haver-li de dir els veïns —ell ja devia saber-ho en privat, però fingia ignorar-ho *olímpicament*— que a bona part de la Ciutat Vella s'hi passa gana, i que s'està arribant a uns nivells de misèria i de degradació ambiental i urbanística com a mínim vergonyants. I l'alcalde viu la major part del dia a la Ciutat Vella... Tampoc no té ganes de parlar de la situació cada cop més lamentable d'un patrimoni de la humanitat com és el Parc Güell. Potser no ha pogut comprovar prou com algunes grans possibilitats urbanístiques s'han quedat força a mig camí, i el cas del nou Moll de la Fusta només deu ser l'últim. Qui sap si no s'ha fixat en la catalanització dels noms dels carrers de l'antic call barceloní, absolutament arbitrària, o amb el deficient servei del metro a les hores punta, que potser ni vivint a Nou Barris es veurà obligat a utilitzar...

Visqui on vulgui, senyor primer veí, però, si li plau, no adopti actituds similars a la d'aquests homes públics o *hais carracs* que, no prou fumuts per no haver pogut anar de vacances, encara pretenen presentar aquesta relativa desgràcia d'ordre personal com una virtut dels més forts. I és que quan algú vol fer-nos creure que, en nom de no se quin *sacrifici*, és capaç de malmetre alguns aspectes de la seva privacitat, deu ser que ja té pensat com *cobrar* s'ho més tard llarguets. I més en una època tan de *modernar*, en què pocs hereus del Maig del 68 tenen fastics a l'hora de manejar la pala de peix.

La concejala socialista Francesca Masgoret responde en EL PERIÓDICO a un artículo mío sobre servicios sociales. Su respuesta contiene tal cúmulo de inexactitudes que reunere una última aportación por mi parte. La señora Masgoret no desmiente ninguno de los tres hechos que exponía en mi artículo. Estos ejemplos enmarcaban las conclusiones. No pueden, pues, negarse éstas, sin que resulten falsos dichos ejemplos. Como son reales, la señora Masgoret se ve obligada a trasladar el debate a un terreno distinto y a emplear datos no verídicos.

La señora Masgoret y yo mismo somos responsables de lo que hace el ayuntamiento. Ella desde el equipo de gobierno, yo desde la oposición. Es en este campo en el que ha de situarse el problema. Mezclar actuaciones de otras instituciones supone un traslado indebido de responsabilidades. La Generalitat bene un Parlament y unos diputados, que son quienes ejercen el control de esta institución.

Permitaseme, de todas formas, dejar constancia de las cifras oficiales que señalan que la Generalitat dedicó en servicios sociales a la ciudad de Barcelona, en 1986, la cantidad de 5.000 millones de pesetas. El ayuntamiento lo hizo en 1.000 millones de pesetas. Estas cifras son comprobables.

El ayuntamiento tiene competencias prioritarias en materia de servicios sociales. Lo dice la ley y lo recoge en unas declaraciones recientes la señora Dolors Re-

POLEMICA

ANTONI COMAS

Concejal, portavoz del grupo de CiU en el ayuntamiento de Barcelona

La política de servicios sociales del ayuntamiento de Barcelona presenta carencias. El autor rebate los argumentos de la concejala Francesca Masgoret, expuestos en esta misma página en días pasados, y desarrolla en cinco puntos un plan para solucionar los problemas más apremiantes, base del debate que ha solicitado al alcalde Pasqual Maragall para el próximo pleno

Propuesta de acción social para Barcelona

neu, directora general del Gobierno socialista del Estado. Dice: "La tarea de los servicios sociales es prioritaria en las administraciones locales."

No hago otras precisiones a cuanto declara la señora Masgoret pues a los lectores no les interesa la pugna política, sino conocer cómo desde las instituciones se actúa al servicio del ciudadano. Por este motivo, he solicitado al alcalde el debate de este tema en el próximo pleno.

La señora Masgoret me pide proyectos de acción social. Pienso que debiera exponerlos quien gobierna, pero ya que no los tiene, detallo a continuación los puntos que debiera abarcar una

política de servicios sociales.

Primero. - Atender suficientemente a las situaciones de pobreza y marginación. Los ciudadanos que están en esta situación necesitan de una actuación solidaria inmediata. No les sirven para nada las teorías que trasladan para un futuro la solución de sus problemas.

El presupuesto municipal dedicado a este fin es claramente insatisfactorio, como lo prueban los propios hechos. Baste recordar la reciente campaña en Ciutat Vella de las asociaciones de vecinos "Aguí hi ha gana", o la realidad fácilmente palpable en muchos barrios con bolsas de pobreza extrema que no se

atienden. Lo prueba también el hecho de que el porcentaje del presupuesto que se dedica a este fin es muy inferior al de cualquier ayuntamiento europeo.

Segundo. - Planificar alternativas a la población marginada para ayudarle a superar su situación. Existen ambientes que generan una dinámica de muy difícil superación por parte del ciudadano que actúa por sí solo. Precisa que la sociedad le ayude. Esto es especialmente necesario en los jóvenes. Basta contemplar en algunos barrios de la ciudad la existencia de muchachos de 6 o 7 años que actúan como camellos, ante la indiferencia de la sociedad, o de muchachas que, sin

la ayuda precisa, se ven naturalmente situadas en el seno de la prostitución.

La actuación municipal también es claramente insuficiente en este campo, de especial responsabilidad suya.

Tercero. - Crear los medios necesarios para que las personas que quedan al margen de la dinámica económica actual puedan reciclarse y encuentren una nueva ocupación que, a la vez, les permita resolver sus problemas y sentirse útiles a la sociedad.

Cuarto. - Crear las condiciones necesarias para que se produzca un crecimiento de la economía, que promueva empleo y se creen nuevas oportunidades.

ESTO no se hace con experiencias como Iniciativas, SA, que solo sirve para publicitarse, sino a partir de una mejor prestación de servicios por parte del ayuntamiento. Mientras se tarde un año o dos en la concesión de licencias, mientras no se atiendan con prontitud los servicios municipales que empresarios y comerciantes precisan, mientras se grave la actividad industrial, comercial o profesional más allá de lo preciso, no se facilita cuanto propugna este punto.

Quinto. - A los puntos anteriores deben añadirse actuaciones concretas referidas a la tercera edad, a la infancia y a las personas minusválidas. En todos estos campos se requiere una mejor actuación municipal.

Este es el plan que propongo debatir en el seno del municipio.

AQUÍ HI HA GANA

EXPOSICIÓ FOTOGRÀFICA "CASC ANTIC"
Manuel A. Cerezuela - Luis G. Sarmiento

DE L'1 AL 15 D'OCTUBRE 1987
INAUGURACIÓ DIMECRES 7, 8 VESPRE

 Florida (Línia I) - Pubilla Cases (Línia IV)

AULA DE CULTURA DE LA FLORIDA
C/ Renclusa, 51. Tel. 334 68 82

Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat
Àrea de Cultura, Esports i Esports

Durante la campaña —AQUÍ HI HA GANA—, organizada por la «Associació de Veïns del Casc Antic de Barcelona», surgió la idea de hacer un reportaje fotográfico de la situación actual de dicho barrio. Por tanto, nuestro objetivo fue plasmar en más de setecientas imágenes la realidad de sus calles, de sus casas y de sus habitantes.

Aquí, en esta exposición, os presentamos una muestra seleccionada del reportaje, donde podreis contemplar aspectos tan diversos como son imágenes cotidianas de la vida urbana de este barrio, rincones insólitos, no conocidos por la mayoría de los ciudadanos e imágenes con un profundo mensaje de denuncia de un presente marginador.

Queremos finalmente, comunicar que aunque el «Casc Antic» está sumido en un proceso de degradación por los muchos años de desinterés del resto de los ciudadanos, aún estamos a tiempo de recuperarlo para sus habitantes, y para el bien de la ciudad en general, porque estamos seguros de que todos tenemos alguna cosa que hacer por él.

Manuel A. Cerezuela-Luis G. Sarmiento

Los partidos catalanes trabajan juntos para erradicar las bolsas de pobreza

Las fuerzas parlamentarias catalanas han acordado impulsar una iniciativa para erradicar las bolsas de pobreza y marginación, especialmente en Barcelona. Los líderes políticos aprobaron crear una comisión parlamentaria, gestionar el incremento de las ayudas a los menos favorecidos y pedir la intervención de los partidos estatales para aumentar el Fondo de Asistencia Social.

Los partidos políticos con representación en el Parlament de Cataluña (CDC, PSC, UDC, AP, PSUC y ERC) han decidido actuar conjuntamente, a través de las instituciones en que están representados, contra la existencia de bolsas de pobreza y marginación en el área urbana de Barcelona. Las organizaciones Caritas y Justicia i Pau participan con los partidos en el mismo proyecto.

La iniciativa, aprobada la semana pasada por los líderes de cada fuerza, se plasmará en la gestión de mayores presupuestos en el capítulo de servicios sociales y en el incremento de las ayudas a los necesitados. Asimismo, los partidos, convocados por Unión Democrática de Catalunya, han propuesto que el Parlament constituya en su seno una comisión anti-pobreza que podría erigirse en las próximas semanas.

El acuerdo de todas las fuerzas parlamentarias catalanas ha sido la expresión de una sensibilización política y sobre todo ciudadana. La última campaña electoral, la correspondiente a las elecciones municipales del 10 de junio, vio cómo la preocupación por el hecho de que en Barcelona la pobreza era una realidad contundente se convirtió en el tema más impor-

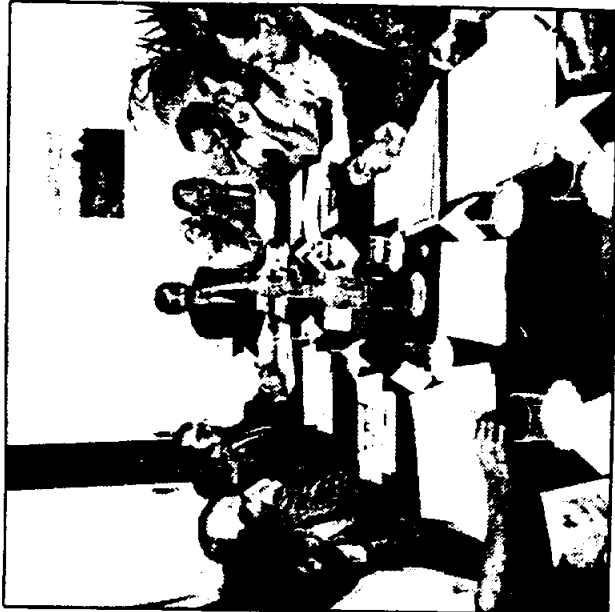
ante de los debates y la confrontación.

Esta sensibilización sobrevivió a la pugna electoral y un primer encuentro entre los secretarios generales de los partidos parlamentarios, organizado por Unió, demostró que la inquietud era real y trascendía de un mero oportunismo electoral.

Por otra parte, los partidos han querido dejar constancia de que su voluntad es firme y que no debe ser considerada por la opinión pública como un acto testimonial o de buenas intenciones. "Hemos acordado medidas concretas y la forma de llevarlas a cabo, que es lo que realmente importa", explica Francesc Borrell, presidente del comité de gobierno de Unió Democràtica y presidente, a la vez, de las cumbres políticas sobre pobreza.

La propuesta de los partidos incluye el aumento y la coordinación de los esfuerzos en este campo que realizan las diferentes administraciones públicas de Cataluña, tanto autonómica como locales (ayuntamientos y diputaciones).

Otro de los acuerdos de la última cumbre anti-pobreza fue solicitar la implicación de los partidos estatales en la iniciativa de las fuerzas parlamentarias catalanas. En concreto, se pidió a los partidos de ámbito estatal un pacto que

Francesc Borrell, en el centro, preside las reuniones de los representantes de los partidos parlamentarios

se plasme en un acuerdo de las Cortes Generales para aumentar el Fondo de Asistencia Social y, especialmente, para aumentar las pensiones más bajas.

Atención a la infancia

La lucha contra las bolsas de pobreza tendrá especial incidencia en uno de los sectores en que sus efectos son más apreciables: la infancia. El incremento de las becas para comedores escolares permitirá que muchos niños que ahora pasan hambre o tienen déficit alimentarios importantes puedan ver paliado, al menos parcialmente, este problema.

Asimismo, se ha decidido crear una comisión formada por varias instituciones que se creó en 1984, cuya finalidad era encontrar soluciones para erradicar la men-

dicidad infantil de las calles de los municipios de Cataluña.

La atención a la infancia es vital en Barcelona, una ciudad en la que 30.000 niños padecen situaciones de pobreza aguda y prede-

lincuencia, y en la que más de 1.000 menores están fichados por la Policía como delincuentes.

La necesidad de ayudas también es evidente (a pesar de la vieja frase de "Donde hay justicia social no hace falta caridad"), cuando el veinticinco por ciento de los barceloneses no llegan a la media de ingresos por habitante del Ayuntamiento de Barcelona, o medio millón de familias albergan a grupos familiares sometidos a grave degradación humana y social.

ANTONI GALLARDO

Las diversas caras de la marginación que se extiende por la gran urbe

El panorama de la pobreza y la marginación en Barcelona no se presenta de forma unidireccional y lineal sino que tiene manifestaciones múltiples y entrecruzadas. En principio, para los servicios sociales municipales el término marginación encierra en sí mismo situaciones tan diversas como la minusvalía, la prostitución, las drogodependencias o la degradación de los barrios, además de la pobreza económica.

En ocasiones, es la misma dinámica social de la colectividad la que revela las dimensiones de estas expresiones de la marginalidad. La campaña "Aquí hi ha gana" de la asociación de vecinos del Casp Antic, por ejemplo, demostró a los barceloneses una realidad que seguramente ya se sabía pero que nunca se había mencionado en voz alta: que había barrios en Barcelona en los que se pasaba hambre y que centenares de niños crecían con deficiencias de nutrición equiparables a las de algunas de las zonas más pobres del mundo.

Los datos del Ayuntamiento de Barcelona ilustran que en Barcelona existen 5.300 heroinómanos, cerca de 150.000 alcohólicos graves y que el coste social de las drogodependencias supera los 30.000 millones de pesetas anuales.

Estas cifras también son números de la marginación. Como lo son igualmente los 55.000 barceloneses que padecen alguna discapacidad física, psíquica o sensorial, otro motivo de marginalidad. O como las 40.000 personas (cifra no oficial pero aceptada generalmente) de todas las edades dedicadas a la prostitución.

NOTICÍES I ARTICLES DE TEMES RELACIONATS AMB LA CAMPANYA

MAIG-DESEMBRE

Programa integrat adreçat als joves de Ciutat Vella

L'Ajuntament de Barcelona ha presentat a la Generalitat de Catalunya, en el marc del V Pla d'Ocupació Juvenil, una sol·licitud de subvenció per un import de 85 milions de ptes. per engegar un programa integrat adreçat a joves d'edats compreses entre setze i vint-i-cinc anys, d'un dels districtes de la ciutat més castigats per l'atur i la marginalitat: Ciutat Vella.

El programa s'emmarca dins d'una actuació d'abast més ampli del que reflecteix la relació de projectes presen-

tats a la Generalitat per al seu finançament, ja que el que s'entén com «Operació integrada Ciutat Vella» engloba altres accions que es coordinaran amb aquesta, que seran finançades per altres vies, i que comprometen diferents actors socials. Cal subratllar, doncs, que els recursos procedents del V Pla d'Ocupació Juvenil, que afectaran a uns 250 joves del districte, per primera vegada es complementen i coordinen amb altres actuacions per incidir de forma global i integrada sobre un territori determinat d'especial problemàtica.

Operació integrada de joves a Ciutat Vella 1987

Aportació del Fons Social Europeu 1987

El Fons Social Europeu ha aprovat dotze dels projectes presentats per l'Ajuntament de Barcelona, atorgant una subvenció de dos-cents quaranta-sis milions de pessetes per l'any 1987 —segons està inicialment previst— i que afectaran sis-cents cinquanta-tres persones.

En dissenyar els programes, l'Ajuntament va estimar convenient que alguns d'ells tinguessin una durada superior a un any, plantejament solament acceptat per el Fons quan es tracta d'accions de caire innovador i pilot.

Així, dels dotze programes aprovats, set es desenvoluparan durant tres anys, dos tenen caràcter bianyal i els tres restants es realitzaran integrant aquest any, per la qual cosa a l'aportació total aprovada pel Fons Social Europeu puja fins a quaranta-cents vuitanta-quatre milions de pessetes, per als tres anys en total.

La subvenció del Fons cobreix aproximadament el 50 % del cost total dels programes, mentre que el 50 % restant aportarà l'Ajuntament mateix.

1 - PROGRAMA: FORMACIÓ DE COL·LECTIUS MARGINATS.

[Redacted]

2 - PROGRAMA: FORMACIÓ DE MENORS AMB DIFICULTATS ESCOLARS.

[Redacted]

3 - PROGRAMA: FORMACIÓ D'AGENTS DE DESENVOLUPAMENT LOCAL.

[Redacted]

4 - PROGRAMA: FORMACIÓ OFIMÀTICA DE NOUS EMPRENEDORS.

[Redacted]

5 - PROGRAMA: FORMACIÓ DE TECNOLOGIES ADEQUADES.

[Redacted]

6 - PROGRAMA: ESTUDI ECONÒMIC DELS DISTRICTES DE BARCELONA.

[Redacted]

7 - PROGRAMA: INTEGRAT DE LA ZONA FRANCA.

[Redacted]

8 - PROGRAMA: ESCOLA DE VITRALLERS.

[Redacted]

9 - PROGRAMA: FORMACIÓ DE DIRECTIUS D'ECONOMIA SOCIAL.

[Redacted]

10 - PROGRAMA: CENTRE D'AUTOOCUPACIÓ DE LA DONA.

[Redacted]

11 - PROGRAMA: FORMACIÓ D'APRENENTS ARTESANS (GRÀCIA).

[Redacted]

12 - PROGRAMA: FORMACIÓ-ORIENTACIÓ PROFESSIONAL PER A DONES.

[Redacted]

L'aportació de l'Ajuntament 1981-86

Les aportacions de fons propis de l'Ajuntament per complementar els diferents plans de treball i de formació desenvolupats es poden xifrar en 1.550 milions de pessetes —completats en pessetes cada any.

Les aportacions efectuades als programes d'urbanisme dels Plans d'Ocupació Comunitària constitueixen la majoria —de fet les úniques entre 1981 i el 1985— de les aportacions pressupostàries de l'Ajuntament. L'oscil·lació del total correspon a la d'alguns dels Plans d'Ocupació i al caràcter més o menys intensiu en mà d'obra d'aquests, ja que del que es fa càrrec l'Ajuntament és del cost de materials.

Al 1986 desapareixen els Plans d'Ocupació Comunitària de la Generalitat de Catalunya la qual finançava el cost de les contractacions, motiu pel qual desapareix també l'aportació de l'Ajuntament en concepte de materials per a obres.

Cofinançament

En canvi, és el mateix Ajuntament que des d'aquest any comença a finançar recursos a altres programes mitjançant despeses vinculades a contractacions i a formació, cofinançant programes corresponents al conveni de l'INEM i les Corporacions Locals —que corresponen vora 2/3 de les aportacions— i al Fons Social Europeu —terç restant—.

Aquesta trajectòria posa de manifest el progressiu major interès de l'Ajuntament per al desenvolupament d'actuacions que depassin el marc més convencional dels programes d'ocupació de l'INEM o de la Generalitat, i per tant aporta recursos propis a aquests mateixos programes per aconseguir actuacions més ambicioses a més de cofinançar els programes subvencionats pel Fons Social Europeu.

Patrullas sanitarias operan en los casos de mayor indefensión

Madres y bebés de Ciutat Vella ya tienen ángeles de la guarda

Un equipo de ATS cubre las necesidades más urgentes

Anticonceptivos y leche son las principales peticiones

ANA MACPHERSON

Barcelona. «Varias enfermeras y comadronas, con el apoyo de asistentes sociales y psiquiatras. Man recorren cada día las calles de Ciutat Vella a pesde. El equipo de la Barceloneta en busca de mujeres embarazadas y niños desahuciados. Es una parte prioritaria de programa de atención sanitaria infantil que ha desplegado el ayuntamiento de Barcelona».

Estas patrullas permanentes sirven además a las niñas y niños más necesitados a menudo en los aspectos más urgentes. Al mismo tiempo, las enfermeras del equipo atienden a la familia y al niño de las familias de las comadronas de los barrios de Ciutat Vella.

«¿Qué no quiere desvelar su vida?», es una mujer rubia, de Ciutat Vella, que trabaja en la calle de las Tapes. Tiene dos hijos pequeños en un piso abarrotado con otras veintidós familias con una sola puerta. A la vivienda se sube por una escalera que muestran un gran riesgo en el suelo.

«¿Qué no quiere desvelar su vida?», es una mujer rubia, de Ciutat Vella, que trabaja en la calle de las Tapes. Tiene dos hijos pequeños en un piso abarrotado con otras veintidós familias con una sola puerta. A la vivienda se sube por una escalera que muestran un gran riesgo en el suelo.

«¿Qué no quiere desvelar su vida?», es una mujer rubia, de Ciutat Vella, que trabaja en la calle de las Tapes. Tiene dos hijos pequeños en un piso abarrotado con otras veintidós familias con una sola puerta. A la vivienda se sube por una escalera que muestran un gran riesgo en el suelo.

Las condiciones de vida en muchas viviendas de Ciutat Vella no son las idóneas para un desarrollo sano de los más pequeños

«Te dan conversación y comprensión, que a veces necesitas más porque tienes muchas dudas que no te atreves ni a plantear».

Ahora está tranquila. Sabe que ni sus hijos ni su compañera estarán mal, porque ya se han vacunado el vientro y controla al pediatra de su hijo. Le gusta ese nombre de dispensario. Tiene esa parte de su vida resuelta, pero no la más importante: la de la comunidad y la vivienda.

Los que Dios quiere

Por eso señala que «lo mejor de esta atención es que te dan la leche del niño. Me sale a 2.400 pesetas a la semana si la compro en la farmacia, y aunque dejara de comer no podria pagarla».

En otra calle del barrio chino una mujer marroquí se enfrenta a una pregunta incomprensible. No entiende porque las enfermeras le hablan de no tener más hijos. Traduce el no mayor. Ella vive con cinco hijos y su marido. El traductor le dice que tendrán cinco hijos que Dios quiera.

Las enfermeras han identificado el piso por la ropa de un niño pequeño tendida en el suelo. Una escalera oscura se divide en dos y casi a oscuras se alcanza la puerta. Pasillo, restos de papel pintado, un televisor y parásitos de niños.

La comadrona duda antes de hacer cada pregunta, ya que el hijo de 15 años media en la conversación. Los puntos de la conversación, «¿sangra?». «Eso no se lo puedo preguntar, porque yo respeto

mucho a mi madre». Las relaciones sexuales, el uso de algún anticonceptivo. «Yo lo se todo», asegura el muchacho.

La visita termina con una cita en el ginecólogo para que compruebe que su organismo se ha recuperado tras la maternidad. «Tienes que comer más, o no tendrás leche».

Sorpresas

Abajo, en los bares de la calle ya asoman chicas maquilladas, mujeres apoyadas en la barra y las eternas moscas que en los días más crudos de invierno cesan en su vuelo.

Una nueva madre del distrito I recibe con un saludo alegre a las enfermeras. El piso parece recién pintado. Todo está en orden y

limpio. Echada sobre dos sillas, una niña rubia duerme como una bendita. Resulta una estampa insólita en esta calle.

Esta mujer no pasa hambre ni necesita un papito para comprar la leche maternizada sin miedo. Pero el programa materno-infantil también le alcanza. Tiene el frente un poco fofito, que se queda con el cuadro de ejercicios para fortalecer los abdominales que le ofrece la comadrona.

Al salir del portal, otra paciente del equipo, una joven de ojos despiertos y expresión torpe, asegura a las enfermeras que su niño está estupendamente. «Tampoco quiere que su nombre salga en la prensa», lleva cada mañana a su pequeño, que ya tiene dos meses y medio, a casa de una cuidadora.

Las enfermeras vuelven a la para sí y a los niños. Se preocupan por el exceso de beber las niñas, las niñas embarazadas. «Acuerdate que no tienes que hacer descansos», le recuerda de papitos para seguir usando los servicios médicos de la calle.

En algunos barrios y edificios hay mujeres con más de seis o de ocho meses. Son muchas las que se desentenden de sus hijos durante el embarazo y los primeros meses de vida.

Por las enfermeras y sus compañeros para llevar a los niños a casa, aunque sea una enfermedad que permite tener niños de esta forma y una enfermedad que es deseada y temida por muchos de los

Personal especializado realiza visitas a domicilio

Un distrito que rebaja sus números malditos

■ Barcelona - Las estadísticas sanitarias de Barcelona se rompen al llegar a su núcleo más antiguo, la Ciutat Vella. El distrito 1 tiene las cifras más altas de mortalidad en recién nacidos y también en maternidad adolescente.

En sus calles se mezclan trabajadores de la pesca, industria y servicios con gentes de negocios y ambientes de prostitución y droga, extranjeros indocumentados y transeúntes de vanadé condition.

Los números reflejan una concentración de marginados que absorbe las listas completas de los males urbanos. Necesidades alimenticias, enfermedades, vivienda y, además, un profundo abandono. El plan materno infantil emprendido en septiembre del 85 por el ayuntamiento solo pretendía mejorar una parte de estos problemas: los de los recién nacidos y sus madres.

Los equipos sanitarios y sociales dedicados a este programa han dado en año y medio pasos de gigante, pero aun se quedan con una sensación de impotencia abrumadora: hay muchos problemas para tan pocos recursos.

Anestesia y gimnasia

Así y todo, las mamás del distrito 1, desde las que llevan una vida normal según la condición media de esta ciudad, hasta las que viven en la más absoluta marginación, han corrido durante este tiempo, y al menos hasta septiembre del 87, con una asistencia sanitaria casi de lujo. Entre los equipos de ATS que

Reducción del índice de mortalidad entre recién nacidos

visitan a domicilio a las mujeres y el servicio de ginecología y obstetricia del hospital del Mar, los médicos de la Ciutat Vella han accedido a una maternidad atendida, con anestesia y gimnasia para antes y después del parto, preferencia en las consultas, todos los medios anticonceptivos y con el empeño de un puñado de profesionales dispuestos a borrar todo lo feo y difícil de ser madre.

El primer éxito del programa en su vertiente científica ha sido una importante reducción de la mortalidad perinatal, que hasta 1985 era tres veces superior en este distrito que en el resto de Barcelona.

El principal logro profesional de quienes trabajan en el plan es que cada vez acuden más mujeres de motu propio, porque saben que pueden usar sus servicios. La respuesta de los implicados en el programa coincide: "Estemos haciendo algo que vale la pena, algo verdaderamente útil".

ATS y comadrona

En una búsqueda casi más propia de detectives que de sanitarios, el equipo encargado de es-

te programa ha ido localizando a todas las mujeres del distrito que estaban embarazadas o acababan de tener un hijo. Todas estas mujeres han recibido atención a domicilio. Un ATS revisa periódicamente al bebé y explica a la madre normas de alimentación elementales. Una comadrona del hospital del Mar atiende los problemas de la madre (puntos de sutura, estrías en el pecho, dificultades en la subida de la leche).

Este servicio a domicilio aparentemente es un lujo. Pero en el distrito 1 de Barcelona hay muchas mujeres que no han ido al médico ni una sola vez durante el embarazo, que no tienen dinero para alimentar correctamente a los bebés y, a menudo, tampoco formación para atenderlos. Como mal, la red sanitaria les parece algo muy lejano y cargado de papeleo, y también hay quien no tiene ni sitio para dormir a cubierto y lleva el embarazo a cuestas.

Embarazos no deseados

El 43 por ciento de las muertes atendidas desde septiembre del año 85 dentro de este programa no desean su embarazo. De estos, el 7 por ciento fue "un fallo", pero el 37 por ciento no utilizaba ningún método anticonceptivo. "Buenos con cuñados".

Otra característica que distingue a las madres del distrito 1 es que hay muchas más adolescentes que en el resto de Barcelona. Casi el 10 por ciento de las embarazadas atendidas tiene menos de 18 años, mientras la media de la ciudad es de 3,9 por ciento.

Ciutat Vella presenta las cifras más altas de marginación de Barcelona

Joan Ràfols

Barcelona / M.V.

◊ La comissió gestora de l'Àrea de Rehabilitació Integrada de Ciutat Vella (ARI) invertirà uns 75.000 milions de pessetes en les actuacions que durant els pròxims quinze anys es faran per respondre a les necessitats urbanístiques del nucli antic de Barcelona. La comissió, que es va constituir ahir i està formada per representants dels veïns i la Cambra de Comerç, de la Generalitat, l'Ajuntament, quines seran les properes reunions que es faran en els pròxims quatre anys.

Amb l'ARI, la Generalitat i l'Ajuntament acabaran només amb una part de la degradació

Invertiran 75.000 milions al barri vell

Constituïda la gestora de l'Àrea de Rehabilitació Integrada

urbanística que pateix la Ciutat Vella a través de l'enderrocament dels edificis més deteriorats, la rehabilitació d'una altra part i la construcció d'equipaments i vivendes socials per reinstal·lar els veïns dels habitatges enderrocats.

En la visita d'obres que van fer ahir, entre d'altres, el regidor de Ciutat Vella, Pau Cernuda, i el director general d'Arquitectura i Habitatge de la Generalitat, Joan Ràfols, tots dos van coincidir que

per renovar totalment el nucli antic caldrà una inversió de 300.000 milions de pessetes: un milió per vivenda de mitjana.

Joan Ràfols va manifestar que per dur a terme una operació d'aquestes dimensions caldrà comptar sobretot amb la iniciativa privada, i que "les inversions públiques com les de l'ARI han de servir només com un estímul perquè a les empreses els sigui rendible invertir a la Ciutat Vella".

Ràfols va afegir que l'alcalde Pasqual Maragall també està fent actualment aquesta reflexió i ja està canviant la orientació inicial dels plans especials de reforma interior (PERI) de la Ciutat Vella, on es preveia que la majoria de la rehabilitació seria realitzada per les institucions. Pel representant de la Generalitat, no s'ha de ser triomfalista amb els efectes de l'ARI, perquè per renovar tot el parc de vivendes "amb sort, es pot

trigar uns 75 anys comptant amb la iniciativa privada".

Moltes de les actuacions previstes a l'ARI ja estan en marxa des de fa temps i aviat es podran estrenar les primeres vivendes socials que permetran enderrocar tota la zona de prostitució de Sant Ramon i el carrer Nou, i fer-hi jardins i nous habitatges.

L'ARI, aprovat fa uns mesos per la Generalitat i fa dos anys per l'Ajuntament, no és més que un programa de prioritats i un instrument urbanístic que permet accelerar una part de les actuacions previstes en els PERI. En el finançament, l'Ajuntament i la Generalitat hi participaran aproximadament a mitges.

Un lloc per caure mort

Diu en els experts que la societat postindustrial, amb què tant somniaven els economistes més entusiastes, corre el perill de crear dos escenaris totalment diferents. El primer estaria format per aquells que tenen feina i es beneficien de tots els avantatges del progrés. La seva activitat professional s'adapta als reptes del futur i han traspassat la porta del superconsum. El segon comprendria a tots els ciutadans sense feina o amb ocupacions passatgeres, quasi totes efímeres, i que tenen greus problemes econòmics i socials.

No cal mirar més enllà del horitzó per veure que aquest fenomen ja s'està donant ara i és l'empremta d'una crisi econòmica de la qual no s'acaba de sortir. Hi ha dues societats diferents, que gairebé sempre s'ignoren: la dels situats i la dels marginats. El més greu és que els sectors marginals augmenten i no es veu cap perspectiva que aquest creixement es deturi.

Els marginats viuen com poden, sense ocupació fixa, ajudats per veïns i familiars, amb greus desequilibris psicològics i familiars a causa de la seva greu situació i amb fills abocats a la droga i a la delinqüència com a única sortida a la seva desesperança. Alguns estudis han establert que les conseqüències de la misèria són hereditàries. Es a dir, els fills dels marginats també ho seran.

Ara un estudi de Càritas demostra que, a totes les injustícies, cal afegir la de no tenir lloc per viure o, més ben dit, per caure mort. Creix el nombre de desnonaments per falta de pagament de la vivenda i els treballadors socials detecten cada dia més famílies que no tenen cap possibilitat de pagar el lloguer d'una vivenda i, encara menys, de comprar-la. Els preus s'han disparat i els índexs de subocupació i d'atur també.

L'informe dona dades angoixants i poc conegudes. Per exemple, un 30 per cent de les famílies catalanes no tenen ingressos suficients per comprar un habitatge. Ni tan sols per ocupar un dels escassos pisos de promoció pública d'un màxim de 75 metres quadrats edificats (incloses les parets). Aquests ciutadans s'enfronten també amb l'espectacular escalada dels preus dels lloguers a Barcelona ciutat, motivada pels Jocs Olímpics i per la necessitat de blanquejar el diner negre.

Aquesta cara oculta no sol sortir del *ghetto* informatiu a què està sotmesa la societat marginal. Es una realitat que molesta, que més val ignorar-la, perquè ningú no podria entendre que, a finals del segle XX, a Catalunya, encara hi hagi gent que no té solucionats els problemes bàsics de supervivència.

Proposta unitària per eliminar la pobresa

◇ La cap de llista d'IC per Barcelona, Eulàlia Vintró, va enviar ahir una carta als altres candidats a l'alcaldia de Barcelona on els proposava fer una reunió per elaborar una proposta conjunta i unitària sobre les bosses de pobresa a la ciutat, en col·laboració amb les entitats Justícia i Pau i Càrites, que són les que han treballat més en aquesta qüestió. La candidata d'IC diu que la causa d'aquestes situacions de pobresa no es pot atribuir a l'Ajuntament, però que un municipi com cal no pot desentendre-se'n.

Vintró considera en la seva carta que és "èticament dubtós" utilitzar electoralment les situacions de pobresa i proposa fer una reunió conjunta de la qual haurien de sortir tres acords: un pla d'acció social que permeti oferir als ciutadans més afectats uns mínims dignes; el compromís d'aplicar efectivament aquest pla guanyi qui guanyi les eleccions; i, en tercer lloc, un cop aconseguits els anteriors acords, excloure aquest tema de la confrontació electoral. Per Vintró, amb grans declaracions tan soles, no s'arregla res.

ENTREVISTA A JOSEP Me CULLELL

Misèria: «No hi ha només gana de pa»

El nostre interlocutor ha posat l'accent més d'una vegada, durant la pre-campanya, en les bosses de misèria i marginació que s'amaguen, ha dit textualment, darrera «façanes i anuncis». Hi ha qui ha manifestat que no convenia ni era lícit fer demagògia d'aquest tema. I quan li exposem la qüestió, ens respon que «de gana a Barcelona n'hi ha. I de moltes menes diferents».

—Hi ha gana, literalment parlant. I tant que n'hi ha. Gana de pa. Però també gana de moltes coses més. Gana de més cultura, més ensenyament, més habitatges dignes i un llarg etcètera. Cal sortir al pas d'aquestes ganes com

Pujol reclama un Estat amb poc poder perquè no ofegui la societat

El president de la Generalitat promou el liberalisme en la intervenció al Club Siglo XXI de Madrid

Madrid / Luis Dies
Corresponsal

El president de la Generalitat, Jordi Pujol, va apostar ahir per una reducció del paper de l'Estat perquè no ofegui la societat i va afirmar: "El fracàs de l'Estat per combatre l'atur ha estat total. Després de cinc anys s'ha vist que l'Estat és insuficient per resoldre el problema de la marginació que genera la desocupació. Resulta preocupant que de nou el terme sobressa hagi reaparegut en el llenguatge polític".

El president de la Generalitat a fer aquestes manifestacions en el curs d'una conferència en el madrileny club Siglo XXI. Pujol a ser presentat com un gran europeista i com el creador d'una consciència col·lectiva catalana en mossèn José María Martín Gaitano, que va glossar la seva personalitat amb aquesta frase: "L'honorable Pujol és un europeu convèncer perquè és un espanyol profund".

El federalisme alemany

El president va començar dient que avui l'interès polític no està en aquesta sala sinó en les eleccions i va advertir el selecte auditori que no aportaria preguntes noves, ni actuals, ni urgents. Dit això el president va fer una glossa al federalisme alemany, com el model econòmicament més dinàmic d'Europa que avui intentem seguir altres estats. A més a més de l'orientació federalista, a Europa s'asseueix a un impuls de la iniciativa privada i d'entitats intermèdies entre les institucions i la societat. Penseu que l'Estat és debilitat en les seves parts, i encara que no rebregui l'Estat perquè no s'obri liberal ortodox, escumo que "la de redimensionar perquè no abri ofegant a la societat", va dir Jordi Pujol.

El president va afegir que en els últims trenta anys l'Estat s'ha anat desenvolupant a Europa acompanyat per l'optimisme estatista dels qui han pensat que podrien resoldre tots els problemes. Aquest desenvolupament, però, a un benestar econòmic i a un racionalisme planificador, omogut per unes elites tecnològiques que defensaven la capa-

El president Pujol va dir des de la tribuna del Siglo XXI que el fracàs de l'Estat per resoldre l'atur ha estat total.

tació de més diners de la societat per l'Estat, que a la vegada eren diners per ella, ha portat, segons Pujol, a una situació final d'enfrontament entre la tecnocràcia i les parts més vives d'una societat dinàmica i creadora, especialment els petits empresaris.

En opinió del president, per qui el model estatitzador socialdemòcrata va ser seguit tant pels gaullistes francesos com per Nixon, "l'optimisme segons el qual l'Estat podria resoldre tots els problemes ja va passar a la història i ara estem davant d'una certa política de reprimitzacions

que, iniciada per Margaret Thatcher i continuada per Reagan, Craxi i Chirac, no es posa en dubte pels socialistes francesos i tampoc pels espanyols". Va afegir que "aquí el govern socialista intenta redimensionar la sanitat pública retallant pressupostos i fent que la qualitat baixi d'una forma sensible i dramàtica".

Amb tot això, el president Pujol va voler posar en relleu "el fracàs de l'Estat" com a model protector. "Quan la pobresa apareix en la terminologia política, com jo he escoltat del senyor Delors, quan havia estat eradicada fa anys confiant en l'Estat protector, és que alguna cosa falla a Europa i també a Espanya".

de fa anys confiant en l'Estat protector, és que alguna cosa falla a Europa i també a Espanya".

Energies creadores

Pel president Pujol resulta "molt equivocat i negatiu" utilitzar el BOE o el butlletí de la Generalitat per intentar coartar i controlar les energies creadores d'una societat complexa i molt dinàmica com és l'espanyola, i particularment la catalana. Pujol considera que el poder ha d'eliminar la seva temptació de controlar la societat. Probablement aquest missatge que era el d'aquella

"altra forma de fer Espanya" no s'entengui a Espanya i per això aquell eslogan —el del PRD— va ser un fracàs, va reconèixer Jordi Pujol. "A Catalunya, on sempre hem tingut poc poder polític, considerem que el paper de la societat és decisiu i per això jo penso que l'Estat i les administracions amb les seves tecnocràcies no han d'interferir el dinamisme social".

El president va dir, finalment, que aquest dinamisme social i l'alliberament d'energies s'està produint particularment en l'àmbit empresarial, municipal, social i associatiu, en l'autonòmic.

CIUTAT VELLA

EL DISTRICTE I SERÀ EL PRIMER.

La Ciutat Vella entrarà una nova etapa de rehabilitacions. De reactivació i dinamització de centres culturals d'abast internacional.

Una nova etapa que ja ha començat, amb obres com les del carrer Om, la plaça de Sant Agustí Vell, els habitatges de la Macquinsa o el Moll de la Fusta.

Una nova etapa de projectes, molts ambiciosos, com el Centre Cultural de la Casa de Caritat i el Museu d'Art Contemporani del Convent dels Angels, que donaran un nou impuls al barri. O

com la instal·lació de facultats universitàries al Raval.

A la Barceloneta, obrirem el nou parc de la Catalana i estem treballant per remodelar els quarts de casa.

Al caseriu, rehabilitarem els habitatges i millorarem els serveis, com ja s'ha fet a La Casa de la Font i la botiga de Sant Ulzer.

Durant els propers quatre anys els socialistes farem que el districte I sigui el primer

VOTA EL FUTUR. VOTA MARAGALL.

PSC
PSOE

Pobres pobres!

Si encara hi fossin a temps, alguns partits i coalicions posarien un pobre en seves llistes electorals. Li farien repartir papers –millor entrepans–, l'ensenyarien en els mítings, potser fins i tot el farien parlar, i l'asseuriem als banquets, on els militants admirarien la gana que té i com li prova l'organització de la campanya.

No aniria gaire endavant en les llistes, per si de cas, i després de les eleccions l'enviarien a casa. Això sí, amb un mòdic xec a la butxaca. Tampoc se'ls ha de malacostumar.

Pobres pobres! Abans els feien servir els rics per tranquil·litzar les seves consciències. Ara, en canvi, els aprofiten alguns polítics. – **Josep Pernaú**

ESE señorito del partido socialista que es Alfonso Guerra se sintió radiante y dichoso en Santa Coloma rodeado de sus pobres, ni más ni menos que una antigua señorita de las Conferencias. Como bien señalaba Víctor Malope, nadie podía suponer que los pobres pudieran ser el leit motiv de la campaña electoral. Hace cuatro días nadie se acordaba de ellos, incluso hubo *olimpicas* indiferencias maragallianas, y de pronto han eclipsado las palabras "obrero" y "trabajador", que es con lo que se hacía la demagogia antes. España, de ser monarquía de trabajadores, ha pasado a ser feudo de pobres y corte milagrosa de mendigos.

Es más, en este mitin socialista colomense, se ironizó sobre la Iglesia, simbolizada por el alcalde Lluís Hernández, que es sacerdote, cuando él es alcalde por los comunistas y no por los sacerdotes. Pero, puestas así las cosas, hay que decir que la Iglesia está haciendo más por los pobres que los socialistas, ya sin aquellas opacaciones espirituales de las señoritas de las Conferencias, que simbolizaban la antigua caridad. Por consiguiente, Lluís Hernández, en su doble vertiente de sacerdote y comunista, adquiere la confluencia de la caridad y la justicia social, mientras que la candidata Manuela de Madre, socialista con los suyos en el poder gubernamental, debe predicar como panacea el Estado del bienestar, ese Estado que cada vez es menos bienestar y ese bienestar que cada vez es mas Estado.

TRIBUNA

FRANCISCO CANDEL

Escritor. Autor de 'Els altres catalans' y de 'Els altres catalans vint anys després'. 60 años

La palabra 'pobre' ha sustituido en la campaña electoral a las palabras 'obrero' y 'trabajador'. Un concepto que no interesaba a los políticos, porque representaba a los que no votan, ha adquirido relevancia porque quizás engloba a parados y jubilados, los pobres de hoy

Demagogia sobre el pobre

Yo he señalado en diversas ocasiones que los pobres no interesan a los políticos porque no votan. Indudablemente, me estaba refiriendo al mendigo, esa punta del iceberg de la pobreza. Pero si ahora se hace la transmutación, y los parados y jubilados pasan a ser los pobres actuales, nos encontramos con una nueva clase social de enorme peso coercitivo en sustitución de la desvaida clase obrera. Eso, abonarlo por las acusaciones y denuncias que la ciudadanía concienciada de las zonas deprimidas está efectuando de un tiempo a esta parte sobre la degradación de la calidad de vida y el enconamiento de la miseria,

puede que haya sido lo que ha gravitado sobre el nuevo concepto demagógico del político.

Si, porque, antes, únicamente esgrimían la redención del obrero los partidos de izquierda. Las referencias del político de la derecha sobre este espécimen eran solamente pintorescas. Se limitaban a la carestía de los garbanzos que consumía, eso por parte de Fraga, y a su categoría mundana, aunque él vistiera mono y su interlocutor corbata, eso por parte de Hernández Mancha. Pero también el PSOE, el gran partido obrero, cesó en su reivindicación de los trabajadores y se apuntó a la letanía de los pobres. Y es que cuesta más re-

partir riqueza en justos conceptos salariales que dar cucharones de servicio social.

Como estos cucharones de rancho servicial tampoco son abundantísimos, se los catapultan unos contra otros los órganos de poder que los detectan, aquí en Barcelona, Culler al rostro de Maragall, y las huestes de Maragall —el no baja a la arena de los cucharonazos— a Culler espetándole que de qué le vienen ahora estas preocupaciones.

Sólo Eulàlia Vintró, cuando el pistoletazo para iniciar la carrera electoral y después a lo largo de la carrera, ha venido insistiendo en la urgente reunión de todos, pero de todos, luego del resultado de las elecciones, contando con organismos tan preocupados por el tema como Caritas y Justicia i Pau, para buscar soluciones y no demagogia a esa pobreza sustituidora del mundo obrero y que es un pulpo que con sus tentáculos nos está alcanzando a tantos.

QUIZÁ, todos de acuerdo, al menos las fuerzas progresistas y humanas del país, consigan neutralizar los gastos suntuarios, los "juguetes caros" de los almirantes, como señalaba Álvarez Puga, los derroches protocolarios, la parafernalia burocrática, la exagerada imposición fiscal sobre las capas humildes, el desaforado enriquecimiento de unos cuantos, que Defensa gaste en un día todo lo que representa el presupuesto nacional de un año de Caritas... Difícil e imposible, ¿verdad? Si, yo también lo veo de ese modo.

ministración

Chaves promete el sueldo mínimo a los jubilados pobres

MIGUEL CIFUENTES

El Gobierno presentará en 1988 una ley por la que se concederán pensiones a los jubilados que no hayan cotizado a la Seguridad Social o que no hayan cotizado durante el periodo necesario y tendrán estado de necesidad. La nueva ley, que podrá entrar en vigor en 1989, es uno de los puntos básicos del Plan de la Seguridad Social para los próximos dos años que fue presentado ayer por el ministro de Trabajo y Seguridad Social, Manuel Chaves.

La entrada en vigor de la medida, los 350.000 pensionados que cobran unas 15.000 pesetas mensuales del Fondo de la Seguridad Social (FAS) pasarán a cobrar el salario mínimo interprofesional que en la actualidad es de 150 pesetas mensuales. Las pensiones no contribuirán a las cotizaciones de la Seguridad Social y a percibir los minusválidos.

Ley solidaria

El objetivo de la Administración es que en 1990 ningún ciudadano cobre pensiones inferiores al salario mínimo interprofesional. Para ello, reconocerá este derecho a toda aquella persona que por su estado de necesidad o por la concesión de una pensión asistencial es discrecionalmente reconocida por la Administración la que se le adjudica o no.

La denominada Ley de la Seguridad Social, el Gobierno trata de dar cumplimiento a su compromiso de proteger a uno de los colectivos más desamparados. Para ello, creará el sistema de pensiones no contributivas para la parte de la población que no cotiza. La filosofía del plan, según Chaves, es que la Seguridad Social es el medio más eficaz para desarrollar una política de solidaridad con los sectores más necesitados.

temas de protección

Chaves afirmó que la política del Gobierno ha gene-

rado un margen de manobra suficiente para ampliar la protección social a unos niveles más cercanos a los vigentes en los otros países de la Comunidad Económica Europea (CEE).

Técnicos de la Administración estudiarán los sistemas de protección no contributiva de los países de la CEE y realizarán una encuesta entre los ciudadanos para la adopción definitiva del plan. Asimismo, el ministro realizará un estudio económico y un análisis previo del coste de la implantación de las pensiones no contributivas.

Los informes y el resultado de las encuestas engrosarán el Libro Rojo, que servirá de punto de partida al debate parlamentario de la ley. Este debate está previsto, en principio, para 1988 y la ley podrá entrar en vigor en 1989.

El conjunto del Plan de Acción de la Seguridad Social tiene como objetivo básico el aumento progresivo de las pensiones inferiores al salario mínimo interprofesional y el mantenimiento del poder adquisitivo de las restantes.

El plan prevé simplificar y agilizar los trámites para facilitar la concesión de pensiones. También se prevé ampliar las prestaciones que en la actualidad ofrece la Seguridad Social.

Universalización

El plan diseñado por el ministro de Trabajo y Seguridad Social enumera, además, una larga serie de medidas concretas referidas a las áreas de protección, financiación y gestión.

El objetivo de estas medidas es lograr un sistema de Seguridad Social más universal y que abarque, prácticamente, a toda la población. Otra finalidad es aumentar la calidad de los servicios.

Los niveles no contributivos de las prestaciones de la Seguridad Social serán financiados con cargo a los Presupuestos Generales del Estado. La intención del Gobierno es que los niveles contributivos se financien mediante las cotizaciones de empresarios y trabajadores.

Otro aspecto que recoge el plan es la reducción del tiempo que se tarda en cobrar los primeros pagos de las pensiones de jubilación.

Chaves presentó el plan de la Seguridad Social para 1988 y 1989

La concertación empezará cuando se definan los temas a negociar

Manuel Chaves insistió ayer en la necesidad de concertación social y afirmó que el principal obstáculo a salvar es la definición de los temas a negociar. Las conversaciones, señaló, se iniciarán en cuanto el presidente del Gobierno, Felipe González, se entreviste con el presidente del patronal, José María Cuevas. El encuentro está previsto para mañana, jueves.

La concertación, dijo Chaves, "es buena para la sociedad, para la economía española, para los interlocutores sociales y para el Gobierno". Matizó, no obstante, que "si no se alcanza un acuerdo marco tampoco querrá decir que todas las cosas vayan a ir mal".

Al Gobierno, dijo, no le preocupa el plazo de negociación. "Si entre julio y septiembre acorda-

mos las grandes partidas del presupuesto del Estado, lo demás vendrá solo." Apuntó incluso la posibilidad de recurrir a enmiendas parlamentarias para reflejar en los presupuestos los temas que se pacten una vez cerradas las grandes cifras.

Al Gobierno, más que los plazos de la negociación, le preocupa el distanciamiento que ha adoptado el líder de la Unión General de Trabajadores (UGT), Nicolás Redondo, en el tema de la concertación. También le preocupa la actitud de Comisiones Obreras (CCOO), sindicato al que calificó de imprevisible.

Reunión aplazada

Los dos sindicatos mayoritarios se muestran reacios a nego-

El Gobierno mejorará las pensiones asistenciales antes de 1990

Unos 350.000 ancianos y minusválidos, favorecidos por la medida

El Estado sólo exigirá que el interesado acredite estado de necesidad

ciar un acuerdo marco si el Gobierno no modifica su actual política económica.

La reunión entre las comisiones ejecutivas de CCOO y UGT, anunciada para hoy, ha quedado aplazada hasta el lunes. Con este encuentro, los dos sindicatos pretenden aunar criterios de cara a la futura mesa de negociación.

Con la entrevista entre Felipe González y Cuevas se cerrará la primera ronda de contactos entre el presidente y los interlocutores sociales. La propuesta de negociar un pacto social por tres años fue lanzada por el jefe del Ejecutivo el pasado 25 de mayo, tras una reunión con el líder ugetista, Nicolás Redondo. Tres días después, Felipe González recibió al secretario general de CCOO, Marcelino Camacho.

MANUEL GÓMEZ

◇ La misèria porta la mort als carrers de Ciutat Vella. Un pidolaire de 70 anys va morir ahir al matí al carrer Carders del barri de Santa Caterina. Anastasio Enrique Alcázar Macià, de nom real, Paco, com es feia dir, i *Bienpeinado*, de malnom, va ser arrellegat per una ambulància municipal després que la Guàrdia Urbana rebés una trucada d'un comerciant avisant que hi havia un indigent ajagut davant de la seva botiga.

Els partits tracten avui de les bosses de pobresa

AVUI

BARCELONA — Miquel Roca, Raimon Obiols, Rafael Ribó, Jordi Fernández Díaz, Joan Hortalà i Francesc Borrell celebraran avui la primera reunió per constituir la Ponència Social Catalana. Aquest organisme, que és una iniciativa d'Unió Democràtica de Catalunya, pretén que els partits polítics catalans donin una resposta a la persistència de les bosses de pobresa i marginalitat social.

A la reunió, a la qual també assistiran mossèn Ventosa per Càritas i Joan Gomis per Justícia i Pau, es tractarà de fixar la metodologia dels treballs que es duran a terme a partir d'ara, establir els objectius i prioritats —entre els quals hi haurà ben segur els temes referents a la situació dels ancians i nens— i recollir les aportacions que cadascun dels partits pugui efectuar respecte d'això.

D'altra banda, Francesc Borrell, president del comitè de govern d'UDC, ha posat en relleu que «el Partit Demòcrata Popular (PDP) ha de desaparèixer de Catalunya, donat que ja hi ha un partit amb la seva mateixa ideologia (Unió) i no té raó de ser que coexisteixin en una mateixa zona geogràfica».

societat, avui

12

A la guarderia Casa de la Font, al carrer Nou de la Rambla, els menús menges vigilats pels monitors contractats per l'Ajuntament. El mobiliari és nou i bonic, molt diferent del que els menús tenen a casa

Organismes oficials fan fer beneficència a entitats privades per no tacar-se de paternalisme directe

El barri del Raval demana llet i li donen conferències

Els diners que l'Ajuntament i la Generalitat destinen a obres socials del barri del Raval s'escolen en gran part en actes d'orientació cívica o cultural que no apaivaguen la fam que pateixen centenars de margi-

J. Subirà
 BARCELONA — La bossa de pobresa que hi ha al Raval de Barcelona combaten els organismes oficials amb actuacions que fugen del paternalisme. Mentrestant, centenars de persones fan cua cada dia per trobar un ajut econòmic o alimentari que els ofereixen algunes associacions confessionals sense afany de lucre. Els estaments oficials, mentre reuquen de la beneficència directa, fan anar els afectats per la misèria a buscar donatius o aliments a les entitats benèfiques.
 Segons els directius d'algunes d'aquestes entitats, un responsable de l'activitat municipal al barri els ha hagut de pagar diners per comprar llet per nadons que en necessiten. Han al·legat falta de pressupost. Tanmateix, l'oficina municipal que té cura d'aquestes necessitats acaba d'adquirir un ordinador

per coordinar la tasca social al barri.

L'Ajuntament té quatre educadors de carrer per estudiar i resoldre problemes de famílies del Raval. Aquesta educadors disposen d'un pressupost de cinquanta mil pessetes per família i any. No n'hi ha ni per començar.

Planificació familiar o entrepà

Un dels centres que l'Administració municipal ha obert al barri és de planificació familiar. Les persones que hi acuden reben consells i explicacions perquè no tinguin tants fills, però no els resolen el problema immediat. Si el cas és molt punyent, envien la persona afectada a un dels centres d'acolliment d'entitats privades com si dependés del municipi.
 Alguns dels nous centres pu-

blics que s'han obert al barri tenen un disseny de qualitat perquè no sembli Can Misèria. El mobiliari és d'una modernitat que costa un ull de la cara. Hi ha cadire de trenta mil pessetes cada una. S'hi han organitzat cicles de conferències amb programes i cartells de presentació llampants i cars. Però no s'han arribat a pronunciar les conferències perquè no hi ha anat ningú.

Els tres casals d'estiu que ha obert l'Ajuntament a la Ciutat Vella només tenen capacitat per a quaranta nens cada un. Els monitors hi actuen amb contracte i retribucions de cent mil pessetes al mes, si fa no fa. Les despeses del personal contractat s'enduen la meitat del pressupost o gairebé.
 Mentrestant, ja fa tres anys que un conjunt de catòlica i entitats de l'Església han posat en marxa un casal d'estiu al Raval. Hi van diàriament més de cent cinquanta nens i noies, que s'hi

estien des de les onze del matí fins a dos quarts de sis de la tarda. Els donen dinar i berenar de franc i els eduquen amb jocs i entreteniments.

100 voluntaris durant 2 mesos

Més de cent voluntaris —n'hi ha trenta-vuit que són monges o religioses— hi fan de monitors en tres torns. No cobren res per aquesta feina, a part dels àpats que hi fan quan

acompanyen els nens i noies que hi han acudit. Davant la magnitud del problema del Raval, els organismes oficials, veient que no el poden resoldre, ara ajuden al finançament d'aquest casal. L'Ajuntament hi aporta un milió de pessetes. La Generalitat, 1.800.000. La Diputació hi afegeix mig milió. L'altre mig milió que falta per cobrir el pressupost el dona a fons perdut la Caixa de Catalunya.

La idea d'obrir aquest casal

d'estiu i de donar menjar de franc a la canalla va venir d'una constatació: els fills no hi havia criatures del barri que es desmaiaven per falta d'aliment. Els dies que no hi havia escola menjaven tan poc a casa, que tenien defalliments. A l'estiu passava més sovint perquè no hi ha escola ni menjador escolar i encara hi ha criatures que no són admesos als col·legis perquè els mestres no els hi volen si no poden comprar-se els llibres de text.

El col·legi municipal i guarderies del Raval tenen menjadors amb beques per a criatures que no poden pagar. Quan no hi ha classe, alguns d'aquests infants tenen desmats per falta d'aliment

Pla institucional d'urgència

Miquel Riera
 BARCELONA — L'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat ha preparat un pla especial per millorar les condicions socials del districte pèrm. Té un pressupost de dos-cents milions que pagaran a mitges. Al Raval, el pla es desenvolupa pels serveis socials del districte, a través del centre Erasme Gensè.

Segons els responsables d'aquest centre, «amb aquests diners no podem esperar miracles, si bé és un pas important». Servirà per a les mancances més prioritàries que té el barri. Veïns del barri, tècnics i polítics elaboren el projecte. Es prova que el pla duri un any i, si ve hi, es contini en anys successius.

Actualment ja ha augmentat el nombre d'educadors de carrer. N'hi haurà vint que actuaran al Raval. També disposaran de més recursos econòmics i mitjans per fer la seva tasca, d'acord amb una programació més racional. Abans de començar a actuar, es farà un estudi d'altres organismes que treballen al Raval.

done del barri infant. El farem una visita; si no te prou mitjans econòmics per mantenir el nen amb dignitat, hi intervinem», diu un dels educadors.

Tambe s'ha pensat fer funcionar permanentment casals que acullin infants tot l'any. N'hi haurà de destinats específicament a menjadors gratuïts; en conjunt, podran donar dinar a quatre-cents nens. Les criatures podran anar-hi els caps de setmana els mesos que hi ha escola; a l'estiu, cada dia. També s'augmentaran les beques per als menjadors escolars.

Tambe s'han previst activitats culturals i de lleure. Un responsable del programa explica que volen fer activitats que despertin l'interès de la quinzalla, perquè, a part el seu caràcter formatiu, els ajuda a aprofitar el temps.

Un altre camp d'actuació al Raval serà el dels veïns. Hi ha el projecte de multiplicar l'assistència als ancians amb equips d'assistents soci-

*Reunions periòdiques***Els partits
treballaran
contra les
bosses de
pobresa**

AVUI

BARCELONA — L'acord de continuar reunint-se periòdicament per trobar solucions als problemes plantejats per les bosses de pobresa a Catalunya, amb la finalitat de traslladar-les a les distintes Administracions amb possibilitats d'aportar-hi respostes empíriques de forma conjunta i mancomunada, va ser el primer resultat de la reunió que van celebrar ahir a la tarda tots els màxims dirigents dels partits amb representació parlamentària així com representants de Càritas i Justícia i Pau.

La reunió, que va tenir una durada de prop de dues hores, va tenir lloc a la seu central d'Unió Democràtica de Catalunya (UDC) responnent a una convocatòria d'aquest partit.

Miquel Roca, Raimon Obiols, Rafael Ribó, Jordi Fernández, Joan Hortolà i Francesc Borrell van estudiar els problemes que afecten moltes persones que no poden participar de l'eufòria col·lectiva que ha generat la nominació de Barcelona com a seu dels Jocs Olímpics del 1992 i la millora de la situació econòmica general que té lloc a hores d'ara a Catalunya.

Els problemes derivats de l'atur, la fam, els desnonaments i la falta de mitjans econòmics per dur una vida digna van ésser objecte d'estudi i valoració en la línia de la voluntat de buscar-hi solucions en el marc d'una unió d'esforços per al bé dels estaments més dèbils i més marginats de la societat.

En la reunió d'ahir, que va tenir un caràcter marcadament pragmàtic, es van determinar unes normes de treball conjunt de tots els partits en la qüestió, els resultats del qual es posaran sobre la taula de la pròxima reunió que tindrà lloc el mes de setembre vinent.

El PCC opina sobre la pobresa

◇ Barcelona. - El Partit dels Comunistes de Catalunya (PCC) va qualificar de "hipocresia" la reunió que van mantenir dimecres els representants dels partits polítics parlamentaris sobre les bosses de pobresa. El PCC assegura que "la pobresa no és un problema de consens sinó que és conseqüència d'un determinat model econòmic i social" i critica que "la majoria dels que parlen de pobresa augmenten els sous dels càrrecs públics en un 50% o un 70%". Pel PCC, l'única sortida a la pobresa és el socialisme.

La cara oculta de Barcelona

El Consistorio barcelonés pide la creación de una comisión antipobreza

La marginación social se presenta bajo caras que pueden parecer insospechadas. La infancia o la vejez, las minusvalías o las drogodependencias, la degradación de los barrios, son elementos de esta realidad. El Ayuntamiento de Barcelona ha propuesto que la Generalitat cree una comisión interdepartamental para combatir las manifestaciones de la marginación en Cataluña

Muchas son las manifestaciones que adopta la marginación social en Barcelona. Las drogodependencias son, tal vez, las más conocidas, pero eso no significa que sean las únicas. El documento "Consideraciones sobre la política social a seguir en poblaciones con alto índice de necesidades sociales", de los Servicios Sociales municipales, establece diversas causas de marginación: entre ellas, el envejecimiento, la llamada "nueva pobreza", la juventud, la infancia, la discriminación sexual hacia las mujeres, la minusvalía física y psíquica y la degradación de los barrios.

Orensi Medina, del Área de Servicios Sociales del Ayuntamiento de Barcelona, opina que la marginalidad social "acostumbra a presentarse bajo tipos muy diferentes". Por ello estima que no es posible "plantear soluciones globales sino que se deben desarrollar, en todo caso, proyectos complementarios". El punto de contacto entre todos estos proyectos sería "crear bienestar, aunque eso deberá hacerse a niveles múltiples".

Vayamos por partes y analicemos una a una cada una de estas caras de la marginación. En primer lugar, el informe municipal cita la ancianidad como elemento de desarrollo social. Los datos del documento muestran que 55.000 de las 255.855 personas mayores de 65 años censadas en Barcelona están completamente desprovistas de cualquier entorno familiar. Más de 2.000 de ellas viven solas.

Envejecimiento

El informe considera que el envejecimiento de la población es más intenso en las antiguas zonas de inmigración de la ciudad. "Los jóvenes de estas zonas, al casarse, se van del barrio y también de la ciudad". En cambio, las personas

mayores permanecen en la ciudad, no vuelven al pueblo de origen después de la jubilación", se afirma en la página tercera.

La nueva pobreza es otro de los problemas sociales que afecta más directamente a los sectores marginales de Barcelona. Por este concepto se entiende aquel grupo de personas con ingresos inferiores a la media. En Barcelona la nueva pobreza afecta a un veinticuatro por ciento de la población.

Los jóvenes reciben, de acuerdo con este informe, un impacto social considerable derivado del proceso escolar, el paro y las crisis familiares. "El reto —dice el documento— está planteado en identificación hacia la participación en la constitución de un mundo mejor o hacia la marginación".

Problemas parecidos afectan a la infancia barcelonesa, sobre la que este informe afirma que su primera cuestión "es su disminución como grupo de edad", a pesar de que "son precisamente las capas sociales más desfavorecidas, con menos capacidad para utilizar los recursos que la ciudad ofrece, las que tienen las tasas más altas de natalidad".

Ello significa que "proporcionalmente crece la infancia con problemas y sobre todo la infancia con peligro de desviación". La cifra de esta infancia difícil, calificada de "preocupante" por el Ayuntamiento, es esta: 30.000 niños viven en situación de pobreza aguda.

La disminución física, psíquica o sensorial, supone otro foco de candidatos a la marginalidad. Alrededor de 55.000 barceloneses tienen discapacidades superiores al 33 por ciento de su capacidad. De ellas, 2.500 personas son inválidas, 3.000 tienen deficiencias auditivas, 13.000 discapacidades psíquicas, 2.500 parálisis cerebral y 34.000 padecen disminuciones físicas.

Los niños que limpian parabrisas han proliferado en los últimos años en las calles de Barcelona

El 25 por ciento de los barceloneses tiene ingresos inferiores a la media. Unos 30.000 niños viven en situación de pobreza aguda y predelinuencia

Las tasas de paro, dice el informe, y de estancamiento de la movilidad social, han afectado mucho más a las mujeres que a los hombres, a pesar de que "las ideas sobre la promoción de la mujer han podido ser desarrolladas oficialmente desde la instauración de la democracia".

Degradación urbanística

Finalmente, el Ayuntamiento, en su informe, analiza un último aspecto de marginación: la relacionada con la degradación de los barrios. La conclusión es que "buena parte de las viviendas de Barcelona son viejas, y además los barrios mal construidos para los inmigrantes, en el proceso de urbanización salvaje de la ciudad en los años sesenta, se encuentran ya muy deteriorados y su renovación es una urgencia urbanística y social".

Otros dos documentos municipales ("Propuesta de actuaciones a realizar en colectivos con necesidades sociales urgentes" y "Hay que luchar contra la pobreza") plantean posibles soluciones a la situación social en Barcelona y esbozan los principios de estas acciones, respectivamente.

El primero de los informes prevé ocho líneas de actuación. Se pone especial énfasis en la prevención de situaciones de pobreza futura y su coordinación con servicios de bienestar (tales como salud, enseñanza, vivienda, pensión, formación e inserción profesional y servicios sociales).

Por otra parte, se propone la adopción conjunta de medidas por parte de las administraciones central y autonómicas y las instituciones de carácter local, con el objetivo de garantizar la autonomía personal (que elimina la dependencia de las personas de las ayudas públicas, según este documento), la descentralización de las intervenciones sociales y la participación de los ciudadanos, especialmente de los afectados. Estas propuestas se inspiraron directamente en un estudio sobre la pobreza elaborado por las Comunidades Europeas en 1981.

Plan contra la indigencia

El documento "Hay que luchar contra la pobreza" es mucho más político, ya que propone a la Generalitat la creación de una comisión interdepartamental de lucha

contra la pobreza, "que estudie la situación en Cataluña y tome las medidas oportunas".

Estas medidas deberían consistir en "un subsidio periódico para la vivienda de ciertos grupos afectados, becas de comedor escolar, plazas en hospitales de necesidades mínimas para enfermos crónicos y centros asistidos para enfermos psiquiátricos, salario mínimo para determinados grupos específicos e incremento de las ayudas y los servicios a ancianos y niños".

El Ayuntamiento de Barcelona considera que "es necesario dotar a Cataluña y Barcelona de una nueva política de bienestar social y de una nueva organización de política social que una y coordine la política económica y la social". "Se necesita —sigue el documento— un 'Plan Interdepartamental de lucha contra la pobreza' que sea asumido por todos, para poder combatir con éxito la pobreza y la marginación de una parte importante de nuestra población."

El informe termina con una frase a tener en cuenta: "La cuestión es demasiado seria y grave para que se utilice solamente en las campañas electorales".

Limpias, artistas, mendigos y vendedores: la lucha por la vida

La cara oculta de Barcelona se hace visible en muchas ocasiones, en las esquinas de calles oscuras o en los pasillos y vagones del metro. Los falsos y los auténticos mendigos son un elemento más de la ciudad, un elemento que en ocasiones asociado a redes organizadas que tienen en este sencillo sistema de apelar al sentimentalismo una forma de ganarse la vida.

Auténticas mafias, muchas veces extranjeras, controlan buena parte de la mendicidad infantil. Es una estampa que los barceloneses están habituados a ver: un hombre o una mujer sostenen entre sus brazos a un niño de corta edad adormecido o plañidero.

No siempre el hombre o la mujer son los auténticos progenitores de los niños, ni siquiera familiares lejanos. El alquiler de criaturas es algo tan habitual como difícil resulta la identificación de los niños, que a duras penas conocen el nombre de sus padres o su domicilio.

Hay más formas de buscarse la vida en la calle. Hace años, el suelo de la Rambla empezó a cubrirse con los dibujos que improvisados los artistas realizaban con unos cuantos lápices de cera y una fotografía del modelo a reproducir.

Ahora, estos cuadros urbanos han comenzado una lenta ascensión hacia la plaza Urquibitat y otras zonas de la ciudad. Cualquier salida es buena. Como la de vender de mesa en mesa las posavas que no han encontrado editor en estos tiempos tan malos para la lirica.

Otra escena habitual en Barcelona es la de los limpiaparabrisas. Grupos de cuatro o cinco jóvenes, muchas veces en edad escolar, se reparten las mejores esquinas de la ciudad, las más concurridas, las que reciben un mayor volumen de tráfico. A más coches, más posibles clientes. Eso mismo piensa los vendedores de garrafas, pedúnculos de papel, bolígrafos, encendedoros, rillas y no se sabe cuántos artículos más. Buscarse la vida en Barcelona es una mezcla de imaginación y necesidad.

Los partidos aprueban medidas contra la pobreza en Barcelona

Los partidos parlamentarios catalanes han acordado crear una comisión antipobreza en el Parlament y se han comprometido a gestionar incrementos presupuestarios para combatir, a partir de 1988, las bolsas de pobreza y marginación de Barcelona. Como medida inmediata, los partidos impulsarán la concesión de becas escolares para las familias más necesitadas y propondrán a los partidos estatales la aprobación de mayores dotaciones para el Fondo de Ayuda Social.

La iniciativa de los partidos continuará con una nueva "cumbre" que se celebrará el 1 de octubre en el Parlament. Según Francesc Borrell, presidente del comité de gobierno de Unió Democràtica de Catalunya, será el partido democristiano el que continúe presidiendo estas reuniones, aunque el nuevo marco (la Cámara legislativa catalana) dará un carácter "más institucional a los contactos".

A la reunión celebrada el martes, asistieron varios secretarios generales, acompañados por expertos de los partidos, y una representación de Càritas Diocesana y otra de la organización humanitaria Justícia i Pau. Las diferentes propuestas fueron aprobadas por Miquel Roca y Rafael Hinojosa (CDC), Rafael Ribó (PSUC), Jorge Fernández y José Azorín (AP), Jordi Menéndez y Rosa Barenys (PSC), Jaume Rodri (ERC) y el propio Borrell por UDC.

Marginación y explotación

ES necesario echar agua al vino de dos tópicos. Porque se usan por todas partes y ya están enturbiando la mente colectiva. El primero consiste en afirmar que el problema del paro, en nuestro país, es fácilmente reversible y que, en consecuencia, debe primarse la creación de puestos de trabajo a expensas de los servicios sociales. El paro puede ser reversible —y nadie lo sabe— de aquí a un largo periodo. Y en consecuencia varias generaciones de marginados pueden pagar los platos rotos de este optimismo sacado de no se sabe qué manga. Enfrentar el país al dilema de creación de empleo o asistencia social no es practicar ningún juicio de Salomón. Existen políticas burocráticas de creación de empleo que son más manirrota e improductiva que la misma asistencia social, acusada de ser un pozo sin fondo. No es oro todo lo que reluce.

El segundo tópico se va por los cerros de Úbeda afirmando que la creación de riqueza comportará mayor bienestar para toda la sociedad y que, por lo tanto, hay que dedicarse a ella sin perder efectivos en la asistencia social. El hecho de que esa nueva y mayor riqueza no comporte, a la corta y a la larga, un abismo mayor entre los que poseen y los que no poseen es una tesis que no había sido desmentida por nadie. Dando un paseo por nuestras ciudades ya comienza a convertirse en evidencia para el que no tiene una venda en los ojos. Pero estos dos tópicos funcionan a todo gas y a veces tanto en la derecha como en la izquierda. Porque se olvida que la llamada marginación es una explotación colectiva de los salvados de la quema sobre los que están con el agua al cuello. Hablando en plata hemos de convenir que todos los que no estamos marginados explotamos a los marginados. El malestar de éstos es el precio colectivo de nuestro bienestar. Si la derecha es explotada, la izquierda también lo es. Que cada palo aguante su vela. Yo la mía. Aquí no podemos lavarnos las manos.

Claro que la única excusa que tenemos es que nunca habíamos afrontado a la vez el doble reto de crear riqueza y redistribuirla tal como se produce hoy. En el consenso europeo parecía que existía un pacto tácito en el que la derecha se ocupaba de crearla y la izquierda de mantenerla y redistribuirla, incluso con complicidades y guiños. Y la redistribución de riqueza andaba tan sólo por los caminos de las políticas de incremento salarial y de aumento de prestaciones sobre una población en apariencia gozando de pleno empleo. Luchar contra la explotación era, por consiguiente, redistribuir. Y este hecho tenía bastante que ver con

una idea lanzada hoy al baúl de los recuerdos que se llamaba justicia. Pero la excusa de la creación de riqueza no nos justifica de que hayamos olvidado que la llamada asistencia social es una redistribución tan vinculada a la justicia como las antiguas subidas de salarios.

PERO debe precisarse cómo los no marginados explotamos a los marginados. Primero, por el modelo de crecimiento económico que ha escogido nuestro país, como si fuera una fatalidad, y que es compartido, en el fondo, por casi todas las fuerzas políticas. Suponiendo, que es mucho suponer, que este modelo fuera el único y el infalible comporta, en su elección, la responsabilidad de combatir la escasez por un lado manteniendo la marginación por otro. Los marginados en consecuencia pagan el coste de nuestro relativo, o no tan relativo, poder adquisitivo. Si esto no es explotar debe ser encender cirios a santa Rita. La segunda causa de explotación reside también en el modelo de política social utilizado y en el que en el fondo también arrastra cierto consenso a pesar de las cortinas de humo. Los Presupuestos Generales del Estado y las otras administraciones hablan por sí solos. La necesaria prioridad a la asistencia social se pinta al óleo. Aquí todos los que tenemos nos beneficiamos de otras prioridades. De nuevo un sector de la población ha de poner al obligado mal tiempo buena cara. Y en un tercer nivel se pro-

duce una elección cívica y no política. El factor de voluntariado social en nuestro país es mucho más bajo que el de otros países llamados civilizados y con problemas sociales menos graves. Nuestra cultura, en resumen, no nos conduce a la solidaridad.

EL tratamiento que estamos dando a este tema, utilizando el término pobreza, nos conduce a olvidar el término explotación. Las connotaciones de la palabra asistencial nos llevan a echar en saco roto la idea de justicia. Las ironías sobre la caridad paralizan los esfuerzos solidarios. Comienza a correr por estos páramos la idea de que quien no se espabila es porque no quiere. Y la de que el marginado, a fin de cuentas, puede ser culpable. Esta regresión al liberalismo más salvaje corre por todas partes y a veces por todas las ideologías. Cuando no se carga el hecho de la explotación tan sólo en la clase obrera con trabajo, a la que se le acusa de todo, mientras las clases medias y altas no tienen que ver con el asunto, porque tienen puestos de trabajo distintos. Escuchar a insolidarios bien pertrechados económicamente y profesionalmente rugir contra la falta de solidaridad de la clase obrera es uno de los espectáculos más deprimentes que se puede presenciar demasiado a menudo en estas tierras.

A nadie le gusta que le llamen explotador. A mí tampoco. Pero quizá sea conveniente que comencemos a decirnos las cosas por su nombre. Porque no vale la excusa de cargar las culpas a las administraciones únicamente cuando nos beneficiamos de las políticas que ellas practican y pactamos con ella que exploten en nombre nuestro aprovechándonos de que somos contribuyentes anónimos, beneficiarios anónimos, votantes anónimos. Las administraciones cambiarían de actitud si la sociedad de los explotadores anónimos se lo exigiera. Por algo se mueven por la ley de la oferta y la demanda de los votos. En este tema parece que nadie ose poner el cascabel al gato. Mientras, se va convirtiendo a los marginados en seres pintorescos ante la opinión pública. Se describe el mundo de los perdedores casi como si se tratara de una novela picaresca. Nos hemos acostumbrado a todo y sabemos practicar muy bien el arte de olvidar. Y siempre tendremos cerca alguien más de derechas que nosotros para poderlo criticar y tener la conciencia tranquila. Como que no estoy libre de pecado, no oso tirar la primera piedra.

JAUME LORÉS

Homilia punyent a la missa pontifical de la patrona de l'arxidiòcesi

Jubany renya els barcelonins perquè no pensen en els pobres

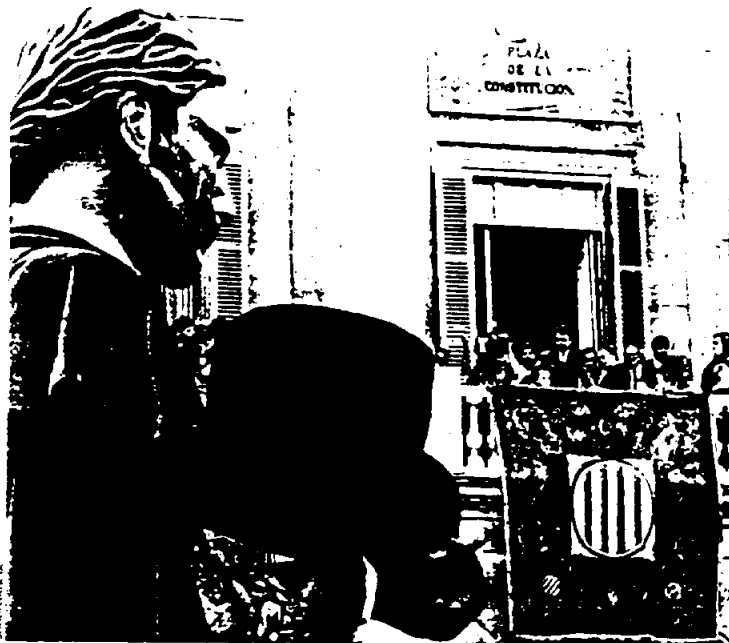
4 BARCELONA — «Barcelona no és precisament un model gaire net d'amor al proïsme», va dir el cardenal Narcís Jubany a l'homilia de la missa de festa major. Per ell, «els barcelonins no ens mostrem gaire propis a redimir els captius de la injustícia i de la misèria que generem amb el pecat i l'egoisme de tots». Les primeres autoritats civils i militars de Catalunya i de la ciutat assistien en llocs preferents de la basílica de la Merce a la missa pontifical.

L'arquebisbe de Barcelona ja havia començat el comentari de les lectures bíbliques amb una indirecta contra el clergue oficialista que se vol donar a la missa de la Merce. Deia que la celebració de l'eucaristia en aquesta diada no pot ser «com un acte més dels molts que ofereix el programa de la festa major de Barcelona». I amb un deix d'ironia hi afegia aquesta frase: «Les Festes de la Merce, com es diu ara». Per això el bisbe sentenciava que aquella missa no havia de ser «un número, més o menys obligat, en la dinàmica d'uns dies de festa ciutadana».

Després de recordar el que s'acabava de llegir a l'evangeli de les noces de Cana, quan Maria diu als cambrers que facin tot el que Jesús els digui, el cardenal Jubany repetia el monament de Jesús de Nazaret: «Estimeu-vos els uns als altres tal com jo us he estimat». A partir d'aquí el prelat examinava el compliment que d'aquestes paraules fan els cristians de Barcelona.

Lluny de ser un model

El diagnòstic de l'arquebisbe de Barcelona va ser pessimista: «Estem molt lluny de ser un model de caritat autèntica. I això a tots nivells. Hi ha massa persones entre nosaltres que són víctimes de l'egoisme de tots. Gent sense treball, famílies amb greus deficiències de convivència, persones que passen gana, que no saben on recollir-se quan cau la rut, infants maltractats, adoles-

Les autoritats civils de Catalunya i Barcelona van anar de la Merce a l'Ajuntament i van sortir al balcó a veure els gegants i els castells

L'arquebisbe critica la misèria de molta gent causada per l'egoisme de tota la ciutat

El consens polític contra les bosses de pobresa té el suport del cardenal

cents i joves abocats al pillatge, gent marginada de tota mena, víctimes de la drogodependència, de la prostitució, de l'exploatació dels altres, vells abandonats amb pensions del tot insuficients o sense cap mena de pensió».

Davant aquest panorama i comparant-ho amb l'ideal mercedari

de la Barcelona medieval, Jubany preguntava: «On és l'empenya cristiana d'aquesta ciutat que, entre el seny i la raiaxa, sàbia trobar els camins oportuns d'ajuda als necessitats?». Més enllà ho reblava dient que massa sovint recorre els carrers de Barcelona «una mena d'aure gelat d'indiferència

social i religiosa que corgela els seus fills».

Marginacions olímpiques

Mirant al futur, l'homilia del cardenal Narcís Jubany esmentava els Jocs

Olimpics que es faran el 1992 a Barcelona. I demanava que per aquest salt endavant en el progrés de la ciutat no es pagui un preu massa car. El preu total, humà. També, doncs, el preu ètic i social de l'atenció o la desatenció als més necessitats».

Finalment, l'arquebisbe deia que es «esperançador que aquests dies els partits parlamentaris de Catalunya es reunixin per arribar a uns acords» a l'«eradicar «les bosses de pobresa marginada a l'àrea urbana» de la ciutat. Ho rematava amb una frase: «Tots hem d'evitar costaríssim, que augmentin les corones de pobresa i de marginació».

EDITORIAL

Qüestió de prioritats en una gran ciutat

Els ciutadans que habitualment no passen per la Ciutat Vella més enllà de la catedral i la plaça de Sant Jaume hauran pogut comprovar, aquests dies de Festes de la Mercè, igual que l'alcalde Maragall, veí ocasional d'aquest barri per uns dies, que els carrers i les places on durant segles va transcórrer la història de Barcelona estan cada cop més bruts, abandonats, deixats de la mà de Déu i dels

homes. Fins i tot les prostitutes que un pot veure als bars del Raval semblen més velles que mai. Tot té un aire de barris derrotats, malgrat alguns esforços parcials.

Veïns que van intentar plantar cara a tanta degradació han llençat la tovallola o estan cansats de veure com els ARIs, els PERIs, els plans especials i els regidors es succeeixen sense pena ni glòria. Octavio Fabregat i Pau Cernuda, els dos regidors democràtics que més temps han estat a Ciutat Vella, van fracassar, i ara ja no són ni a l'Ajuntament.

És clar que no és fàcil de resoldre el problema i que aquí ha d'esforçar-se no sols el municipi, sinó el país autonòmic i el país en general. La degradació de la Ciutat Vella de Barcelona ha tocat fons. Segur que hi falten diners, però a la vida tot és qüestió de prioritats. Entre el túnel de Vallvidrera, que costarà 19.000 milions de pessetes per millorar la circulació, i les condicions de vida de més de 100.000 persones, la prioritat per un ajuntament socialista hauria de ser clara. No es tracta de deixar de banda el projecte del túnel, sinó de resoldre primer el que són primeres necessitats.

La diferència entre ciutat gran i gran ciutat hauria de ser aquesta: a la gran ciutat tothom pot viure amb dignitat.

Acords sobre les bosses de pobresa

◇ **Barcelona.** – Els secretaris generals dels partits polítics catalans, que es van reunir novament a la seu d'UDC per tractar el problema de les bosses de pobresa, van acordar la constitució d'una comissió mixta entre diputats i entitats de l'estil de Càritas i Justícia i Pau, que es constituirà a finals de mes al Parlament de Catalunya. Els secretaris generals dels partits es tornaran a reunir el dia 28 vinent per passar els acords presos fins ara a la nova comissió.

CiU pierde para la política a Borrell, Camps y Rubies

MAGDA BALLESTER

■ Lleida/ Barcelona. — El presidente del comité de gobierno de Unió Democràtica, Francesc Borrell, el diputado Jaume Camps y la dirigente leridana de Convergència Democràtica, Maria Rubies, han anunciado sus retiradas de la política.

En declaraciones al órgano interno de su partido divulgadas ayer por *Europa press*, Borrell señala que no se siente "satisfecho de los resultados conseguidos en la lucha contra la pobreza. He sido testigo —añade— de la indiferencia de algunos políticos, que parecen insensibles a esta realidad".

Borrell hace estas declaraciones después de convocar una cumbre de líderes de los partidos catalanes —Roca, Obiols, Ribó, Fernández Díaz y Hortalá— para buscar soluciones a las bolsas de pobreza de Catalunya.

Esta iniciativa no ha logrado el éxito previsto, dado que sólo se ha conseguido un compromiso de elevar las dotaciones presupuestarias, y al parecer, Borrell está molesto con la actitud de Convergència Democràtica sobre la cuestión. Otras fuentes señalan que ha encontrado en este tema una salida airosa para justificar su relevo en la dirección del partido, ya que Josep Antoni Duran Lleida presentará su candidatura al próximo congreso.

Sin embargo, Francesc Borrell ha subrayado que pretende seguir trabajando a favor de los marginados desde una institución privada. De momento, continuará en la presidencia del partido hasta

el próximo congreso del partido, que está previsto para el mes de noviembre.

Historicos de CDC

Jaume Camps, fundador de CDC y diputado, y Maria Rubies, dirigente leridana de CDC y también diputada autonómica, han anunciado su retirada de la política activa para dedicarse a sus respectivas profesiones; Rubies, concretamente, desea volver a la enseñanza. Se reintegrará a su puesto de profesora en la escuela universitaria del profesorado de EGB de Lleida.

La dirigente nacionalista se presentó a las elecciones de 1984 en el primer lugar de la lista de Lleida. Antes había sido diputada y senadora en las Cortes.

Maria Rubies es una militante histórica de CDC y persona de confianza de Jordi Pujol. Sin embargo, ha provocado algunas polémicas en CDC por sus posiciones críticas respecto a actuaciones del partido. Algunos dirigentes la consideran "demasiado purista". Por otra parte, han trascendido recientemente las abiertas discrepancias que mantiene con el nuevo alcalde de Lleida, Manuel Oronich. La diputada ya criticó duramente la campaña de las elecciones municipales desarrollada por Oronich y ahora critica en privado su gestión en el ayuntamiento.

Fuentes consultadas aseguran que el enfrentamiento con Oronich ha precipitado su prevista retirada de la política y que, en ocasiones, ha comentado en privado su intención de darse de ba-

El líder de Unió Democràtica afirma que se retira "muy decepcionado"

Francesc Borrell, de Unió, y Maria Rubies, de CDC

ja de CDC. Consultada ayer por EL PERIÓDICO, Rubies no quiso confirmarlo ni desmentirlo.

Camps indicó ayer que no desea repetir legislatura, ya que le resulta difícil compaginar la tarea de diputado con las propias de su

despacho de abogado. También apuntó, en tono irónico, que "en CDC, quien decide las listas electorales son tres personas: Jordi, Pujol y Soley". Camps ha sido persona de máxima confianza de Miquel Roca.

Las asociaciones de vecinos dudan de tanta promesa

Ciutat Vella busca su redención

El dinero público no alcanza ni para cubrir la mitad del programa de 1988

Los vecinos lamentan "la tacañería de Generalitat y ayuntamiento"

A primeros de diciembre se entregan los nuevos pisos de la calle Om

F. J. ZUDAIRE

Barcelona. — Agazapada en la escuela ciudadana que le ha tocado vivir esta noble señora vendida a menos que es Ciutat Vella, entre monumental y degradada, lanza sus gritos con la esperanza de que resurgen atractivos y que a quien le confectione un vestido nuevo, además de robarle a un ambiente más digno. El distrito con una población tentante a la baja, precisa de la inversión privada para salir adelante. Eso sí, el miedo es lo que se desprende de las manifestaciones hechas por quienes otorgan el dinero público.

El futuro urbanístico de Ciutat Vella, espera impaciente entre planes y programas. Del PERI Plan Especial de Reforma Interior se pasó al cuatrienal ARI (Área de Rehabilitación Integrada), con una inversión prevista de más de 4.000 millones de pesetas por cada año, y hasta existe un desglose puntual para atacar a primera gran etapa de actuaciones durante 1988. Generalitat y ayuntamiento se han comprometido en principio a invertir durante el próximo año 2.000 millones de pesetas, divididas a partes iguales, pero esta cantidad no cubre ni la mitad de lo previsto en el programa que se eleva a 4.801 millones de pesetas.

Ilusión y escepticismo

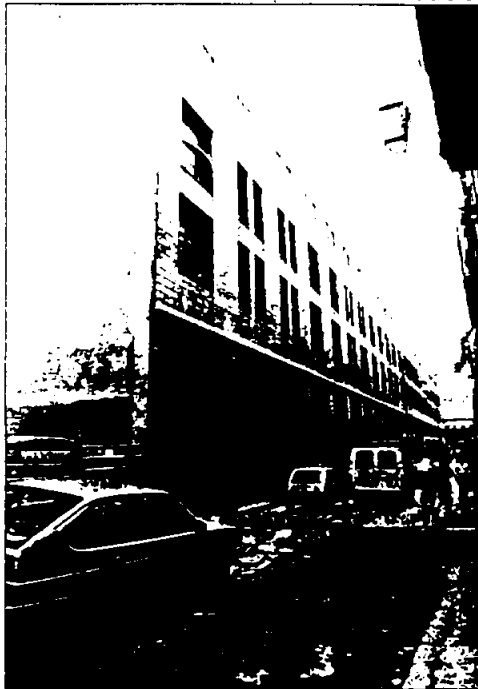
Un compromiso tan parco ha sembrado el escepticismo en las asociaciones de vecinos de El Raval, Casc Antic y Barceloneta. En cualquier caso, nadie sabe de donde va a salir —pocos vecinos creen en la inversión privada— el dinero que falta para cubrir el coste del primer año de actuación y, lo que es peor, hay quien piensa que todo es papel mojado y no se van a invertir esos 2.000 millones prometidos.

Desde la asociación de vecinos de El Raval han lamentado "la tacañería manifiesta de ambas instituciones, aunque estamos convencidos de que por fin existe una clara voluntad de hacer algo en este distrito tan degradado. El dinero es insuficiente, pero todo lo damos por bueno a condición de que comiencen las obras."

Primeras viviendas

La gran operación urbanística social, cuya duración completa se estima en 12 años como mínimo, comenzará con la entrega de las llaves a primeros de mes de diciembre de las 129 viviendas construidas en la calle Om en El Raval. Vecinos de San Glegori Nou de la Rambla, Marques de

JAUME MOR

Las nuevas viviendas de la calle Om contrastan con los rincones donde la rehabilitación es sólo una palabra que suena bien

ALBERT BERTRAN

INVERSIONES PREVISTAS EN 1988

BARRIO	SUELO	URBANIZACIÓN	EQUIPAMIENTOS	EDIFICIOS	REHABILITACIÓN PÚBLICA	APARCAMIENTOS	REHABILITACIÓN PRIVADA
Raval norte	378,77	80,36	15,42	183,79		216,06	125,46
Raval sur	282,42	189,57	89,03	229,41		460	
Gòtic	57,07	61,67	60		50		
Casc Antic	274,85	124,45	225,84	276,93	244,05	25	185,89
Barceloneta	506,36	18	317,85	74,28		6	42,37
Sumas	1.499,47	474,05	708,14	784,41	294,85	707,06	353,72

Inversión total: 4.801,70 millones de pesetas. Los conceptos se refieren, en millones de pesetas, a la adquisición de suelo, urbanización, equipamientos, edificación de viviendas, inversión en la rehabilitación privada, construcción de aparcamientos y subvenciones a la rehabilitación privada.

Barbera, San Ramon y Tapies ocuparan estos pisos y dejarán libre el polígono comprendido entre las citadas calles. Antes de que finalice el año empezarán las obras de derribo y edificación de nuevas casas. La mejora urbanística será completada con la construcción de una plaza en la avenida de las Drassanes.

La entrega de las 252 viviendas de la Maquinista permitirá, a partir de la próxima primavera, iniciar las actuaciones del ARI en la Barceloneta. Hay preocupación por los a quienes de los nuevos

pisos, que se calculan entre 10.000 y 12.000 pesetas. "Estas cifras son muy elevadas —señalan desde la asociación de vecinos— para personas que ahora pagan 500 a 1.000 pesetas."

También se echa de menos en el programa de actuación cualquier solución urbanística que afecte a los viejos "inglados del puerto." "Se ha hablado —dice el presidente de la asociación de vecinos Victor Sanz— de habilitar esta parte como centro comercial." Lo anterior, unido a las mejoras y obras que legarán de rebo-

te por la construcción de la Villa Olímpica, hace pensar a los vecinos que "vamos a ser un barrio de moda —asegura Victor Sanz— y eso nos da miedo, porque puede dispararse la especulación del suelo. No, si ya nos extrañaba —apunta con cierta sorna— tanto interés por limpiar la playa cuando toda la vida habíamos estado bañándonos entre la suciedad."

"Con todo —reconocen en la asociación—, la Barceloneta es uno de los barrios afortunados, porque no hay carencia de pisos y tampoco se ve a producir emi-

gración a otras zonas de la ciudad." La gran esperanza de la Barceloneta es el solar de Catalana de Gas que quedará libre en 1990 y que esta previsto se convierta en un parque público.

Tratamiento de choque

Prudenci Sánchez, presidente de la asociación de vecinos del Casc Antic, no cree que se realice todo lo reflejado en los proyectos para 1988. "Imagino que irán acabándose las obras comenzadas, que algo se hará después

de la campaña de concienciación sobre el estado lamentable del distrito, pero tengo muchas dudas. El Casc Antic precisa un tratamiento de choque contra la degradación, con grandes inversiones, y no con cuentagotas."

La rehabilitación de viviendas en el Casc Antic se ha limitado a algunas fincas de las calles Comercio y Princesa, pero es fruto —dice Prudenci— más de la presión de los vecinos que de ningún programa. Aquí no se puede hablar de rehabilitación, porque las subvenciones no alcanzan no bastan para unos propietarios atomizados y sin recursos."

Las asociaciones de vecinos lamentan que entre los cuatro barrios que integran Ciutat Vella (Gòtic, Barceloneta, El Raval y Casc Antic) solo sumen un voto en la comisión del ARI. "Además —dicen— apenas si nos reunimos dos veces al año y, cuando acudimos, da la impresión de que las decisiones ya están tomadas desde arriba."

Los expertos estiman que entre el 60 y 70 por ciento de los vecinos del Casc Antic y El Raval podrán continuar viviendo en estos barrios. El resto pagará el precio del traslado a otro distrito ante la carencia de solares para edificar. Las indemnizaciones están fijadas en 750.000 pesetas por piso, pero existe una propuesta de que sean aumentadas hasta 1,5 millones.

Ahora o nunca

Los vecinos más optimistas creen que Ciutat Vella tiene la oportunidad de deterrar para siempre su actual degradación. "La opinión pública está ahora concienciada con el problema, es la reivindicación ciudadana más importante del momento. También se trata de un asunto político, en el que PSC-PSOE y CIU se juegan mucha de su credibilidad."

En la reunión de la comisión del ARI, las asociaciones de vecinos propusieron que Generalitat y ayuntamiento compren edificios para sus oficinas en la calle San Ramon. "De esta forma, la zona más degradada adquiere un tono bien distinto al actual. Es una idea más, el margen de las actuaciones urbanísticas, para mejorar el entorno social."

Distinta preocupación se en la parte norte de El Raval, donde el conjunto que forma casa de la Cartal, el convento de los Angeles y a casa de a Mercadería basta para revitalizar a zona. Aquí se teme que los propietarios de fincas aumenten los alquileres de forma abusiva, si no se implanta un control alícuo.

El distrito quiere un 'novio rico' entre la inversión privada

F. J. Z.

■ Barcelona. — El responsable municipal del área de Sanidad, Joan Clos, estrena el cargo de presidente del distrito de Ciutat Vella, insiste como aventurando una mayor generosidad, en que la partida de 2.000 millones para el plan de actuaciones de 1988 no está aprobada aún. "Estamos considerando nuestros presupuestos para ver que se puede hacer. Elaboramos un plan de máximos de todo lo que podria realizarse en un año. Otra cosa es su financiación, y esto no se ha podido concretar. Los 2.000 millones son poco en relación a todo lo que pretendemos hacer, pero no dejan de ser mucho dinero".

Al doctor Clos no le gusta hablar de grandes operaciones quirúrgicas o de tratamientos de choque. "Los planes que existen dejan a Ciutat Vella en una buena situación y permiten su recuperación, si somos capaces de atraer la inversión privada. Aquellas ideas de grandes vías, demorando todo en línea recta, han pasado a la historia por el propio carácter urbanístico del barrio".

En definitiva, hay que buscarle novios con dinero al distrito, por-

El presidente, Joan Clos, pendiente de la financiación

que el compromiso de las instituciones es insuficiente. "Tenemos que generar inversión privada, el dinero público es limitado", dice Joan Clos. "Un plan como este debe hacerse con la participación del sector privado. No vamos a hacer una ciudad pública".

Presupuestos limitados

Juan Clos tiene un diagnóstico claro sobre el escaso éxito de la rehabilitación privada. "Necesitamos mover aún más a la gente para que invierta aquí, porque la rehabilitación pública no es la solución. Los presupuestos de las administraciones no pueden afrontar todo lo previsto en los planes".

El presidente del distrito tampoco cree que la solución esté en los planes elaborados hasta ahora. "El ARI ofrece el marco legal para desarrollar el proyecto que queremos para la Ciutat Vella del

futuro. Hay compromisos del sector público (calles, servicios, equipamientos, cierto número de viviendas), pero —explica— luego está la iniciativa privada, que tiene que hacer el resto, y si ella no lo hace, nadie lo hará".

Desde el ayuntamiento se promete una promoción exhaustiva para provocar la inversión en Ciutat Vella, máxima agilidad en la tramitación de ayudas y un posible acuerdo con el Banco Hipotecario para aquellos casos en los que son denegados los créditos de forma sistemática.

La reivindicación de un barrio digno se ha asomado con frecuencia a los balcones de Ciutat Vella.

Unas mejoras previstas que acaban en chapuza

■ La rehabilitación privada de pisos en Ciutat Vella no ha sido precisamente un éxito. En los últimos seis años, solo se han presentado 60 peticiones para llevar a cabo obras de mejora. Las razones de este fracaso son muchas y hasta vanopintas. Existen inquilinos que no pagan el alquiler por desconocer quien es el dueño. Este era el caso de la finca número 98 de la calle Nou de la Rambla. Tras laboriosas investigaciones se descubrió que los herederos del inmueble lo habían donado al hospital municipal de Badalona.

La concesión de créditos —con un interés previsto del 7 por ciento— tampoco ha funcionado. La entidad bancaria no concede ni una peseta cuando el piso a rehabilitar se encuentra ubicado en una zona muy degradada.

Aumento de los alquileres

Por ejemplo, en la calle Robadors no ha sido posible llevar a cabo ni una sola rehabilitación. Solo son atendidas las peticiones

de propietarios de fincas bien situadas, en las que la posibilidad de embargo es una garantía para recuperar el crédito.

Finalmente, un tercer factor que ha dado al traste con la rehabilitación de viviendas ha sido el casi nulo seguimiento de los escasos intentos habidos. Algunos propietarios, a la vista de las pocas exigencias y la falta de control, se han limitado a realizar mínimas obras con materiales de segunda mano. Las chapuzas solo han servido para aumentar los alquileres, que en algunos pisos ya ascienden a 25.000 pesetas mensuales.

La Generalitat, en un intento de incentivar la rehabilitación privada, ha decidido ofrecer 350.000 pesetas de subvención, en lugar de las 220.000 pesetas que concedía hasta ahora. Esta medida irá acompañada de una inspección más activa. Pero muchos opinan que al traste de la rehabilitación le va a costar mucho ponerse en marcha. La reticencia bancaria a conceder créditos es, por ahora, un problema insalvable.

Derrumbe en la Barcelona vieja

El derrumbe impidió que se transitara por la calle Tarròs

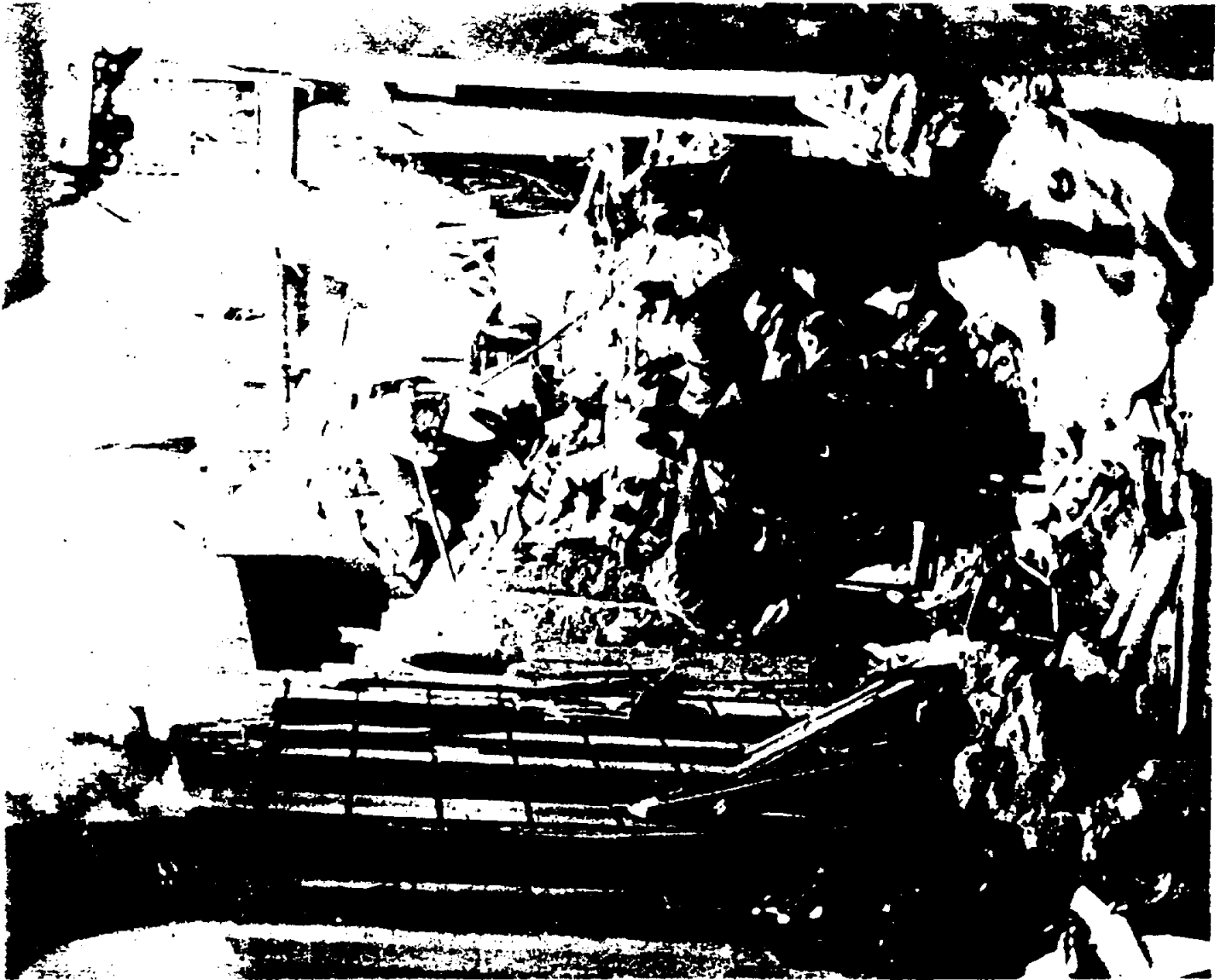
Dos viejos inmuebles del Casc Antic de Barcelona sufrieron ayer las consecuencias del olvido y el paso del tiempo. Uno de ellos se vino abajo y el otro se derrumbó parcialmente, aunque ninguno de los dos siniestros causó víctimas. En la calle Tarròs, en las proximidades del mercado de Santa Catalina, un edificio deshabitado de estructura de madera se desplomó alrededor de la una de la tarde. Apenas media hora después ocurría lo mismo con parte de la escalera de la casa número 19 de la calle Sant Josep Oriol. Los vecinos de la zona han convocado una rueda de prensa para hoy, en la que denunciarán el peligro potencial que representan estos viejos edificios, muchos de los cuales tienen más de un siglo de antigüedad. Unos 70 bomberos trabajaron hasta avanzada la tarde para despejar la calzada en la calle Tarròs, donde parecía un milagro que no hubiera heridos.

REPORTAJE

Un edifici s'ensorra a Barcelona i no mata ningú de miracle

Un vell edifici deshabitat de cinc plantes, situat a la Ciutat Vella de Barcelona, es va ensorrar ahir al migdia. La casa, al carrer Tarròs número 12, estava en tràmits de declaració de ruïna i havia estat apuntalada pels bombers de la ciutat. No hi va haver víctimes de miracle, perquè no hi passava ningú.

• Informació p. 16

FOTOGRAFIA: SERGI VALLS

Denuncian que el Casc Antic se cae

Un edificio deshabitado de dos plantas, ubicado en el Casc Antic de Barcelona, se derrumbó a la una de la tarde de ayer en la calle Tarròs, cerca del mercado de Santa Catalina. A pesar de la aparatosidad del accidente, no hubo víctimas. "Parece un milagro", comentaron los más de 70 bomberos que despejaron la calzada. La estructura de

la casa era de madera y su construcción databa de principios de siglo. Asociaciones vecinales del barrio, que han convocado una rueda de prensa para hoy, han denunciado "que esta vez ha habido suerte, pero ¿qué pasará la siguiente?". La casa siniestrada, como otras de la zona, amenazaba ruina. Desde hace varios años estaba cerrada y

apuntalada por vigas de madera. Los vecinos de la zona han comentado que "parece imposible que el accidente no haya producido víctimas". Apenas media hora después de que ocurriera este suceso, otro de características similares tuvo lugar en la calle Sant Josep Oriol, en cuyo inmueble número 19 se vino abajo parte de la escalera.

Es desplaça una casa de cinc pisos al popular barri de la Ribera

Dissabte passat, veïns del carrer d'en Tarròs van avisar els bombers que queien pedres

Baiona / J.M. Campillo

Un edifici vell abandonat de cinc plantes del barri de la Ribera es va desplaçar ahir pocs minuts abans de la una del migdia sense que hi hagués cap desgràcia personal, encara que sí que va ocasionar bastants danys a les cases dels voltants. Els veïns han qualificat aquest fet com "un exemple tràgic de la decadència del barri".

La casa estava al número 12 del carrer d'en Tarròs, l'antiga plaça del mercat de Santa Caterina. Cap a tres quarts d'una, una tremolor percebuda pels edificis del costat va precedir la desplomada de la casa. La façana va anar a caure sobre l'estret carrer i sobre la façana del número 13 i va arrencar el balcó de l'entresol.

"Apunti, apunti", diu enfuritat el veí del número 13, Josep Rovira, "els de l'Ajuntament són una colla de porcos ergonyes. Abans de les

Així va quedar el número 12 del carrer d'en Tarròs

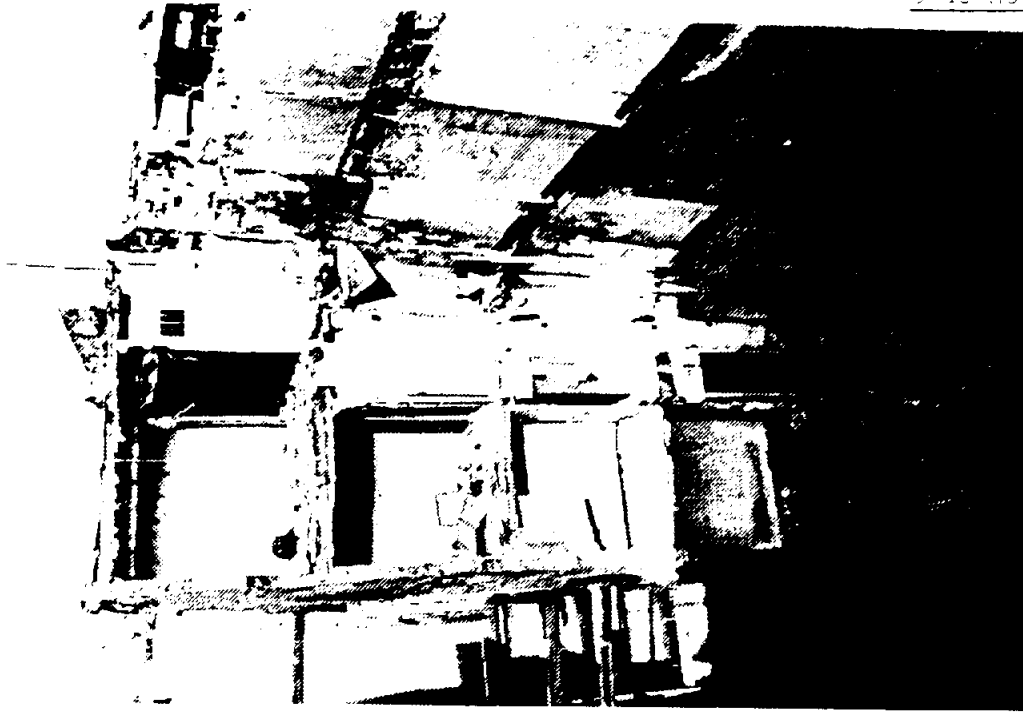
eleccions municipals de 1979, Josep Miquel Abad -aleshores cap de llista del PSUC- em va prometre que aquesta casa seria enderrocada. Després em va dir que l'Ajuntament no te-

nia quartos. I al final només van tapiar la porta". Segons expliquen els veïns, des de fa gairebé deu anys han estat demanant a l'Ajuntament l'enderrocament

de la casa en estat de clar abandonó. En queien constantment trossos i, últimament, les trucades als bombers eren constants. "No fa molt", diu una veïna, "van haver d'apuntalar la casa amb vigues. Una d'elles va caure i va ferir una senyora del barri". Pel que expliquen els veïns, al mateix carrer i als adjacents hi ha cases en un estat semiruïnós d'on també cauen trossos al carrer i amb l'agregujant que encara hi viuen.

"Precisament avui", explica Josep Rovira, "he anat a l'Ajuntament a buscar una instància per demanar un peritatge de l'arquitecte municipal, i quan he tornat la casa ja estava a terra. No he tingut temps ni d'omplir el formulari". L'últim crid d'alerta veïnal es va donar dissabte passat, quan van avisar els bombers perquè havien caigut trossos de la casa. El consell que els van donar va ser, segons un veí, "vagin amb compte".

JOAN GUERRERO

La façana va caure sobre el carrer i va arrencar un balcó del

3 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

Els bombers presenten l'estat en que va quedar l'edifici i el munt de runa sobre el carrer

Una casa de Barcelona s'ensorra i no mata ningú de miracle

Joan Armengol
BARCELONA — Un vell edifici deshabitat de cinc plantes, situat a la Ciutat Vella de Barcelona, prop del mercat de Santa Caterina, es va ensorrar ahir totalment poc abans de la una del migdia. La casa del carrer del Tarros número 12 estava en tràmits de declaració d'estat ruïnós i havia estat apuntalada pels bombers de la ciutat. L'ensuïdada no va causar cap dany personal perquè sortosament no passava ningú per ella, però el carrer, d'uns tres metres d'ample, va quedar tajat per la runa, que va fer una pila de 4 metres d'alçada.

Ja feia anys que a la casa no hi vivia ningú i estava tancada perquè no es podia ocupar legalment. Diversos cotxes de bombers es van desplaçar de seguida a l'indret quan hi va haver l'esfondrament i van comprovar que no hi havia hagut cap víctima, tot i que en

L'edifici, de cinc plantes, estava apuntalat pels bombers

un primer moment els veïns comentaven que un nen havia resultat ferit. Vint-i-quatre inquilins de la casa del costat van ser desallotjats perquè l'edifici va resultar afectat.

Un grup de bombers va iniciar a primera hora de la tarda les tasques de neteja del carrer del Tarros per permetre el pas dels vianants. Amb aixades, cabassos i carretons van anar traient les pedres, les vigues, les finestres i tota la runa que va quedar amuntegada al mig del carrer. Si bé la façana principal es va desplomar totalment, la casa del davant no va patir cap desperfecte.

Segons la legislació vigent, l'Ajuntament de Barcelona podria ser el res-

ponsable subsidiari dels danys que hagues pogut produir l'ensorrament de l'edifici. L'ajuntament que van fer els bombers indica que el seu estat presentava un perill pels vianants. En aquests casos de possibilitat imminent d'ensuïdada, l'Ajuntament ha d'advertir el propietari de la casa i obligar-lo a fer una actuació urgent: enderrocar-la o reparar-la. En cas que l'amo se'n desentengui, són les autoritats municipals les que han de prendre la iniciativa i les que tenen la responsabilitat del que pugui passar. Així ho han assegurat diversos fonts jurídics consultats per l'AVUI.

Inspeccions periòdiques

En aquest sentit, fonts de l'Ajuntament de Barcelona van insistir que són els consells de districte els que tenen competència en aquest tema i són aquests òrgans els que inspeccionen periòdicament l'estat de les edificacions de cada barri. Quan se'n detecta una que no està en condicions prou bones, s'inicia la tramitació d'un expedient de ruina «que sol ser molt lent». Fins i tot es pot arribar a l'expropiació, però les negociacions que comporta encara allarga més la resolució definitiva.

Els habitants de tot el barri ja fa temps que es queixen de la inoperància municipal per no fer a les cases en perill de caure. El president de l'Associació de Veïns de la Ciutat Vella, Prudenci Sánchez, va assegurar que des del 1981 s'ha estat demanant als serveis municipals d'urbanisme que apliquin la normativa vigent i que obliguin a arreglar els habitatges vells o a tirar-los a terra.

Sánchez va dir que en 3 anys ha calgut evaquar sis edificis a la Ciutat Vella perquè amenaçaven d'ensorrar-se. En aquestes ocasions, encara hi vivia gent i es van haver d'instalar provisionalment en pensions de la zona.

Davant d'aquesta situació, el president de l'Associació de Veïns va demanar que es faci un cens exhaustiu sobre l'estat de conservació dels habitatges i es portin a terme les accions pertinents amb els que representen algun perill. Prop de la casa ensorrada, hi ha dos edificis del segle XVII inclosos en el catàleg del patrimoni arquitectònic històric-artístic de la ciutat de Barcelona.

Barros

Una vieja casa se desploma y corta una calle del Casc Antic

■ Barcelona — Una vieja casa deshabitada de la calle Tarros número 12 en el Casc Antic se desplomó ayer sobre las 12.45 de la tarde sin que hubiera que lamentar víctimas. El edificio estaba situado muy cerca del mercado de Santa Catalina. Las viviendas habían sido abandonadas hace ya tiempo por su estado ruinoso, pero el peligro subsistía porque la calle Tarros es muy estrecha y los cascotes al producirse el derrumbe la bloquearon por completo.

La indignación de los vecinos era patente en la tarde de ayer. Muchos de ellos contaban que habían sido presentadas ya tres denuncias en el ayuntamiento antes del tiempo de que sucediera lo que finalmente ocurrió. "La semana pasada —dieron varios vecinos— ya estuvieron aquí los bomberos y algunos números de la Guardia Urbana. Nosotros oímos ruidos constantemente y a menudo aparecían en la calle cascotes del edificio".

Desbloquear la calle

El número 14 de la calle es un solar perdido por el derrumbe del edificio derrumbado. En este un almacén frigorífico de pescado propiedad de Miquel Viladrich. Un empleado, Javier Martínez, de 22 años, se encontraba en su interior cuando tuvo lugar el suceso. "Escuché un ruido sordo y vi entrar en el local gran cantidad de polvo. Nosotros ya estábamos al corriente de lo que podía suceder y por eso salí corriendo al exterior".

Miquel Viladrich estaba preocupado "porque mi género es perecedero y cualquier corte de electricidad le puede afectar". La calle quedó cortada y los bomberos trabajaron hasta la noche para dejar la zona libre de peligro.

Los vecinos piden un censo

Un portavoz de la asociación de vecinos del Casc Antic ha manifestado que el derrumbamiento de la casa de la calle Tarros confirma la necesidad de que el ayuntamiento o la Generalitat realicen un censo de las casas del barrio con graves problemas en su estructura. Esta petición ha formulado la citada entidad en diversas ocasiones: "muy especialmente cada vez que cae una casa, hecho que sucede con peligrosa frecuencia", afirma un portavoz de la asociación de vecinos.

Los últimos derrumbos se produjeron en las calles Montanyans y Assabornadors, donde, por suerte, tampoco se produjeron víctimas. Las llamadas de advertencia de los vecinos se centran ahora en dos frentes de la plaza Víctor Balaguer, donde desde hace tiempo se detectan grietas y caída de materia es del tejado. Los edificios están ocupados por nueve familias.

Pero la asociación insiste en que esos casos concretos no hacen falta cosa que poner de manifiesto la urgente necesidad de poder contar con detalle el estado de la zona del barrio esperando a que las casas no incluidas en el área de rehabilitación interjudicial (AR) —La negativa a reali-

El estado del edificio había sido denunciado varias veces en el ayuntamiento

El barrio está indignado y pide un censo de las viviendas con problemas

Los bomberos tuvieron que trabajar todo el día para desbloquear la calle Tarros

■ NO HUBO VÍCTIMAS DE PURO MILAGRO — Una vieja casa deshabitada en la calle Tarros número 12 del Casc Antic se desplomó ayer sin que milagrosamente hubiera que lamentar víctimas. El edificio es-

ta muy cerca del mercado de Santa Catalina. Las viviendas habían sido abandonadas hace tiempo, pero el peligro subsistía porque la calle Tarros es muy estrecha. Los cascotes al producirse el derrumbe la bloquearon por completo, como muestra a lo-

EDITORIAL

La Barcelona vella no pot esperar més

La degradació física dels barris vells és un problema a totes les ciutats que en tenen. És el cost de lluir una història d'origens llunyans. Els plans i projectes dels ajuntaments topen sempre amb una mateixa barrera infranquejable: els drets de la propietat privada. Hi ha, és cert, actuacions exemplars en edificis i espais públics situats en aquests barris, ajudes oficials per la rehabilitació d'edificis particulars, o iniciatives de petits empresaris emprenedors que amb botigues, bars o altres establiments contribueixen a donar vida nova als barris vells. Però aquestes són actuacions limitades que no afecten el fons de la qüestió: edificis d'habitatges molt antics, amb lloguers irrisoris, que per la desídia de molts anys de propietaris absentistes s'han convertit en irrecuperables, propietats amb situacions legals molt complexes, de vegades amb plets testamentaris pel mig.

Les lleis, en definitiva, no afavoreixen actuacions decidides en els barris vells, sinó que les limiten enormement. Només en aquells llocs on s'han pogut aplicar legislacions apropiades que no fossin mal vistes pels propietaris els resultats han estat espectaculars.

El barri vell de Barcelona no es troba en aquest últim cas, sinó que té totes les característiques negatives de les

limitacions burocràtiques. Una bona mostra n'ha estat el cas de l'edifici ensorrat prop del mercat de Santa Caterina en què, tot i que havia estat declarat en estat ruïnós, ni el propietari ni l'Ajuntament —de manera subsidiària— havien actuat amb rapidesa. Serà bo delimitar responsabilitats en aquest cas concret, però els problemes dels barris vells van molt més enllà d'una actuació puntual. Calen actuacions d'abast ampli, enèrgiques i per la via d'urgència. La situació d'emergència social que s'hi viu obliga a abocar-hi tota mena d'esforços. La política del "qui dia passa, any ompeny" no és bona pels barris vells.

EDITORIAL

AVUI

Dimecres, 4 de novembre de 1987

Ensorrament a
Ciutat Vella

Les repetides advertències dels representants dels veïns de Ciutat Vella no estan resultant unes premonicions catastrofistes, sinó que, per desgràcia, han demostrat ser dictades per un exacte coneixement de la realitat: dilluns es va enfonsar una casa de cinc pisos al carrer de Tarros, ben a prop del mercat de Santa Caterina, i no es va matar ningú de miracle. El que és més important — i més indignant, cal dir-ho de seguida — és que l'accident és només la punta de l'iceberg d'una situació davant la qual els polítics municipals semblen impotents. Edificis en pessima situació de conservació i que amenacen ruïna, condicions de salubritat per sota dels mínims exigibles, presència de la droga, atur, delinqüència: aquesta és la patètica realitat d'un barri, el de Ciutat Vella, coneguda i denunciada per tothom, que tantes paraules i tants papers ha fet dir o escriure, però que a hores d'ara continua essencialment en la mateixa situació que fa uns anys. Per no parlar de decisions tan desgraciades com la de traslladar els veïns afectats per l'ensorrament — més de vint persones — a uns *apartaments* que no reuneixen, tampoc, les mínimes condicions d'habitabilitat.

L'Ajuntament de Barcelona ha mostrat, en el tractament dels problemes de la Ciutat Vella, una falta de decisió que contrasta amb el dinamisme amb que emprenen altres iniciatives que prometen resultats més espectaculars i agrats. Diuen que la situació d'aquest barri va provocar la *defenestració* de l'anterior regidor i que aquest és un tema al qual es mostra especialment sensible l'alcalde. No ho dubtem. Ni tampoc de la seva bona voluntat. En tot cas, però, els resultats fins ara no han estat gens brillants, i accidents com el que comentem donen peu a pensar que, en l'essencial, la situació no ha canviat.

Seria, però, massa simplista carregar tota la responsabilitat de la situació actual de Ciutat Vella a l'esquena de l'actual grup majoritari de l'Ajuntament. Cadascú té la seva responsabilitat, i la de l'Ajuntament és la més important perquè deté les possibilitats d'acció, d'execució. Però, ¿què s'ha fet de la comissió per lluitar contra les zones degradades impulsada per Unió Democràtica, la inoperància de la qual va ser una de les causes de la dimissió del president del seu comitè de govern, Francesc Borrell, precisament per dedicar-se a la lluita contra la marginació? ¿No és la pobresa, la degradació urbanística i la marginació social un total sobre el qual hauria d'existir un consens absolut entre totes les forces polítiques i socials? ¿Tan difícil resulta tirar endavant un pla de recuperació urbanística i social en què prenguin part activa no solament els partits polítics i les institucions, sinó les associacions de veïns i altres entitats cíviques? Perquè el que és evident és que, en una ciutat que es prepara per als Jocs Olímpics, que ha excel·lit, aquests últims anys, en el camp de l'urbanisme, que està vivint un moment d'indubtable recuperació econòmica, encara hi hagi tantes bosses de pobresa — i no només a Ciutat Vella —. Encara que la pobresa no sigui un tema per a una acció conjunta i eficaç, sinó un argument més per a la inútil retòrica de les desqualificacions polítiques.

Fi de mil·lenni

FER

◊ L'Ajuntament de Barcelona obirà una investigació per determinar les possibles responsabilitats en l'ensorrament de l'edifici de cinc plantes al carrer Tarrós. Fonts municipals reconeixen així que probablement hi hagué negligència tant per part dels propietaris per no executar l'ordre d'enderrocar l'edifici com per part de l'administració municipal al no fer-la efectiva i subsidiàriament.

L'edifici es trobava en estat ruïnós des de finals dels anys 50 i tanta i els veïns havien protestat cada vegada que veïns i línia acte administratiu de l'ajuntament dut a terme els serveis municipals d'urbanisme i va a estat declarar ruïnós l'edifici i donar als propietaris l'ordre d'enderrocar.

Entend en les tramitacions

L'entend en la tramitació i l'execució dels expedients de ruïna és un mal endèmic que poté del gran nombre de límits legals que s'han de salvar i que en els darrers temps veïns i propietaris han anat aplegant per la manca personal del departament municipal corresponent.

Fins fa tres anys, l'Ajuntament disposava d'un jurista dedicat exclusivament a tramitar expedients de ruïna al

L'Ajuntament busca els responsables de l'ensorrament del carrer Tarrós

Els propietaris de l'immoble i la manca de mitjans dels serveis municipals, possibles causes

ES VAN SER transferides a la Unitat Operativa de Licències i Instal·lacions Industrials, composta per dos advocats i un cap. Malgrat haver augmentat el volum de la seva feina, ordres d'habitabilitat. En total

nen als enderrocs. El pressupost sol rondar els vint milions de pessetes que han estat qualificats d'irrisoris per diversos tècnics en la matèria i que permeten tirar a terra únicament un o dos edificis cada any.

Finalment, les mateixes transferències de serveis als districtes han complicat la situació. Una mostra del desconcert que hi ha actualment en aquest tema és que ahir mateix un portaveu municipal va assegurar que les tramitacions d'expedients de ruïna van ser traspassades als districtes el mes de juliol passat mentre que tècnics de diversos districtes ho negaven en declaracions a aquest diari.

Per la seva banda, el regidor de Ciutat Vella, Joan Clos, va anunciar que s'ampliarà l'àmbit de l'Àrea de Rehabilitació Integrada on s'ha de realitzar un cens de tots els edificis que estiguin en situació de ruïna i es requerirà a la propietat i si

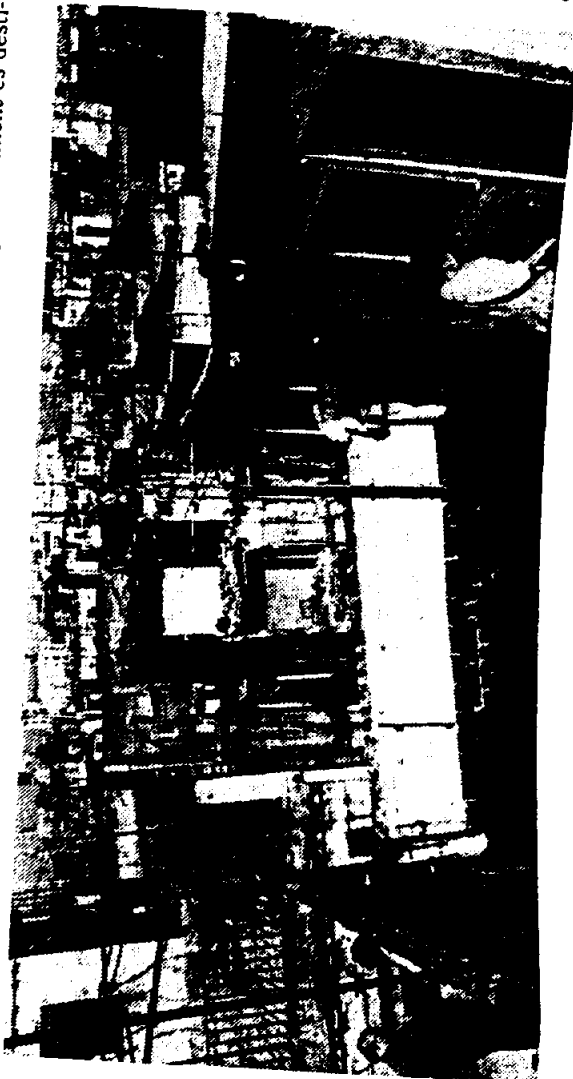
Prudenci Sánchez, dirigent veïnal del barri antic, va denunciar la "manifesta i tradicional inhibició de la Generalitat en aquests temes i la desorganització dels serveis municipals" i va demanar la realització d'una inspecció de totes les vivendes susceptibles

Els veïns del costat, també sense casa

◊ Les vint-i-quatre persones que van haver de ser desallotjades de l'edifici contigu al que es va ensorrar després que resultessin afectades les seves vivendes no podran tornar a casa. Un informe elaborat pels serveis tècnics municipals que avui serà presentat als veïns assegura que la finca podria caure i recomana l'obertura d'un expedient de ruïna.

L'Ajuntament està estudiant diverses possibilitats per realitzar els veïns que van des d'oferir una indemnització fins a trobar nous habitatges. De moment, l'Ajuntament els ha allotjat a la residència Gutemberg, al bell mig del barri del Raval, establiment que els mateixos veïns han qualificat d'inhabitable: "Els llits són de ciment i les mantes no es poden fer servir".

Prudenci Sánchez, dirigent veïnal del barri antic, va denunciar la "manifesta i tradicional inhibició de la Generalitat en aquests temes i la desorganització dels serveis municipals" i va demanar la realització d'una inspecció de totes les vivendes susceptibles

JOAN GUERRERO

El derrumbe pone en evidencia los problemas de Ciutat Vella

Ciutat Vella reclama un censo de edificios peligrosos tras los últimos derrumbamientos

La Asociación de Vecinos de Ciutat Vella de Barcelona ha exigido la realización inmediata de una inspección sobre el estado de las viviendas del distrito para poder establecer un censo de las que están necesitadas de una urgente rehabilitación o requieren su desalojo y derribo. La iniciativa, que no es nueva, fue planteada ayer por su presidente, Prudenci Sánchez, quien apoyó la demanda de un mejor trato por parte del Ayuntamiento a las familias de la finca número 10 de la calle de Terrós, desalojadas anteayer tras derrumbarse el edificio contiguo. Como ya informamos, anteayer hubo otro derrumbamiento, en la calle Sant Josep Oriol.

Los vecinos desalojados denunciaron el trato de que son objeto por parte del Ayuntamiento desde que abandonaron su vivienda. Estas ocho familias (25 personas en total) han sido alojadas en los apartamentos Gutenberg, en El Raval. Varios de ellos explicaron ayer que estos apartamentos, contratados por el Ayuntamiento para casos similares por expropiaciones o desalojos de urgencia, disponen de "camas de cemento" y mantas sucias para cubrirse.

Ayer mismo, según explicó Prudenci Sánchez, la Asociación de Vecinos hubo de pagar la factura de 34.500 pesetas que costó la comida de los afectados, ya que el Consejo de Distrito se negó a pagarla. Según Sánchez, a las tres de la tarde las familias alojadas desconocían dónde debían dirigirse para comer, y las asistentes sociales del Ayuntamiento recomendaron ir a un establecimiento público, cuya factura no fue asumida por el Ayuntamiento. Sánchez ca-

lificó de "humillante" la comparación de este caso con el de los vecinos de la calle Muntaner que, cuando hubieron de desalojar sus viviendas a causa de una bomba que hizo explosión en la planta baja de su edificio, fueron alojados "a pan y cuchillo" en el Hotel Presidente.

Para la Asociación de Vecinos, sólo la fortuna evitó que el derrumbamiento del lunes no causase víctimas mortales. Consideran que el derrumbamiento no es demasiado sorprendente, pues en los últimos cuatro años se ha tenido que desalojar seis edificios del barrio, y los vecinos han advertido sobre la peligrosidad de otros que aún están habitados. En el caso de la calle Terrós, los vecinos del último piso aseguran que, antes del derrumbamiento de la finca contigua, podían ver las estrellas a través de las grietas del techo.

Investigación

El Ayuntamiento anunció ayer que ha abierto una investigación sobre las causas del derrumbamiento para "delimitar responsabilidades, ya sean públicas o privadas". En lo que se refiere a los edificios que pueden ofrecer peligro, se afirma que se ampliará a zonas no incluidas en el programa de derribos del Área de Rehabilitación Integrada (ARI) el estudio y censo de los que estén en ruina.

Los servicios municipales han iniciado ya la valoración de los daños causados y estudian la posibilidad de que los vecinos regresen a sus domicilios. La operación puede prolongarse durante dos días y el Ayuntamiento se ha comprometido a garantizar el alojamiento,

Barcelona / M. V.

○ L'Ajuntament de Barcelona va traslladar ahir provisionalment els afectats per l'ensorrament del carrer Tarròs a un hotel que els mateixos veïns van buscar prop de l'Estació de França. El trasllat constitueix una mesura provisional i, mentre l'Ajuntament estudia la possibilitat d'oferir-los vivendes públiques o indemnificacions. Els veïns havien protestat per l'atorjament dels seus habitatges i demanaven que els propietaris dels edificis afectats paguessin els costos de l'atorjament i que l'Ajuntament facilités la gestió dels habitatges. Els propietaris dels edificis afectats van respondre que els costos de l'atorjament són dels propietaris i que l'Ajuntament no pot assumir-los.

Els afectats per l'ensorrament tindran pis

L'Ajuntament de Barcelona treu els veïns del carrer Tarròs del "meublé" on els havia allotjat

després que resultés afectada per la caiguda de l'edifici del costat. Ahir al matí, en una reunió en la qual van participar bombers, tècnics municipals i tècnics dels veïns, es va acordar que no es tornaria a

hotel a escollir. Els veïns van trobar una pensió digna prop de l'estació de França.

Pel que fa a l'allotjament definitiu, l'Ajuntament ha arribat a un acord amb els propietaris per fer-se càrrec de

cas el reallojament, oferint des d'indemnitzacions fins a vivendes de promoció pública en bones condicions.

Pel que fa a les possibles responsabilitats en l'ensorrament de l'immoble del carrer Tarròs, l'Ajuntament va

ció facilitada ahir pel DdB, segons la qual es responsabilitzava els propietaris per no fer efectives les ordres d'enferroc, encara que aquesta via podria topar amb el problema que el mateix consistori és el propietari d'un dels pisos.

El resultat seria una indemnificació que no hauria de ser subsidiada pel Govern central.

van corroborar la dificultat de delimitar responsabilitats i personals dins de l'Ajuntament ja que la lentitud en la tramitació d'aquests expedients es deu a una falta de personal endèmic.

El departament encara regeix el tramitar els expedients contradictoris de ruina ni an sols disposa d'un arquitecte assignat, sinó que ha d'utilitzar de manera rotativa els de la resta de les àrees per poder dur a terme les seves inspeccions. "El resultat ha estat que moltes vegades els arquitectes no acudeixen i les gestions s'entremetzen", expliquen les esmentades fonts.

La rehabilitació de les zones d'origen urbanístic més antic de la ciutat de Barcelona segueix sent la gran assignatura pendent dels governs municipals. Les cases cauen, les condicions de vida són pèssimes; és el gueto dels marginats.

Les solucions que s'han anat proposant tenen una llarga història. Des d'una operació clarament especulativa com va ser la Reforma portada a terme per l'ajuntament de la Lliga, fa setanta anys, amb l'obertura de la Via Laietana, fins a l'actualitat, hi ha més quantitats d'operacions de prestigi o de projectes benintencionats que de realitats constatables.

Lamentablement, el pla de rehabilitació vigent, l'ARI, porta camí d'entrar a formar part del capítol interminable de les bones intencions que ha presidit les actuacions públiques a la ciutat vella. Aquest ARI, que segueix uns plantejaments semblants als que el GATPAC va proposar durant l'etapa republicana, serà

segurament paper mullat. Dels quatre mil milions d'inversió pública proposats per aquest tema per l'any que ve, de moment ni la Generalitat de Catalunya ni l'Ajuntament n'han posat cap sobre la taula, i no seria gens estrany que no s'hi arribessin a posar mai.

SOM 5,9 MILIONS

Jaume Fabre

La ciutat vella, assignatura pendent

manera visible.

Caldrien dos-cents mil milions —el preu dels Jocs Olímpics— per convertir la Barcelona vella en una zona de la ciutat tan habitable com les altres. Caldria també que hi hagués un tracte especial que permetés superar els problemes de propietat i la lentitud administrativa. Tot plegat, un somni.

S'han fet, fins ara, algunes coses. Alguna petita plaça, dos centenars de cases noves. Però els problemes fonamentals persisteixen enmig d'una burocràcia gandula que no facilita gens les coses. Caldria un esforç molt més gran perquè les coses hi milloressin de

El conseller Laporte solicitará recursos y apoyo a la Comunidad Económica Europea a elaboración del mapa de la pobreza en Cataluña one al descubierto una cara distinta de la miseria

En los planes de 1988 se ultimará el mapa de la pobreza en Cataluña: la localización de las bolsas de miseria y las zonas para eliminarlas, bajo la guía de los planes de la CEE, cuyo concepto de pobreza rebasa la mera carencia económica. La Generalitat pedirá ayuda comunitaria a su política antipobreza, que cuenta en 1988 con un presupuesto de 411 millones, 300 más que en 1987.

Los primeros trabajos de elaboración del mapa de la pobreza en Cataluña indican la existencia de una "miseria", de la que la falta de recursos económicos es la penúltima consecuencia. Los estudios de la CEE que maneja la Comisión Europea han dado al concepto "pobreza" una definición más amplia. Entre otras causas se cita el paro, no tanto la carencia de ingresos que como por el desarraigo y los procesos de urbanización desplazan y desorganizan los centros de población, las redes familiares, la inmigración, la falta de cualificación laboral o el bajo nivel educativo y los militares se sitúan en el origen de los bajos niveles de ingresos que constituyen la antecámara de la "nueva miseria".

especialmente "qué hacen los pobres para afrontar su situación". En este sentido, especificó que están en proceso dos estudios sobre ayudas a familias deshechas en las ciudades de Girona y Barcelona. Estos fenómenos forman parte de la "nueva pobreza" actual, de la cual "se deriva la obligación de replantear nuevas políticas sociales y de formular nuevas medidas", según un informe del Departament de Sanitat.

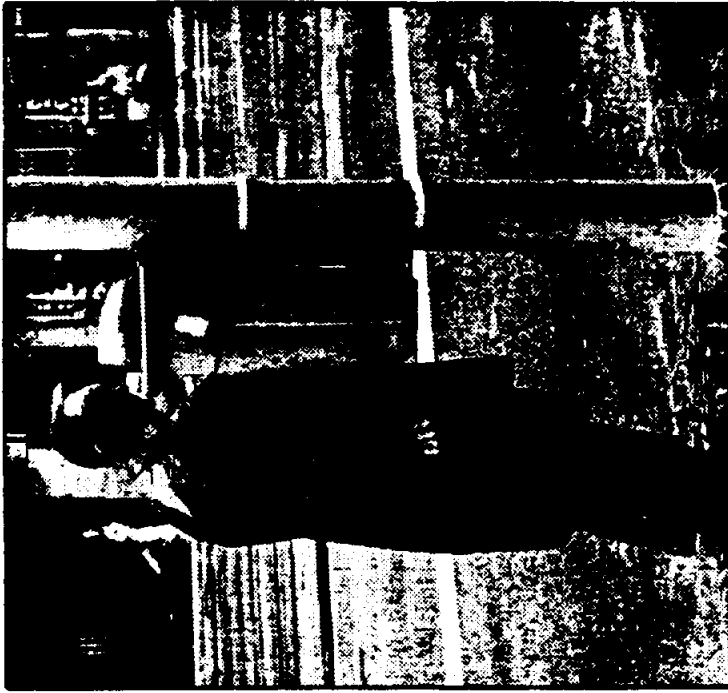
Actualmente, la comisión asesora del mapa confecciona un cuestionario que se aplicará en cerca de 250 puntos de Cataluña. Las respuestas permitirán realizar un primer balance sistemático del actual estado de la cuestión y examinar las iniciativas contra la pobreza que ya están en marcha.

"No es novedad decir que es la ciudad de Barcelona y su entorno la que concentra la mayor parte de bolsos de situaciones marginales de Cataluña", dijo a este diario el conseller de Sanitat, Josep Laporte. Insistió en que no se trata de una cuestión política —lo fue, y de primer orden, en la pasada y municipal "batalla de Barcelona"— ni una cuestión "de proporcionar ayudas personales. Es mucho más amplio".

Uno de los objetivos del Mapa es facilitar "la integración de la política contra la pobreza de la Generalitat en la segunda fase del programa europeo, recuperando terreno respecto a la primera fase". La CEE desarrolló la primera fase entre 1952 y 1972, año que concluyó con una evaluación de los estudios y programas desarrollados. El esquema de aplicación de planes antipobreza comienza en la Comunidad Económica Europea y llegará a los ayuntamientos a través del Departament de Sanitat, explicó el conseller.

Al respecto, Laporte señaló que "la pobreza espiritual y la pobreza material están muy relacionadas. Esto es lo más visible. Pero en nuestros días, y en Cataluña, la pobreza no es igual a hambre. Hay hambre en Etiopía y Bangla Desh, pero no aquí. Los índices de tuberculosis y de desnutrición son insignificantes y, además, van a la baja".

Para el conseller, "hay en Barcelona, en Ciutat Vella, una pobreza más escandalosa y soterrada: la de los ancianos que viven con pensiones reducidísimas, en condiciones domésticas muy deficientes".

La "nueva pobreza" no sólo se mide por el nivel de renta

La pobreza no es sólo un problema urbano "si entendemos la pobreza en sentido de privación social. En los núcleos rurales es seguro que no hay hambre, pero su pobreza es su distancia respecto a los servicios sociales y las manifestaciones culturales ocasionados por la baja densidad y la dispersión de la población".

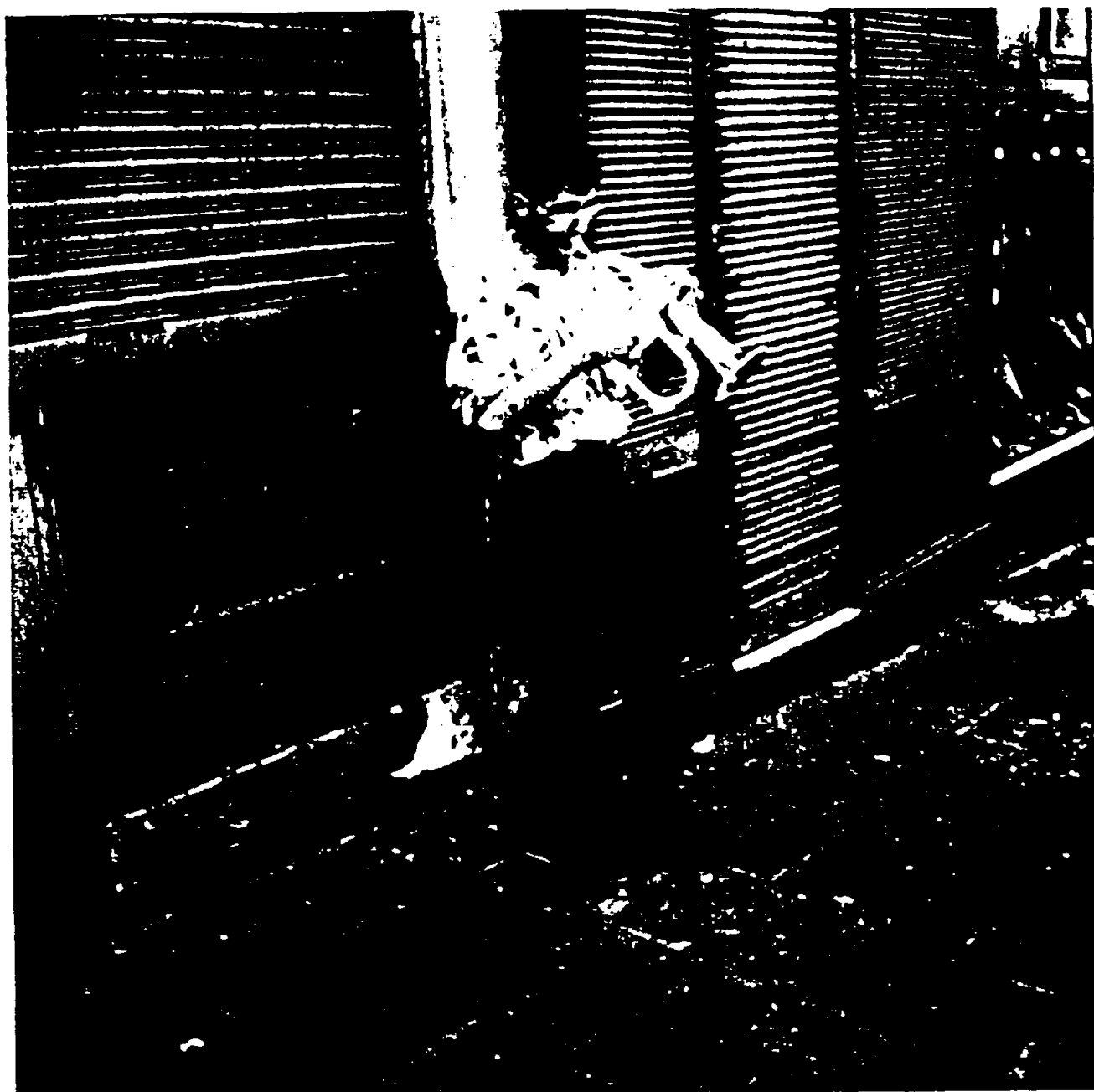
Las líneas maestras de las futuras acciones antipobreza se articularán en tres grandes bloques, bien

distintos a la prestación de ayudas individuales: mejora de conocimientos, competencias y posibilidades, a través de la educación y las mejoras en sanidad y vivienda; refuerzo de las relaciones sociales entre integrantes de la misma zona o barrio; mejora de la estructura y la manera de ofrecer prestaciones sociales por parte de la Administración pública.

ANTONI MARIA PIQUÉ

Esos otros barceloneses

El barrio antiguo de Barcelona es un mosaico de tipos y personajes curiosos. La picaresca, la miseria y el colorido están a la vuelta de cada esquina. Pero todos ellos, los protagonistas, son ciudadanos de pleno derecho, ellos, a pesar de su marginación son esos otros barceloneses.

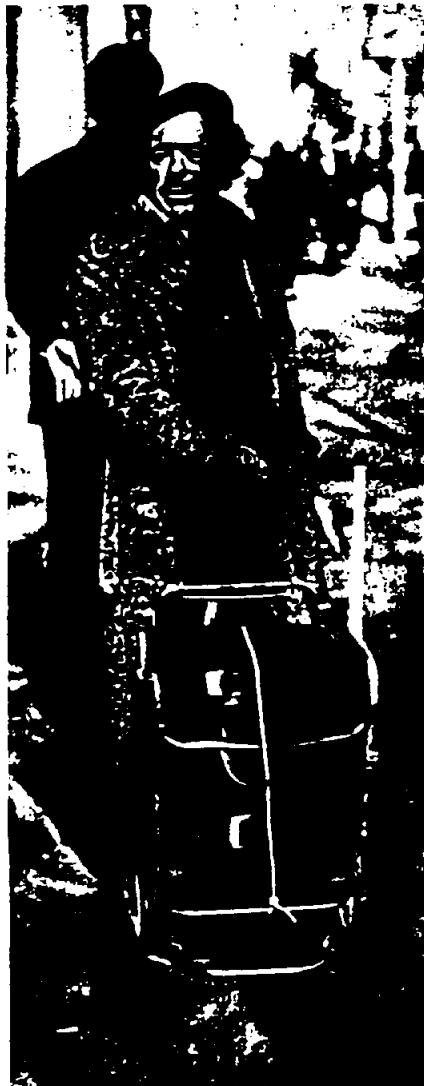

● LA PIETAT. SU COCINA ES SU REFUGIO

● UN VAGABUNDO. SU CASA. EL BARRIO.

● EL «DIABLILLO». TODO PUEBLO
TENE SU «TONTO». Y TODO
BARRIO SU BORRACHO

● ES LA PUERTA DEL ANGEL. UN NIÑO EXTASIADO ANTE UN TITERE

● ANCIANS DEL BARRIO VIEJO FORMAN OTRO COLECTIVO MARGINADO

● UNO DE LOS MUCHOS RECOGEDORES DE CARTONES TODA UNA FORMA DE VIDA

● LA TRAPERÀ BASIL O LA MULTINACIONAL DEL CARTON

> El consell de ministres elebrat ahir va aprovar un reial decret sobre mesures de finançament d'actuacions properes en matèria de vivenda que causarà polèmica perquè elimina una bona part de les ajudes que hi havia fins ara per la rehabilitació.

Així, en el reial decret no s'inclouen determinats ajuts que fins ara s'adjudicaven als particulars per rehabilitar les cases existents dins les àrees de rehabilitació integrada (ARI). Es tracta de zones degradades on es coordinen les actuacions de les diferents administracions tendents a refer el patrimoni urbanístic.

L'alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall, va dir ahir que el reial decret posava concretament en perill la rehabilitació urbanística de Ciutat Vella.

A més de Barcelona, Olot, Girona, Sabadell i Mataró han aconseguit que una part del seu terme sigui declarat per la Generalitat àrea de rehabilitació integrada. Lleida i Vic, entre d'altres ciutats, també han tramitat la sol·licitud i és probable que aviat se'ls adiqui aquesta qualificació.

grossos inferiors a dues vegades i mitjana el salari mínim interprofessional, menys d'1,5 milions de pessetes. En aquests moments, tenen dret a aquestes ajudes a fons perdut les famílies amb ingressos inferiors a tres vegades i mitja el salari mínim.

Un dels incentius més efectius, les subvencions fins al 7% del tipus d'interès dels crèdits a què tenen accés els propietaris d'immobles i vivendes poc habitables que endeguin

obres de reforma o de substitució, també desapareix.

La Generalitat també arbitra ajuts a fons perdut per les obres que es realitzen a les ARI i els ajuntaments afectats estudien la possibilitat d'eximir del pagament de determinats impostos municipals els propietaris o il·logaters que s'acullen als beneficis de la normativa que regula la porteció de les àrees immobiliàriament degradades.

Un reial decret del 1982,

La rehabilitació de Ciutat Vella, en perill

L'executiu espanyol limita els ajuts que s'atorguen a la remodelació d'habitatges antics

millorat per un segon que es va promulgar l'any següent, va crear les àrees de rehabilitació integrada. Aquestes havien de constituir un instrument més per "posar remei a l'escassa atenció que fins ara s'ha donat als aspectes de manteniment i millora del patrimoni residencial i urbà existents".

Pasqual Maragall va advertir ahir del perill que corria la rehabilitació dels nuclis antics amb el nou decret, encara que va reconèixer que els fons destinats als diferents tipus de rehabilitació s'havien utilitzat malament en molts casos, circumstància que, segons ell, no justifica a la decisió del govern.

Als pobles de Catalunya cada cop hi ha més cases rehabilitades. L'heixen ufanoses les seves façanes repicades i els barcelonins que en són propietaris ensenyen amb orgull a les amigues aquelles que els anteriors propietaris la tenien emblanquinada. A aquella llar de foc que ara apareix neta de suge i amb el marc de la campana tot envernissat. També als barris residencials de la ciutat es rehabiliten antigues torres i xalets adquirides pels nous propietaris.

Són rehabilitacions que es fan amb ajudes oficials. Són cases que en molts casos han estat comprades per alts càrrecs de l'administració, executius i funcionaris que tenen a prop les fonts d'informació sobre totes les possibilitats de rebre subvencions.

Mentrestant, la rehabilitació dels barris antics topa amb dificultats insalvables i els habitatges han prosseguit el seu lent procés de degradació sense que les subvencions oficials hagin suposat

res més que algun petit gra de sorra.

Les ARI (àrees de rehabilitació integrada), creades per un reial decret el setembre de 1983, van ser una esperança. Semblava que es feia un pas decisiu per regular les ajudes a la rehabilitació als barris vells. A Catalunya, els ajuntaments de Barcelona, Mataró, Olot, Sabadell i Girona han

obtingut de la Generalitat, a vegades amb demores, la declaració d'ARI per als seus barris vells.

Però quan les ajudes podien començar a arribar, el consell de ministres d'ahir no va incloure, en el pla de finançament d'ajudes a l'habitatge dels propietaris, les subvencions a fons perdut a les obres de rehabilitació a les ARI, que fins ara podien arribar a ser de fins el 35% del valor total de l'obra i constituïen una possibilitat per als grups socials més marginats de beneficiar-se de mesures de dignificació de la llar.

Ja és ben veritat aquella dita popular que suggereix que si la merda tingüés valor els pobres naixerien sense cul.

SOM 5,9 MILIONS

Jaume Fabre

Rehabilitacions ben particulars

5	2	0	2	0	7
6	0	0	0	3	0
7	0	0	0	0	0
8	0	0	0	0	0
9	0	0	0	0	0
10	0	0	0	0	0
11	0	0	0	0	0
12	0	0	0	0	0
13	0	0	0	0	0
14	0	0	0	0	0
15	0	0	0	0	0
16	0	0	0	0	0
17	0	0	0	0	0
18	0	0	0	0	0
19	0	0	0	0	0
20	0	0	0	0	0

Els pobres

Joan Tudela

Cal parlar-ne, ara que ve Nadal. Hi ha uns coneguts versos de Salvat-Papassit, que comencen recordant el fred de la nit i la simbomba fosca, i acaben parlant-ne: «Demà posats a taula oblidarem els pobres —i tan pobres com som—. Jesús ja serà nat. Ens mirarà un moment a l'hora de les postres, i després de mirar-nos, arrencarà a plorar». Els pobres els hem mitificat. Amb el cristianisme, que a les benaventurances evangèliques proclama: «feliços els humils, perquè posseiran la terra». Amb el marxisme, que al Manifest Comunista afirma que amb la revolució «els proletaris no hi tenen res a perdre, llevat de les cadenes; hi tenen un món a guanyar». Amb els contes, com el de la Ventafocs. Amb les cançons, com una que jo sentia quan era petit, i que feia: «sóc pobre i no envejo la vida del ric, perquè me la passo molt més divertit...» I no. La penúria no en té res, d'èpica. L'austeritat dels militars o la pobresa voluntària dels monjos no té res a veure amb la misèria.

Hem de ser solidaris amb els pobres? És clar que sí. Però sense fer-los la mala passada de mitificar-los. Si fos cert que els pobres són éssers meravellosos, la pobresa seria una ganga, i no ho és. Benvingudes, doncs, totes les iniciatives per combatre la pobresa; però sense perdre de vista que els pobres no són pas gent encantadora que té la mala sort de patir una gran escassetat de béns, sinó que, en general, són tipus impresentables, precisament per culpa de la misèria en què viuen. Ettore Scola, director de cinema italià, va realitzar una pel·lícula sobre el lumpenproletariat i va tenir el valor de titular-la: *Bèsties, bruts i dolents*. Aquesta és la veritat. La resta és literatura.

Filosofia de la pobresa

Francesc Candel

Analitzant aquesta filosofia, desitjariem desfer el possible equívoc que pot engendrar una concepció de la pobresa basada únicament en la dimensió econòmica, i oblidar els greus i complexos aspectes socials que el mateix concepte de pobresa comporta. No valen els reduccionismes economicistes, parlant de la pobresa, ja que ser pobre evoca una falta de recursos de tota índole, des de l'absència de mitjans propis per enfrontar-se a la situació de manca, fins a la mateixa pobresa d'estímuls personals per, almenys, protestar o posar en dubte les pròpies contradiccions de la realitat; des de l'absència de poder a tots els nivells, fins a la incapacitat com a grup d'assumir una consciència col·lectiva que possibiliti arribar a fer o constituir un front comú; des de la despreocupació absoluta per situar-se davant la vida, fins a l'adopció de models de consum en gran manera imitatius; des de...

El pobre, a causa de la mateixa realitat que l'envolta, es troba alienat per la seva pròpia situació. D'aquí ve el seu fatalisme, la seva incapacitat ancestral de jutjar la situació i el cercle viciós en què es troba, tot això condicionat per la mateixa cultura ambiental nascuda a l'ombra dels fets que emmarquen la realitat de la seva condició...

INTERVENCIONS A LA RÀDIO:

- PACO CANDEL : 4 febrer 1987, Ràdio 4, prog. "Barcelona Oberta" unitat mòbil. (20 h.)
- JOAN GOMIS : 2 març 1987, Catalunya Ràdio, prog. "El matí" (11 h.)

ENTREVISTA A PACO CANDEL.- PROGRAMA "BARCELONA OBERTA"

Local de recollida, carrer Rec Comtal. 4 de febrer de 1987.
Unitat mòbil de Ràdio-4. Locutor present : Vicenç Sanclemente.
Montserrat Minobis fa les preguntes des de l'emissora.

M.M.: Com ho tenim això a la mòbil?

V.S.: Acaba d'arribar un ciutadà molt conegut, però que també parteix d'uns orígens molt humils, concretament del que era Can Tunis. Ha arribat Paco Candel aquí a solidaritzar-se amb els membres de l'Associació de Veïns del Casc Antic. Paco, per què encara són necessàries aquestes campanyes?

F.C.: Doncs mira, perquè hi ha gana, com diu l'eslògan. O sigui, de cop i volta -no de cop i volta, ja fa temps que estic explicant que a Espanya està patint molta gent pobre i que a les grans ciutats, en aquest cas concret Barcelona, sembla que a Madrid encara més- hi ha molta mendicitat, i que no té tant "cuento" com diu la gent, sinó que d'alguna cosa han de menjar, i aquí la polèmica de si s'ha de donar almoïna o no. Jo el que crec és que aquesta campanya Aquí hi ha gana, a part de denunciar el que ha passat al Casc Antic, que veritablement n'hi ha, de casos greus, hi ha unes bosses de misèria a molts llocs de la ciutat i de l'extraradi; i a altres ciutats que no són Barcelona hi ha casos semblants, i les estadístiques podrien dir-ne quantes. Però a mi em sembla que allò que importa d'aquesta campanya és que és una conscienciació cap a la gent de dir : "No és el que ara recollim i després s'ha acabat la història, no. És que això ha de ser el principi d'un ajut continuat en el qual participin, potser, els organismes oficials i que això s'encamini cap a algun lloc". O sigui, el que aquesta gent fa voluntàriament, crec que ha de cuallar.

V.S.: Montserrat?... Jo et volia comentar a tu i també a en Paco si aquesta campanya no sembla que agafa un caire potser sensacionalista o... si això és només per cridar l'atenció o és perquè tingui la seva resposta després en uns pressupostos i en la resposta de l'administració.

P.C.: De sensacionalistes no, perquè si no se n'ha assabentat gaire gent, sembla... vull dir, els mitjans de difusió no s'hi han bolcat a sobre. Han sortit unes notícies a la premsa, de vegades molt curtetes. Algun, l'AVUI, ha fet un reportatge extens, però la gent llegeix escassament. Per la ràdio no sé les vegades que han sortit, però a la tele, que és la gran difussora, no han sortit massa. Llavors suposo que no ha arribat a tanta gent. En la meua zona estic segur que no se n'ha assabentat ningú que això existeix.

M.M.: Paco...

F.C.: Digues!

M.M.: No podria ser una mica que aquesta societat de consum en la qual estem immersos, de la qual en formem part tant si volem com si no volem, tant si ens agrada com si no ens agrada, se sent de vegades molt més motivada per aquelles coses que són una mica més lluny de casa seva que no pas per aquelles que té al costat mateix?. I ara mateix estava pensant que quan es fan campanyes d'aquest tipus en solidaritat amb Etiòpia, o amb altres indrets o amb Sud-amèrica o Centre-amèrica, la gent té una resposta molt immediata i bastant més sorollosa que la que tenen en aquests ^{momenta} al Casc Antic.

P.C.: No, però jo continuo insistint que si la gent se n'assabenta, en farà cas. Perquè, vull dir, això del Tercer Món, per exemple, té més literatura, té unes fotografies, i unes fotografies horribles...

M.M.: I això sempre comou més, oi?

F.C.: ...però d'aquí també es podrien fer fotografies de les pensions on dorm la gent de qualsevol manera, dels menjadors públics, d'aquests llocs on va la gent a fer cua...

M.M.: Però aquestes coses no es poden explicar, Paco!

F.C.: Per què no es poden explicar?

M.M.: No ho sé... Sembla que a les administracions no els agrada gaire ensenyar aquestes coses o que s'ensenyin...

F.C.: Ah!, però que es foti l'administració! A mí que m'expliques!

V.S.: Facó, al que era abans Can Tunis, el que ara es diu la Zona Franca, tu creus que encara hi subsisteixen, aquestes situacions?

F.C.: Bé, allò és molt gran i té racons. No sé si deu estar com aquí, al Casc Antic. Allò ha canviat molt. No és el mateix. Ha desaparegut el barraquisme d'altre temps, però és un barri obrer i hi ha molt atur, i l'atur és el que genera tot això. Sí, en el fons de la veritat és això. És que hi ha molt atur, hi ha molta gent que està entrant en el viatge sense retorn. I aquesta persona que es queda sense feina, que passa un any i para de cobrar el subsidi, i que no té on anar i comença a anar a un menjador, i de cop i volta comença a demanar, ell mateix s'adona que ja no tornarà a ser una persona normal. Llavors es farà una reconversió industrial una altra vegada, cosa que suposa molta més gent a l'atur, molta més gent a la misèria i molta més gent en això de Aquí hi ha gana. El que passa és que després vénen les estadístiques i et diuen que la vida no ha pujat un 8,10 sinó un 8,03, que per això no hi ha tanta gana. I llavors jo... mira, a mi... L'altre dia un estudiant li va contestar al Delegat del Govern quant als números que li donava, que hi ha mentides, grans mentides i estadístiques... és veritat!

M.M.: Es veritat, és veritat! Això no... no es pot amagar.

V.S.: Sembla que no hi ha solució per aquest primer pas cap a la misèria des que la persona es queda sense feina al primer temps, que va buscant l'ajuda de tothom, no hi ha cap solució.

F.C.: Però n'hi ha d'haver, de solució. Perquè, vull dir, o són tants pobres que no es pot remeiar, o no en són tants. Llavors és una vergonya que això no es remei. Vull dir, primer també que busquin els números de gent que hi ha, etcétera. S'està posant remei. Per exemple, la gent captaire, que demana almoïna, ja sap els trucs per sobreviure. Però com que també hi ha aquesta campanya que diu que no s'ha de donar almoïna perquè això augmenta la mendicitat, vull dir... aquesta gent de què viu?. No només ha de viure d'un menjar que li donen aquí i d'un entrepà que li donen en un altre lloc, i d'anar a dormir a l'alberg. També té dret a prendre's una copa o jo què sé!.

M.M.: O anar al cinema, si molt...

F.C.: Al cinema, si no van gaire ben vestits no els admeten.

M.M.: O a un concert, diu en Xavier Olivella...

F.C.: Jo vaig estar menjant al menjador del carrer Canuda, que és on va la gent potser més miserable en l'aspecte aquest no menyspreable de la paraula, sinó de la indumentària. Hi havia un alcohòlic que parlava amb una noia de 29 anys que anava tota bruta i tal, i la noia havia recollit uns diners i va invitar l'altre a anar al cinema. I de cop i volta li va dir allò tan trist: "si no ens deixaran entrar!".

M.M.: Em sembla que després d'això ens queden poques paraules, perquè és tan gràfic... això que ens acabes d'explicar, Paco, que ens deixes un xic desarmats, la veritat sigui dita.

F.C.: Jo no vull deixar desarmat a ningú...

M.M.: Però és que és important dir les coses tal com són. I això d'ara és posar-nos davant d'una evidència que la tenia a prop però que ens costa de voler assumir-la.

F.C.: Després també hi ha una burocràcia excessiva en l'administració. Vull dir, un ajuntament en els seus serveis socials té un metge per pobres, un psiquiatra per pobres... o sigui que té cinc o deu persones que es "cuiden" del pobre i que cobren els seus sous; llavors el que falta és el pobre. Això és la caricatura, però més o menys...

V.S.: Montserrat, jo potser voldria incidir preguntant a la Pilar Mercadé com ajuda la Generalitat aquesta campanya i com ha ajudat l'Ajuntament.

M.M.: Si et sembla, deixem-la per a la pròxima connexió, aquesta pregunta, perquè en Joan Jover s'està preparant de fa estona i en tot cas seria bo de saber com van les coses pel que fa referència a aquest augment possible de tarifes en el transport públic..

(...)

V.S.: Si haguessis de titular, i si haguessis de fer uns paràgrafs d'un article denunciant aquesta situació, com, potser, el titularies?

F.C.: Però si el títol millor ja l'ha trobat la gent d'aquí: Aquí hi ha gana!. Més bon títol que aquest ja és impossible!. Jo sóc un literat que em "rondeixo"...

V.S.: Ferquè sembla que aquest periodisme o aquesta literatura social, o barraquista, diguem-ne, que van iniciar o van portar a terme alguns companys nostres, sembla que no està gens de moda, diguem, dins dels nous corrents literaris.

M.M.: És clar! És que les coses canvien, les coses passen, i allò que deiem fa una estona : que malgrat l'evidència, ens costa d'assumir aquesta evidència; que, per tant, ens és molt més fàcilment assumible aquella que és distant que no pas aquella que ens és pròxima i que ens afecta i ens fa mal als ulls... per què no?

V.S.: Paco, tu no t'has passat a la modernitat, diguem?

P.C.: Jo sí que tinc un estil modern literari quan escric, perquè és molt contundent. Hi havia hagut la misèria de la barraca, del barraquisme, que això ha quedat una mica de costat. Però avui estàs llegint que a la Perona encara hi queda un residu de barraques de gitanos, i que hi han arribat més gitanos i han començat a fer les seves barraques i tot. Aquestes coses sempre continuen existint. Aquí el què passa en aquest moment és que cada vegada hi ha més pobres, i la gent que té diners, un sector de la població, hi haurà gent amb més diners. Vull dir, la societat està muntada amb una capa al damunt de gent rica i una capa a sota de gent molt pobre i enmig, com un entrepà, una classe que abans vivia del treball però que ara no. Llavors aquesta gent, la majoria, estan caminant cap al sector de la misèria i els altres s'espavilen i van cap amunt, als que tenen diners, perquè hi ha gent que està guanyant molts diners en aquests moments. I avui hi havia un article molt interessant a El Periódico, de l'Enric Sopena, que explica com els bancs estan treient molts beneficis, les Caixes d'Estalvi també, com la Borsa està pujant i com les noves empreses estan millorant amb la nova tecnologia. Però això a costa...

M.M.: Però això és una conseqüència, claríssima, del capitalisme, Paco!

P.C.: Però això és a costa que en aquests moments cada vegada hi ha més gent que estan patint les conseqüències dels altres que s'estan enriquint. I aquesta gent es tapanà les orelles i no voldrà saber aquestes coses. Hi ha escriptors que parlen d'això i acaben per dir-te : "bé!, vosté ja ens té farts de tant parlar d'aquestes qüestions", i et fan un clixé, diuen que ets reite-

ratiu. Però jo no sóc reiteratiu. Si la cosa s'acabés, pararia de parlar-ne. Com que no s'acaba, doncs en parlaré.

M.M.: I tant de bó puguis continuar parlant en aquests termes, denunciant aquestes coses durant molt de temps, Paco.

F.C.: Doncs..., em sembla que per desgràcia haurà de ser per molt de temps, perquè això no té perspectiva. Ara, el que continuo insistint que és bonic és el que han fet aquesta gent d'aquí, d'aquest barri, que estan intentant desesperadament conscienciar la població del que està passant. I si la gent en prengué consciència, una altra qüestió seria!

(...)

INTERVENCIÓ DE JOAN GOMIS, President de "JUSTÍCIA I PAU",
en el programa "EL MATÍ" de Catalunya Ràdio, presentat per
JOSEP CUNÍ. 2 de març de 1987.

J.C.: Senyor Gomis, bon dia i bona hora.

J.G.: Bon dia.

J.C.: Què en pensa vosté, d'això que acabem d'escoltar?

J.G.: Sí, realment és una cosa que han fet molt bé, perquè reflecteix molt exactament el dramatisme d'aquesta situació. Jo he sentit algú, no diré ara quí, però, en fi, persones molt conegudes de la nostra societat que discutien si realment tenia gana, aquesta gent, o no tenia gana. És a dir, si aquesta campanya que s'ha anomenat Aquí hi ha gana és veritat. Jo els vaig dir: "Això gai rebé és una cosa semàntica. Demaneu a aquestes criatures si tenen gana i deixeu-vos de complicacions o precisions.

Em sembla que això és un crit d'atenció. I en definitiva aquesta campanya de l'Associació de Veïns és un crit d'atenció, un toc d'atenció a tota la societat, a tothom. A tots.-tots hi tenim alguna cosa a veure i no solament^a la societat sinó a tots els representants legals de la societat, és a dir, al nostre Govern i a la nostra Administració Local. Jo crec que malhauradament s'havia de fer, aquest crit d'atenció. Ja ha aconseguit que hi hagi gent que se'n preocupi i és qüestió de continuar perquè tot això acabi i no continuï d'aquesta manera inhumana o totalment contrària a aquests principis que tots, siguem de l'opinió que siguem, diem que hi creiem.

(...)

J.C.: Senyor Gomis...

J.G.: Bé, jo vull dir dues coses. Jo comprenc molt bé el que diu el company i amic de l'Ajuntament, però he de dir que a mí personalment no em convenç, no m'acaba de convèncer. Però, perquè quedi clar, he de dir que em sap molt greu que la Generalitat, segons sembla, no assisteixi aquesta nit al debat (...) que no pot ser, que hi ha d'assistir algú, a aquest debat, que han de tenir algú per portar-hi i que no tots estan ocupats. I vull afegir, que encara que ho comprenc, donen una impressió més aviat lamentable per als que no som de cap partit, i suposo que

per als que són d'un partit, que més aviat tendeixen els uns i els altres a donar la culpa als altres. Més aviat haurien de dir : "nosaltres hem fet bastants coses" -és cert, Generalitat i Administració Local fan força coses per als serveis socials dels marginats- "però no hem fet tot el que podriem fer". Com tots no ho fem, com la societat no ho fa. Reconèixer això i tractar de posar-se d'acord, perquè sinó, si s'estan passant la pilota els uns als altres, la cosa no s'arreglarà.

AJUNTAMENT.:

(...) No se si se'n despenia de les meves paraules...

J.C.: Sigui com sigui la conscienciació ha de ser generalitzada. Jo abans volia fer-li una pregunta molt concreta al senyor Gomis, perquè la prèvia ja l'ha feta vostè ara quan ha dit : "Aquells que no som de cap partit". Vostè, quan analitza el fet que abans denunciava la senyora Maite Sorribas, que precisament una campanya com aquesta hi hagi hagut algú que l'hagi volguda polititzar, a vosté que és president d'una entitat que està per damunt de les tendències polítiques com és Justícia i Pau...

J.G.: Tots reaccionem des del lloc on ens estem i, en fi, no cal donar-hi més importància, però és lògic una mica, que cada partit quan veu que apareix alguna iniciativa o algun moviment que els pugui perjudicar busqui qui en són els responsables. Em sembla, doncs, que és veritat que l'Ajuntament, és a dir, algunes persones amigues meves, havien més o menys acusat que això estava mogut per gent més o menys de Convergència i Unió. I sé també que personatges molt importants de la Generalitat preguntaven : "Qui hi ha al darrera d'aquesta campanya?". Doncs no hi ha ningú. Hi ha alguns ciutadans, suposo que d'algun partit o de cap partit, que estan preocupats per aquest problema, i que tots haurien d'anar treballant conjuntament. Jo comprenc molt bé que hi hagi partits diferents a la societat. Hi ha diverses ideologies i diversos interessos i hi ha d'haver partits. Està molt bé que hi hagi partits i són diferents. Però davant de prioritats tan importants com aquesta, d'aquesta nena o aquesta senyora gran...que tenen gana, em sembla que les diferències de partit haurien de passar a segon terme. Hi ha una prioritat i aquests s'haurien de posar d'acord en tot el que poguessin. Posar-se d'acord i

treballar; fer un pla comun. Jo fa mesos que estic demanant a la Generalitat i a l'Administració Local: " Feu un pacte, un pla social conjunt per coordinar i potenciar les vostres ajudes". I de moment només una minoria m'ha contestat que sí. Espero que vagin veient que és necessària aquesta col.laboració.
(...)

J.C.- I tan de bó que aquesta iniciativa dels amics i de l'Associació de la Ciutat Vella serveixi perquè vagin florint flors d'aquestes , que conciencin la societat catalana en relació a tota Catalunya.

Marta

Corribes.- No sé. Nosaltres parlem del Casc Antic, que és la nostra realitat . Però als barris, les ciutats i els pobles que tinguin aquesta mateixa realitat i es vulguin organitzar i organitzar alguna cosa, nosaltres estem oberts a explicar-los com hem fet la campanya i una mica com s'ha ordenat tot això... Vull dir...

J.C.- Jo no vull pas respondre perquè em sembla que no es tracta de defensar-se sinó de reconèixer que tothom té les seves responsabilitats. Em sembla que la conclusió per a mi és aquesta: que aquest crit d'atenció que representa aquesta operació sigui escoltat per tots, perquè tots, tant les institucions com les persones, puguem fer-hi alguna cosa.

Ajuntament.- No, només dir : d'acord que l'Ajuntament no és que pugui dir , com deia l'última trucada que ara es posarà a fer, (Miquel Conilloty) -que em sembla que no seria exacte ni just, dir això- I dir doncs que la via de diàleg que arran d'aquesta campanya s'ha organitzat continuarà sent exactament igual.

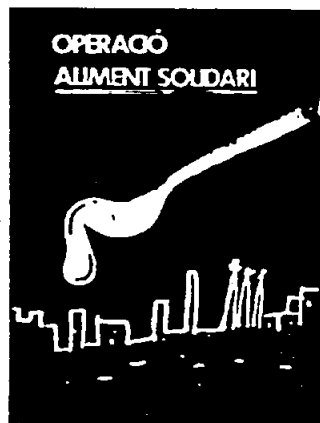
AQUÍ HI HA GANA!

OPERACIÓ ALIMENT SOLIDARI

DEBAT OBERT

MARGINACIÓ I CIUTAT VELLA

dilluns 2 de març - 8 vespre. C/ Mercaders, 32

Taula:

Paco Candel
Teresa Pàmies
Joan Gomis
Joan N. Garcia Nieto
Ajuntament de Barcelona
Generalitat de Catalunya
A. V. Casc Antic

Modera:

Josep Martí Gómez

ASSOCIACIÓ DE VEINS DEL CASC ANTIC

INTERVENCIONS DEL DEBAT AL TEATRE DE LES JAVERIANES:

- TERESA PÀMIES , escriptora.
- JOAN N. GARCIA NIETO , sociòleg, fundador d'Acció Solidària contra l'Atur.
- PACO CANDEL , escriptor.
- JOAN GOMIS , president de Justícia i Pau.

(Per l'Ajuntament intervingué Ramon Nicolau - coordinador de S.S.- Per la Generalitat Jaume Nualart - director general de S.S.- I per l'Ass. de Veïns el president Prudenci Sánchez.)

Presentador:

Després d'haver sentit la veu dels representants de la Generalitat i de l'Ajuntament, sentim ara la veu d'una escriptora: Teresa Fàpies té la paraula.

T.F.- Bé, potser alguns es preguntaran què hi fa aquí una escriptora que viu a l'Eixample i que no passa gana. Però és que jo crec que no cal viure al Barri Antic per saber el que passa en aquesta ciutat, quan un té un interès per saber el que passa. Em considero part de la societat civil i aquesta societat civil és constantment convocada pels poders establerts -poders democràticament establerts, ho tenim en compte- demanant-li iniciatives, demanant-li, sobre tot, sacrificis. I jo penso que aquesta campanya iniciada per l'Associació de Veïns del Casc Antic és una demostració que aquesta societat civil existeix, que té ganes de demostrar que té iniciatives, que no està desmobilitzada, -com generalment diuen- i que està disposada a recordar a les institucions, a les nostres institucions democràtiques, que hi ha problemes que no es volen veure, que s'amaguen darrera de tot un seguit de festivals i saraus i d'obres monumentals i luxoses, però que hi ha problemes essencials que no estan resolts. Jo penso que és una gran cosa i que les institucions i els poders establerts han d'estar agraïts a iniciatives com aquesta de l'Associació de Veïns del Casc Antic. Naturalment que la caritat no resolt els problemes. Això a mí m'ho diu molta gent: "Ai tu, sembla mentida tu, una revolucionària com tu i estàs posada en coses de caritat!"

Jo no crec en la caritat com a solució dels problemes socials i, a més, no sols no hi crec sinó que penso que he demostrat que el camí és un altre. Però encara crec molt menys en la indiferència. Això sí que no dóna res. I penso que el que fa... quan vaig anar a veure els baixos del cine Triomf i vaig veure tota aquella joventut, ordenant tot el que anaven rebent: el sucre, l'arròs, l'oli i veia aquella il·lusió amb què treballaven aquells nois i aquelles noies, encara que només fos per això, em sembla que cal creure en la caritat i que és una

caritat revolucionària no adormidora ni desmobilitzadora.

Naturalment, aquí el representant de l'Ajuntament ha demostrat que de totes maneres tenen en compte aquestes coses. I està bé que siguin així, faltaria més! Però clar, és un problema econòmic que no arriba a resoldre tots els problemes que hi ha de marginació i pobresa. També és veritat!

Quan parlen de les coses que ens falten, en Felipe González deia l'altra dia al Parlament: "es que no nos salen las cuentas" Bé, jo crec que els comptes han de sortir perquè hi ha coses potser, que es gasten a Barcelona, a les quals es dedica una mil·lionada. (...)

Bé, aleshores, jo torno a seguir el meu fil, hi ha tota una sèrie de despeses... ara diuen que s'ha posat de moda "lo lúdic" oi?, però s'abandonen coses com aquestes que tenim al Casc Antic. I, aleshores, si hi hagués una administració més equilibrada, si es tingués en compte les prioritats socials, potser sí que sortirien els comptes.

Per què no s'intenta?

Jo crec que això ^{ha} d'alertar les nostres institucions, en les que tenim confiança perquè les ha votat democràticament la gent -no se'ns han imposat a dit com fa deu anys- aleshores ho han de tenir en compte.

I, finalment, què en sortirà de tot això? Què en pot sortir de tot això?

Aquí, pel que veig, pel que ha dit el representant de l'Ajuntament, hi ha potser discrepàncies sobre la modalitat dels menjadors o que s'utilitzin algunes cases de menjar del Barri on volguessin anar. Però això és una cosa a veure. Aquí el que s'ha de fer és que si és segur, és que no solsament els milions que s'han recollit, sinó també els que ha de posar les institucions, que donin una solució digna.

L'altre dia vaig estar en una assemblea de Càritas, de noies voluntàries que ajuden en el Barri Vell, als problemes dels vells que no poden moure's de casa, que els porten el menjar. I una cosa que van dir elles, que em va impressionar molt, és que molts d'aquets pobres els demanen, per favor, que ningú no

s'assabenti que els porten la carmanyola amb la sopa. Això demostra que s'ha de tenir en compte la dignitat de la gent, perquè sinó aleshores seria una mica com l'Exercit de Salvació, tampoc no es proposen institucionalitzar aquest sistema de resoldre els problemes, perquè això fora instal·lar-se en la caritat.

Jo el que demanaria a les institucions, aquí presents a través dels seus representants, és que fessin tots els possibles perquè surtin una mica més bé els comptes i perquè no s'arribi als extrems que s'ha arribat. S'ha d'evitar .... ja ^{fa deu anys que} ~~tenim~~ democràcia, no? ... menys però, en fi... per arrodonir. Aleshores s'ha d'evitar arribar als extrems que s'ha arribat al Casc Antic, i penso que si això es fa a temps hi haurà un moment que no hi haurà necessitat d'operacions com aquesta -que per cert és una de les coses, potser, més estimulants que hem conegut en la ciutat en els darrers anys- Gràcies.

- Després del torn de preguntes:

.... Si s'em permet una paraula, només per contestar a aquest senyor que ha parlat d'aquets que vénen... que ja no tenen feina.

Jo crec que, durant molts anys, jo he estat també una pobra, exiliada, sense feina, a França i els francesos deien: "Ah! aquets vénen a menjar-se el nostre pa".

Senyor oient:

Jo no he dit això...

T.F.- Jo no dic que vostè hagi dit això. Dic que em recorda que això és una cosa que no podem plantejar en aquets termes perquè aleshores els enemics o el problema ens vindria de fora, i el problema no ens ve de fora, no ens ve de fora. Nosaltres l'hem de resoldre aquí perquè tenim els mitjans per resoldre'l.

Jo crec que, de tot el que s'ha dit aquí, una cosa és evident -i això suposo que l'Ajuntament i la Generalitat ho tindran en compte- i és que és una ofensió de l'Administració.

S'ha d'administrar els fons del país per a tots i, sobretot, tenint en compte el més necessitats. I si no s'administren els fons amb un criteri humanista -jo diria humà- sempre hi haurà aquets problemes i més greus encara, mes greus ah? Perquè està molt bé avui aquesta reunió, és molt positiva, suposo, per les institucions que estiguin aquí, però amb la condició que la tinguin en compte. Perquè sino, aquestes reunions es multiplicaran i arribarà un moment, doncs, que ja no serà d'un barri, el Casc Antic, sinó que seran tots els barris i això pot dificultar moltes coses...

INTERVENCIÓ P EN JOAN GARCIA NIETO. Sociòleg. Co-fundador d' ACCIÓ

SOLIDÀRIA CONTRA L'ATUR. 2/3/1987

Presentador:

Després de l' escriptora val més que parli el sociòleg, que parli: Joan Garcia Nieto.

J.G.N.: Bona nit, després de les paraules de la Teresa jo no sé si podré dir alguna cosa en els quatre o cinc minuts que tinc. Potser sí que caldria remarcar una cosa important des del punt de vista sociològic: és tot el que hi ha en aquesta campanya "Aquí hi ha gana" que no podem separar, en aquets moments, de tot un context molt més greu i és l' expressió d'un crit d'un sector de la societat, potser el més pobre, el més marginat, en situacions de gran precarietat.

Aquí, al Casc Antic, com a altres zones o barris de l'àrea metropolitana, de les ciutats satèl.lits, també hi trobem aquesta realitat amagada de la pobresa. Per tant, potser sí convé veure que tenim feina per a molts anys no amb la instal.lació d'aquesta caritat -com deia la Teresa- pero sí amb una visió que això no pot continuar així. És a dir jo gosaria a dir que en aquets moments de crisi econòmica i d'altres coses que tenim al voltant arribem, o estem molt a prop d'arribar, a les situacions de precarietat i marginació de la primera revolució industrial, fa cent , docents anys on hi havia aquell exèrcit de persones que ni habitatges ni drets laborals, ni drets socials tenien. I això ha estat tota una història que ha estat defensada pels moviments socials, pel sindicalisme de classe, històric. I ara ens trobem amb un col.lectiu impressionant, amagat, perquè aquesta societat està amagant la pobresa. No li interessa que surtin , a la societat instal.lada, uns col.lectius impressionants d' uns percentatges molt semblants als de cent, cent cinquanta anys enrera que no tenen veu., que no tenen cap dret, perquè qui són? No es tracta de fer una anàlisi sociològica. Estem cansats de fer anàlisis sociològiques. El que interessa és fer aquestes crides, donar ànims per poder continuar lluitant.

Però si fem una anàlisi de qui hi ha en aquesta realitat o precarietat de pobresa severa, evidentment que hi ha gent que prové del cercle viciós de la pobresa dins dels mecanismes de la més extrema marginació en aquets barris. Però a més d'això, i cal remarcar-ho, en els últims quatre o sis anys la frontera entre l'atur o la desocupació i la pobresa severa s'ha trencat. Abans encara es parlava: "una aturat, monos, té un subsidi, ...feina". Ara aquí es parla que la taxa d'atur en un barri com aquest o altres de semblants pot arribar al 40% -sobretot gent jove o gent que està dintre d'una pre-jubilació.

Doncs la majoria d'aquets, si les coses no canvien radicalment, i hi ha una altra política ocupacional, de distribució de rendes, estan condemnats a una marginació sense retorn, i per a mi això és el més greu. I d'altra banda el més estimulants: que hi hagin veïns que surtin de la base, com en surt aquesta d'una Associació de Veïns que pugui dir el que ningú diu. I aquest és un repte per a les institucions, ^{que poden tenir plans maravillosos} però que s'han de fer d'acord amb aquestes necessitats autèntiques. Evidentment que hi ha gana encara que no es digui oficialment, molta gana, i això és un dels mecanismes més tràgics de reproducció de la pobresa. Tothom sap que l'infant que va a l'escola menjant poc, el seu rendiment és molt baix i el fracàs escolar va per aquí. Trobaríem moltíssims mecanismes de reproducció de la pobresa, però aquest és un dels més grans. Com s'ha de solucionar? Entre tots ho hem de fer.

Per tant, jo diria que no cal fer anàlisis sociològiques. La realitat és aquí, que estem en situació d'alt risc per a una part de la població, a casa nostra, molt elevada, i que això tardarà molts anys a poder-se arreglar.

Jo no sé si aquestes orídes -que algú pot dir que són demagògiques o que no són demagògiques- és la veu d'un poble que pateix gana i és la mateixa dels que estan als països del sud. La diferència aquí, obviament, és exactament la mateixa.

Si amb aquestes despeses que parlàvem abans, despeses suntuàries etc..., s'hauria de fer una mena de crida, encara que per alguns aquesta paraula no sigui gaire adient, crida revolucionària que vagi al final, fins l'arrel del problema.

Quan parlem, i aquí en Joan Gomis, en sap molt d'això, que hem de contribuir

amb el 0,7 % per arreglar la situació dels països subdesenvolupats del Tercer Món... perquè nosaltres no podem fer una crida per al nostre Quart Món que és aquí? I les grans despeses que en aquesta ciutat es faran als Jocs Olímpics, que un tant per cent, no sé si el 0,01% del que sigui, com una voluntat d' intentar d'anar a l'arrel d'aquest problema, que sigui l'expressió col·lectiva d'una ciutat que vol ser de veritat una ciutat fraterna i igualitària. Res més.

"Marginació i Ciutat Vella". Teatre de les Javerianes, carrer Mercaders, 32. Presentador : Josep Martí Gómez, periodista.

J.M.G.: Tu, Paco Candel, estàs treballant actualment en un llibre precisament sobre la pobresa. Tenint en compte que té set minuts i que confiem que no el conti tot, perquè fins les dotze de la nit no aguantarem aquí, té la paraula Paco Candel.

P.C.: No contaré res perquè estic una mica aclaparat per totes aquestes coses. Confesso que vaig tenir una maligna satisfacció quan l'Associació de Veïns del Casc Antic va engegar aquesta campanya de Aquí hi ha gana, perquè em va donar una mica la raó en una cosa que fa molt de temps que jo estava dient i que de vegades em deien que eren visions i coses que jo m'inventava. I llavors, en un moment determinat, la ciutadania ha dit : "No és així". L'altre dia, en el debat que va fer la Victoria Prego sobre la mendicitat¹⁾ -i no parlaré del debat sinó del menjar que hi va haver abans entre els que hi participaven-, em va fer aquesta pregunta tan delicada de si cal donar almoïna al necessitat o no -de la qual jo en sóc partidari i discutiríem després el perquè cal donar-la-. Llavors el que no vaig dir davant de les càmeres ho vaig dir allí : "I per què tu dones almoïna? Perquè pot arribar un moment que l'hauré de demanar perquè me la donin a mi". O sigui, que pot semblar molt bèstia, però en aquests moments estem en una societat en la qual hi ha una cúpula de gent que guanya molts calés i que té molts diners, i una gent molt pobra que no en té, i enmig hi ha un sanvitx d'aquesta gent que som nosaltres. D'aquest sanvitx, una gran part s'està decantant cap a la pèrdua del sou, del lloc de treball, se li redueixen les pensions, etc. I per un altre costat hi ha qui s'escapa cap a la gent que està prosperant, molts d'ells amb males arts i a costa, fins i tot, d'aquesta fam que hi ha a la ciutat i al món. Llavors aquí no sé el que debatrem. El problema és gros i jo no vull que carregueu ni contra en Nualart²⁾ ni contra en Nicolau,³⁾ que estic segur que ells, en la seva cosa, ho fan tan bé com poden. Perquè el que sí que és veritat és que la gent que tracta la pobresa es sensibilitze. El que pass

és que amb l'Administració en general, com ha assenyalat la Teresa, és quan no van les coses. O sigui, hi ha pressupost per a certes qüestions que potser haurien d'anar cap a aquestes ajudes. Han parlat ^{també} aquí, no sé per quin cantó, de les previsions. I també és veritat que s'ha de tenir previsions, però és que també la pobresa, ja la tenim a sobre. Que no sigui que, anant prevenint, anem oblidant els qui ja hi estan ficats, però del tot, del tot, en aquestes situacions. Perquè hi ha molta gent que ha començat el viatge sense retorn; hi ha molta gent que ja no és que no trobarà feina quan torni la feina -que ho dubto, que torni- ; aquesta gent ja no voldrà treballar encara que li donin carnet o el que sigui. És més, de vegades, quan diuen que informis la gent dels serveis socials que els poden acollir, els informes, aquests desgraciats que s'estan al carrer demanant... i no saben el que els expliques, es queden aterrits! Suposo que cal crear també una gent que sàpiga anar a aquests pobres a explicar-los que si van als ^{menjadors o als} albergs no els passarà res i que se'ls ajuda, ^{a fer papers} perquè també és qüestió que la burocràcia cada dia complica més les coses. Perquè hi ha altres menjadors, han dit per aquí, ^{do hi he estat} i es menja bé, però hi ha un mínim de papers a fer -i hi ha gent que no sap fer aquests papers- i gent que es queda també confosa en aquesta qüestió. Llavors cal que tinguin molta humanitat, molta humanitat, la gent que ha de tractar amb aquestes altres persones que estan necessitades... Totes aquelles persones, des de la Guàrdia Urbana mateix -que la Guàrdia Urbana no té gaire humanitat quant arreplega la gent pels carrers- que siguin... Que en tot això que se'ls prodigui, que se'ls digui, que aquesta gent té molta necessitat que se'ls entengui, que són pesats quan expliquen les seves coses. Doncs d'acord, és que han de ser així, és que han de ser així, què hi vols fer!. Bé, doncs, en totes aquestes coses l'Administració i els ciutadans, els que encara tenim alguna cosa, abans que no tinguem res, hem d'entrar en aquesta mecànica, en aquesta lluita.

Jo felicito els del Casc Antic per aquesta sensibilització, que en aquesta cosa que a mi no m'escoltaven ha arribat un moment

que molta gent ha dit : "Doncs és veritat. No és una fantasia d'aquest senyor que li agrada estirar^{d'}aquests temes ". És cert que des de fa molt de temps es diu que la pobresa sempre ha existit i sempre existirà. Això és una cosa que diu la gent. Jo recordo que estic col.laborant a El Periódico em sembla que ja fa sis o vuit anys, i em sembla que el primer article ja parla d'un desgraciat que encara corre pel meu barri demanant el que pot i ningú no li ha arreglat la situació. Bé, ja vaig començar amb aquests temes, però tot això s'ha agreujat en aquest moment, i la pobresa no és solament com ha dit, em sembla algú de per aquí, que la mendicitat no és solament... la punta de l'iceberg del que ens passa. I no solament ho és la pobres severa, també ho són aquestes catorze mil pessetes que donen a la gent de seixanta nou anys -el fons d'assistència social-. Dic la pobresa severa perquè vosaltres, els sociòlegs, per inventar paraules sou el que no hi ha... llavors hi ha la pobresa severa, el llindar de la pobresa, el transeünt, els captaires no són captaires són transeünts... Hi ha tot un llenguatge que de vegades et deixa així pensant : "Però bé, hi ha pobres o no n'hi ha?". Llavors diuen : "No, però hi ha categories de pobres". Bé, doncs, o ens apliquem tothom en aquesta qüestió, o la cosa està molt malament.

Felicito de tot cor la gent del Casc Antic pel que esteu fent.

PACO CANDEL.- Segona intervenció. (després de les intervencions del públic).

És que jo sóc un sentimental, i llavors aquí, quan parla l'Ajuntament amb els seus tecnicismes tot t'ho desmunta una mica -i no vull atacar ningú-. Quan han parlat d'aquesta senyora que dorm a la plaça de la Vila de Madrid i han dit que com que només són cent trenta persones, això no té importància, el que té importància són les dues-centes mil persones que estan en la pobresa severa. Vull dir, sensibilitzeu-vos una mica. Ha sortit també aquesta cosa de l' Ora de Déu, i allí hi ha un tal senyor Burrull que és una ànima de Déu. Aquest home porta no sé quant de temps que diu que somriu a una noya que dorm així perquè parlarà amb

ella i al final acabarà convencent-la que hi vagi. O sigui, que està fent la seva labor i si la Constitució no el deixa obligar-la a anar a l'alberg... però al final la convencerà!.

Estem presenciant casos de gent que ha treballat cinc mesos i mig i que li falten quinze dies perquè l'INEM li pugui pagar els dos anys d'atur. Bé, i com que això és la llei, doncs no li donen. Vull dir, aquest home que té un potencial de diner en perspectiva, perquè no li arreglen aquest assumpte?. Hi ha persona que li falta tant per la jubilació i tampoc no li arreglen. O sigui, que hi ha una fredor de vegades en els serveis administratius que espanta. I aquest també és un aspecte en què s'ha de fer el que es pugui perquè a qualsevol persona se la tracti segons la seva condició, i adonar-se de com està i arreglar aquestes petites coses que fan que no vagi l'engranatge. Llavors a aquesta persona se li solucionarà el que passi gana, el que passi fred o que cobri un diner que podria cobrar de fa temps, etc. No contesto altres coses perquè no donarà temps...

1) Debat fet a Madrid a TV1 pocs dies abans.

2) Director General de S.S. de la Generalitat participant al debat.

3) Coordinador de S.S. de l'Ajuntament de Barcelona participant al debat.

INTERVENCIO DE JOAN GOMIS, President de "JUSTICIA I FAU",
en el debat del acte de cloenda de la campanya. 2.3.87
C/Mercaders ,32 , presentat per JOSEP MARTI GOMEZ.

J.M.- Tenir els mitjans per viure en dignitat, això és un dret inalienable de la persona. La vulneració d'aquest dret, contemplat per totes les institucions democràtiques, és una cosa que es porta bastant sovint a la pràctica. Per parlar d'això, per tancar la taula rodona, un home que sap molt de vulneració de drets humans, ^{Joan Gomis} president de Justícia i Fau.

J.G.- Vosaltres heu dit: "Aquí hi ha gana". I ha resultat una novetat per a molts. Però realment és una novetat ? Si mirem una mica més enllà, veiem que això no és cap novetat. Diuen que tres quartes parts del món passa gana, i tots, més o menys, ho sabem. I resulta que, més o menys, tots: la societat, els partits polítics, les institucions, ^{com la Teresa Palmarès:} remarco les institucions democràtiques, de tot això en fan molt poc cas. Sí, diuen que sí, que amb tot això s'ha de fer alguna cosa. Però si els ho demanes, si insisteixes, parlen dels pressupostos; i els pressupostos sembla que vinguin del cel, i com si fossin una cosa fatal, quasi predeterminada, no permeten ajudar més el Tercer Món. Resulta que sí permeten comprar més armaments, es veu que ve determinat així. Bé això és una cosa que tots sabem. I ara heu vingut vosaltres i heu dit que no solament hi ha gana, molta gana, a molts països llunyans, sinó que també hi ha gana aquí al costat nostre. I això potser ho sabíem menys, però també ho sabíem. Però ha anat molt bé que ho diguéssiu. I llavors ens hem adonat que , en conjunt, tots, la societat, els partits polítics, les nostres institucions, sobre això no estan gaire sensibilitzats . Per dir-ho ras i curt: no estan en les seves prioritats ni el Tercer Món ni aquest Quart Món d'aquí al costat. No vull dir amb això que les persones, i totes les persones, no puguin ser sensibles. Moltes vegades ho són. Però els partits polítics no s'en preocupen. A vegades s'en preocupen però no pas sempre.

No estic dient que els partits i les institucions no facin coses per aquest Quart Món, és veritat, les fan; i a vegades força cosa i amb gent realment abnegada. Però el que demostra és que tot això no és suficient, perquè vosaltres heu fet aquesta campanya de "Aquí hi ha gana" i ningú us ha pogut negar que tenieu raó. El que pot haver passat és que algú hagi dit: "No només hi ha gana aquí, en aquest barri, també n'hi ha en algun altre barri, en les comarques deprimides. Vosaltres no preteníeu dir que només hi ha gana aquí. Vosaltres volíeu denunciar una cosa concreta. Però sabem que hi ha altres llocs a Barcelona i altres llocs de Catalunya on també hi ha gana. I llavors ens adonem que ningú de nosaltres ho té com a prioritat. Algunes persones potser sí, algunes entitats, potser sí, però en realitat el conjunt de la nostra societat no ho té.

Jo tinc alguna petita experiència en aquestes tasques de sensibilització o de pressió als poders polítics, i he de confessar que moltes vegades hem fracassat. De vegades hem aconseguit algunes coses, però moltes vegades hem fracassat. El novembre passat, vam organitzar les Terceres Jornades sobre el Quart Món a Catalunya. Es parlàven d'alguns problemes concrets del Quart Món entre nosaltres. I una de les conclusions deia que es demanés a la Generalitat de Catalunya i a l'Administració Local que arribessin a un pacte social, a un pla social urgent per tal de coordinar i potenciar els seus esforços en favor dels més necessitats de la nostra ciutadania. I que també en aquest pacte social, o pla social s'hi contemplés l'activitat de les entitats que treballen en aquest camp. Bé, llavors vaig enviar aquesta conclusió a tots els qui manen, dit d'una manera familiar i vulgar, al nostre país, i a diverses institucions de diversos països. Jo ja hi estic acostumat: les respostes van ser mínimes. Al cap d'un temps vaig tornar a repetir aquesta crida, aquesta petició. No pretenc pas que em contestin sempre, ni que la nostra institució sigui una institució que tothom conegui i que se l'ha de contestar; però a mes passa que com que aquest